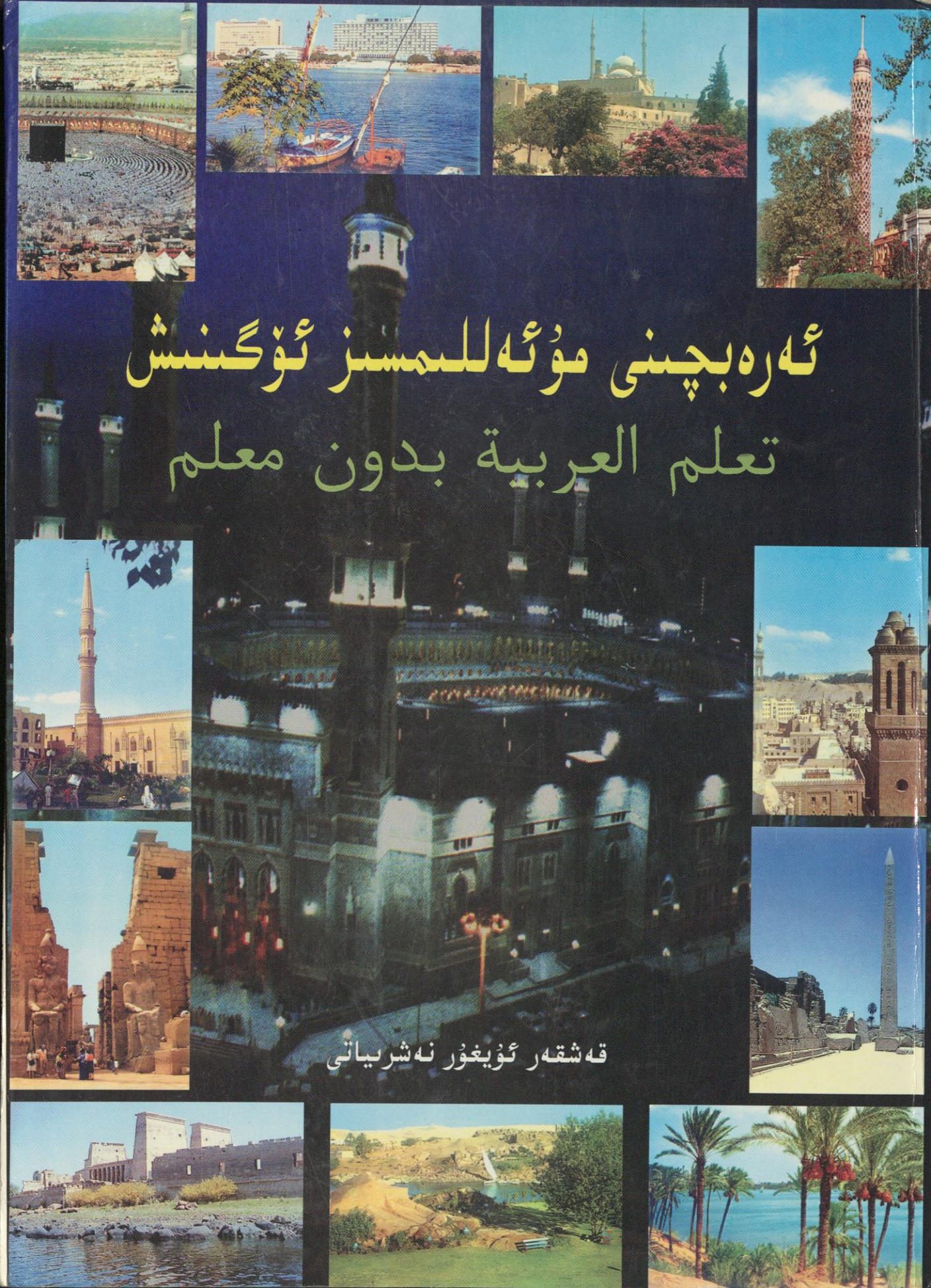

ئەرەبچىنى مۇئەللىمسىز ئۆگىنىش

تعلم العربية بدون معلم

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

ئەرەبچىنى مۇئەللىمسىز ئۆگىنىش

تعلم العربية بدون معلم

تۈزگۈچى : مۇئەللىپ سىدىق قاھىرى

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

مۇندەرىجە

اَلْفِهْرَسُ

بىرىنچى دەرس	ئېلىپبە جەدۋىلى	1
	بەزى تاۋۇشلارنىڭ تەلەپپۇزى	4
ئىككىنچى دەرس	تەلەپپۇز بەلگىلىرى	5
ئۈچىنچى دەرس	سوزۇق تاۋۇش ھەرپلىرى	9
	مەشقلەر	11
تۆتىنچى دەرس	ا و ى ك ت ب	15
	ھەمزىنىڭ يېزىلىشى	19
	بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر	36
بەشىنچى دەرس	ن م ل س ز د	41
	سۆزلەرنىڭ بۆلۈنۈشى	45
	بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر	63
ئالتىنچى دەرس	ث ذ ف ھ ش ج	67
	ئىسىملارنىڭ جىنس پەرقى	71
	بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر	90
يەتتىنچى دەرس	ع ح غ خ ق ر	94
	ئالماشلار	98
	بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر	117
سەككىزىنچى دەرس	ص ض ط ظ	121
	ئىسىملارنىڭ سان جەھەتتىن بۆلۈنۈشى	125
	بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر	137
توققۇزىنچى دەرس	جۈملە مەشقلىرى (1)	140
	بۇ ئۈمەر	141

图书在版编目(CIP)数据

阿拉伯语无师自通/木台力甫·司迪克·卡依日编.
喀什:喀什维吾尔文出版社,2003.11
ISBN 7-5373-1219-2

Ⅰ.阿… Ⅱ.木… Ⅲ.阿拉伯语—自学参考资料—维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.H37

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 102074 号

责任编辑:穆罕默德·阿布里孜·伯日亚尔
责任校对:古丽巴哈尔·麦麦提依明
封面设计:萨迪尼江·穆罕默德
海热提·哈力克

阿拉伯语无师自通
编者:木台力甫·司迪克·卡依日

喀什维吾尔文出版社出版发行
(喀什市塔吾古孜路 14 号 邮政编码 844000)
各地新华书店经销
新疆畜牧印刷厂印刷
787×1092 毫米 1/16 开本 15 印张
2003 年 11 月第 1 版 2003 年 11 月第 1 次印刷
印数:1—3000 定价:22.00 元

如有质量问题,请与我社联系调换 电话:0998—2653927

توڭشسز ئسسم ۋە توڭشلۇق ئسسم.... 143
سەھار ئۇمەرنىڭ سىڭلىسى 145
ھەممىمز گۈلنى ياخشى كۆرىمىز 147
توپ 149
سەھارنىڭ كىتابى..... 151
سەھار مەكتەپتە 153
ئوننىچى دەرس جۇملە مەشقلىرى (2) 155
بىز كىچىك ئائىلە 156
ئەرەب تىلىدىكى ئىسىم جۇملە..... 158
تاماق شىرەسى ئۇستىدە 161
يۇرۇڭلار، تاماق يەيمىز 163
سائەت جىرىڭلىماقتا..... 165
سومكام..... 167
كارىۋتىم 169
ئون بىرىنچى دەرس جۇملە مەشقلىرى (3)..... 171
ئاتا - ئانام 172
ئەرەب تىلىدىكى پېئىل جۇملە..... 174
ئۇ كىم؟ 180
توختاڭ..... 182
ئۇ نېمە؟ 184
ئون ئىككىنچى دەرس تېكىستلەر..... 186
كىچىك پادىچى قىز 187
بازارغا 201
پاقا شاھزادە..... 216
ئاخىرقى تۆت دەرستىكى سۆزلۈكلەر ... 231

اَلدَّرْسُ الْأَوَّلُ

بىرىنچى دەرس

اَلْحُرُوفُ الْهِجَائِيَّةُ

ئېلىپبە جەدۋىلى

ا

ئەلىف

ب

باء

ت

تاء

ث

ساء

د

دال

ذ

زال

ر

راء

ز

زاي

ج

جيم

س

سين

ح

هاء

ش

شين

خ

خاء

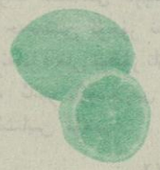
ص

ساد

ك

كاف

ل

لام

م

ميم

ن

نون

ه

هاء

و

ۋاۋ

ى

ياء

ض

داد

ط

تاء

ظ

زاء

ع

ئاين

غ

غاين

ف

فاء

ق

قاف

بەزى تاۋۇشلارنىڭ تەلەپپۇزى

ئەرەب تىلىدىكى تاۋۇشلارنىڭ 19 ى چىقىش ئورنى ۋە ئۇسۇلى جەھەتتىن ئۇيغۇر تىلىدىكى مۇناسىپ تاۋۇشلارغا يېقىن كېلىدۇ. ئەمما قالغان نوقتۇز تاۋۇش ئۇيغۇر تىلىدا ئىشلىتىلمەيدىغان بولغاچقا، ئاشۇ تاۋۇشلارنى توغرا تەلەپپۇز قىلىشنى ئۆگىنىشىمىز ئىنتايىن مۇھىم.

1) ث سائ

بۇ، تىل ئۇچى تاۋۇشى بولۇپ، تەلەپپۇز قىلغاندا تىلمىزنىڭ ئۇچىنى ئۈستۈنكى ئۇدۇل چىشمىزنىڭ ئۈستىگە تەگكۈزمىز، بۇ چاغدا ئۆپكىدىن چىققان ھاۋانىڭ تىلمىزنىڭ ئۇچى بىلەن ئۈستۈنكى ئۇدۇل چىشنىڭ توسقۇنلۇقىغا ئۇچراپ، قاتتىق تاڭلاي (ئۈستۈنكى تامغاق) غا سۈركىلىپ چىقىشىدىن ھاسىل بولىدۇ (1 - شەكلگە قارالسۇن).

(1 - شەكىل)

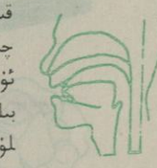
2) ح ھائ

بۇ، بوغۇز تاۋۇشى بولۇپ، تەلەپپۇز قىلغاندا بۇغۇزنى توغرىسىغا تولۇق بۈچەپ، بوغۇزنى قورۇپ تۇرۇپ، نەپەسنى تاڭلاينىڭ ئارقا تەمىغا كۆچلۈك سۈركەپ قويۇپ بېرىش بىلەن ھاسىل بولىدۇ (2 - شەكلگە قارالسۇن).

(2 - شەكىل)

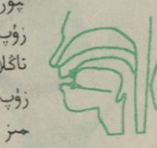
3) خ زال

بۇ، تىل ئۇچى تاۋۇشى بولۇپ، تەلەپپۇز قىلغاندا تىلمىزنىڭ ئۇچىنى تۆۋەنكى ئۇدۇل چىشمىزنىڭ ئۈستىگە تەگكۈزمىز. بۇ چاغدا ئۇ، ئۆپكىدىن چىققان ھاۋانىڭ تىل ئۇچى بىلەن ئۈستۈنكى ئۇدۇل چىشنىڭ توسقۇنلۇقىغا ئۇچراپ، قاتتىق تاڭلاينى سۈركىلىپ چىقىشىدىن ھاسىل بولىدۇ (3 - شەكلگە قارالسۇن).

(3 - شەكىل)

4) ص ساد

بۇ، ئېغىز چىش تاۋۇشى بولۇپ، تەلەپپۇز قىلغاندا كالپۇكىمىزنى سەل ئالدىغا سوزۇپ، تىل ئۇچىنى كۆچلۈك ھالدا قاتتىق تاڭلاينىڭ چىش ملكىسى ئەتراپىغا چالا تەگكۈزۈپ، ئۆپكىدىن چىققان ھاۋانى ئېغىز چىشىمىز تەرەپكە يېغىپ تۇرۇپ، بىراقلا قويۇپ بەرسەك، ھاۋانىڭ پارتلاپ چىقىشىدىن ھاسىل بولىدۇ (4 - شەكلگە قارالسۇن).

(4 - شەكىل)

5) ض داد

بۇ، ئېغىز چىش جاراڭلىق تاۋۇشى بولۇپ، تىلمىزنىڭ ئۇچىنى يۇقىرىقى يان چىشىنىڭ ئاستىغا تەگكۈزۈپ، ئۆپكىدىن چىققان ھاۋانى ئېغىز چىش تەرەپكە يېغىپ تۇرۇپ، ئېغىزنى تېز ئېچىپ، بىراقلا قويۇپ بېرىش ئارقىلىق كېلىپ چىقىدۇ (5- شەكلگە قارالسۇن).

(5 - شەكىل)

6) ط تائ

بۇ، ئېغىز چىش تاۋۇشى بولۇپ، تەلەپپۇز قىلغاندا تىلمىزنىڭ ئۇچىنى چىش ملكىسى بويلىتىپ، قاتتىق تاڭلايغا تاقاپ، نەپەسنى تولۇق توسۇپ، تىلنى تاڭلايدىن تېز ئاجرىتىپ، قاۋالغان نەپەسنى پارتلىتىپ چىقىرىشتىن كېلىپ چىقىدۇ (6- شەكلگە قارالسۇن).

(6 - شەكىل)

7) ظ زائ

بۇ، ئېغىز چىش جاراڭسىز تاۋۇشى بولۇپ، ئۇ، كالپۇكنى سەل قاچۇرۇپ، چىش ئارىلىقىنى بېرىم ئېچىپ، تىل ئۇچىنى ئۈستۈنكى چىش ملكى بۇلۇڭىغا تەگكۈزۈپ، ئېغىزنى تېز ئېچىۋېتىش بىلەن بىرلىكتە، نەپەسنى تۇتۇق ھالدا قويۇپ بېرىش ئارقىلىق كېلىپ چىقىدۇ (7 - شەكلگە قارالسۇن).

(7 - شەكىل)

8) ع ئاين

بۇ، بوغۇز تاۋۇشى بولۇپ، ئۇ ئېغىزنى توغرىسىغا تولۇق (پىچلىك كەلگەندە يۇمىلاق) ئېچىپ، بوغۇز قاپقىقىنى قىسىش بىلەن، نەپەسنى بوغۇزنىڭ ئارقا تەمىغا قىستاپ، سۈركەپ قويۇپ بېرىش ئارقىلىق كېلىپ چىقىدۇ (8 - شەكلگە قارالسۇن).

(8 - شەكىل)

9) ف فائ

بۇ، لەۋ تاۋۇشى بولۇپ، ئۈستۈنكى لەۋنى سەل ئالدىغا چىقىرىپ، ئۈستۈنكى ئۇدۇل چىش بىلەن تۆۋەنكى لەۋنى سۈيۈشتۇرۇپ، نەپەسنى قىسىپ تۇرۇپ بىرلا قويۇپ بېرىش ئارقىلىق كېلىپ چىقىدۇ (9 - شەكلگە قارالسۇن).

(9 - شەكىل)

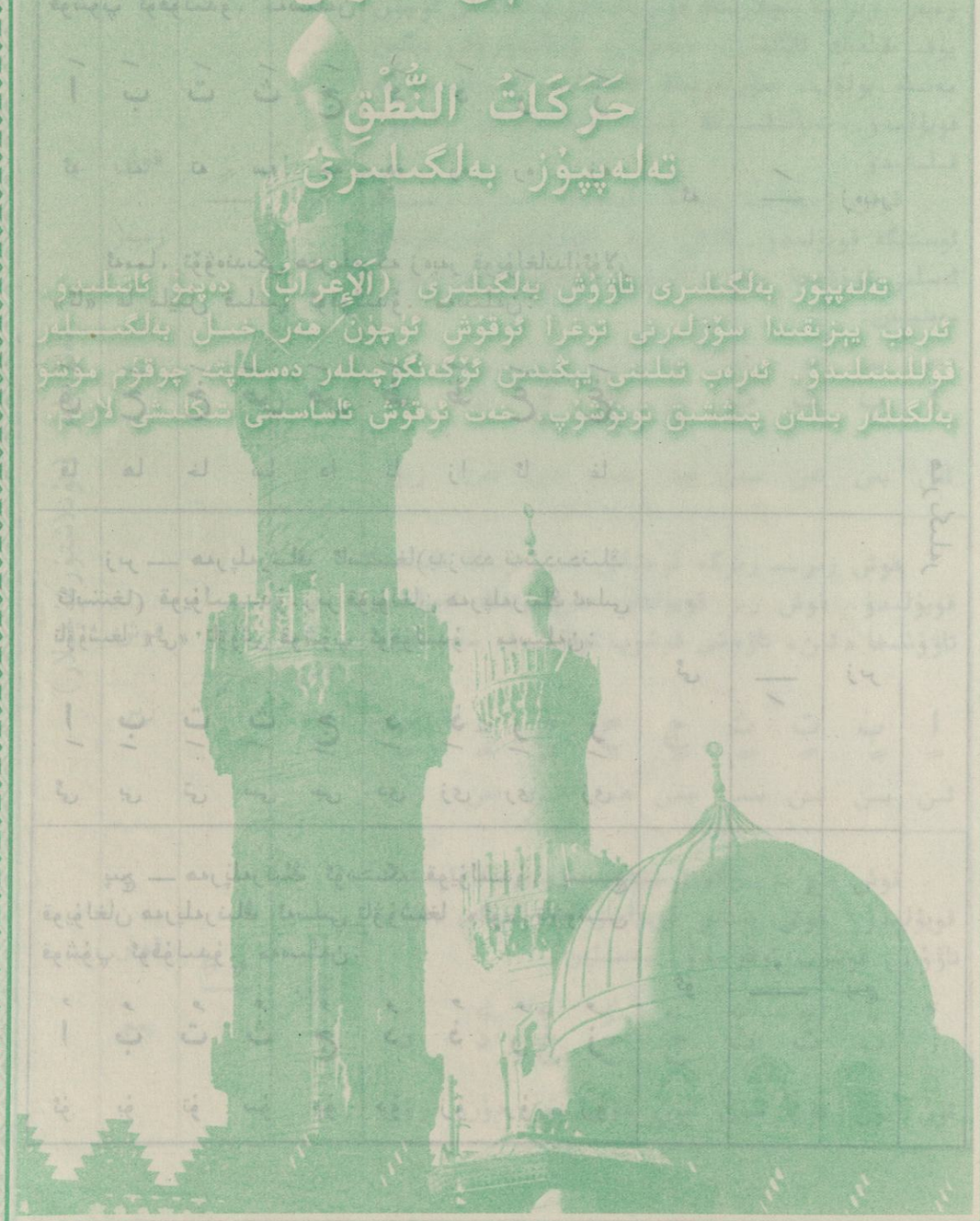
اَلدَّرْسُ الثَّانِيُ

ئىككىنچى دەرس

حَرَكَاتُ النُّطْقِ

تەلەپپۇز بەلگىلىرى

تەلەپپۇز بەلگىلىرى (اَلْإِعْرَابُ) دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئەرەب يېزىقىدا سۆزلەرنى توغرا تۇتۇش ئۈچۈن ھەر خىل بەلگىلەر قوللىنىلىدۇ. ئەرەب تىلىنى يېڭىدىن ئۆگەنگۈچىلەر دەسلەپتە چوقۇم مۇشۇ بەلگىلەر بىلەن پىشىق بولۇشۇپ، ئەمەت تۇتۇش ئاساسىنى تىكلىشى لازىم.

چۈشەندۈرۈش	تاۋۇش	بەلگە	بەلگە نامى
زەبەر ـــ ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. زەبەر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلىي تاۋۇشىغا «ئە» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: ا ب ت ث ج د ذ ر ز ئە بە تە سە جە دە زە رە زە ئەمما، تۆۋەندىكى ھەرپلەرگە زەبەر قويۇلغاندا، ئۇلار «ئا» غا مايىل قىلىپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: ق ح خ ص ض ط ظ ع غ قا ھا خا سا دا تا زا ئا غا	ئە	ـَـ	زەبەر
زىر ـــ ھەرپلەرنىڭ ئاستىغا(بەزىدە تەشدىدنىڭ ئاستىغا) قويۇلىدۇ. زىر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلىي تاۋۇشىغا «ئى» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: ا ب ت ث ج د ذ ر ز ئى بى تى سى جى دى زى رى زى	ئى	ـِـ	زىر
پېچ ـــ ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. پېچ قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلىي تاۋۇشىغا «ئۇ» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: ا ب ت ث ج د ذ ر ز ئۇ بۇ تۇ سۇ جۇ دۇ زۇ رۇ زۇ	ئۇ	ـُـ	پېچ

ھەرىكىلەر

چۈشەندۈرۈش	تاۋۇش	بەلگە	بەلگە نامى
قوش زەبەر، قوش زىر، قوش پېچتىن ئىبارەت ئۈچ بەلگە ئومۇملاشتۇرۇلۇپ تەنۋىنلەر دەپ ئاتىلىدۇ. بۇلار زەبەر، زىر ۋە پېچلارنىڭ قوش شەكلى بولغانلىقى ئۈچۈن يۇقىرىقىدەك ئاتالغان. «تەنۋىن» نۇنلاشتۇرۇش دېگەن مەنىدە بولۇپ، سۆزلەرنىڭ ئاخىرقى ھەرپلىرىگە قويۇلىدۇ. تەنۋىنلىك ھەرپ نۇنلاشتۇرۇپ تەلەپپۇز قىلىنىدۇ. قوش زەبەر ـــ زەبەرگە ئوخشاش ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. قوش زەبەر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلىي تاۋۇشىغا «ئەن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: اً بً تً ثً جً حً خً دً ذً ئەن بەن تەن سەن جەن ھەن خەن دەن زەن	ئەن	ـً	قوش زەبەر
قوش زىر ـــ زىرگە ئوخشاش ھەرپلەرنىڭ ئاستىغا قويۇلىدۇ. قوش زىر قويۇلغان ھەرپلەرنىڭ ئەسلىي تاۋۇشىغا «ئىن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: اٍ بٍ تٍ ثٍ جٍ حٍ خٍ دٍ ذٍ ئىن بىن تىن سىن جىن ھىن خىن دىن زىن	ئىن	ـٍ	قوش زىر
قوش پېچ ـ پېچكە ئوخشاش ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. قوش پېچ قويۇلغان ھەرپلەرگە «ئۇن» تاۋۇشى قوشۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: اٌ بٌ تٌ ثٌ جٌ حٌ خٌ دٌ ذٌ ئۇن بۇن تۇن سۇن جۇن ھۇن خۇن دۇن زۇن	ئۇن	ـٌ	قوش پېچ

تەنۋىنلەر (نۇنلاشتۇرغۇچىلار)

چۈشەندۈرۈش	بەلگە	بەلگە نامى
ساكىن ــ ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ساكىنلىق ھەرپلەر توختاپ ياكى ئۈزۈپ ئوقۇلىدۇ ھەم شۇ ھەرپنىڭ ئەسلى تاۋۇشىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. مەسىلەن: أْ بْ تْ ثْ جْ دْ ذْ رْ زْ ء ب ت س ج ه خ د ز كُلْ خُذْ قُلْ هَلْ لَنْ عِدْ اِذْ كۇل خۇز قۇل ھەل لەن ئىد ئىز	ـْـ	ساكىن
تەشدىد ــ ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. تەشدىد قويۇلغان ھەرپلەر بىر ۋاقىتتا ئىككى ئوقۇلىدۇ. بىرىنچى ئوقۇلۇشى ساكىنلىق، ئىككىنچى ئوقۇلۇشى تەشدىدنىڭ ئاستى - ئۈستىدىكى بەلگە بىلەن مۇناسىۋەتلىك. مەسىلەن: دَلَّ مَرَّ قِطٌّ جَدٌّ مُعَلِّمٌ يُكَرِّمُ دەللە مەررە قىتتۇ جەددۇ مۇئەللىمۇن يۇكەررىمۇ	ـّـ	تەشدىد
مەد ــ سوزۇش بەلگىسى بولۇپ، سوزۇپ ئوقۇلىدىغان ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە قويۇلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، «ـٰـ ـٓـ» بەلگىلىرىمۇ سوزۇش بەلگىسىدۇر. مەد قويۇلغان ھەرپلەر ئادەتتىكىدىن بىر ياكى بىرنەچچە ھەسسە سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن: اٰلَهٗ اَلْاٰنَ اُولٰٓئِكَ اَلْقُرْاٰنُ اَللّٰهُ ئالەتۇن ئەلئانە ئۇلائىكە ئەل قۇرئانۇ ئەللاھۇ	ـٓـ	مەد

اَلدَّرْسُ الثَّالِثُ

ئۈچىنچى دەرس

حروف المد

سوزۇش ھەرپلىرى

«ا ى و» نىڭ سوزۇق تاۋۇش بولۇشى

ئۇزۇن سوزۇق تاۋۇش «ئە»، قىسقا سوزۇق تاۋۇش «ئە» نى ئىككى باراۋەر سوزۇش ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ.

مەسىلەن:

َ + َ = ا

ئە + ئە = ئە ←

ب + ا = با

ب + ئە = بە ←

بەزى ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە تىك زەبەر قويۇلىدۇ. بۇ «ا» نىڭ قىسقارتىلمىسى بولۇپ، ئەلىپبەنىڭ ئوخشاشلا سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن:

ذٰلِكَ (زالىكە)

ئۇزۇن سوزۇق تاۋۇش «ى»، قىسقا سوزۇق تاۋۇش «ى» نى ئىككى باراۋەر سوزۇش ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ.

مەسىلەن:

ِ + ِ = ِي

ئى + ئى = ئى ←

ب + ِ ى = بِي

ب + ئى = بى ←

بەزى ھەرپلەرنىڭ ئاستىغا تىك زىر قويۇلىدۇ. بۇ «ى» نىڭ قىسقارتىلمىسى بولۇپ، «ى» غا ئوخشاشلا سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن:

رُسُلِهٖ (رۇسۇلىمى)

ئۇزۇن سوزۇق تاۋۇش «ئۇ»، قىسقا سوزۇق تاۋۇش «ئۇ» نى ئىككى باراۋەر سوزۇش ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ.

مەسىلەن:

ُ + ُ = ُو

ئۇ + ئۇ = ئۇ ←

ب + ُ و = بُو ←

ب + ئۇ = بۇ ←

بەزى سۆزلەردە ئايرىم ھەرپلەرنىڭ ئۈستىگە تەتۈر پىچ قويۇلىدۇ. بۇ «و» نىڭ قىسقارتىلمىسى بولۇپ، «و» غا ئوخشاشلا سوزۇپ ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن:

اَمْرُهٗ (ئەمرۇھۇ)

ئۇزۇن سوزۇق تاۋۇش «ا ى و» يۇقىرىقىدەك ھالەتلەردە كەلگەندە ئۇزۇك تاۋۇشقا ۋەكىللىك قىلمايدۇ. بەزى ھاللاردا «ى» سۆز ئاخىرىدا ساكىنلىق بولۇپ كەلسە، ئالدىدىكى ھەرپ زەبەرلىك بولسا، بۇ ھالدا ئۇ، ساكىنلىق ئەلىف ئورنىدا ئوقۇلىدۇ.

مەسىلەن:

قَضٰى (قادا) مَتٰى (مەتا) عِيْسٰى (ئىيسا)

ئەسكەرتمە مەزمۇن

مەشىقلەر

اَ	بَ	تَ	ثَ	جَ	حَ	خَ	دَ	ذَ	رَ
ئە	بە	تە	سە	جە	ھا	خا	دە	زە	رە
زَ	سَ	شَ	صَ	ضَ	طَ	ظَ	عَ	غَ	فَ
زە	سە	شە	سا	دا	تا	زا	ئا	غا	فە
قَ	كَ	لَ	مَ	نَ	وَ	ھَ	لَا	ءَ	يَ
قا	كە	لە	مە	نە	ۋە	ھە	لا	ئە	يە
اِ	بِ	تِ	ثِ	جِ	حِ	خِ	دِ	ذِ	رِ
ئى	بى	تى	سى	جى	ھى	خى	دى	زى	رى
زِ	سِ	شِ	صِ	ضِ	طِ	ظِ	عِ	غِ	فِ
زى	سى	شى	سى	دى	تى	زى	ئى	غى	فى
قِ	كِ	لِ	مِ	نِ	ھِ	وِ	يِ		
قى	كى	لى	مى	نى	ھى	وى	يى		
اُ	بُ	تُ	ثُ	جُ	حُ	خُ	دُ	ذُ	رُ
ئۇ	بۇ	تۇ	سۇ	جۇ	ھۇ	خۇ	دۇ	زۇ	رۇ
زُ	سُ	شُ	صُ	ضُ	طُ	ظُ	عُ	غُ	فُ
زۇ	سۇ	شۇ	سۇ	دۇ	تۇ	زۇ	ئۇ	غۇ	فۇ
قُ	كُ	لُ	مُ	نُ	ھُ	وُ	يُ		
قۇ	كۇ	لۇ	مۇ	نۇ	ھۇ	ۋۇ	يۇ		

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ى	ۇ	ۆ	ۈ	ۋ

اَلَّا	بَلَّا	تَلَّا	ثَلَّا	جَلَّا	حَلَّا	خَلَّا
ئەللا	بەللا	تەللا	سەللا	جەللا	هاللا	خاللا
دَلَّا	ذَلَّا	رَلَّا	زَلَّا	سَلَّا	شَلَّا	صَلَّا
دەللا	زەللا	رەللا	زەللا	سەللا	شەللا	ساللا
ضَلَّا	طَلَّا	ظَلَّا	عَلَّا	غَلَّا	فَلَّا	قَلَّا
داللا	تاللا	زاللا	ئاللا	غاللا	فەللا	قاللا
كَلَّا	لَلَّا	مَلَّا	نَلَّا	وَلَّا	هَلَّا	يَلَّا
كەللا	لەللا	مەللا	نەللا	ۋەللا	هەللا	يەللا
اِنِّيْ	بِنِّيْ	تِنِّيْ	ثِنِّيْ	جِنِّيْ	حِنِّيْ	خِنِّيْ
ئىننى	بىننى	تىننى	سىننى	جىننى	ھىننى	خىننى
دِنِّيْ	ذِنِّيْ	رِنِّيْ	زِنِّيْ	سِنِّيْ	شِنِّيْ	
دىننى	زىننى	رىننى	زىننى	سىننى	شىننى	
صِنِّيْ	ضِنِّيْ	طِنِّيْ	ظِنِّيْ	عِنِّيْ	غِنِّيْ	فِنِّيْ
سىننى	دىننى	تىننى	زىننى	ئىننى	غىننى	فىننى
قِنِّيْ	كِنِّيْ	لِنِّيْ	مِنِّيْ	نِنِّيْ	وِنِّيْ	هِنِّيْ	يِنِّيْ
قىننى	كىننى	لىننى	مىننى	نىننى	ۋىننى	ھىننى	يىننى
بَا	بُو	بِى	بَابٌ	قَالَ	رَامَ	نَامَ	قِيْلَ
با	بۇ	بى	بابۇن	قاله	رامه	نامه	قىيله

اَلدَّرْسُ الرَّابِعُ

تۆتىنچى دەرس

ا و ى ك ت ب

ھەرىپلەر	نامى	يالغۇز شەكلى	باش شەكلى	ئوتتۇرا شەكلى	ئاياغ شەكلى
ا	هَمْزَة ھەمزە	ا ء	ا ا	ـا ـا	ـا ـا ء
و	وَاو ۋاۋ	و		ـو ـو	ـو
ى	يَاء ياء	ى	يـ	ـيـ	ـى
ك	كَاف كاف	ك	كـ	ـكـ	ـك
ت	تَاء تاء	ت	تـ	ـتـ	ـت
ب	بَاء باء	ب	بـ	ـبـ	ـب

أ

أَسَدٌ

ئەسەدۇن

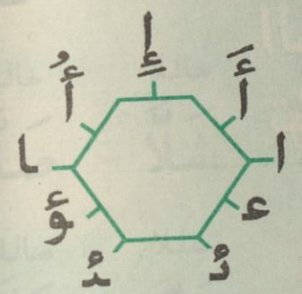
إِوَزَّةٌ

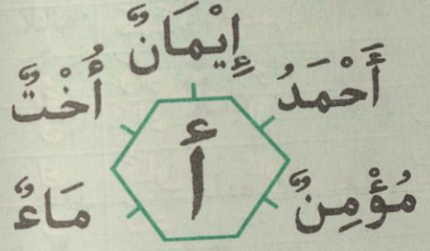
ئۇۋەززەتۇن

أُرْزٌ

ئۇرزۇن

أَ أَ أَ أَ أَ	إِ إِ إِ إِ إِ	أُ أُ أُ أُ أُ

أَمَرَ
ئەمەر

رَأْسٌ
رەئسۇن

قَرَأَ
قارەئە

أَكَلَ
ئەكەلە

بَرَأَ
بەرەئە

أَحْمَدُ يَقْرَأُ الْكِتَابَ.

ئەھمەدۇ يەقرەئۇل كىتابە
(ئەھمەد كىتاب ئوقۇماقتا).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، بوش ئورۇنغا يېزىڭلار.

أُتُوبِيسٌ　　أُمٌّ　　أَرْنَبٌ

		
ئەرنەبۇن (　　)	ئۇتوبېيسۇن (　　)	ئۇممۇن (　　)

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ.

أَبِى	إِلَى	أُمِّى	أَخِى	أُخْتِى

3. تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارغا رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ قويۇڭ ۋە بەزى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

○ لَعِبَ عُمَرَ...
لەئىبە ئۇمەرە...
(ئۇمەر ... ئويناندى).

○ قَرَأَ ... الدَّرْسَ.
قارەئە ... ئەددەرسە.
(... دەرس ئوقۇدى).

○ أَخِى ... قِطَّةً صَغِيرَةً.
(ئۇكام ئاسلاننىڭ ...)

أَحْمَدُ
(ئەھمەد)
بِالْكُرَةِ
(توپ)
رَسَمَ
(رەسىم سىزدى)

4. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

أَشْرَفُ - الدَّرْسَ - قَرَأَ	.....
(ئەشرەپ دەرس ئوقۇدى)	قارەئە ئەشرەفۇ ئەد دەرسە

5. تەركىبىدە ھەمزە بولغان ئۈچ سۆز كەلتۈرۈڭ ۋە ئوقۇڭ.

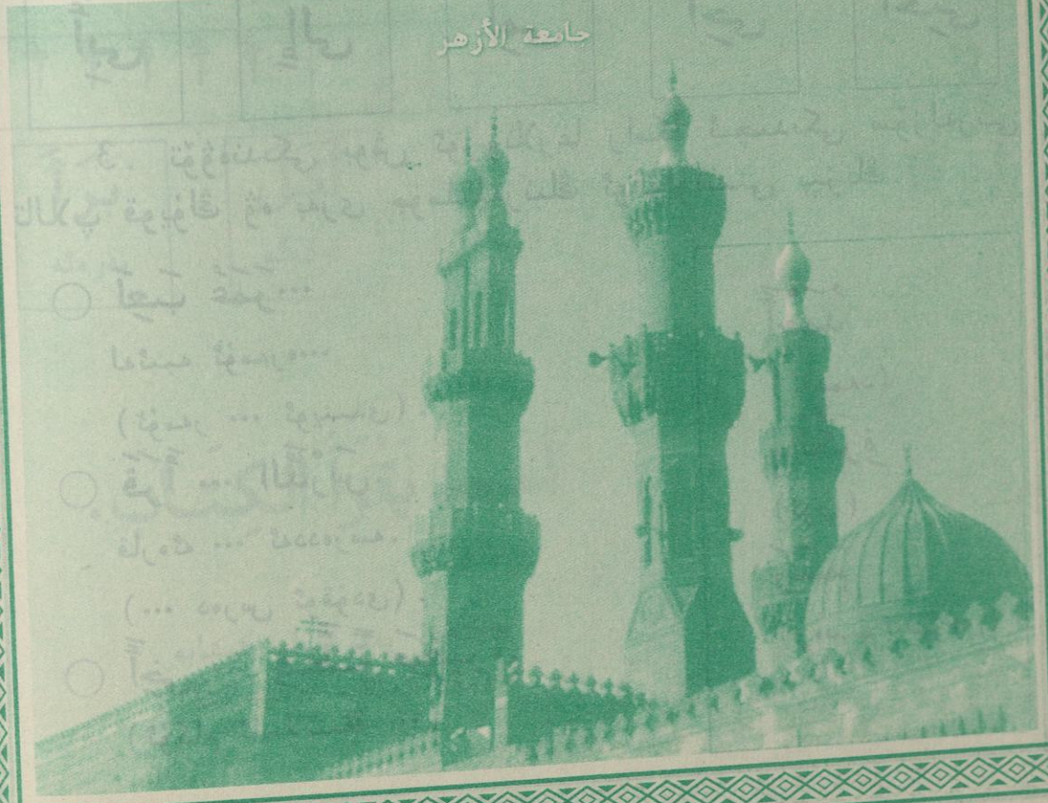
الإجابة (جاۋاب): أَخَذَ - سَأَلَ - قَرَأَ.....

ئەخازە سەئەلە قارەئە

6. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئۇنلۇك ئوقۇڭلار.

○ يَتَعَلَّمُ اَشْرَفُ فِى جَامِعَةِ الْأَزْهَرِ بِمِصْرَ.

○ تَتَعَلَّمُ أُخْتُ أَشْرَفٍ فِى الْمَدْرَسَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ.

ھەمزىنىڭ يېزىلىشى

ئەرەب ئېلىپبەسىدىكى 1 - ھەرپ «ا» (ئەلىف) دەپ ئاتالسىمۇ، لېكىن يېزىقتا «ء» بەلگىسى بىلەن ئىپادىلىنىپ، ھەمزە دېيىلىدۇ ۋە شۇ چاغدىلا ئۇ ھەقىقىي فونېمىلىق رول ئوينىيالايدۇ. بەزى سۆزلەرنىڭ تەركىبىدە «ا ى و» ھەرپلىرى ئۇنىڭ ھەرپ گەۋدىسى قىلىنىدۇ. بۇنداق چاغدا يۇقىرىقى ھەرپلەر ئۆزىگە ۋەكىللىك قىلمايدۇ. مۇنداق رولدا كەلگەن «ا ى و» «كُرْسِيُّ الْهَمْزَةِ» (ھەمزىنىڭ ئورۇندۇقى) دەپ ئاتىلىدۇ.

ھەمزە تۆۋەندىكىدەك بىر قانچە خىل شەكىللەردە كېلىدۇ:

1) ھەمزە سۆزلەرنىڭ بېشىدا كېلىپ، زەبەرلىك بولسا «ا» نىڭ ئۈستىگە، زىرلىق بولسا «ا» نىڭ ئاستىغا، پېچلىق بولسا يەنە «ا» نىڭ ئۈستىگە يېزىلىدۇ. بەزىدە يالغۇز «ا» شەكلىدىمۇ كېلىدۇ. مەسىلەن:

أَكَلَ	أَخَذَ	إِجْلِسْ	إِنَّ	أُمٌّ	أُخْتٌ
ئەكەلە	ئەخازە	ئىجلىس	ئىننە	ئۇممۇن	ئۇختۇن
أَلْحَمْدُ لِلَّهِ		أُعْبُدُوا اللّٰهَ		اَلتَّمْجِيْدُ	
ئەلھەمدۇ لىللاھى		ئۇئبۇدۇللاھە		ئەتتەمجىيدۇ	

2) بەزىدە پېچلىق ھەمزىنىڭ يېنىغا «و» قوشۇپ يېزىلىدۇ، لېكىن ئۇ ئوقۇلمايدۇ. مەسىلەن:

أُولُو الْأَمْرِ	أُولَآءِ	أُولَئِكَ
ئۇلۇلئەمرى	ئۇلائى	ئۇلائىكە

3) سۆزنىڭ ئوتتۇرىسىدا كەلگەن ھەمزە ئۆزى ئولىنىدىغان ھەرپنىڭ شەكىل جەھەتتىكى ئەھۋالىغا ئاساسەن «ـُـ ـِـ ـا» شەكىللىرىدە يېزىلىدۇ. مەسىلەن:

إِئْتَلَفَ	رَئِيْسٌ	لَئِيْمٌ	مَأْمُونٌ	سَأَلَ
ئىئتەلەفە	رەئىيسۇن	لەئىيمۇن	مەئمۇنۇن	سەئەلە

4) سۆزلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا پېچلىق ھەرپتىن كېيىن كەلگەن ھەمزە «و» نىڭ ئۇستىگە يېزىلىدۇ. مەسىلەن:

مُؤْتَمِرٌ	مُؤَنَّثٌ	سُؤَالٌ	مُؤْمِنُونَ
مۇئتەمرۇن	مۇئەننەسۇن	سۇئالۇن	مۇئمىنۇۋنە

5) ھەمزە سۆزنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا كەلگەندە، ئۇنىڭ ئالدىدىكى ھەرپ زەبەرلىك بولسا «ا» نىڭ ئۇستىگە يېزىلىپ، تەنۋىنلىك بولسا ئۆزى يالغۇز يېزىلىدۇ. مەسىلەن:

قَرَأَ	نِدَاءً	جَزَاءً	سُوْءٌ	شَيْءٍ
قارەئە	نىدائۇن	جەزائەن	سۇۋئۇن	شەيئىن

6) ھەمزىنىڭ ئالدىدىكى ھەرپ زىرلىق بولسا، «ى» نىڭ ئۇستىگە يېزىلىدۇ. مەسىلەن:

قُرِئَ	فَتِئَ	جُرِئَ	جُرِئٍ	جُرِئٌ
قۇرىئە	فەتىئە	جۇرىئۇن	جۇرىئىن	جۇرىئەن

7) ساكىنلىق ھەرپلەرنىڭ ئالدىدا كەلگەن زىرلىق ۋە پېچلىق ھەمزە (إِ أُ) سۆزلەرنى ئۆزئارا ئوقۇشتا تاشلىنىپ كېتىدۇ. مەسىلەن:

مَاإِسْمُكَ	وَأُكْتُبْ
مەسمۇكە	ۋەكتۇب

و

وَرْدٌ
ۋەردۇن

وِسَادَةٌ
ۋىسادەتۇن

وُضُوءٌ
ۋۇدۇئۇن

و

وَلَدٌ أَوْلَادٌ

و

جَوٌّ هُوَ

وَ	وَ	وَ	وَ	وَ	وِ	وِ	وِ	وِ	وِ	وُ	وُ	وُ	وُ	وُ

وَزَنَ	وَجَدَ	طَوِيْلٌ	وُرُودٌ	مَوْزٌ
ۋەزەنە	ۋەجەدە	تاۋىيلۇن	ۋۇرۇدۇن	مەۋزۇن

هَذَا وَلَدٌ صَغِيْرٌ
ھازا ۋەلەدۇن ساغىيرۇن
(بۇ، كىچىك بالا)

هَذَا وَلَدٌ كَبِيْرٌ
ھازا ۋەلەدۇن كەبىيرۇن
(بۇ، چوڭ بالا)

1. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، بوش ئورۇننى تولدۇرۇڭلار.

وَرْدٌ	اَوْلَادٌ	وَرَقَةٌ	وَلَدٌ
(گۈل)	(بالىلار)	(يوپۇرماق)	(بالا)

ۋەردۇن.....	ۋەلەدۇن.....	ئەۋلادۇن.....	ۋەرەقاتۇن.....

2. تۆۋەندىكى چېكىتلەرنىڭ ئورنىغا «و» ھەرپىنى قويۇڭ.

... لَدٌ	صُـ ... رٌ	... رْدَةٌ	... رَقَـةٌ	أَ ... لَادٌ
بالا	سۆرەتلەر	گۈل	يوپۇرماق	بالىلار

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ ئوقۇلۇشىنى بوش ئورۇنغا يېزىڭلار.

وَقَفَ	مَوْزٌ	حُلْوٌ	مُوَظَّفٌ	تَوَضَّـأَ
.....	.....	.....	.....	.....
تۇردى	بانان	تاتلىق	خىزمەتچى	تەرەت ئالدى

4. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭلار ۋە رەسىمگە قاراپ، ئۆز ئورنىغا قويۇڭلار.

○ وَاصِلٌ يَشُمُّ الْوَرْدَةَ

○ وَكِيْلَةٌ تُحِبُّ الْوَرْدَ

○ وَرْدَةٌ كَبِيْرَةٌ وَ وَرْدَةٌ صَغِيْرَةٌ

ۋەردەتۇن كەبىرەتۇن.....	ۋەكىلەتۇن تۇھببۇل.....	ۋاسلۇن يەشۇمۇل .....
چوڭ گۈل ۋە كىچىك گۈل	ۋەكىلە گۈلنى ياخشى كۆرىدۇ	ۋاسىل گۈلنى پۇراۋاتىدۇ

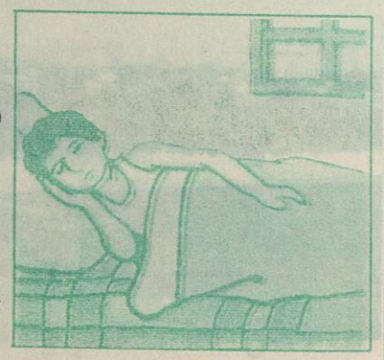
5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن، بەلگە قويۇڭلار.

○ هو وضع وسادة تحت راسه.

○ يغسل واحد يديه و وجهه.

ھۇۋە ۋەدائە ۋىسادەتەن تەھتە رەئىسىھى.

يەغسلۇ ۋاھىدۇن يەدەييەھۇ ۋە ۋەجھەھۇ.

ئۇ بېشىغا ياستۇق قويدى.

ۋاھىد يۇز - قوللىرىنى يۇيۇۋاتىدۇ.

ى

يَدٌ
يەدۇن

يَرْبُوعٌ
يەربۇئۇن

يَمَنِيٌّ
يەمەنىيۇن

يـ ـيـ ـيـ يَ
ـى ـى ى
يـ ـيـ ـيـ يُ

يَمَامَةٌ
بَيْضٌ
مَشْيٌ
تَجْرِي

فِيلٌ
فىيلۇن

عُيُونٌ
ئۇيۇنۇن

زَيْنَبُ
زەينەبە

جَرْيٌ
جەريۇن

إِخْوَتِي
ئىخۋەتى

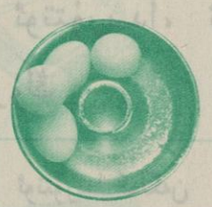
اَلْيَمَنُ قُطْرٌ عَرَبِيٌّ عَظِيمٌ.

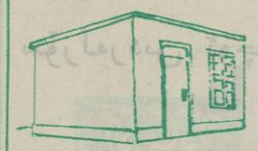
ئەل يەمەنۇ قۇترۇن ئارەبىيۇن ئازىيمۇن.
(يەمەن بۇيۇك ئەرەب دۆلتى)

1. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ئۇنىڭ تەركىبىدىكى «ى» ھەرپىنى ئايرىپ چىقىڭلار ۋە چېكىتىنىڭ ئورنىغا يېزىڭلار.

أَبِي	يَأْكُلُ	فَايِزٌ	يُسَافِرُ	أَيْمَنُ	كَبِيْرٌ
ئەبى	يەئكۇلۇ	فايىزۇن	يۇسافىرۇ	ئەيمەنۇ	كەبىيرۇن
.....	.....	.....	.....	.....	.....

2. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئوقۇڭلار ۋە ئۇيغۇرچە مەنىسىنى بوش ئورۇنغا يېزىڭلار.

يَدٌ	بُيُوضٌ	عَيْنٌ	بَيْتٌ
.....	.....	.....	.....

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ بوش ئورنىنى ھەرپ تاللاپ تولدۇرۇڭ.

... كتب	يجر ...	عي ...	ب ... ضَة	ب ... ت

ي - ى - يـ - ـن - يـ

يەكتۇبۇ (يازىدۇ) | يەجرى (يۈگۈرەيدۇ) | ئەينۇن (كۆز) | بەيداتۇن (تۇخۇم) | بەيتۇن (ئۆي)

4. تۆۋەندىكى جۈملىنى ئوقۇڭلار ۋە كۆچۈرۈپ يېزىڭلار.

أَنَا أَعِيْشُ سَعِيْدًا مَعَ أَبِي وَأُمِّي وَإِخْوَتِي.

(مەن ئاتا - ئانام ۋە قېرىنداشلىرىم بىلەن بىللە بەختلىك ياشايمەن).

5. تۆۋەندىكى رامكا ئىچىگە ئېلىنغان سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە 1 - سۆزگە ئوخشايدىغان سۆزنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

يَجْرِى	عُيُونٌ	جَمِيْلٌ	اَلْجَرْىُ
يَمْشِى	خُيُولٌ	كَبِيْرٌ	اَلْمَشْىُ
يَجْرِى	ضُيُوفٌ	جَمِيْلٌ	اَلْبَرْىُ
يَلْعَبُ	عُيُونٌ	صَغِيْرٌ	اَلْجَرْىُ

6. «ى» ھەرپى باشتا، ئوتتۇرىدا، ئاياغدا كەلگەن سۆزلەردىن ئۈچتىن مىسال كەلتۈرۈڭ.

باشتا كەلگەن	ئوتتۇرىدا كەلگەن	ئاياغدا كەلگەن
يَقْرَأُ	عَيْنٌ	أَبِى
يَكْتُبُ	بَيْنَ	أُمِّى
يَفْهَمُ	زَيْنٌ	أَخِى

اَلْإِجَابَةُ

(جاۋاب) :

مَنْ هِىَ؟

(ئۇ كىم؟)

○ هِىَ زِيْنَةُ الْبَيْتِ، وَ هِىَ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ؛
○ أَرْضَعَتْكَ وَ أَطْعَمَتْكَ،
○ تُحِبُّكَ وَ تُحِبُّهَا. فَمَنْ هِىَ؟
○ ئۇ، ئۆيىنىڭ زىننىتى ۋە ھاياتنىڭ گۈلى؛
○ سېنى ئېمىتىدۇ ۋە ساڭا تاماق يېگۈزىدۇ؛
○ سەن ياخشى كۆرىسەن، سېنى ياخشى كۆرىدۇ. ئۇ كىم؟

ك

ك ـكـ

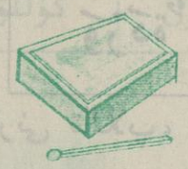

كَلْبٌ
كەلبۇن

ك

كِتَابٌ

سُكَّرٌ

كِبْرِيْتٌ
كىبرىيتۇن

ك

كُمَّثْرَى
كۇممەسرا

دِيْكٌ

شُبَّاكٌ

كَ كَ كَ كَ	كِ كِ كِ كِ	كُ كُ كُ كُ

كَبِيْرَةٌ	كِتَابٌ	كُرَةٌ	دِيْكٌ
كەبىرەتۇن	كىتابۇن	كۇرەتۇن	دىيكۇن

لَعِبَ أَكْبَرُ بِالْكُرَةِ

لەئىبە ئەكبەرۇ بىل كۇرەتى.
(ئەكبەر توپ ئويناندى).

1. تۆۋەندىكى رامكا ئىچىگە ئېلىنغان سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى 1 - سۆزگە ئوخشايدىغان مىساللارنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

كَتَبَ	اَلْكِتَابُ	كَبِيْرَةٌ	اَلْكُرَةُ
قَرَأَ	زَرَعَ	صَغِيْرَةٌ	اَشْرَفُ
كَتَبَ	وَكَلَ	كَبِيْرَةٌ	اَكْبَرُ
حَكَمَ	اَلْكِتَابُ	وَرْدَةٌ	اَلْكُرَةُ

2. رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ، تۆۋەندىكى جۈملىنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

○ عُمَرُ ..... مِنْ وَاحِدٍ.
ئۈمەرۇ ..... مىن ۋاھىدىن.
(ئۈمەر ۋاھىددىن .....)

○ لَعِبَ عُمَرُ .....
لەئىبە ئۈمەرۇ .....
(ئۈمەر ..... ئويندى).

○ وَاحِدٌ ..... وَ فَاطِمَةُ .....
ۋاھىدۇن ..... ۋە فاتىمەتۇ .....
(ۋاھىد ..... فاتىمە .....)

○ وَكِيْلَةُ ..... عُمَرَ.
ۋەكىلەتۇ ..... ئۈمەرە.
(ۋەكىلە ئۈمەرنىڭ .....)

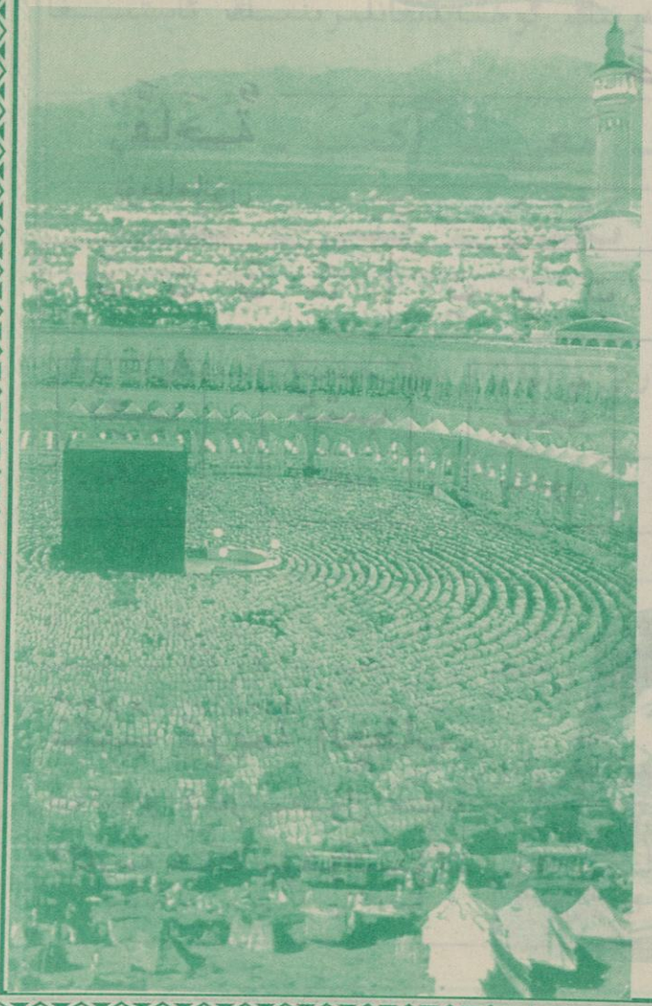
صَغِيْرَةٌ
(كىچىك)
بِالْكُرَةِ
(توپ، توپ بىلەن)
أَكْبَرُ
(چوڭراق)
كَبِيْرٌ
(چوڭ)
أُخْتُ
(سىڭىل)

3. بوش ئورۇنلارنى تولدۇرۇڭ.

عُـمَ	..... كِيْلَةٌ	..... خْتُ	..... رْدَةٌ	أُخْ .....
صَغِيْ ... ةٌ	... شْرَفُ	وَ ... دَةٌ	... مَنِيٌّ	يَرْبُ ... عٌ

4. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا قاراپ بەلگە قويۇڭ.

كثير	كذب	كل	مكتبة	مكة
كەسىرۇن	كىزبۇن	كۇللۇن	مەكتەبەتۇن	مەككەتۇن

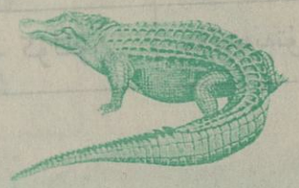
5. تۆۋەندىكى جۈملىنى ئوقۇڭ.

نَقَعُ السُّعُودِيَّةُ فِى قَارَّةِ آسِيَا، بِهَا الْأَمَاكِنُ الْمُقَدَّسَةُ، تُوجَدُ الْكَعْبَةُ فِى مَكَّةَ وَقَبْرُ الرَّسُولِ وَ الْمَسْجِدُ النَّبَوِىُّ فِى الْمَدِيْنَةِ.

ت

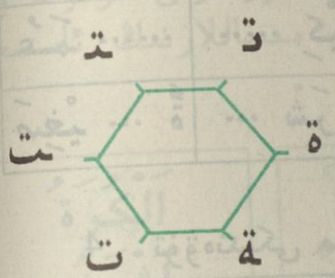
تَاجٌ
تاجۇن

تِمْسَاحٌ
تىمساھۇن

تُفَّاحَةٌ
تۇففاھاتۇن

كَتَبَ
تَاجِرٌ
بِنْتٌ
ت
جَرِيْدَةٌ
بُيُوتٌ
جَامِعَةٌ

تَ تَ تَ تَ	تِ تِ تِ تِ	تُ تُ تُ تُ

تَعِبَ تەئىبە	كَتَبَ كەتەبە	بِنْتٌ بىنتۇن	تَلْعَبُ تەلئابۇ	قِطَّتِى قىتتاتى

تَكْتُبُ كَرِيْمَةُ الْخِطَابَ.
تەكتۇبۇ كەرىمەتۇل خىتابە
(كەرىمە خەت يېزىۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى بەلگىسى بىلەن ئوقۇڭ.

وَ	كَ	أَ	تِ	إِ	تُ	يِ	كِ	أُ

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن بەلگىسىنى قويۇڭ.

كتب	ركب	اب	كبر	اكتب
كەتەبە	رەكىبە	ئەبۇن	كەبىرە	ئەكتۇبۇ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ ئوخشايدىغانلىرىنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

أَكْتُبُ	لَعِبَ - مَعِى - أَكْتُبُ - نَكْتُبُ
تَلْعَبُ	أَنَا - تَكْتُبُ - كَتَبَ - تَلْعَبُ

4. تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى رەتلەپ، سۆز ھاسىل قىلىڭ ۋە بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

ت خ أ	م س ر	ر ب ك	ة ر د و	ت ب ن
...	...	...	...	...

أَلْإِجَابَةُ أُخْتٌ - رَسَمَ - رَكِبَ - وَرْدَةٌ - بِنْتٌ

(جاۋاب):

5. بوش ئورۇنغا كەم ھەرپلەرنى يېزىڭ.

... يْنٌ	تُو ...	أُخْ ... ى	قِطَّ ... ى	نَكْ ... بُ
تىينۇن	تۇتۇن	ئۇختى	قىتتاتى	نەكتۇبۇ

6. تۆۋەندىكى جۈملىنىڭ ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

○ أَنَا لَعِبْتُ مَعَ قِطَّتِي الْجَمِيلَةِ

.....

(مەن چىرايلىق مۈشۈكۈم بىلەن بىللە ئويناندىم).

7. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە مۇناسىۋەتلىك جۈملىلەرنى تېپىپ، رەت تەرتىپى بويىچە نومۇر قويۇپ كۆرسىتىڭ.

○ أَلْعَبُ مَعَ الْقِطَّةِ.

(مۈشۈك بىلەن ئويناymەن).

○ تَلْعَبُ فَاطِمَةُ مَعَ الْقِطَّةِ.

(فاتىمە مۈشۈك بىلەن ئويناۋاتىدۇ).

○ اَلْقِطَّةُ نَطَّتْ عَلَى كَتِفِ زَيْنَبَ.

(مۈشۈك زەينەپنىڭ مۈرىسىگە چىقتى).

○ يَضْحَكُ عُمَرُ وَ يَقُولُ:
لَا تَضْرِبِي الْقِطَّةَ.
تَقُولُ فَاطِمَةُ:
أَنَا أَلْعَبُ مَعَهَا.

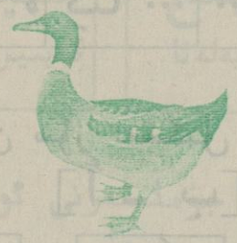
(ئۇمەر كۈلۈپ تۇرۇپ: مۈشۈكنى ئۇرما، دەيدۇ. فاتىمە: مەن ئۇنىڭ بىلەن ئويناۋاتىمەن، دەيدۇ).

ب

ب ـبـ

ب ـب

بَطَّةٌ
بەتتاتۇن

بِنْتٌ
بىنتۇن

بَبْغَاءُ كَبِيرٌ

ب

بُرْتُقَالٌ
بۇرتۇقالۇن

يُحِبُّ كِتَابٌ

بَ بَ بَ بَ	بِ بِ بِ بِ	بُ بُ بُ بُ

بَيْضَاءُ بەيداۋ	بُلْبُلٌ بۇلبۇلۇن	بَكْرٌ بەكرۇن	كَلْبٌ كەلبۇن	رَكِبَ رەكىبە	كَبِرَ كەبىرە

أَلْبَجَعُ يُحِبُّ السَّمَكَ الصَّغِيرَ.

ئەل بەجەئۇ يۇھىببۇس سەمەكەس ساغىيرە
(كۆل غىزى كىچىك بېلىقلارنى ياخشى كۆرىدۇ).

1. تۆۆەندىكى بوش ئورۇنلارنى تولدۇرۇڭ.

... حِبٌّ	... بْضَاءُ	كَبِيْ ... ةٌ	كِتَا ...	... قَرَةٌ	... طَاطِسُ

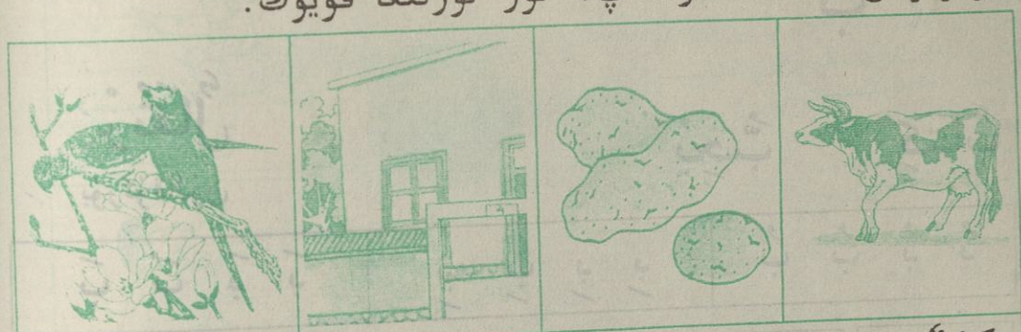
2. تۆۆەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

[ب ـ ك ـ ر] [أ ـ ب]

ئالاھابە (جاۋاب):

رَكِبَ رەكىبە	أَبٌ ئەبۇن	كَبِرَ كەبىرە

3. تۆۆەندىكى رەسىملەرنىڭ ئەرەبچە ئىسىملىرىنى مەنىسى ۋە ئوقۇلۇشى ئاساسىدا رەتلەپ، ئۆز ئورنىغا قويۇڭ.

بَيْتٌ (ئۆي) بَبْغَاءُ (شاتۇتى) بَقَرَةٌ (ئىنەك) بَطَاطِسُ (ياڭيۇ)

بەقارەتۇن (...) بەتاتىسۇ (...) بەيتۇن (...) بەبغائۇ (...)

3. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۇملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

فِي ـ لَعِبَ ـ الْحَدِيْقَةِ ـ أَشْرَفُ	.....
فى ـ لەئىبە ـ ئەل‌ھادىيقاتى ـ ئەشرەفۇ	لەئىبە ئەشرەفۇ فىل ھادىيقاتى
دا ـ ئويندى ـ باغچا ـ ئەشرەپ	ئەشرەپ باغچىدا ئويندى

5. «ب» ھەرپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۇچ سۆز تۇزۇڭ.

ئالاھابە (جاۋاب):

بَلَعَ بەلەئا	كَبِيْرَةٌ كەبىرەتۇن	بِطِّيْخٌ بىتتىيخۇن	كَتَبَ كەتەبە

6. تۆۆەندىكى جۇملىلەرنى ئوقۇڭ.

○ اَلْكَمْبِيُوتَرْ وَفَّرَ كَثِيْرًا مِّنَ الْجُهْدِ وَ الْوَقْتِ.

(ئەل كەمبىيۇتەر ۋەففەرە كەسىرەم مىنەل جۇھدى ۋەل ۋەقتى)

(كومپيۇتېر نۇرغۇن كۈچ ۋە ۋاقىتنى تېجىدى).

○ إِبْنُ بَطُّوطَةَ أَشْهَرُ رَحَّالَةٍ عَرَبِيٍّ وَ عَاشَ

ئىبنۇ بەتتۇتاتە ئەشھەرۇ رەھھالەتىن ئارەبىيىن ۋە ئاشە

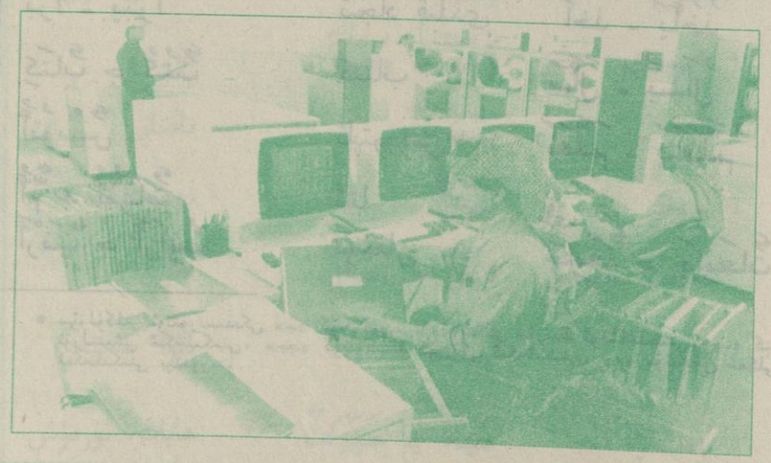
(ئىبنۇ بەتتۇتە ئەڭ مەشھۇر ئەرەب ساياھەتچىسى. ئۇ،

فِي الْقَرْنِ الرَّابِعَ عَشَرَ الْمِيْلَادِيِّ.

فىل قارنىر رابىئا ئاشەرە ئەل مىيلادىيىي

مىلادىيە 14 ـ ئەسىردە ياشىغان).

بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر

اَسَدٌ ج اُسَادٌ *	شىر	أَبٌ ج آبَاءٌ	دادا
إِوَزَّةٌ. وِزَّةٌ	غاز	إِلَى ...	... غا، قا
أُرْزٌ	گۈرۈچ، شال	أَخٌ ج إِخْوَةٌ	ئاكا، ئىنى
إِيْمَانٌ	ئىمان،ئىشەنچ	لَعِبَ - يَلْعَبُ	ئويناندى
اَحْمَدُ	ئەھمەد	عُمَرُ	ئۆمەر
مُؤْمِنٌ ج مُؤْمِنُونَ	مۇئمىن	دَرْسٌ ج دُرُوسٌ	دەرس
أُخْتٌ ج أَخَوَاتٌ	سىڭىل،ئاچا	قِطَّةٌ ج قِطَطٌ	مۇشۇك
مَاءٌ ج مِيَاهٌ	سۇ	صَغِيْرٌ ج صِغَارٌ	كىچىك
أَمَرَ - يَأْمُرُ	بۇيرۇدى	كُرَةٌ ج كُرَاتٌ	توپ
رَأْسٌ ج رُؤُوسٌ	باش	بِالْكُرَةِ	توپ بىلەن
قَرَأَ - يَقْرَأُ	ئوقۇدى	رَسَمَ - يَرْسُمُ	رەسىم سىزدى
أَكَلَ - يَأْكُلُ	يېدى	أَشْرَفُ	ئەشرەپ
بَرَأَ - يَبْرَأُ	ئىجاد قىلدى	أَخَذَ - يَأْخُذُ	ئالدى
كِتَابٌ ج كُتُبٌ	كىتاب	سَأَلَ - يَسْأَلُ	سوردى
أُتُوبِيْسٌ	ئاپتوبۇس	تَعَلَّمَ - يَتَعَلَّمُ	ئۆگەندى
أُمٌّ ج أُمَّهَاتٌ	ئانا	فِي ...	دا، دە
أَرْنَبٌ ج أَرَانِبُ	توشقان	جَامِعَةٌ ج جَامِعَاتٌ	ئۇنىۋېرسىتېت

* سۆزلۈكلەر ئوتتۇرىسىدىكى «ج» كۆپلۈكنى، «:» ئىككى سۆزنىڭ ئوخشاشلىقىنى، «-» كېيىنكى سۆزنىڭ كېلىدىغان زامان ئىگىلىنىشى ئىگىلىكنى، «جج» كۆپلۈكنىڭ كۆپلۈكى ئىگىلىكنى، «م» مۇئەننەس شەكلى ياكى ئايالىلارغا قارىتىلغان سۆز بىلدۈرىدۇ.

اَلْأَزْهَرُ	ئەزھەر	صُورَةٌ ج صُوَرٌ	سۈرەت
مِصْرُ	مىسىر	وَقَفَ - يَقِفُ	تۇردى
مَدْرَسَةٌ ج مَدَارِسُ	مەكتەپ	حُلْوٌ	تاتلىق، شېرىن
إِبْتِدَائِيَّةٌ	باشلانغۇچ	مُوَظَّفٌ ج مُوَظَّفُونَ	خىزمەتچى
وَرْدٌ ج وُرُودٌ	گۈل	وَاصِلٌ	ۋاسىل
وِسَادَةٌ	ياستۇق، تېكى	شَمَّ - يَشُمُّ	پۇرىدى
وُضُوءٌ	تەرەت ئالماق	وَكِيْلَةٌ	ۋەكىلە
تَوَضَّأَ - يَتَوَضَّأُ	تەرەت ئالدى	حَبَّ - يُحِبُّ	ياخشى كۆردى،
وَلَدٌ ج أَوْلَادٌ	بالا (ئوغۇل)		
جَوٌّ	ھاۋا	وَضَعَ - يَضَعُ	قويدى
هُوَ ج هُمْ	ئۇ، ئۇلار	تَحْتٌ	ئاستى -
وَزَنَ - يَزِنُ	تارتتى، جىڭلىدى	غَسَلَ-يَغْسِلُ	يۇدى
وَجَدَ - يَجِدُ	تاپتى	وَاحِدٌ	ۋاھىد
طَوِيْلٌ	ئۇزۇن	يَدٌ ج اَلْأَيْدِي	قول
مَوْزٌ	بانان	يَدَيَّ	ئىككى قول
صَغِيْرَةٌ ج صَغِيْرَاتٌ	كىچىك	وَجْهٌ ج وُجُوهٌ	يۈز
هَذَا	بۇ	يَرْبُوعٌ	تاقتاق
كَبِيْرٌ ج كِبَارٌ	چوڭ	يَمَنِيٌّ	يەمەنلىك
وَرَقَةٌ ج وَرَقَاتٌ	قەغەز، يوپۇرماق	فِيْلٌ ج أَفْيَالٌ	پىل
عَيْنٌ ج عُيُونٌ	كۆز	يَمَامَةٌ	ياۋا كەپتەر
زَيْنَبُ	زەينەپ	حَيَاةٌ ج حَيَوَاتٌ	ھايات، تۇرمۇش

جَرْيٌ	يۈگۈرمەك	أَرْضَعَتْكَ	سېنى ئېمىتتى
قُطْرٌ ج أَقْطَارٌ	دۆلەت، جاي	أَطْعَمَتْكَ	ساڭا تاماق بەردى
عَرَبِيٌّ	ئەرەب، ئەرەبلەرگە خاس	تُحِبُّكَ	سېنى ياخشى كۆرىدۇ
عَظِيمٌ م عَظِيمَةٌ	ئۇلۇغ، كاتتا	تُحِبُّهَا	ئۇنى ياخشى كۆرىسەن
جَرَى - يَجْرِي	يۈگۈردى	فَمَنْ هِيَ	ئۇنداقتا ئۇ كىم
مَشَى - يَمْشِي	ماڭدى	فَائِزٌ	ئۇتقۇچى
خَيْلٌ ج خُيُولٌ	ئاتلار، ئات توپى	سَافَرَ - يُسَافِرُ	سەپەر قىلدى
ضَيْفٌ ج ضُيُوفٌ	مېھمان	أَيْمَنُ	ئوڭ، ئوڭ تەرەپ
جَمِيلٌ م جَمِيلَةٌ	گۈزەل، چىرايلىق	بَيْضٌ ج بُيُوضٌ	تۇخۇم
كَتَبَ - يَكْتُبُ	يازدى	بَيْضَةٌ	بىر تۇخۇم
فَهِمَ - يَفْهَمُ	چۈشەندى	عَاشَ - يَعِيشُ	ياشدى
بَيْنَ	ئارىسى	أَعِيشُ	ياشايمەن
ذَيْنٌ ج اَزْيَانٌ	چىرايلىق	سَعِيدٌ ج سُعَدَاءُ	بەختلىك
زِينَةٌ ج زِينَاتٌ	زىننەت	مَعَ	بىلەن، بىللە
بَيْتٌ ج بُيُوتٌ	ئۆي	مَعِي	مەن بىلەن
هِيَ ج هُنَّ	ئۇ (ئايال)	كَلْبٌ ج كِلَابٌ	ئىت
زَهْرَةٌ ج زَهَرَاتٌ	گۈل، چېچەك	كِبْرِيتٌ	سەرەڭگە
دِيكٌ ج دُيُوكٌ	خوراز	كُمَّثْرَى	ئاموت
كَبِيرَةٌ ج كَبِيرَاتٌ	چوڭ	مَكَانٌ ج أَمَاكِنُ	جاي، ماكان
مُقَدَّسَةٌ	مۇقەددەس	اَلرَّابِعَ عَشَرَ	ئون تۆتىنچى

حَكَمَ - يَحْكُمُ	ھۆكۈم قىلدى	تُوجَدُ	بار، تېپىلىدۇ
زَرَعَ - يَزْرَعُ	زىرائەت تېرىدى	اَلْكَعْبَةُ	كەئبە
وَكَلَ - يَكِلُ	ۋەكىل بولدى	قَبْرٌ ج قُبُورٌ	قەبرە
فَاطِمَةُ	پاتىمە	اَلرَّسُولُ	رەسۇل، پەيغەمبەر
كِذْبٌ	يالغانچىلىق	كَثِيرٌ م كَثِيرَةٌ	كۆپ
كُلٌّ	ھەممە، بارلىق	مَسْجِدٌ ج مَسَاجِدُ	مەسجىد
مَكْتَبَةٌ	كۈتۈپخانا	نَبَوِيٌّ	پەيغەمبەرگە خاس
مَكَّةُ	مەككە	اَلْمَدِينَةُ	مەدىنە
تَقَعُ	ئورۇنلاشقان	تَاجٌ ج تِيجَانٌ	تاج
اَلسَّعُودِيَّةُ	سەئۇدى دۆلتى	تِمْسَاحٌ ج تَمَاسِيحُ	تىمساھ
قَارَّةٌ ج قَارَّاتٌ	قىتئە	تُفَّاحَةٌ ج تُفَّاحَاتٌ	ئالما
آسِيَا	ئاسىيا	تَاجِرٌ ج تُجَّارٌ	تىجارەتچى
بِـ ...	دا، دە، بىلەن	جَرِيدَةٌ ج جَرَائِدُ	گېزىت
بِهَا	ئۇنىڭدا	تَعِبَ - يَتْعَبُ	ھاردى
خِطَابٌ ج خِطَابَاتٌ	خەت	كَرِيمَةٌ	كەرىمە
رَكِبَ - يَرْكَبُ	چىقتى، مىندى	بِطِّيخٌ	تاۋۇز
أَنَا	مەن	بَكْرٌ	بەكرى
تِينٌ	ئەنجۈر	كَبِرَ - يَكْبَرُ	چوڭ بولدى
تُوتٌ	ئۇجمە	بَجَعٌ م بَجَعَةٌ	كۆل غىزى
نَطَّ - نَطَّتْ	سەكرىدى	سَمَكٌ ج أَسْمَاكٌ	بېلىق
كَتِفٌ ج أَكْتَافٌ	مۇرە، تاغاق	بَقَرَةٌ ج بَقَرَاتٌ	ئىنەك

ضَحِكَ - يَضْحَكُ	كۈلدى	بَطَاطِسُ	ياڭيۇ
ضَرِبَ - يَضْرِبُ	ئۇردى	حَدِيْقَةٌ ج حَدَائِقُ	باغچا
لَا تَضْرِبِي	ئۇرما (ئايالغا)	بَلَعَ - يَبْلَعُ	يۇتتى
لَا	ياق، يوق	كَمْبِيُوتَرْ	كومپيۇتېر
لَاتَضْرِبْ	ئۇرما (ئەرگە)	وَفَّرَ - يُوَفِّرُ	تېجىدى
قَالَ - يَقُولُ	دېدى	مِنْ ...	... دىن، تىن
بَطَّةٌ ج بَطَّاتٌ	ئۆردەك	جُهْدٌ	كۈچ، ئەمگەك
بِنْتٌ ج بَنَاتٌ	قىز	وَقْتٌ ج أَوْقَاتٌ	ۋاقىت
بُرْتُقَالٌ ج بُرْتُقَالَاتٌ	ئاپېلسىن	إِبْنُ بَطُّوطَةَ	ئىبنۇ بەتتۇتە
بَبْغَاءُ ج بَبَغَاوَاتٌ	شاتۇتى	أَشْهَرُ	ئەڭ مەشھۇر
أَبْيَضُ م بَيْضَاءُ	ئاق	رَحَّالَةٌ	ساياھەتچى
بُلْبُلٌ ج بَلَابِلُ	بۇلبۇل	قَرْنٌ ج قُرُونٌ	ئەسىر
شُبَّاكٌ ج شَبَابِيكُ	دېرىزە، پېلەت سېتىش كاسىرى	سُكَّرٌ	شېكەر

اَلدَّرْسُ الْخَامِسُ

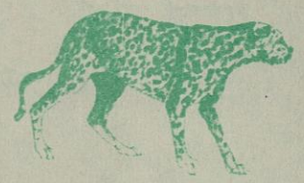
بەشىنچى دەرس

ن م ل س ز د

ھەرپلەر	ئاتى	يالغۇز شەكلى	باش شەكلى	ئوتتۇرا شەكلى	ئاياق شەكلى
ن	نُون نون	ن	ـنـ	ـن	ـن
م	مِيم ميم	م	ـمـ	ـم	ـم
ل	لَام لام	ل	ـلـ	ـل	ـل
س	سِين سين	س	ـسـ	ـس	ـس
ز	زَاي زاي	ز			ـز
د	دَال دال	د			ـد

ن

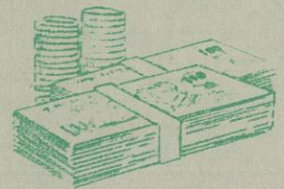
نَمِرٌ

نەمىرۇن

نِسْرٌ

نىسرۇن

نُقُودٌ

نۇقۇدۇن

ن ـنـ نـ

نَحْنُ مُنِيرٌ

ن

بَطْنٌ مَكَانٌ

نَ	نَ	ذَ	ذَ	نِ	نِ	ذِ	ذِ	نُ	نُ	ذُ	ذُ

نَظَرَ نەزارە	نِعْمَةٌ نېئمەتتۇن	نُسَاعِدُ نۇسائىدۇ	أَنْتَ ئەنتە	وَطَنٌ ۋەتانۇن

عَلَى ضِفَّتَيْ نَهْرِ النِّيْلِ نَخَلاَتٌ كَثِيْرَةٌ.

ئالە دىققەتەي نەھرىن نىيلى نەخالاتۇن كەسىرەتۇن.
(نىل دەريياسىنىڭ ئىككى قىرغىقىدا خورما دەرەخلىرى كۆپ).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، ئاستىدىكى بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

نَعَامَةٌ نَحْلَةٌ نُجُومٌ نَمْلَةٌ

نەملەتۇن( )	نەئامەتۇن( )	نۇجۇمۇن( )	نەھلەتۇن( )

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ھەربىر سۆزنى 1 - مىسالدىكىگە ئوخشاش ئايرىم ھەرپلەرگە ئاجرىتىڭ.

نَزَلَ ن ز لَ	نَطَقَ	مَنَعَ	مَنْزِلٌ	نُورٌ .....

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ھەربىر قۇردىكى ئوخشايدىغان سۆزلەرنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

نَلْعَبُ	نَكْتُبُ	نَرْسُمُ	نَلْعَبُ	نُسَاعِدُ
عِنْدَ	نَحْنُ	أَنَا	أَنْتَ	عِنْدَ
حِصَانِي	هِنْدُ	نِسَاءٌ	مُنِيرٌ	حِصَانِي

4. تۆۆەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ تولدۇرۇڭ.

أَنَا (مەن)	أُسْرَةٌ (ئائىلە)	نَذْهَبُ (بارىمىز)	يَقْرَأُ (ئوقۇۋاتىدۇ)

○ نَحْنُ ... سَعِيدَةٌ.

نەھنۇ ... سەئىيدەتۇن.

(بىز بەختلىك .....)

○ أَشْرَفُ ... الْكِتَابَ.

ئەشرەفنۇ ... ئەل كىتابە.

(ئەشرەپ كىتاب .....)

○ أَكْتُبُ ... الدَّرْسَ.

... ئەكتۇبۇد دەرسە.

(..... دەرس يازىمەن).

○ ... إِلَى الْحَدِيقَةِ.

... ئىلەل ھادىيقاتى.

(باغچىغا .....).

5. تۆۆەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن، بەلگىلىرىنى قويۇڭ.

○ نلعب فى الحديقة مع الأصحاب.

نەلئابۇ فىل ھادىيقاتى مەئال ئەسھابى.

(باغچىدا دوستلار بىلەن بىللە ئويناىمىز).

○ أنا أساعد أمى، زينب تساعد أمها.

ئەنا ئۇسائىدۇ ئۇممى، زەينەبۇ تۇسائىدۇ ئۇممەھا.

(مەن ئانامغا ياردەملىشىمەن، زەينەپمۇ ئانىسىغا ياردەملىشىدۇ).

سۆزلەرنىڭ بۆلۈنۈشى

ئەرەب تىلىدا سۆزلەر ئىسىم، پېئىل ۋە قوشۇمچىلاردىن ئىبارەت ئۈچكە بۆلۈنىدۇ.

1. ئىسىم

ئەرەب تىلىدا مۇستەقىل مەنىگە ئىگە سۆزلەر ئىسىم «اَلْإِسْمُ» دەپ ئاتىلىدۇ. ئۇ، ئادەم ۋە نەرسىلەرنىڭ ئىسىملىرى، سۈپەتلەر، ئىش - ھەرىكەتنىڭ نامىلرى، ئالماشلار ۋە سانلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەسىلەن:

1) ئادەم ۋە ئورۇن - جاي ئىسىملىرى (خاس ئىسىملار):

أَحْمَدُ	فَاطِمَةُ	كَاشِغَرُ	آرْتُوجْ	مِصْرُ
ئەھمەد	پاتىمە	قەشقەر	ئاتۇش	مىسىر

2) كەسىپ ۋە نەرسە ئىسىملىرى (توپلام ئىسىملار):

طَالِبٌ	عَامِلٌ	كِتَابٌ	مَجَلَّةٌ	قَلَمٌ
ئوقۇغۇچى	ئىشچى	كىتاب	ژۇرنال	قەلەم

3) سۈپەتلەر:

جَمِيلٌ	جَدِيدٌ	أَحْمَرُ	مُجْتَهِدٌ	كَثِيرٌ
چىرايلىق	يېڭى	قىزىل	تىرىشچان	كۆپ

4) ھەرىكەت نامىلرى (ئەرەبچىدە مەسدەر ياكى شاخلىنىدىغان ئىسىملار دەپ ئاتىلىدۇ):

فَتْحًا	كِتَابَةً	تَعْلِيْمًا	تَعَلُّمًا	ضَرْبًا
ئاچماق	يازماق	تەلىم بەرمەك	ئۆگەنمەك	ئۇرماق

5) ئالماشلار:

أَنَا	هُوَ	أَنْتَ	نَحْنُ	هُمْ	أُولَئِكَ	هَذَا
مەن	ئۇ	سەن	بىز	ئۇلار	ئاۋۇلار	بۇ

6) سانلار:

وَاحِدٌ	ثَلَاثٌ	خَمْسٌ	عَشَرٌ	أَحَدَ عَشَرَ
بىر	ئۈچ	بەش	ئون	ئون بىر

2. پېئىل

پېئىللار — ئادەم ۋە نەرسىلەرنىڭ ئىش - ھەرىكىتىنى بىلدۈرىدۇ. ئۇ ۋاقىت خاراكتېرلىك سۆز بولۇپ، ئۆتكەن زامان، كېلىدىغان زامان (ھازىرقى زامان) ۋە بۇيرۇق پېئىللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەسىلەن:

1) ئۆتكەن زامان پېئىللىرى:

قَرَأَ	ذَهَبَ	كَتَبَ	لَعِبَ	كُتِبَ
ئوقۇدى	باردى	يازدى	ئويناندى	يېزىلدى

2) كېلىدىغان زامان پېئىللىرى:

يَقْرَأُ	يَذْهَبُ	يَكْتُبُ	يَلْعَبُ	يُكْتَبُ
ئوقۇيدۇ	بارىدۇ	يازىدۇ	ئوينايدۇ	يېزىلىدۇ

3) بۇيرۇق پېئىللىرى:

إِقْرَأْ	أُكْتُبْ	قُلْ	أَجِبْ	كَوِّنْ	ضَعْ
ئوقۇ	ياز	ئېيت، دە	جاۋاب بەر	تەشكىللە	قوي

3. قوشۇمچىلار

قوشۇمچىلار (اَلْحَرْفُ) — مۇستەقىل ئىشلىتىشكە بولمايدىغان، پەقەت ئىسىم ۋە پېئىللارغا قوشۇلۇپ تۇرۇپ، ئاندىن بىر پۈتۈن مەنىنى ئىپادىلەيدىغان سۆزلەردىن ئىبارەت. ئۇ، قوشۇمچىلار، باغلىغۇچىلار، سوراق ۋە چاقىرىق مەنىسىدىكى ئۇلانمىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەسىلەن:

1) قوشۇمچىلار

بۇ، ئۆزى ئۇلىنىپ كەلگەن سۆزلەرنىڭ ئاخىرىنى زىرلىق قىلىدىغان قوشۇمچىلاردۇر.

فِي (دا، دە، تا، تە) مِنْ، بِ... (دىن، تىن، دىكى، تىكى، بىلەن)، عَلَى (دا، دە، ئۈستىگە)، إِلَى (گە، كە، غا، قا)

2) باغلىغۇچىلار

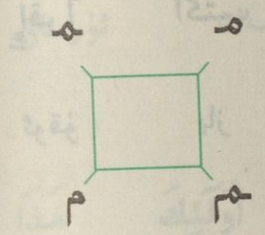
وَ (ۋە)، ثُمَّ (ئاندىن كېيىن)، فَ (ئارقىدىنلا)، اَوْ (ياكى)

3) سوراق ۋە چاقىرىق ئۇلانمىلىرى

هَلْ (... مۇ؟) أَ (... مۇ؟) يَا (ھەي) مەسىلەن:

هَلْ كَتَبْتَ (يازدىڭمۇ؟)، أَ أَنْتَ (سەنمۇ؟) يَا أَحْمَدُ (ھەي، ئەھمەد!)

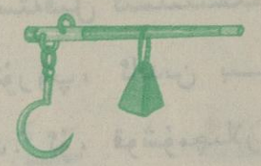
م

مَوْزٌ

مەۋزۇن

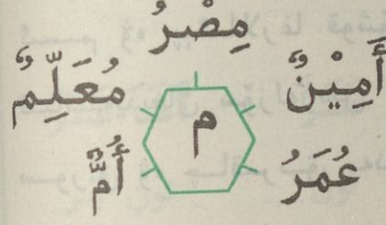
مِيزَانٌ

مىزانئون

مُشْطٌ

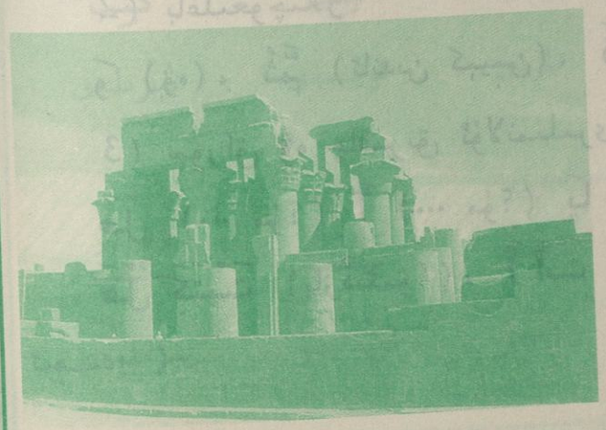
مۇشتۇن

مَ مَ مَ مَ	مِ مِ مِ مِ	مُ مُ مُ مُ

مَعَ مەئا	مُحَمَّدٌ مۇھاممەدۇن	جَمِيلٌ جەمىيلۇن	مَدْرَسَةٌ مەدرەسەتۇن	تَعْلِيمٌ تەئلىيمۇن

لَمْحَةٌ مِنَ الْآثَارِ الْقَدِيمَةِ فِي مِصْرَ.

لەمھاتۇن منەل ئاسارىل قادىيمەتى فى مسرە.
(مسرىدىكى قەدىمىي ئاسارە - ئەتقىلەردىن بىر كۆرۈنۈش).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تۈزۈڭ.

تَ - مْ - رٌ	أَ - كْ - رَ - مُ	عُ - مَ - رُ	رَ - تِّ - بْ

أ - م	م - ع	أ - ب	ك - و - ب

الإجابة (جاۋاب):

تَمْرٌ (خورما)	أَكْرَمُ (ئەكرەم)	عُمَرُ (ئۇمەر)	رَتِّبْ رەتلەڭ
أُمٌّ (ئانا)	مَعَ (بىللە)	أَبٌ (دادا)	كُوبٌ (ئىستاكان)

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، 1 - مىسالغا ئوخشايدىغان سۆزلەرنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

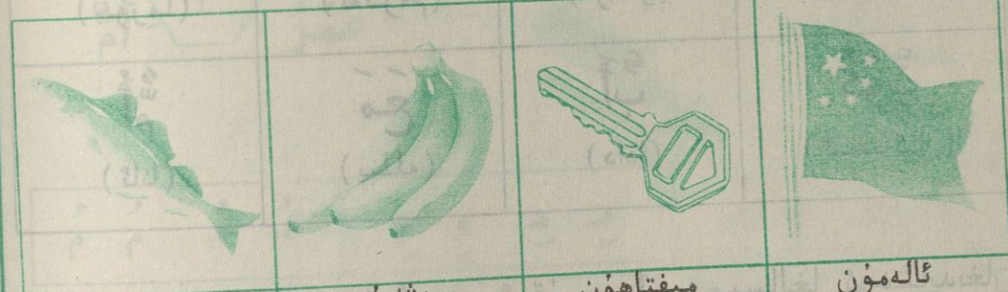
أَحْمَدُ	مُعَلِّمٌ	جَمِيلٌ	أَمْجَدُ
عَلِمَ	أَكْرَمُ	كَبِيرَةٌ	أَحْمَدُ
خَرَجَ	مُعَلِّمٌ	صَغِيرَةٌ	أَمْجَدُ
أَحْمَدُ	مَدْرَسَةٌ	جَمِيلٌ	أَكْرَمُ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

تُعَلِّمُ - أَوْلَادَهَا - الْأُمُّ	.....
تۇئاللىمۇ - ئەۋلادەها - ئەل ئۇممۇ	تۇئاللىمۇل ئۇممۇ ئەۋلادەها
فِي - تَعَلَّمْتُ - الْمَدْرَسَةِ	.....
فى - تەئاللەمتۇ - ئەل مەدرەسەتى	تەئاللەمتۇ فىل مەدرەسەتى

4. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، مەنىسىنى بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

عَلَمٌ مَوْزٌ سَمَكٌ مِفْتَاحٌ

ئالەمۇن	مىفتاھۇن	مەۋزۇن	سەمەكۇن
.....	.....	.....	.....

5. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

قِطَّتِي صَغِيرَةٌ، شَعْرُهَا جَمِيلٌ،
وَاسْمُهَا نَمِيرَةٌ، ذَيْلُهَا طَوِيلٌ.

قىتتاتى ساغىرەتۇن، شەئرۇها جەمىلۇن،
ۋەسمۇها نەمىرەتۇن، زەيلۇها تاۋىلۇن.
كىچىك مۇشۇكۇم، تۆكى چىرايلىق،
قۇيرۇقى ئۇزۇن، يىلپىز ئىسملىك.

ل

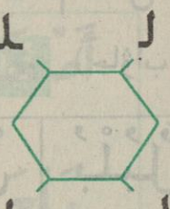
لَيْمُونٌ
لەيمۇنۇن

لِسَانٌ
لىسانۇن

لُحُومٌ
لۇھۇمۇن

لَيْلٌ وَلَدٌ

ل

قَلَمٌ بُرْتُقَالٌ

لَ لَ لَ لَ	لِ لِ لِ لِ	لُ لُ لُ لُ			
كَلْبٌ	بُلْبُلٌ	أَكَلَ	يَأْكُلُ	يَلْعَبُ	لُعْبَةٌ
كەلبۇن	بۇلبۇلۇن	ئەكەلە	يەئكۇلۇ	يەلئابۇ	لۇئبەتۇن

الرِّيَاضَةُ مُفِيدَةٌ لِلعَقْلِ وَالجِسْمِ

ئەر رىياداتۇ مۇفىدەتۇن لىل ئاقلى ۋەل جسمى.
(تەنتەربىيە ئەقىل ۋە بەدەن ئۈچۈن پايدىلىق).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

ع - م - ل - ب - و - د - ك

اَلْإِجَابَةُ (جاۋاب):

عَمَلٌ	بُلْبُلٌ	وَلَدٌ	كَلْبٌ	مَعَ	مَدَّ
(خىزمەت)	(بۇلبۇل)	(بالا)	(ئىت)	(بىللە)	(سوزدى)

2. سۆرەتكە قاراپ، ئەرەبچە ئىسمىنى تاللاپ يېزىڭ.

وَلَدٌ نَخْلَةٌ عَلَمٌ جَمَلٌ

.....	.....	.....	.....

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ئۇستۇنكى مىسالالارغا ئوخشايدىغان سۆزلەرنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

لَعِبَ	حَمَلَ	أَلْعَبُ	عَمَلٌ
أَكَلَ	نَجَحَ	يَأْكُلُ	عَلَمٌ
رَسَمَ	حَمَلَ	أَلْعَبُ	وَلَدٌ
لَعِبَ	رَسَمَ	يَلْعَبُ	عَمَلٌ

4. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە رامكا ئىچىدىكى سۆزلەر بىلەن بوش ئورۇننى تولدۇرۇڭ.

أَصْحَابِهِ

يَلْعَبُ

عُمَرُ

اَلشَّارِعِ

○ عُمَرُ ... بِالْكُرَةِ.

ئۇمەرۇ ... بىل كۆرەتى.

(ئۇمەر توپ .....).

○ عُمَرُ يَلْعَبُ مَعَ .....

ئۇمەرۇ يەلئابۇ مەئا .....

(ئۇمەر ... بىلەن بىللە ئويناۋاتىدۇ).

○ ... لَا يَلْعَبُ فِي .....

... لا يەلئابۇ فى.....

(..... دا ئوينىمايدۇ).

5. تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى تەلەپپۇزى بويىچە ئوقۇڭ.

وَ	كَ	أَ	بُ	لَ	مُ	تَ	لُ	يِ	نِ

6. تەركىبىدە «ل» بولغان سۆزلەردىن ئۇچنى مىسال قىلىڭ.

اَلْإِجَابَةُ

وَلَدٌ	عَلَمٌ	لَعِبَ	.....	.....	.....

7. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا قاراپ بەلگە قويۇڭ.

○ يلعب عمر مع أصحابه.

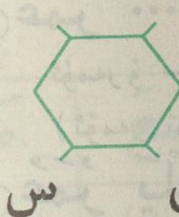
يەلئابۇ ئۇمەرۇ مەئا ئەسھابىمى

○ عمر لا يلعب الكرة.

ئۇمەرۇ لا يەلئابۇل كۆرەتە

س

س س س

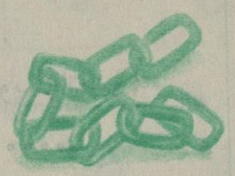

س س س

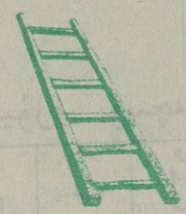
سَاعَةٌ
ساۋاتۇن

سِلْسِلَةٌ
سىلسىلەتۇن

سُلَّمٌ
سۇللەمۇن

سَلَّةٌ

مُسَجِّلٌ

س

شَمْسٌ

مُدَرِّسٌ

سَ سَ سَ سَ	سِ سِ سِ سِ	سُ سُ سُ سُ

سَمَكٌ
سەمەكۇن

سِرْوَالٌ
سىرۋالۇن

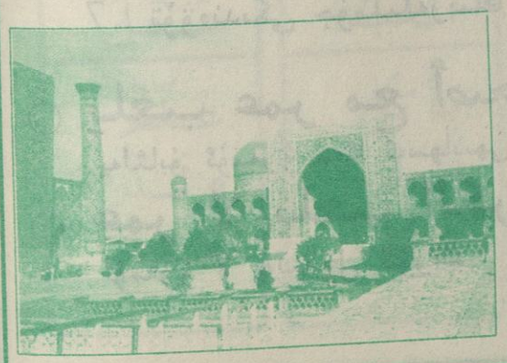
تَدْرُسُ
تەدرۇسۇ

إِسْمِي
ئىسمى

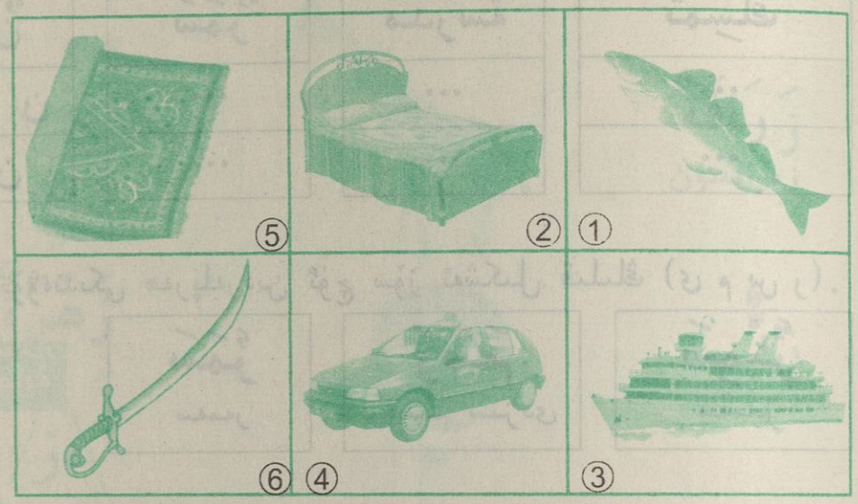
تُمْسِكُ
تۇمسىكۇ

سَمَرْقَنْدُ إِطَارُ الْحَضَارَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي الْقُرُونِ الْوُسْطَى.

سەمەرقەند ئىتتارۇل ھادارەتى ئەل ئىسلامىيەتى فىل قۇرۇنىل ۋۇستا
(ئوتتۇرا ئەسىردىكى ئىسلام مەدەنىيىتى كۆزنىكى — سەمەرقەند).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

سَمَكٌ
سَرِيْرٌ
سَفِيْنَةٌ
سَيَّارَةٌ
سَجَّادَةٌ
سَيْفٌ

2. رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ، تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

○ عُمَرُ يَذْهَبُ إِلَى ...
ئۇمەرۇ يەزھەبۇ ئىلە ...
(ئۇمەر ... كە بارىدۇ).

○ ... تَقْرَأُ الْكِتَابَ.
... تەقرەئۇل كىتابە.
(... كىتاب ئوقۇۋاتىدۇ).

○ ... يُعَلِّمُ عُمَرَ وَ آسِيَةَ.
(... ئۇمەر ۋە ئاسىيەلەرگە ئۆگىتىدۇ).

○ ... آسِيَةُ كُتُبَهَا.
(ئاسىيە كىتابلىرىنى .....)

سَمَرُ
(سەمەر)
الْمَدْرَسَةِ
(مەكتەپ)
اَلْمُدَرِّسَةُ
(ئايال ئوقۇنقۇچى)
تُمْسِكُ
(تۇتۇپ تۇرىدۇ)

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ھەرپلەرگە ئايرىپ ئوقۇڭ، ئۇنىڭدىن كېيىن 1 - مىسالغا ئوخشاش تۇتاشتۇرۇڭ.

حَسَنٌ	سَمَرٌ	مَدْرَسَةٌ	تُمْسِكُ
ح س ن	...	...	...
حسن	...	...	...

4. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن ئۇچ سۆز تەشكىل قىلىڭ (ى م س ر).

ٱلْإِجَابَةُ

سَمَرٌ سەمەر	رَسَمَ رەسىم سىزدى	سَمِيرٌ سەمىر

5. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

○ إِلَى - ذَهَبْتُ - الْمَدْرَسَةِ - الصَّبَاحِ - فِي.

ئىلە - زەھەبتۇ - ئەل مەدرەسەتى - ئەسساباھى - فى

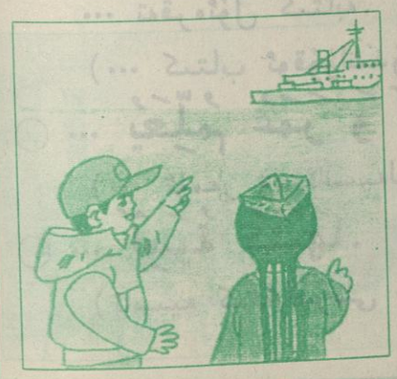
(كە - باردىم - مەكتەپ - سەھەر - دە)

○ مِنْ - رَجَعْتُ - الْمَدْرَسَةِ - الظُّهْرِ - بَعْدَ.

مىن - رەجەئتۇ - ئەل مەدرەسەتى - ئەز زۇھرى - بەئدە.

(تىن - قايتتىم - مەكتەپ - چۈشتىن - كېيىن)

6. تۆۋەندىكى جۈملىنىڭ ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

ٱلسَّفِينَةُ تَجْرِي عَلَى وَجْهِ الْمَاءِ

[.....]

(كېمە سۇ ئۈستىدە ماڭىدۇ).

ز

زَرَافَةٌ

زەرافەتۇن

زِرٌّ

زىررۇن

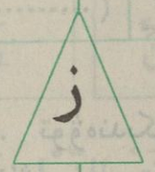

زُجَاجَةٌ

زۇجاجەتۇن

زَهْرَةٌ

زَمْزَمٌ

زَ زَ زَ زَ		زِ زِ زِ زِ		زُ زُ زُ زُ	

أَرْزٌ	مِزْمَارٌ	زَمَّارٌ	زِينَةٌ	زُهُورٌ	يَزُورُ
ئۇرزۇن	مىزمارۇن	زەممارۇن	زىينەتۇن	زۇھۇرۇن	يەزۇرۇ

إِحْدَى الْمَنَاطِقِ لِلسِّيَاحَةِ فِي الْجَزَائِرِ

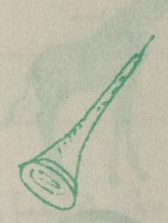
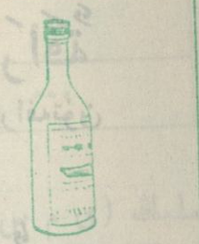

ئىھدال مەناتقى لىس سىياھاتى فىل جەزائىرى

(ئالجىرىيەدىكى سايا‌ھەت رايونلىرىنىڭ بىرى).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، ئاستىغا ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ ياكى داۋاملاشتۇرۇڭ.

زَرَافَةٌ زُجَاجَةٌ زَهْرَتَانِ مِزْمَارٌ

			
(زەھ .....)	(زە .....)	(مە .....)	(زۇ .....)

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى رامكا ئىچىدىكى سۆزلەر بىلەن تولدۇرۇڭ.

○ ... عَمِّى فِى الْعِيْدِ.
... ئاممى فىل ئىيدى.
(ھېيتتا تاغامنى .....).

○ لَا تَقْطِفْ ... الْحَدِيْقَةِ.
لا تەقتىف ... ئەل ھادىيقاتى.
(باغچىنىڭ ..... ئۈزمەڭ).

○ وَضَعْتُ الْمَاءَ فِى ...
ۋەدائىتۈل مائە فى ...
(..... غا سۇ قۇيدۇم).

○ أَهْدَيْتُ أُمِّى ... فِى عِيْدِهَا.
ئەھدەيتۇ ئۈممى ... فى ئىيدىھا.
(ئانامغا ئۈنىڭ بايرىمىدا ... تەقدىم قىلدىم).

أَزْهَارَ
(گۈللىرىنى)

زُرْتُ
(زىيارەت قىلدىم)

زَهْرَةً
(گۈل، چېچەك)

الزُّجَاجَةِ
(بوتۇلكا، شىشە)

3. «ز» ھەرپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزدىن تۆتنى مىسال كەلتۈرۈڭ.

ألْإِجَابَةُ

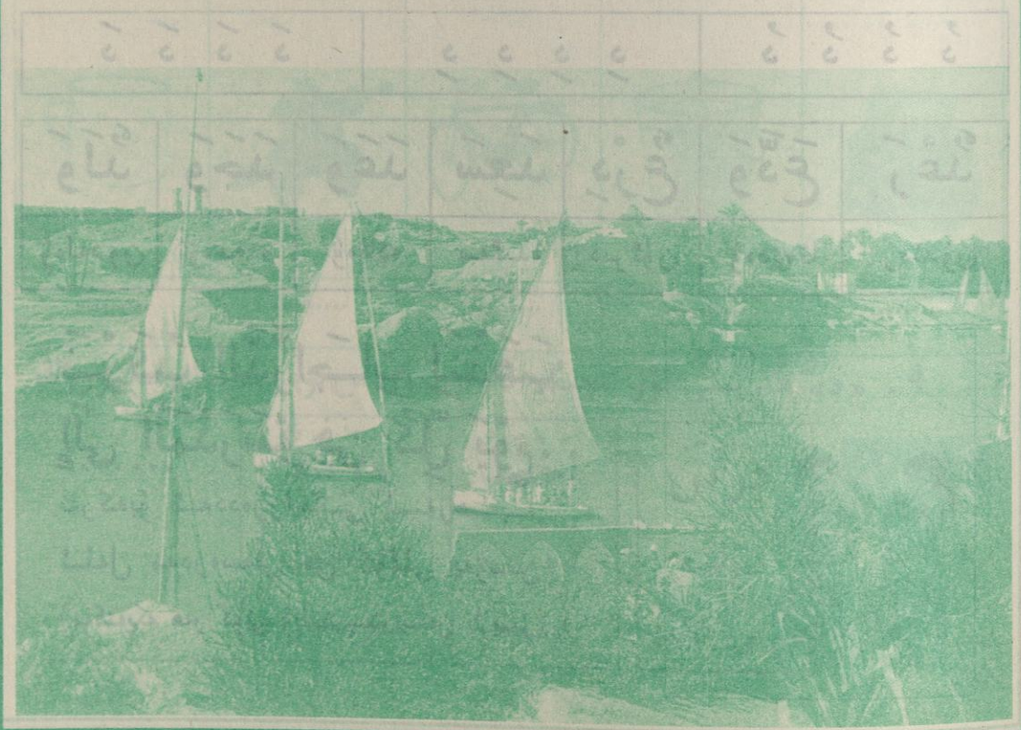
زَرَعَ تېرىدى	زَحَفَ ئۆمىلىدى	يَزِيْدُ ئاشىدۇ	زِرَاعَةٌ زىرائەت

4. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

ألْإِجَابَةُ

ز-ر-أُ أُرْزٌ	ما-زْ-مِ-ر مِزْمَارٌ	مَ-زَ-ن زَمَنٌ	ز-ا-ر زَارَ

هَذِهِ جَزِيْرَةٌ صَغِيْرَةٌ وَ جَمِيْلَةٌ فِى وَسْطِ نَهْرِالنِّيْلِ وَ يَزُورُ النَّاسُ بِهَا.

د

دَجَاجَةٌ

دەجاجەتۇن

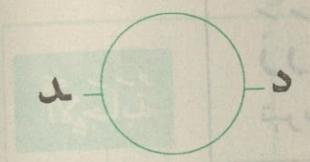
دِيكٌ

دىيكۇن

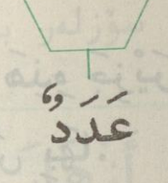

دُبٌّ

دۇببۇن

دَلْوٌ

عَدَدٌ

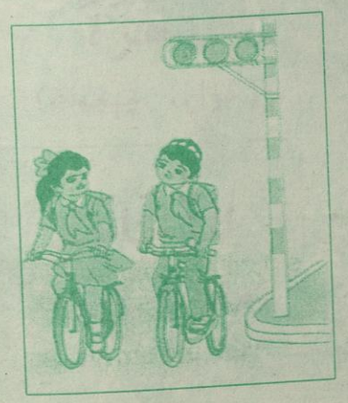
دَ دَ دَ دَ	دِ دِ دِ دِ	دُ دُ دُ دُ

وَلَدٌ	وَجَدَ	وَعَدَ	سَعِدَ	دِرْعٌ	وَدَّعَ	رَعْدٌ
ۋەلەدۇن	ۋەجەدە	ۋەئادە	سەئىدە	دىرئۇن	ۋەددەئا	رەئدۇن

نَرْكَبُ الدَّرَّاجَاتِ لِنَذْهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ فِي كُلِّ يَوْمٍ.

نەركەبۇ ئەددەرراجاتى لىنەزھەبە ئىلەل مەدرەسەتى فى كۇللى يەۋمىن.

(مەكتەپكە ھەر كۇنى ۋېلسىپىت بىلەن بارىمىز).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

[د - ر - ع - و - ت - ب - ا - ك]

اَلْإِجَابَةُ

دِرْعٌ - (تۆمۇر كىيىم)	وَدَّعَ - (خوشلاشتى)	رَعْدٌ - (گۇلدۇرماما)	كَتَبَ - (يازدى)	أُكْتُبْ (ياز)

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئوقۇلۇشىنى ئاستىغا يېزىڭ.

كَتَبَ	كَتَبْتُ	كَتَبَتْ	وَعَدَ	وَعَدْتُ	وَعَدَتْ

3. تۆۋەندىكى سۇرەتلەرنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

دَرَّاجَةٌ دَلْوٌ دَوْرَقٌ مِدْفَعٌ دَوَاةٌ

⑤	②	①	④	③ .....

4. «د» ھەرپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزدىن ئۈچنى مىسال كەلتۇرۇڭ.

اَلْإِجَابَةُ

دَرَسَ	اَحْمَدُ	وَرْدَةٌ	.....
دەرەسە	ئەھمەدۇ	ۋەردەتۇن	.....
دەرس ئالدى	ئەھمەد	قىزىلگۇل	.....

5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە رامكا ئىچىدىكى سۆزلەر بىلەن بوش ئورۇننى تولدۇرۇڭ.

○... يَقْرَأُ فِي الْكِتَابِ.

... يەقرەئۇ فىل كىتابى.

(..... كىتاب ئوقۇۋاتىدۇ).

○ أَنَا ... قِطَّةٌ صَغِيْرَةٌ.

ئەنا ... قىتتاتۇن ساغىرەتۇن.

(... كىچىك مۇشۇكۇم .....).

○ أَشْرَفُ ... فِي الْفَصْلِ.

ئەشرەفۇ ... فىل فەسلى.

(ئەشرەپ سىنىپتا .....).

○ ذَهَبْتُ إِلَى ...

زەھەبتۇ ئىلە ...

(..... كە باردىم).

عِنْدِي

(مەندە بار، مېنىڭ بار)

قَعَدَ

(ئولتۇردى)

أَحْمَدُ

(ئەھمەد)

الْمَدْرَسَةِ

(مەكتەپ)

6. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

وَرْدَةٌ - عِنْدِي - جَمِيْلَةٌ ۋەردەتۇن - ئىندى - جەمىيلەتۇن	..... ئىندى ۋەردەتۇن جەمىيلەتۇن
فِي - أَحْمَدُ - الْمَدْرَسَةِ فى - ئەھمەدۇ - ئەل مەدرەسەتى	..... ئەھمەدۇ فىل مەدرەسەتى

بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر

نَمِرٌ ج أَنْمَارٌ	يىلپىز؛ يولۋاس	نَحْلَةٌ	ھەسەل ھەرىسى
نِسْرٌ ج نُسُورٌ	قارچىغا	نَجْمٌ ج نُجُومٌ	يۇلتۇز
نَقْدٌ ج نُقُودٌ	پۇل	نَمْلَةٌ ج نِمَالٌ	چۈمۈلە
نَحْنُ	بىز	نَزَلَ - يَنْزِلُ	چۈشتى
مُنِيْرٌ	مۇنىر	نَطَقَ - يَنْطِقُ	سۆزلىدى
بَطْنٌ ج بُطُونٌ	قورساق	مَنَعَ - يَمْنَعُ	مەنئى قىلدى
عَلَى ...	دە، ئۈستىدە	مَنْزِلٌ ج مَنَازِلُ	ئۆي، قونالغۇ
ضِفَّتَيْ	ئىككى قىرغاق	نُورٌ ج أَنْوَارٌ	نۇر
نَظَرَ - يَنْظُرُ	قارىدى	عِنْدَ	دە، تە
نِعْمَةٌ ج نِعَمٌ	شەپقەت	حِصَانٌ ج أَحْصِنَةٌ	ئايغىر
سَاعَدَ - يُسَاعِدُ	ياردەملەشتى	هِنْدُ	ھىندى
نُسَاعِدُ	ياردەملىشىمىز	أُسْرَةٌ ج أُسَرٌ	ئائىلە، جەمەت، خانلىق
أَنْتَ م أَنْتِ	سەن، سىز	ذَهَبَ - يَذْهَبُ	باردى، كەتتى
وَطَنٌ ج أَوْطَانٌ	ۋەتەن	نَذْهَبُ	بارىمىز
نَهْرُ النِّيْلِ	نىل دەرياسى	سَعِيْدٌ م سَعِيْدَةٌ	بەختلىك
نَخْلَةٌ ج نَخَلَاتٌ	خورما دەرىخى	صَاحِبٌ ج أَصْحَابٌ	دوست،ھەمراھ
تَمْرٌ ج تُمُورٌ	خورما	نَعَامَةٌ	تۆگىقۇشى
قَلَمٌ ج أَقْلَامٌ	قەلەم، قېرىنداش	عَلَمٌ ج أَعْلَامٌ	بايراق، تۇغ

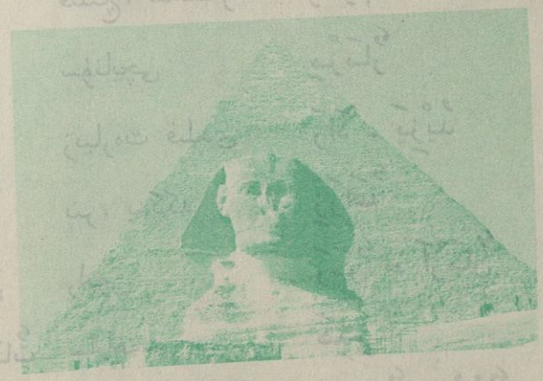
مَوْزَةٌ ج مَوْزَاتٌ	بىر تال بانان
مِيزَانٌ ج مَوَازِيْنُ	مىزان، تارازا
مُشْطٌ ج أَمْشَاطٌ	تاغاق
أَمِيْنٌ	ئىشەنچلىك
مُعَلِّمٌ ج مُعَلِّمُونَ	مۇئەللىم
مُحَمَّدٌ	مۇھەممەد
عَلَّمَ يُعَلِّمُ تَعْلِيْمًا لَمْحَةٌ	تەلىم بەردى
	بىر كۆرۈنۈش، بىر نەزەر
أَثَرٌ ج آثَارٌ	ئەسەر، نەمۇنە
قَدِيْمٌ م قَدِيْمَةٌ	قەدىمكى، كونا
رَتَّبَ - يُرَتِّبُ	رەتلىدى
رَتِّبْ	رەتلە، رەتلەڭ
كُوْبٌ ج أَكْوَابٌ	ئىستاكان
عَلِمَ - يَعْلَمُ	بىلدى،چۈشەندى
خَرَجَ - يَخْرُجُ	چىقتى
أَكْرَمُ	ئەكرەم
نَجَحَ - يَنْجَحُ	نەتىجە قازاندى
شَارِعٌ - شَوَارِعُ	كوچا، يول
سَاعَةٌ ج سَاعَاتٌ	سائەت
سِلْسِلَةٌ ج سَلَاسِلُ	زەنجىر

مِفْتَاحٌ ج مَفَاتِيْحُ	ئاچقۇچ
لَيْمُوْنٌ	لىمون
لِسَانٌ ج أَلْسِنَةٌ	تىل
لَحْمٌ ج لُحُوْمٌ	گۆش
لَيْلٌ ج لَيَالٍ	كېچە
لُعْبَةٌ ج لُعَبٌ	ئويۇنچۇق
رِيَاضَةٌ	تەنتەربىيە
مُفِيْدٌ م مُفِيْدَةٌ	پايدىلىق
لِـ...	
عَقْلٌ ج عُقُوْلٌ	ئۇچۇن، نىڭ
	ئەقىل، ئىدراك، مېڭە، كاللا
جِسْمٌ ج أَجْسَامٌ	تەن، بەدەن
عَمَلٌ ج أَعْمَالٌ	خىزمەت، ئىش، ئەمگەك
مَدَّ - يَمُدُّ	سوزدى
جَمَلٌ ج جِمَالٌ	تۆگە
حَمَلَ ج يَحْمِلُ	كۆتۈردى
أَمْجَدُ ج أَمَاجِدُ	ئەڭ شەرەپلىك
سَرِيْرٌ ج أَسِرَّةٌ	كارىۋات
سَفِيْنَةٌ ج سُفُنٌ	كېمە
سَيَّارَةٌ ج سَيَّارَاتٌ	ماشىنا
آسِيَةُ	ئاسىيە

سُلَّمٌ ج سَلَالِمُ	شوتا
سَلَّةٌ ج سِلَالٌ	سېۋەت
مُسَجِّلٌ	ئۇنئالغۇ
اَلشَّمْسُ	قۇياش، كۈن
مُدَرِّسٌ م مُدَرِّسَةٌ	ئوقۇتقۇچى
سِرْوَالٌ ج سَرَاوِيْلُ	شىم
دَرَسَ - يَدْرُسُ	دەرس ئالدى، ئۆگەندى
اِسْمٌ ج أَسْمَاءٌ	ئىسىم
إِسْمِي	ئىسمىم
أَمْسَكَ - يُمْسِكُ	تۇتتى؛ ساقلىدى
مَدِيْنَةٌ ج مُدُنٌ	شەھەر
سَجَّادَةٌ ج سَجَاجِيْدُ	گىلەم، زىلچا
سَيْفٌ ج أَسْيَافٌ	قىلىچ، شەمشەر
زَمَّارٌ	سۇنايچى
زَارَ - يَزُوْرُ	زىيارەت قىلدى
أَحَدٌ م إِحْدَى	بىر، يەككە
مِنْطَقَةٌ ج مَنَاطِقُ	رايون
سِيَاحَةٌ ج سِيَاحَاتٌ	ساياھەت
اَلْجَزَائِرُ	ئالجىرىيە
زَهْرَتَانِ	ئىككى گۈل
عَمٌّ ج أَعْمَامٌ	تاغا (دادا تەرەپ)

سَمَرٌ	سەمەر
حَسَنٌ	ھەسەن
سَمِيْرٌ	سەمىر
صَبَاحٌ	ئەتىگەن
رَجَعَ - يَرْجِعُ	قايتتى
ظُهْرٌ ج أَظْهَارٌ	چۈش ۋاقتى
بَعْدَ	كېيىن
جَرَى - يَجْرِي	ماڭدى، يۈگۈردى
تَجْرِي	ماڭمدۇ
زَرَافَةٌ	زىرافە
زِرٌّ ج أَزْرَارٌ	تۈگمە
زُجَاجَةٌ ج زُجَاجَاتٌ	شىشە، بوتۇلكا
زَمْزَمٌ	زەمزەم، بۇلاق
مِزْمَارٌ	سۇناي
زَادَ - يَزِيْدُ	ئاشتى
زِرَاعَةٌ	زىرائەت، دېھقانچىلىق
زَمَنٌ ج أَزْمَانٌ	زامان، ۋاقىت
هَذِهِ	بۇ
جَزِيْرَةٌ ج جُزُرٌ	ئارال
وَسْطٌ ج أَوْسَاطٌ	ئوتتۇرا، ئوتتۇرىسى
نَاسٌ. أُنَاسٌ	كىشىلەر

عَمِّيٌ	تاغام	دَجَاجَةٌ ج دَجَاجَاتٌ	توخۇ، مېكىيان
عِيْدٌ ج اَعْيَادٌ	ھېيت، بايرام	دُبٌّ ج اَدْبَابٌ	ئېيىق
قَطَفَ - يَقْطِفُ	ئۈزدى	دَلْوٌ ج دِلَاءٌ	چېلەك
زُرْتُ	زىيارەت قىلدىم	وَعَدَ - يَعِدُ	ۋەدىلەشتى
وَضَعْتُ	قۇيدۇم، قويدۇم	سَعِدَ - يَسْعَدُ	بەختلىك بولدى
اَهْدَى	سوۋغا قىلدى، ھەدىيە قىلدى،	دِرْعٌ ج دُرُوعٌ	تۆمۈر كېيىم
اَهْدَيْتُ	تەقدىم قىلدى سوۋغا قىلدىم، تەقدىم قىلدىم	رَعْدٌ ج رُعُودٌ	گۈلدۈرماما
زَحَفَ - يَزْحَفُ	ئۆمىلىدى	وَدَّعَ - يُوَدِّعُ	خوشلاشتى
عَدَدٌ ج اَعْدَادٌ	سان، رەقەم	دَرَّاجَةٌ ج دَرَّاجَاتٌ	ۋېلسىپىت
		مِدْفَعٌ ج مَدَافِعُ	زەمبىرەك

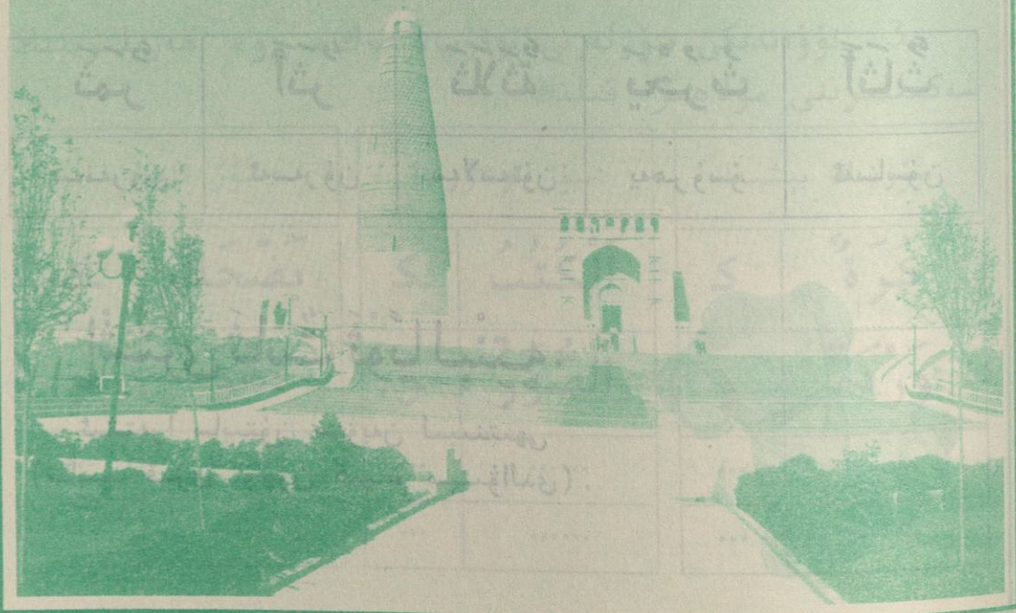

اَلدَّرْسُ السَّادِسُ

ئالتىنچى دەرس

ث ذ ف ھ ش ج

ھەرىپلەر	نامى	يالغۇز شەكلى	باش شەكلى	ئوتتۇرا شەكلى	ئاياغ شەكلى
ث	ساء	ث	ـثـ	ـث	ـث
ذ	ذال	ذ			ـذ
ف	فاء	ف	ـفـ	ـفـ	ـف
ھ	ھاء	ھ	ـھـ	ـھـ	ـھ
ش	شين	ش	ـشـ	ـشـ	ـش
ج	جيم	ج	ـجـ	ـجـ	ـج

ث

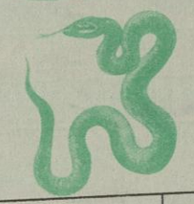
ثَعْلَبٌ

سەئلەبۇن

ثِيَابٌ

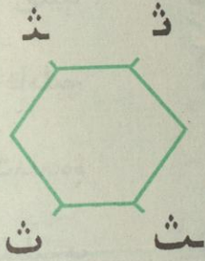
سىيابۇن

ثُعْبَانٌ

سۇئبانۇن

ث ث ث ث ث ث ث ث ث ث ث ث

ثَوْرٌ كَثِيْرٌ

ث

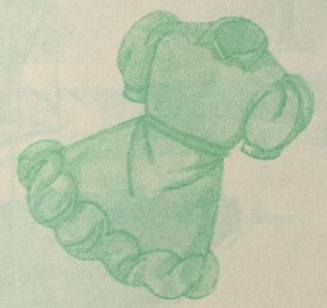
حَدِيْثٌ حَرَثَ

ثَمَرٌ	أَثَرٌ	ثَلَاثَةٌ
سەمەرۇن	ئەسەرۇن	سەلاسەتۇن

يَحْرُثُ	أَثَاثٌ
يەھرۇسۇ	ئەساسۇن

إِشْتَرَى ثَابِتٌ ثَوْبًا لِبِنْتِهِ.

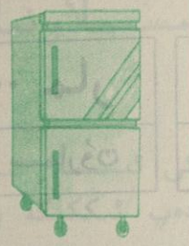
ئىشتەرا سابىتۇن سەۋبەن لىبىنتىھى
(سابىت قىزى ئۈچۈن كىيىم سېتىۋالدى).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى ئوقۇڭ.

ثَوْرٌ (...)

ثَلَّاجَةٌ (...)

ثُوْمٌ (...)

ثُعْبَانٌ (...)

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، 1 - ھەرپنى ئايرىم مۇلاھىزە قىلىڭ.

زەبەرلىك		زىرلىق		پىچلىق	
ثَعْلَبٌ	ثَ	ثِيَابٌ	ثِ	ثُعْبَانٌ	ثُ
.....	...	.....	...	.....	...

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، «ك» «و» ھەرپلىرىنىڭ شەكىللىرىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

سۆزنىڭ بېشىدا		سۆز ئوتتۇرىدا		سۆز ئاخىرىدا	
كُرَةٌ	ك	اَلْكُتُبُ	ك	يَضْحَكُ	ك
وَرْدَةٌ	و	اَلصُّوَرُ	و	هُوَ	و
.....	...	.....	...	.....	...
.....	...	.....	...	.....	...

4. تۆۆەندىكى بوش ئورۇنلارنى «ث» ھەرپى بىلەن تولدۇرۇڭ.

... وب	... ياب	... مار	ثلا ... ة
سەۋبۇن	سىيابۇن	سىمارۇن	سەلاسەتۇن

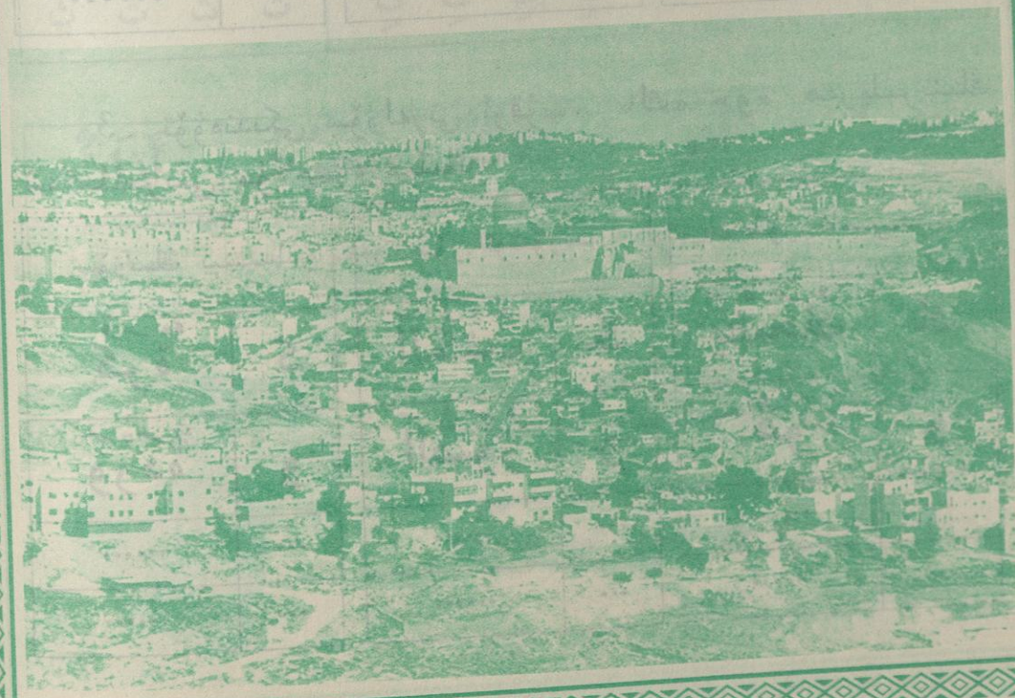
5. تەركىبىدە «ث» بولغان سۆزدىن تۆتنى مىسال قىلىڭ.

اَلْإِجَابَةُ

ثَمَنٌ	آثَارٌ	تُرَاثٌ	وَرِثَ
سەمەنۇن	ئاسارۇن	تۇراسۇن	ۋەرىسە

6. تۆۆەندىكى سۆزەتكە قارالڭ ۋە ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈلۈشىنى ئوقۇڭ.

هَذَا مَنْظَرٌ عَامٌ لِمَدِيْنَةِ الْقُدْسِ فِيْهِ كَثِيْرَةٌ مِنَ الْآثَارِ الْقَدِيْمَةِ وَ اَشْهَرُهَا هُوَ الْمَسْجِدُ الْأَقْصَى.

ئىسىملارنىڭ جىنس پەرقى

ئەرەب تىلىدىكى ئىسىملار مۇزەككەر (ئەركەك جىنس) ۋە مۇئەننەس (چىشى جىنس) دەپ ئىككىگە بۆلۈنىدۇ. ئادەم ۋە ھايۋان ئىسىملىرى ئەركەك - چىشىلىق جىنس پەرقى بويىچە مۇزەككەر، مۇئەننەسكە ئايرىلغان بولسا، باشقا ئىسىملار تىل ئادىتىگە ئاساسەن ئايرىلغان.

1) ئادەم ئىسىملىرى

(1) مۇزەككەر:

رَجُلٌ	أَبٌ	وَلَدٌ	مُحَمَّدٌ	أَحْمَدُ
ئەر	دادا	ئوغۇل بالا	مۇھەممەد	ئەھمەد

(2) مۇئەننەس:

إِمْرَأَةٌ	أُمٌّ	بِنْتٌ	فَاطِمَةُ	آسِيَةُ
ئايال	ئەر	قىز بالا	پاتىمە	ئاسىيە

2) ھايۋان ۋە قۇش ئىسىملىرى

(1) مۇزەككەر:

دِيْكٌ	أَسَدٌ	نَمِرٌ	ذِئْبٌ	ثَوْرٌ
خوراز	شىر	يولپىز	بۆرە	ئۆي

(2) مۇئەننەس:

دَجَاجَةٌ	بَقَرَةٌ	بَطَّةٌ	قِطَّةٌ	إِوَزَّةٌ
مېكىيان	ئىنەك	ئۆردەك	مۇشۇك	غاز

3) نەرسە ئىسىملىرى

(1) مۇزەككەر:

مَعْهَدٌ	مَلْعَبٌ	اَلْقَمَرُ	كِتَابٌ	قَلَمٌ
ئىنستىتۇت	توپ مەيدانى	ئاي	كىتاب	قەلەم

(2) مۇئەننەس:

جَامِعَةٌ	حُجْرَةٌ	اَلشَّمْسُ	دَارٌ	مَدْرَسَةٌ
ئۇنىۋېرسىتېت	ئۆي، بۆلۈمچە	كۈن، قۇياش	هويلا	مەكتەپ

ئەرەب تىلىدا مۇئەننەس ئىسىملارنىڭ بەلگىلىك ئۆلچەم ۋە پرىنسىپى بار. تۆۋەندىكى بىرقانچە خىل ئىسىملار مۇئەننەس ئىسىملاردۇر:

1) ئاخىرىغا «ة ة»، «ا ء ى» ئۇلىنىپ كەلگەن ئىسىملارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى مۇئەننەس ئىسىم بولىدۇ. مەسىلەن:

حُجْرَةٌ	غُرْفَةٌ	حَمْرَاءُ	لَيْلَى
ئۆي	ياتاق	قىزىل	لەيلا

2) ئادەم ۋە هايۋان بەدىنىدىكى جۈپ ئەزالار مۇئەننەس بولىدۇ. مەسىلەن:

يَدٌ	عَيْنٌ	قَدَمٌ	أُذُنٌ
قول	كۆز	پۇت	قۇلاق

3) مۇتلەق كۆپ ساندىكى دۆلەت، شەھەر ۋە قەبىلىلەرنىڭ نامى مۇئەننەس بولىدۇ. مەسىلەن:

مِصْرُ	اَلْقَاهِرَةُ	مَكَّةُ	كَاشِغَرُ	قُرَيْشٌ
مىسىر	قاهىرە	مەككە	قەشقەر	قۇرەيش

4) بەزى نەرسىلەرنىڭ بىر تاللا ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەشتىمۇ مۇئەننەسلىك بەلگىسى «ة ة» قوللىنىلىدۇ. مەسىلەن:

نَخْلَةٌ	مَوْزَةٌ	بَيْضَةٌ	خُوخَةٌ	شَجَرَةٌ
بىر تۈپ خورما	بىر تال بانان	بىر دانە تۇخۇم	بىر تال شاپتۇل	بىر تۈپ دەرەخ

5) ئادەمدىن باشقا نەرسىلەرنىڭ كۆپلۈك ئىسىملىرى ئومۇمەن مۇئەننەس ئىسىملارنىڭ بىرلىكى بىلەن ئوخشاش قارىلىدۇ. مەسىلەن:

كُتُبٌ	أَقْلَامٌ	سَيَّارَةٌ	مَفَاتِيحُ	جَرَّارَةٌ
كىتابلار	قەلەملەر	ماشىنا	ئاچقۇچلار	تراكتور
هَذِهِ كُتُبٌ		هَذِهِ سَيَّارَةٌ		هَذِهِ جَرَّارَةٌ
بۇ، كىتابلار		بۇ، ماشىنا		بۇ، تراكتور

ئەرەب تىلىدا مۇزەككەر، مۇئەننەس ئىسىملار شەكىل جەھەتتە پەرقلىنىش بىلەن بىللە، ئوقۇش جەھەتتىمۇ پەرقلىنىدۇ.

1) مۇئەننەس ئىسىملارنىڭ ئاخىرىغا قوشۇلۇپ كەلگەن «ة ة» ھەرپلىرىنىڭ ئۆزى بىرلىكنى ئىپادىلەش ئۈچۈن، «ت» شەكلى كۆپلۈكنى ئىپادىلەش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. پېئىللارمۇ ئىسىملار بىلەن ماسلاشقان هالدا جىنس ئۆزگىرىشى ياسىغاچقا «ت» ئايرىم پېئىللارغىمۇ قوشۇلىدۇ. مەسىلەن:

طَالِبَةٌ	طَالِبَاتٌ	مُعَلِّمَةٌ	مُعَلِّمَاتٌ	
قىز ئوقۇغۇچى	قىز ئوقۇغۇچىلار	ئايال ئوقۇتقۇچى	ئايال ئوقۇتقۇچىلار	
دَرَسَ	دَرَسَتْ	كَتَبَ	كَتَبَتْ	
ئۇ دەرس ئۆگەندى	ئۇ قىز دەرس ئۆگەندى	ئۇ خەت يازدى	ئۇ قىز خەت يازدى	

2) مۇزەككەر، مۇئەننەس ئىسىملارنىڭ ئوقۇلۇشىدا مۇنداق پەرق بار (لېكىن، قانداق تەلەپپۇز قىلىنسۇن، سۆزلەر يېزىقتا ئۆزگەرتىلمەيدۇ):

(1) مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئىسىملارنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ھەرپى قوش پېچلىق كېلىدۇ. ئايرىم تۇرغاندا قائىدە بويىچە ئۇلارنىڭ بەلگىسىگە قاراپ تولۇق تەلەپپۇز قىلساقمۇ، لېكىن رەسمىي قوللانغاندا، مۇزەككەر ئىسىملارنىڭ ئاخىرىدىكى قوش پېچ ساكىن قىلىپ ئوقۇلىدۇ. مۇزەككەر ئىسىملارنىڭ «ون» قوشۇلۇپ ياسالغان كۆپلۈك شەكىللىرى ئوقۇلغاندىمۇ، يەنىلا ساكىن قىلىپ توختىلىدۇ. مەسىلەن:

طَالِبٌ ←	طَالِبْ	مُدَرِّسُونَ ←	مُدَرِّسُونْ
تالىبۇن	تالىب	مۇدەررىسۇۋنە	مۇدەررىسۇن

(2) مۇئەننەس ئىسىملاردا بولسا، ئاخىرىغا ئۇلانغان «ة ة» ساكىنلىق «ە ە» گە ئايلاندۇرۇلۇپ (يېزىقتا ئەمەس)، ئۇنىڭ ئالدىدىكى زەبەرلىك ھەرپ «ە ە» بىلەن يەڭگىل بىرلەشتۇرۇلگەن ھالدا ياكى ئومۇمەن ئاخىرى زەبەرلىك قىلىپ توختىلىدۇ. مەسىلەن:

طَالِبَةٌ ←	طَالِبَه	عَامِلَةٌ ←	عَامِلَه
تالىبەتۇن	تالىبە (ھ)	ئامىلەتۇن	ئامىلە (ھ)

(3) مۇئەننەس ئىسىملارنىڭ كۆپلۈكىدە، ئاخىرىغا ئۇلانغان «ت» مۇزەككەر ئىسىملارغا ئوخشاش ساكىن قىلىپ توختىلىدۇ. مەسىلەن:

طَالِبَاتٌ ←	طَالِبَاتْ	مُدَرِّسَاتٌ ←	مُدَرِّسَاتْ
تالىباتۇن	تالىبات	مۇدەررىساتۇن	مۇدەررىسات

ذَ ذَ ذَ ذَ | ذِ ذِ ذِ ذِ | ذُ ذُ ذُ ذُ

ذِرَاعٌ	أُذُنٌ	تِلْمِيذٌ	أُسْتَاذٌ	نَافِذَةٌ
زىرائۇن	ئۇزۇنۇن	تىلمىزۇن	ئۇستازۇن	نافىزەتۇن

يَتَحَدَّثُ هَذِهِ التِّلَامِيذُ عَنْ دُرُوسِهِمْ.

يەتاھاددەسۇ ھازىرقى تەلەمىزۇ ئىنان دۇرۇسىمىم.

(بۇ ساۋاقداشلار دەرسلىرى ھەققىدە سۆزلەشمەكتە).

ذَ ـ ذ

ذَيْلٌ
زەيلۇن

ذِئْبٌ
زىئبۇن

ذَ ـ ذ

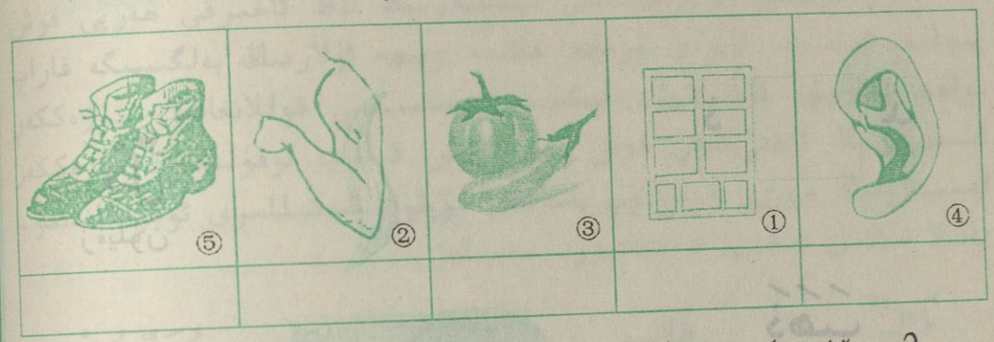
ذَهَبَ

لَذِيذٌ

ذُرَةٌ
زۇرەتۇن

1. تۆۆەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ يېزىڭ.

نَافِذَةٌ ذِرَاعٌ بَاذِنْجَانٌ أُذُنٌ حِذَاءٌ

2. تۆۆەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئوقۇلۇشنى ئاستىغا يېزىڭ.

○ دُقَّ الْجَرَسُ وَ يَدْخُلُ التَّلَامِيْذُ الْفَصُولَ.

.....

(قوڭغۇراق چېلىندى، ساۋاقداشلار سىنىپلارغا كىرمەكتە).

○ أَنَا أُذَاكِرُ دُرُوسَ كُلِّ يَوْمٍ.

.....

(مەن ھەر كۈنلۈك دەرسلەرنى تەكرارلاپ تۇرىمەن).

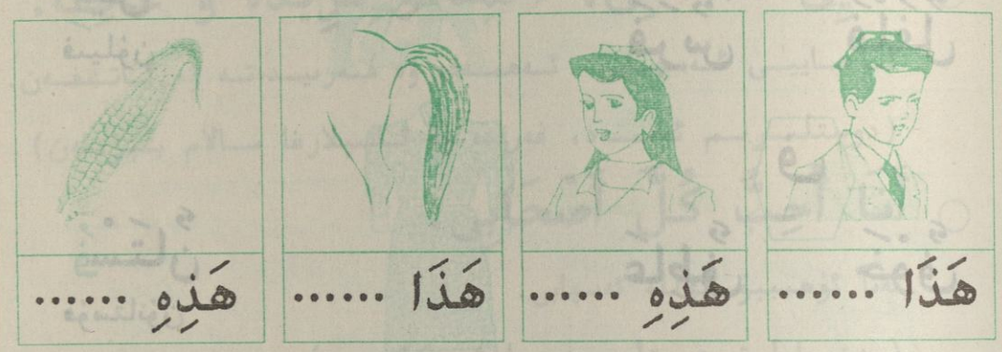
3. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئۇنىڭدىكى تۇرلۇك سوزۇپ ئوقۇلىدىغان جايلارنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

ئەلىف بىلەن سوزۇلۇش	ياء بىلەن سوزۇلۇش	ۋاۋ بىلەن سوزۇلۇش
بَبْغَاءُ بەبغائو	صَغِيْرَةٌ ساغىيرەتۇن	نُجُومٌ نۇجۇمۇن
لَاعِبٌ لائىبۇن	كَبِيْرَةٌ كەبىيرەتۇن	أَقُولُ ئەقۇلۇ
أَصْحَابٌ ئەسھابۇن	تَجْرِى تەجرى	أَزُورُ ئەزۇرۇ

4. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، «ذ» ھەرپىنى ئايرىپ چىقىڭ ۋە بەلگىلىرى بىلەن ئاستىدىكى بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

أَخَذَ	هَذِهِ	يَأْخُذُ	يَذْهَبُ

5. تۆۆەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى بوش ئورۇنغا يېزىڭ. (ذَاكِرٌ، ذَكِيَّةٌ، ذَيْلٌ، ذُرَةٌ)

هَذَا	هَذِهِ	هَذَا	هَذِهِ .....

6. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، «د» بىلەن «ذ» نىڭ پەرقى چىكىتتە ئىكەنلىكىنى، تەلەپپۇز جەھەتتە «د» تىل ئۇچى چىش مىلكىگە تېگىش بىلەن، «ذ» بولسا تىلنىڭ چىشقا تېگىشى ئارقىلىق يەرقلىنىدىغانلىقىنى بىلۈۋېلىڭ.

دَخَلَ	ذَهَبَ	دُبٌّ	ذُرَةٌ	مَدِيْنَةٌ	ذِئْبٌ
دەخىلە	زەھەبە	دۇببۇن	زۇرەتۇن	مەدىينەتۇن	زىئبۇن

7. «ذ» ھەرپى بىلەن كەلگەن تۆت سۆزنى مىسال كەلتۈرۈڭ.

ذَهَبٌ	ذِهْنٌ	ذُبَابَةٌ	مَذْهَبٌ
زەھەبۇن	زىھنۇن	زۇبابەتۇن	مەزھەبۇن

ف ـفـ

فَرَاشَةٌ
فەراشەتۇن

ـف ف

فِيلٌ
فىيلۇن

فَرَسٌ فُلْفُلٌ

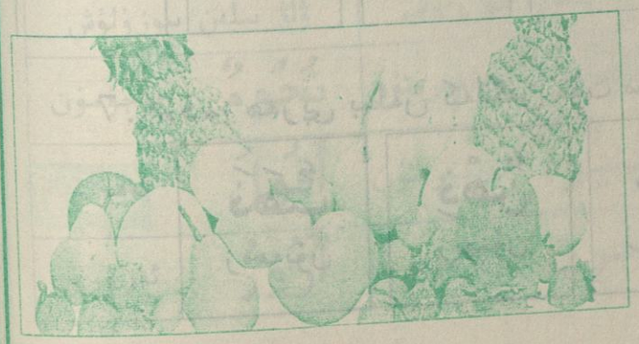
فُسْتَانٌ
فۇستانۇن

ف

عَاطِفٌ خَوْفٌ

فَ فَ فَ فَ	فِ فِ فِ فِ	فُ فُ فُ فُ

فَأْسٌ فەئسۇن	فِلْمٌ فىلمۇن	فُولٌ فۇلۇن	يَفْرِشُ يەفرىشۇ

اَلْفَوَاكِهُ تُوجَدُ فِي الدُّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ.
(ئەرەب دۆلەتلىرىدە تېپىلىدىغان مېۋىلەر).

1. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە شەكلىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

فَ	فە	لَ	لە	بُ	بۇ	تِ	تى	فُ	فۇ
فَا	فا ...	لَا	لا ...	بُو	بۇ ...	تِي	تى ...	فُو	فۇ ...

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ.

○ أُحَيِّي أَصْحَابِي: أَحْمَدَ وَ فَرِيدَةَ وَ عَاطِفًا.

ئۇھاييى ئەسھابى: ئەھمەدە ۋە فەرىيدەتە ۋە ئاتىفەن.

(دوستلىرىم ئەھمەد، فەرىدە ۋە ئاتىپلارغا سالام بېرىمەن).

○ أَنَا أُحِبُّ كُلَّ أَصْحَابِي.

ئەنا ئۇھىببۇ كۇللە ئەسھابى.

(مەن بارلىق دوستلىرىمنى ياخشى كۆرىمەن).

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

○ أَنَا أُحَيِّي	○ نَحْنُ نَذْهَبُ مَعًا إِلَى .....
○ نَحْنُ نَلْعَبُ	○ أَنَا أَحْمِلُ .....

الإجابة

○ أَنَا أُحَيِّي أَصْحَابِي	○ نَحْنُ نَذْهَبُ مَعًا إِلَى الْمَدْرَسَةِ.
○ نَحْنُ نَلْعَبُ بِالْكُرَةِ	○ أَنَا أَحْمِلُ الْحَقِيبَةَ.

4. تۆۋەندىكى سۆزەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، ئاستىغا يېزىڭ ۋە ئوقۇڭ.

عُصْفُورٌ، فُلْفُلٌ، فَرَسٌ، فُرْشَةٌ، فُولٌ، فَأْرٌ، فَلَّاحٌ، خَرُوفٌ

③	①	④	②
.....	.....	.....	.....

⑥	⑤	⑦	⑧
.....	.....	.....	.....

5. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

○ الْحَظِيرَةِ - صَغِيرٌ - فِي - خَرُوفٌ.

○ الْحَدِيقَةِ - فِي - كَبِيرٌ - فِيلٌ.

○ الشَّجَرَةِ - عُصْفُورٌ - فَوْقَ - جَمِيلٌ.

○ الْفَلَّاحُ - الْفُولَ - يَزْرَعُ - فِي - الْحَقْلِ.

6. تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارنى «ف» ھەرپى بىلەن تولدۇرۇڭ.

... رِحَ	طَا ...	... أْرٌ	يَ ... رَحُ

هـ

هَاتِفٌ

ھاتىفۇن

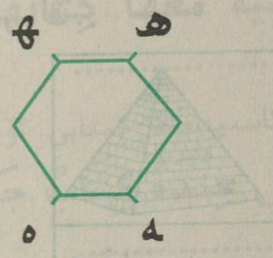
هِلَالٌ

ھىلالۇن

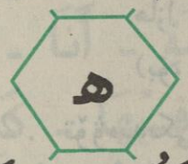

هُدْهُدٌ

ھۇدھۇدۇن

هَرَمٌ مُهَنْدِسٌ

مَعَهُ مِيَاهٌ

هَ هَ هَ هَ	هِ هِ هِ هِ	هُ هُ هُ هُ

هَذِهِ ھازىھى	هُوَ ھۇۋە	هِنْدُ ھىندۇ	أَهْلٌ ئەھلۇن	مِنْهُ مىنھۇ	فِيهِ فىيھى

يُصْبَحُ أَلْهَاتِفُ النَّقَّالُ خَيْرُ جَلِيسٍ وَ رَفِيقٍ دَائِمًا.

يۇسبەھۇ ئەل ھاتىفۇن نەققالۇ خەيرۇ جەلىيسن ۋە رەفىيقن دائىمەن.

(يانفون دائىملىق ياخشى ھەمرا ۋە دوستقا ئايلىنىۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتكە قاراپ، جۈملىنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

الإجابة

هَذَا هَرَمٌ؛ هَذِهِ بِنْتٌ؛ وَلَدٌ مَعَهُ زَهْرَةٌ

هازا ھەرەمۇن؛ هازىھى بىنتۇن؛ ۋەلەدۇن مەئاھۇ زەھرەتۇن (بۇ، ئېھرام؛ بۇ، قىز؛ بالىدا گۈل بار).

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، 1 - مىسالغا ئوخشايدىغان سۆزلەرنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

ذَهَبَ	مَعَها	كِتَابُه	عِنْدَه
خَرَجَ	مَعَه	كِتَابُها	هِنْد
ذَهَب	أخُوه	كِتَابُه	فِيهِ
أَهْلٌ	مَعَها	كِتَابُهم	عِنْدَه

3. 1 - قۇردىكى سۆزلەرنى 2 - قۇردىكى مۇناسىپ سۆزلەر بىلەن بىرىكتۈرۈپ جۈملە تۈزۈڭ.

هَذِهِ	هازىھى	هُوَ	مۇۋە	هَذَا	هازا	عِنْدَهُ	ئىندەھۇ
كِتَابٌ	كىتابۇن	صُورَةٌ	سۈرەتۇن	رَجُلٌ	رەجۇلۇن	وَلَدٌ	ۋەلەدۇن

الإجابة

هَذِهِ صُورَةٌ؛ هُوَ رَجُلٌ؛ هَذَا وَلَدٌ؛ عِنْدَهُ كِتَابٌ

4. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

○ أَشْرَفُ مَعَهُ كُرَةٌ. .....
(ئەشرەپتە توپ بار).

○ آسِيَةُ مَعَهَا كِتَابُهَا. .....
(ئاسىيەنىڭ كىتابى ئۆزىدە).

○ أَكْبَرُ عِنْدَهُ كِتَابٌ. .....
(ئەكبەردە كىتاب بار).

○ أَخِي عِنْدَهُ كِتَابٌ جَمِيلٌ. .....
(ئاكامدا ياخشى كىتاب بار).

5. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

○ الصَّبَاحِ - إِلَى - أَذْهَبُ - الْمَدْرَسَةِ - أَنَا - فِي.

○ جَمِيلَةٌ - اَلْمَدْرَسَةُ - اَزْهَارٌ - وَ فِيهَا - كَثِيرَةٌ.

○ عِنْدَهَا - أُخْتِي - قِطَّةٌ - الصَّغِيرَةُ - ظَرِيفَةٌ.

○ ئەنا ئەزھەبۇ ئىلەل مەدرەسەتى فىس ساباھى.
(مەن مەكتەپكە ئەتىگەندە بارىمەن).

○ ئەل مەدرەسەتۇ جەمىيلەتۈن ۋە فىيها ئەزھارۇن كەسىرەتۈن.
(مەكتەپ چىرايلىق، ئۇ يەردە نۇرغۇن گۈللەر بار).

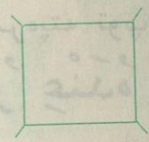
○ ئۇختىس ساغىرەتۇ ئىندەھا قىتتاتۇن زارىيفەتۈن.
(سىڭلىمنىڭ ئەقىللىق بىر مۇشۇكى بار).

6. 1 - مىسالنى ئوقۇپ، بوش ئورۇننى شۇنىڭغا ئوخشاش تولدۇرۇڭ.

كِتَابُهُ	كِتَابُهَا	يَدُهُ	...	مَكَانُهُ	...	قَلَمُهُ	...
كىتابۇھۇ	كىتابۇھا	يەدۇھۇ	...	مەكانۇھۇ	...	قالەمەھۇ	...

ش

ش ـشـ

ش ش

شَمْعَةٌ

شەمئاتۇن

شَجَرَةٌ

شەجەرەتۇن

شَارِعٌ مَشْهُورٌ

ش

عَطِشَ فِرَاشٌ

شُرْطِيٌّ

شۇرتسييۇن

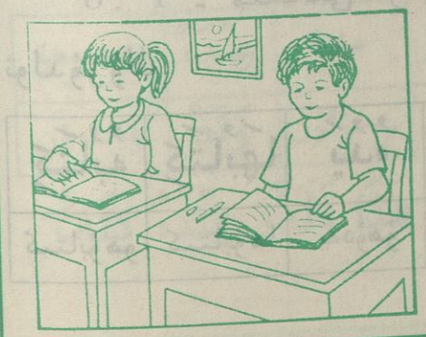
شَ شَ شَ شَ	شِ شِ شِ شِ	شُ شُ شُ شُ

شَرِبَ شەربە	**بَشِيرٌ** بەشىيرۇن	**شُعْلَةٌ** شۇئلەتۇن	**أَشْرَفُ** ئەشرەفۇ	**عَرْشٌ** ئەرشۇن

أَشْرَفُ يَقْرَأُ وَ شَكِيلَةُ تَقْرَأُ.

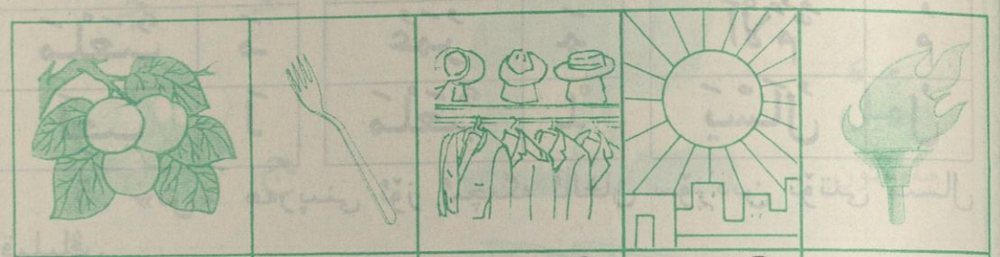
ئەشرەفۇ يەقرەئۇ ۋە شەكىيلەتۇن تەقرەئۇ.

(ئەشرەپ ئوقۇۋاتىدۇ، شەكىلەمۇ ئوقۇۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

اَلشَّمْسُ، شَمَّاعَةٌ، مِشْمِشٌ، مَشْعَلٌ، شَوْكَةٌ

④..... ①..... ②..... ⑤..... ③.....

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ھەربىر قۇردىكى 1 - سۆزگە ئوخشايدىغان سۆزلەرنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

نَشَرَتْ	تَنْشُرُ	تَشُدُّ	نَشَرَتْ	الغَسِيلَ
نَشِفَ	اُغْسِلُ	يَمْشِي	نَشَفَ	شَرِبَ
يَشْرَبُ	أُشْرَفُ	يَشْرَبُ	يُسَاعِدُ	أُسَاعِدُ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

- مِنْ - صباحًا - جهة - الشمسُ - الشَّرْقِ - تُشْرِقُ.
- المغربَ - نصلّي - غُروبِ - بعدَ - الشمسِ.
- إلىَ - أشرفُ - المنزلِ - رجعَ - مَسَاءً.

اَلْإِجَابَةُ

تۇشرىقۇش شەمسۇ مىن جىھەتتىن شەرقى ساباھەن (كۇن ئەتىگەندە شەرق تەرەپتىن چىقىدۇ).
نۇسەللى ئەل مەغرىبە بەئدا غۇرۇبىش شەمسى (نامازشامنى كۇن ئولتۇرغاندىن كېيىن ئوقۇيمەن).
رەجەئا ئەشرەفۇ ئىلەل مەنزىلى مەسائەن (ئەشرەپ ئۆيگە كەچتە قايتتى).

4. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە «م، ل» ھەرپلىرىنىڭ شەكىللىرىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

سۆزنىڭ بېشىدا كېلىش		ئوتتۇرىدا كېلىش		ئاخىردا كېلىش	
مَلْعَبٌ	مَـ	عُمَرُ	ـمَـ	اَلْأَمُّ	ـمْ
لَعِبَ	لَـ	مَلْعَبٌ	ـلْـ	يَسْأَلُ	ـلُ

5. «ش» ھەرپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزدىن تۆتنى مىسال قىلىڭ.

اَلْإِجَابَةُ

شَجَرٌ (دەرەخ)	شَارِعٌ (كوچا)	شُعُورٌ (ھېسسىيات)	عُشٌّ (ئۇۋا)

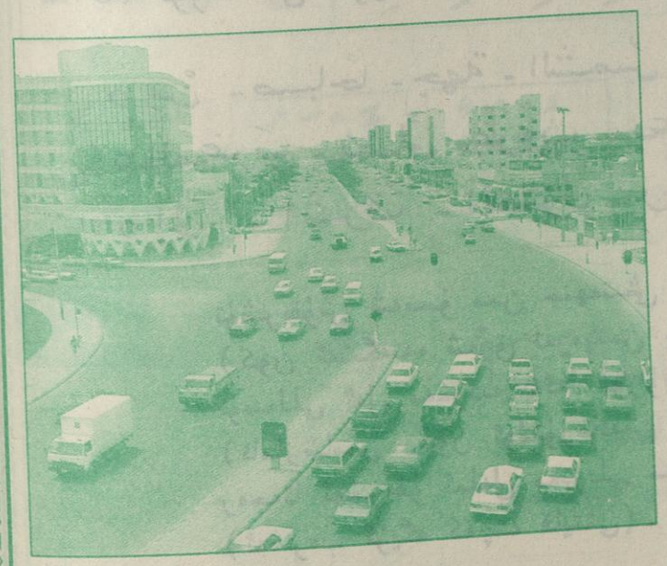
6. تۆۆەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

م - ف	ل - ق	ر-و-خ-ف	ع-ش-ر
فَمٌ	قُلْ	خَرُوفٌ	عَرْشٌ

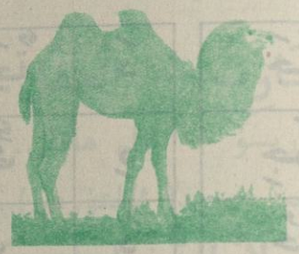
اَلْإِجَابَةُ

7. تۆۆەندىكى جۈملىنى ئوقۇڭ ۋە ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

سَيَّارَاتُ الْأُجْرَةِ مُنْتَشِرَةٌ فِي كُلِّ مَكَانٍ بِالسُّعُودِيَّةِ. لَايُشَكِّلُ أَيُّ صُعُوبَةٍ لِلزَّائِرِ فِي الْإِنْتِقَالِ بَيْنَ مَدِينَةٍ وَ أُخْرَى.

ج

جَمَلٌ

جەمەلۇن

جِسْرٌ

جىسرۇن

جُنْدِيٌّ

جۇندىيۇن

ج ـجـ

ج ـج

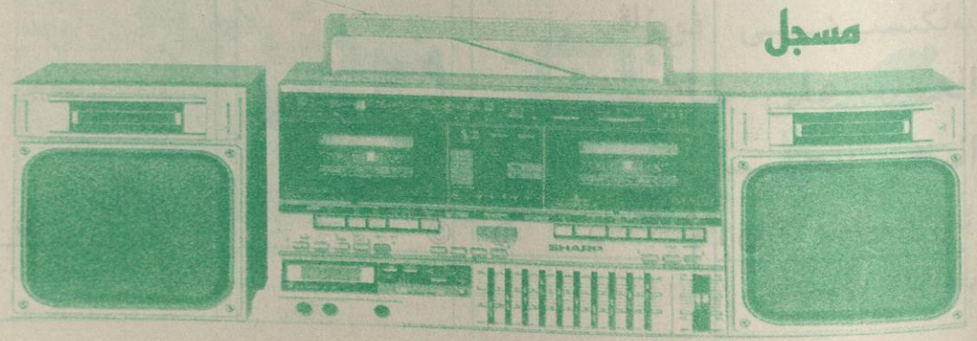
جَمِيلٌ يَجْرِي

ج

خَرَّجَ تَخْرِيجٌ

جَ جَ جـ جَ	جِ جِ جِـ جِـ	جُ جُ جُـ جُ

جَزَرٌ	جِذْرٌ	جُبْنٌ	دَجَاجَةٌ	مُسَجِّلٌ
جەزەرۇن	جىزرۇن	جۇبنۇن	دەجاجەتۇن	مۇسەججىلۇن

مسجل

1. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ھەربىر سۆزدىكى 1 - ھەرپنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

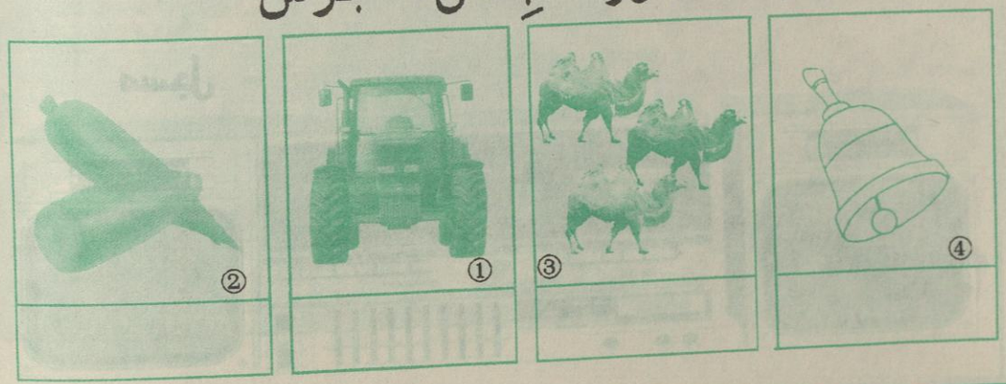
لَبَنٌ	لَ	دَجَاجَةٌ	دَ	جَمَلٌ	جَ
لِسَانٌ	لِ	دِيْكٌ	دِ	جِمَالٌ	جِ
لُحُومٌ	لُ	دُبٌّ	دُ	جُبْنٌ	جُ

2. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە «ج س» ھەرپلىرىنىڭ شەكلىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

سۆزنىڭ بېشىدا كېلىش		ئوتتۇرىدا كېلىش		ئاخىرىدا كېلىش	
سَمَرٌ	سَ	تُمْسِكُ	سِ	اَلشَّمْسُ	سُ
جَمَلٌ	جَ	فُجْلَةٌ	جْ	خَرَجَ	جَ

3. تۆۆەندىكى سۇرەتلەرگە قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى تاللاپ، ئاستىدىكى بوش ئورۇنغا يېزىڭ.

جَرَّارَةٌ، جَزَرٌ، جِمَالٌ، جَرَسٌ

4. رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ، تۆۆەندىكى جۇملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

○ جَلَسَ الْحَارِثُ ... الْحَقْلِ.

جەلەسەل ھارىسۇ ... ئەل ھاقلى.

(دېھقان ئېتىز ... دا ئولتۇردى).

○ أَلشَّمْسُ تَمْلَأُ الدُّنْيَا ... وَ نُورًا.

ئەش شەمسۇ تەملەئۇد دۇنيا ... ۋە نۇرەن.

(قۇياش دۇنيانى ... ۋە نۇر بىلەن تولدۇرىدۇ).

○ شَكْلُ الْقَمَرِ جَمِيْلٌ ...

شەكلۇل قامەرى جەمىلۇن ...

(ئاينىڭ شەكلى ... چىرايلىق).

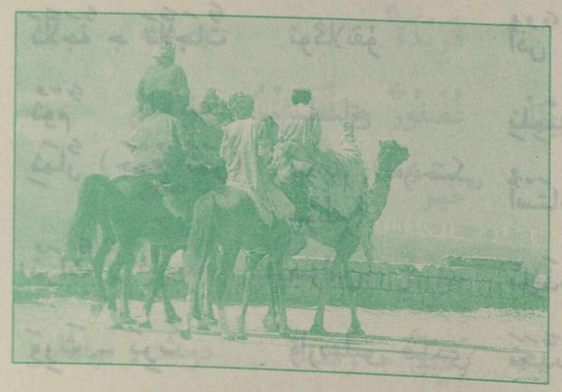
جَمَالاً	جَنْبَ	جِدًّا
گۈزەللىك بىلەن	يېنى، قېشى	ناھايىتى، بەك

5. «ج» ھەرپى بىلەن كەلگەن سۆزدىن تۆتنى مىسال قىلىڭ.

جَزَّارٌ (قاسساپ)	جِبَالٌ (تاغلار)	جُمْلَةٌ (جۇملە)	يَجْلِسُ (ئولتۇرىدۇ)

اَلْإِجَابَةُ

6. تۆۆەندىكى جۇملىنىڭ ئوقۇلۇشىغا قاراپ، بەلگىسىنى قويۇڭ.

الجولة على شاطئ البحر الجميل.

ئەل جەۋلەتۇ ئالە شاتىئىل بەھرىل جەمىيلى.

بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر

ثَعْلَبٌ ج ثَعَالِبُ — تۈلكە
ثَوْبٌ ج ثِيَابٌ — كىيىم
ثُعْبَانٌ ج ثَعَابِيْنُ — يىلان
حَدِيْثٌ ج أَحَادِيْثُ — خەۋەر، سۆز
حَرَثَ - يَحْرُثُ — يەر تېرىدى
ثَمَرٌ ج أَثْمَارٌ — مېۋە
ثَلَاثَةٌ — ئۈچ
أَثَاثٌ — ئۈي سەرەمجىنى
إِشْتَرَى - يَشْتَرِى — سېتىۋالدى
ثَابِتٌ — سابىت
لِبِنْتِهِ — قىزى ئۈچۈن
ثَلَّاجَةٌ ج ثَلَّاجَاتٌ — توڭلاتقۇ
ثُمَّ — سامساق
ثِمَارٌ (جَمْعُ ثَمَرٍ) — مېۋىلەر (دەرەختىكى مېۋىلەر)
تُرَاثٌ — مىراس
وَرِثَ - يَرِثُ — ۋارىسلىق قىلدى

ثَمَنٌ ج أَثْمَانٌ — باھاسى، قىممىتى
مَنْظَرٌ ج مَنَاظِرُ — مەنزىرە
عَامٌّ م عَامَّةٌ — ئۇمۇمىي، ئاممىۋى
فِيْهِ — ئۇ يەردە
اَلْمَسْجِدُ الْأَقْصَى — ئەقسا مەسجىدى، پەلەستىن مەسجىدى
ذَيْلٌ ج ذُيُوْلٌ — قۇيرۇق
ذِئْبٌ ج ذِئَابٌ — بۆرە
ذُرَةٌ — قوناق
ذَهَبٌ ج أَذْهَابٌ — ئالتۇن
لَذِيْذٌ ج لِذَاذٌ — تاتلىق، لەزىز
ذِرَاعٌ ج أَذْرُعٌ — بىلەك
أُذُنٌ ج آذَانٌ — قۇلاق
تِلْمِيْذٌ ج تَلَامِيْذُ — شاگىرت
أُسْتَاذٌ ج أَسَاتِيْذُ — ئۇستاز
نَافِذَةٌ ج نَوَافِذُ — دېرىزە
تَحَدَّثَ - يَتَحَدَّثُ — سۆزلەشتى

عَنْ — دىن، تىن، ھەققىدە
بَاذِنْجَانٌ — پىدىگەن، چەيزە
جِذَاءٌ ج أَحْذِيَةٌ — بەتىنكە، ئۆتۈك
دُقَّ - يَدُقُّ — جىرىڭلىدى، چېلىندى
جَرَسٌ ج أَجْرَاسٌ — قوڭغۇراق، زىل
دَخَلَ - يَدْخُلُ — كىردى
فَصْلٌ ج فُصُوْلٌ — سىنىپ؛ باب؛ پەسىل
ذَاكَرَ - يُذَاكِرُ — تەكرارلىدى
يَوْمٌ ج أَيَّامٌ — كۈن
لَاعِبٌ — تەنھەرىكەتچى
أَقُوْلُ — دەيمەن
ذَاكِرٌ — زاكىر
ذَكِيَّةٌ — زەكىيە
ذِهْنٌ ج أَذْهَانٌ — ئەقىل؛ زېھىن
ذُبَابَةٌ — ھاشارات
مَذْهَبٌ ج مَذَاهِبُ — مەزھەپ
حَقِيْبَةٌ ج حَقَائِبُ — چامادان، سومكا
فُرْشَةٌ ج فُرُشٌ — چوتكا
فَأْرٌ ج فِئْرَانٌ — چاشقان
فَلَّاحٌ ج فَلَّاحُوْنَ — دېھقان

فَرَاشَةٌ ج فَرَاشٌ — كېپىنەك
دَوْلَةٌ ج دُوَلٌ — دۆلەت
فُسْتَانٌ ج فَسَاتِيْنُ — ئۇزۇن كۆڭلەك
فَرَسٌ ج أَفْرَاسٌ — ئات
فُلْفُلٌ — مۇچ، لازا
عَاطِفٌ — ئاتىپ
خَوْفٌ — خاترجەمسىزلىك
فَأْسٌ ج فُؤُوْسٌ — كەكە؛ پالتا
فِلْمٌ ج أَفْلَامٌ — فىلىم، نىگاتىپ
فُوْلٌ — خا سىك
فَرَشَ - يَفْرِشُ — سەرەمجانلاشتۇردى؛ يايدى
فَاكِهَةٌ ج فَوَاكِهُ — مېۋە
أَوْجَدَ - يُوْجِدُ — تاپقىلى بولدى
اَلدُّوَلُ الْعَرَبِيَّةُ — ئەرەب دۆلەتلىرى
أُحَيِّي — سالام بېرىمەن
فَرِيْدَةٌ — پەردە
عُصْفُوْرٌ ج أَصَافِيْرُ — قۇشقاچ
خَيْرٌ — ياخشى
جَلِيْسٌ ج جُلَسَاءُ — ھەمراھ
رَفِيْقٌ ج رُفَقَاءُ — دوست، يولداش

خَرُوفٌ ج خِرْفَانٌ	پاقلان	دَائِمًا	دائىم، دائىملىق
حَظِيْرَةٌ ج حَظَائِرُ	قوتان؛ كاتەك، بُغىل	اَهْلٌ ج اَهَالٍ	ئائىلە ئەزالىرى
شَجَرَةٌ ج شَجَرَاتٌ	دەرەخ (بىر تۇپ)	عَطِشَ - يَعْطَشُ	ئۇسۇدى
شَجَرٌ ج اَشْجَارٌ	دەرەخ	عِنْدَهُ	ئۇنىڭدا
فَوْقٌ	ئۈستى، تۆپسى	رَجُلٌ ج رِجَالٌ	ئەر، ئەر كىشى
حَقْلٌ ج حُقُولٌ	ئېتىز	ظَرِيْفَةٌ ج ظَرِيْفَاتٌ	ئەقىللىق
فَرِحَ - يَفْرَحُ	شادلاندى	شَمْعَةٌ ج شَمَعَاتٌ	شام
طَافَ يَطُوفُ	تاۋاپ قىلدى، چۆرگىلىدى	مَشْهُورٌ م مَشْهُورَةٌ	مەشھۇر، داڭلىق
اَلْهَاتِفُ النَّقَّالُ	يانفون	فِرَاشٌ ج فُرُشٌ	كۆرپە
هِلَالٌ ج اَهِلَّةٌ	ھىلال ئاي	شَرِبَ - يَشْرَبُ	ئىچتى
هُدْهُدٌ ج هَدَاهِدُ	ھۆپۈپ	بَشِيْرٌ	بەشىر
هَرَمٌ ج اَهْرَامٌ	ئېھرام	شُعْلَةٌ ج شُعَلٌ	يالقۇن؛ شولا
مُهَنْدِسٌ	ئىنژېنېر، تېخنىك	عَرْشٌ ج عُرُوشٌ	تەخت
اَصْبَحَ - يُصْبِحُ	ئايلاندى، بولدى	شَكِيْلَةٌ	شەكىلە
ثَوْرٌ ج ثِيْرَانٌ	ئۆي، بۇقا	شَمَّاعَةٌ ج شَمَّاعَاتٌ	كىيىم ئاسقۇ
مِشْمِشٌ	ئۆرۈك	عُشٌّ ج عِشَاشٌ	ئۇۋا، چاڭگا
مَشْعَلٌ ج مَشَاعِلُ	مەشئەل	فَمٌ	ئېغىز
شَوْكَةٌ ج شَوْكَاتٌ	ۋىلكا	قُلْ	ئېيىت، دە
نَشَرَ - يَنْشُرُ	تارقاتتى	سَيَّارَاتُ الْأُجْرَةِ	كىرا ماشىنلىرى
نَشِفَ - يَنْشَفُ	سۈڭپ كەتتى	مُنْتَشِرَةٌ	تارالغان

غَسِيْلٌ ج غَسْلَى	يۇيۇلغان كىيىم	شَكَّلَ - يُشَكِّلُ	شەكىللەندى، پەيدا بولدى
شَدَّ - يَشُدُّ	تارتتى	اَيُّ	قايسى، قانداق
أَغْسِلُ	يۇيمەن	صُعُوبَةٌ ج صُعُوبَاتٌ	قىيىنچىلىق
شَرْقٌ	شەرق	زَائِرٌ ج زُوَّارٌ	زىيارەتچى
جِهَةٌ ج جِهَاتٌ	تەرەپ	إِنْتِقَالٌ	يۆتكەلمەك
أَشْرَقَ - يُشْرِقُ	چىقتى، يورۇدى	أُخْرَى	باشقا، باشقا بىر، يەنە بىر
تُشْرِقُ الشَّمْسُ	كۈن چىقتى	جِسْرٌ ج جُسُورٌ	كۆۋرۈك
صَلَّى - يُصَلِّي	نامازئوقۇدى	جُنْدِيٌّ	ئەسكەر
صَلَاةُ الْمَغْرِبِ	نامازشام	خَرَّجَ يُخَرِّجُ	چىقاردى
اَلْمَغْرِبُ	شام نامىزى	تَخْرِيْجٌ	چىقارماق
مَغْرِبٌ	مەغرىب، غەرب	جَزَرٌ	سەۋزە
غُرُوبٌ	پاتماق، ئولتۇرماق	غُرُوبُ الشَّمْسِ	كۈن پاتماق
شُعُورٌ	ھېسسىيات	جِذْرٌ ج جُذُورٌ	يىلتىز
شَكْلٌ ج اَشْكَالٌ	شەكىل؛ سۈرەت	جُبْنٌ . جُبْنَةٌ	سۈزمە
اَلْقَمَرُ	ئاي (ئاسماندىكى)	لَبَنٌ ج اَلْبَانٌ	سۈت
جَنْبٌ ج اَجْنَابٌ	يېنى، قېشى	فُجْلَةٌ ج فُجْلَاتٌ	تۇرۇپ
جَزَّارٌ	قاسساپ	جَرَّارَةٌ ج جَرَّارَاتٌ	تراكتور
جَبَلٌ ج جِبَالٌ	تاغ	جِدًّا	ناھايىتى، بەك
جُمْلَةٌ ج جُمَلٌ	جۈملە	حَارِثٌ ج حُرَّاثٌ	تېرىقچى، دېھقان
جَوْلَةٌ ج جَوْلَاتٌ	سەيلە قىلماق، ئايلانماق	مَلَأَ - يَمْلَأُ	تولدۇردى
شَاطِئٌ ج شَوَاطِئُ	قىرغاق، بوي، ساھىل	دُنْيَا ج دُنًى	دۇنيا

اَلدَّرْسُ السَّابِعُ

يەتتىنچى دەرس

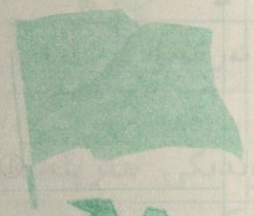
ع ح غ خ ق ر

ھەرىپلەر	ئاتى	يالغۇز شەكلى	باش شەكلى	ئوتتۇرا شەكلى	ئاياغ شەكلى
ع	عَيْن ئاين	ع	ع	ـعـ	ـع
ح	حَاء ھاء	ح	ح	ـحـ	ـح
غ	غَيْن غاين	غ	غ	ـغـ	ـغ
خ	خَاء خاء	خ	خ	ـخـ	ـخ
ق	قَاف قاف	ق	ق	ـقـ	ـق
ر	رَاء راء	ر			ـر

مسجد الغازي خسروبك في البوسنة

ع

عَلَمٌ

ئالەمۇن

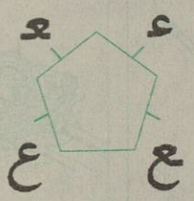
عِنَبٌ

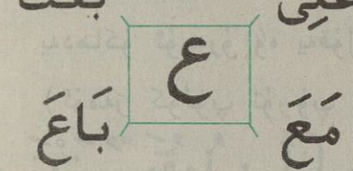
ئىنەبۇن

عُصْفُورٌ

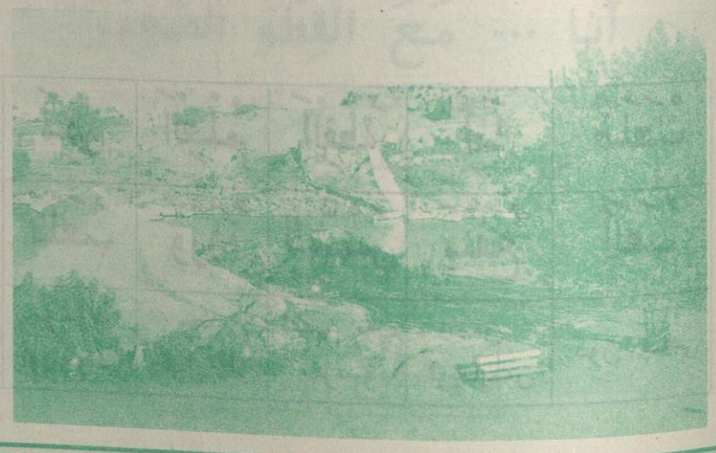
ئۇسفۇرۇن

عَ عَ عَ عَ	عِ عِ عِ عِ	عُ عُ عُ عُ

عَرَفَ	مَعِى	عُشٌّ	عِيْدٌ	زَرَعَ	لَعِبَ	يَنْفَعُ
ئارەفە	مەئنى	ئۇششۇن	ئىيدۇن	زەرەئا	لەئىبە	يەنفەئۇ

اَلْمَنْظَرُ الرَّبِيْعِيُّ

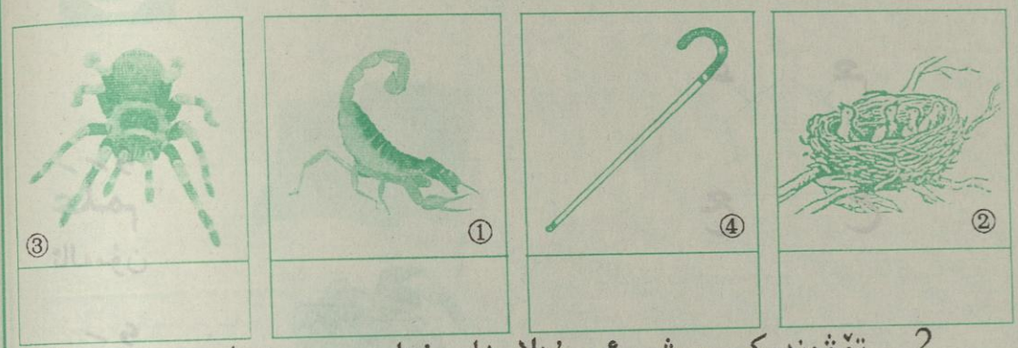
ئەل مەنزەرۇ

ئەر رەبىيئىيۇ

(ئەتىياز مەنزىرىسى)

1. تۆۆەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

عَقْرَبٌ، عُشٌّ، عَنْكَبُوتٌ، عَصًا

2. تۆۆەندىكى بوش ئورۇنلارغا مۇناسىپ سۆزلەرنى قويۇڭ.

○ **يَضْحَكُ عُمَرُ ... لِزَيْنَبَ: لَاتَضْرِبِي الْقِطَّةَ.**

يەدھاكۇ ئۆمەرۇ ۋە يەقۇل لىزەينەبە: لاتەدرىبى ئەل قىتتاتە.

(ئۆمەر كۈلۈپ تۇرۇپ زەينەپكە: مۇشۇكنى ئۇرمىغىن، دەيدۇ).

○ **زَيْنَبُ تَقُولُ: أَنَا ... مَعَ الْقِطَّةِ، وَ الْقِطَّةُ ... مَعِي.**

زەينەبۇ تەقۇلۇ: ئەنا ئەلئابۇ مەئال قىتتاتى، ۋەل قىتتاتى تەلئابۇ مەئي.

(زەينەپ: مەن مۇشۇك بىلەن ئويىنىشۋاتىمەن، مۇشۇكمۇ مەن بىلەن ئويىنىشۋاتىدۇ، دەيدۇ).

3. 1 - قۇردىكى مۇۋاپىق سۆزنى 2 - قۇردىكى سۆزلەر بىلەن بىرلەشتۇرۇپ جۈملە تەشكىل قىلىڭ ياكى ئۇيغۇرچە جۈملىگە قاراڭ.

زَرَعَ	لَعِبَ	مَعِي	اَلْعِلْمُ	اَلْقِطَّةُ	أَنَا	طَلَعَتْ
اَلْوَلَدُ	اَلرَّجُلُ	تَلْعَبُ	وَرْدَةٌ	اَلشَّمْسُ	يَنْفَعُ	أَلْعَبُ
بالا ئويندى	ئەر يەر تېرىدى	مۇشۇك ئويناماقتا	ئىلىم نەپ بېرىدۇ	مەندە گۈل بار	مەن ئويناىمەن	كۈن چىقتى

4. تۆۆەندىكى سۆزلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن بەلگىسىنى قويۇڭ.

اركب	تركب	اكتب	تكتب	العب	تلعب
ئەركەبۇ	تەركەبۇ	ئەكتۇبۇ	تەكتۇبۇ	ئەلئابۇ	تەلئابۇ

5. تۆۆەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

لَ مْ عَ	لَ عِ بَ	مِ سَ عَ	مَ رُ عُ	نَ عِ بْ

6. تۆۆەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، رامكا ئىچىدىكى سۆزلەرنى تاللاپ، بوش ئورۇنغا قويۇڭ.

○ **عَلِيٌّ ... مَعَ الْقِطَّةِ.**

ئالىييۇن ... مەئال قىتتاتى

(ئەلي مۇشۇك بىلەن .....)

○ **أَلْقِطَّةُ نَطَّتْ ... كَتِفِ عُمَرَ.**

ئەل قىتتاتۇ نەتتات ... كەتفى ئۆمەرە

(مۇشۇك ئۆمەرنىڭ مۇرىسى ... چىقىۋالدى).

○ **أَنَا ... مَعَ الْقِطَّةِ الصَّغِيْرَةِ.**

ئەنا ... مەئال قىتتاتى ئەس ساغىيرەتى.

(مەن ئاسلان بىلەن .....)

عَلَى (گە، كە)
يَلْعَبُ (ئويىنىشۋاتىدۇ)
أَلْعَبُ (ئويىنىشۋاتىمەن)

7. «ع» نى ئۆز ئىچىگە ئالغان تۆت سۆز مىسال كەلتۇرۇڭ.

الإجابة

يَطْلَعُ | عَالِمٌ | عِيْدٌ | عُودٌ

ئالماشلار

ئىسىملارنىڭ ئورنىغا ئالمىشىپ كېلىدىغان سۆزلەر ئالماشلار (أَلضَّمَائِرُ) دەيىلىدۇ. ئەڭ بىچىدە 14 مۇستەقىل ئالماش بار. ئىسىملار ئەڭ بىچىدە مۇزەككەر، مۇئەننەس دەپ ئايرىلغاچقا، ئالماشلارمۇ ئەر ۋە ئايالىلار ئۈچۈن ئايرىم قوللىنىلىدۇ. شۇنىڭدەك بىرلىك، ئىككىلىك ۋە كۆپلۈك دەپ ئۈچكە بۆلۈنىدۇ. ئىككىلىك ئالماشلار ۋە I شەخس ئالماشلىرى ئەر - ئايالىلار ئۈچۈن ئورتاقتۇر (تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالا).

شەخس / جىنس / سان	III شەخس		II شەخس		I شەخس
	مۇزەككەر	مۇئەننەس	مۇزەككەر	مۇئەننەس	ئورتاق
بىرلىك	هُوَ ئۇ	هِيَ ئۇ	أَنْتَ سەن	أَنْتِ سىز	أَنَا مەن
ئىككىلىك	هُمَا ئىككىسى	هُمَا ئىككىسى	أَنْتُمَا ئىككىڭلار	أَنْتُمَا ئىككىڭلار	نَحْن
كۆپلۈك	هُمْ ئۇلار	هُنَّ ئۇلار	أَنْتُمْ سىلەر	أَنْتُنَّ سىزلەر	بىز

ئەرەب تىلىدا ئالماشلارنىڭ باشتا كېلىدىغان ۋە ئاخىردا كېلىدىغان شەكىللىرى بار (III شەخس ئالماشلىرىنىڭ ئىككىلىك ۋە كۆپلۈك شەكىللىرى سۆزلەرنىڭ ئاخىرىغىمۇ ئوخشاش ئۇلىنىدۇ). ئاخىردا كېلىدىغان ئالماشلار ئۆزى ئۇلىنىپ كەلگەن سۆزلەرنىڭ ئېنىقلىغۇچىسى بولىدۇ. بۇنىڭدىمۇ II ۋە I شەخس ئالماشلىرى جىنس جەھەتتە ئورتاقتۇر (تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالا).

شەخس / جىنس / سان	III شەخس		II شەخس		I شەخس
	مۇزەككەر	مۇئەننەس	مۇزەككەر	مۇئەننەس	ئورتاق
بىرلىك	ـُهُ ـُهُ ئۇنىڭ	ـَهَا ئۇنىڭ	ـَكَ سېنىڭ	ـِكِ سىزنىڭ	ـِيَ مېنىڭ
ئىككىلىك	ـُهُمَا ئىككىسىنىڭ	ـُهُمَا ئىككىسىنىڭ	ـُكُمَا ئىككىڭلارنىڭ	ـُكُمَا ئىككىڭلارنىڭ	ـَنَا بىزنىڭ
كۆپلۈك	ـُهُمْ ئۇلارنىڭ	ـُهُنَّ ئۇلارنىڭ	ـُكُمْ سىلەرنىڭ	ـُكُنَّ سىزلەرنىڭ	

كۆرسىتىش ئالماشلىرى

بۇ خىل ئالماشلار مەلۇم نەرسىنى ئىشارەت بىلەن كۆرسىتىش ئۈچۈن قوللىنىلىدۇ. ئۇنىڭ يېقىنىنى ۋە يىراقنى كۆرسىتىش ئۈچۈن قوللىنىلىدىغان ئايرىم شەكىللىرى بار. ئۇنىڭ ھەرقايسىسى يەنە بىرلىك، ئىككىلىك ۋە

كۆپلۈك شەكىللىرىگە ئايرىلىدۇ، شۇنىڭدەك جىنس ۋە سان جەھەتلەردىمۇ ئۆزگىرا ماسلىشىدۇ. مەسىلەن:

هَذَا عَامِلٌ — هَذَانِ عَامِلَانِ

(مۇزەككەر بىرلىك) — (مۇزەككەر ئىككىلىك)

هٰؤُلَآءِ عُمَّالٌ — هَذِهِ عَامِلَةٌ

(مۇزەككەر كۆپلۈك) — (مۇئەننەس بىرلىك)

هَاتَانِ عَامِلَتَانِ — هٰؤُلَآءِ عَامِلَاتٌ

(مۇئەننەس ئىككىلىك) — (مۇئەننەس كۆپلۈك)

«هٰؤُلَآءِ» مۇزەككەر، مۇئەننەسكە ئورتاق بولۇپ، بەزى كۆپلۈك ئىسىملارغا ئۇنىڭ ئورنىدا «هَذِهِ» مۇ قوللىنىلىدۇ. مەسىلەن:

هَذِهِ سَاعَةٌ، هَذِهِ سَاعَاتٌ، هَذَا قَلَمٌ،

هَذِهِ اَقْلَامٌ، هَذَا مُعَلِّمٌ، هَذِهِ مُعَلِّمُونَ

«هَذِهِ» كۆرسىتىش ئالمىشى مۇئەننەس مەنىسىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن قوللىنىلسىمۇ، لېكىن ئەرەبچىدە پۈتكۈل كۆپلۈك سۆزلەر مۇئەننەسنى ئىپادىلەيدىغان بولغاچقا، كۆپلۈك مۇزەككەر ئىسىملارغىمۇ «هَذِهِ» قوللىنىلىدۇ. مەسىلەن:

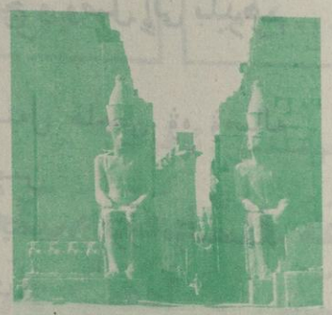
هَذِهِ مَدَارِسُ، هَذِهِ أَسَاتِيْذُ، هَذِهِ طُلَّابٌ

كۆرسىتىش ئالماشلىرىنى مۇستەقىل ئىشلىتىشكە بولىدۇ. مەسىلەن، «هَذَا مُعَلِّمٌ» دېگەن جۈملىدىكى «هَذَا» جۈملىنىڭ مۇستەقىل بۆلىكى،

شۇنداقلا بۇ جۈملىنىڭ ئىگىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

دائىم ئىشلىتىلىدىغان كۆرسىتىش ئالماشلىرى 16 بولۇپ، تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالسۇن:

جىنس / سان / يېقىن يىراق	مۇزەككەر			مۇئەننەس		
	بىرلىك	ئىككىلىك	كۆپلۈك	بىرلىك	ئىككىلىك	كۆپلۈك
يېقىن	هَذَا بۇ	هَذَانِ هَذَيْنِ بۇ ئىككى	هٰؤُلَآءِ بۇلار	هَذِهِ بۇ	هَاتَانِ هَاتَيْنِ بۇ ئىككى	هٰؤُلَآءِ بۇلار
يىراق	ذَلِكَ ئاۋۇ	ذَانِكَ ذَيْنِكَ ئاۋۇ ئىككى	أُولَئِكَ ئاۋۇلار	تِلْكَ ئاۋۇ	تَانِكَ تَيْنِكَ ئاۋۇ ئىككى	أُولَئِكَ ئاۋۇلار

ح

ح ـحـ ـح

حَمَامَةٌ

هامامەتۇن

حِمَارٌ

ھمارۇن

حُوتٌ

ھۇۋتۇن

ح ـحـ ـح

حَقِيْبَةٌ تَحِيَّةٌ

قَمْحٌ مِفْتَاحٌ

حَ حَ حَ حَ	حِ حِ حِ حِ	حُ حُ حُ حُ

حَقْلٌ	حِصَانٌ	حُقُولٌ	أَحْمَدُ	حَدِيْقَةٌ
ھاقلۇن	ھىسانۇن	ھۇقۇلۇن	ئەھمەدۇ	ھادىيقەتۇن

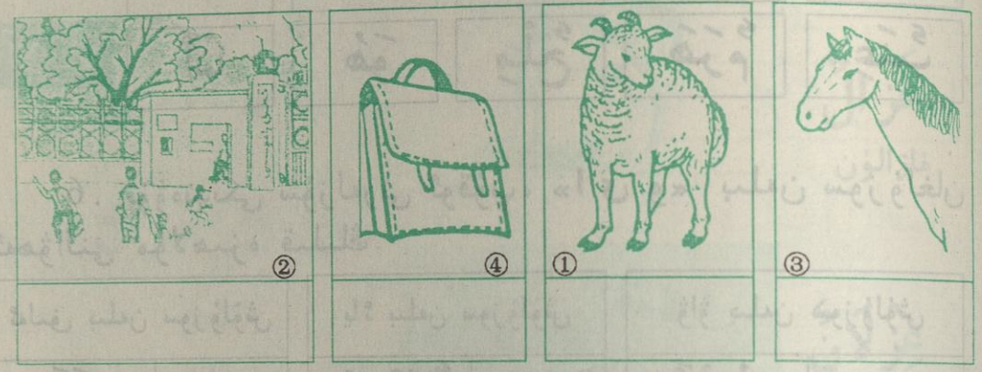
رَجَعَ الْحُجَّاجُ مِنَ الْحَجِّ وَ وَصَلَ إِلَى بَلَدِهِمْ بِسَلَامٍ.

رەجەئال ھۇججاجۇ مىنەل ھاججى ۋە ۋەساله ئىله بەلەدىھىم بىسەلامىن

(ھاجىلار ھەجدىن قايتىپ، ئۆز دۆلىتىگە سالامەت يېتىپ كەلدى).

1. تۆۋەندىكى رەسىملەرگە قاراپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

حَمَلٌ، حَدِيْقَةٌ، حِصَانٌ، حَقِيْبَةٌ

② ④ ① ③

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئۇنلۇق ئوقۇڭ ۋە ھەربىر سۆزدىكى 1 - ھەرپنى بەلگىلىرى بىلەن مۇلاھىزە قىلىڭ.

هَـرم	هَ	قَـمر	قَ	حَمامة	حَ
هِـلال	هِ	قِـرد	قِ	حِصان	حِ
هُـدهد	هُ	قُـرود	قُ	حُـوت	حُ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ بوش ئورنىغا كەم ھەرپلەرنى قويۇڭ.

...حامة	...زام	...بوب	أ...مل

4. تۆۋەندىكى جۈملىنى ئوقۇڭ.

تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ صَبَاحًا.

أَحْمِلُ حَقِيْبَتِي وَ أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.

5. تۆۆەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تۈزۈڭ.

نا - أ	و - ھ	ل-م-ح	ر-م-ھ	ب-ن-ع
أَنَا	هُوَ	مِلْحٌ	هَرَمٌ	عِنَبٌ

اَلْإِجَابَةُ

6. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، «ا ى و» بىلەن سوزۇلغان ئەھۋالنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

ئەلىف بىلەن سوزۇلۇش		ياء بىلەن سوزۇلۇش		ۋاۋ بىلەن سوزۇلۇش	
أَنَا	ئەنا	حَدِيْقَةٌ	ھادىيقاتۇ	أَقُولُ	ئەقۇلۇ
أَمَامٌ	ئەمامۇن	يَمْشِي	يەمشى	أَعُودُ	ئەئۇدۇ
أَلْوَانٌ	ئەلۋانۇن	يَرْمِي	يەرمى	خَرُوفٌ	خاروفۇن

7. «ئاممىۋى باغچا» دېگەن سۆزنى ئەرەبچە يېزىپ بېقىڭ.

غ

غَزَالٌ

غازالۇن

غ غ

غ غ

غِزْلَانٌ

غىزلانۇن

غَسَلَ صَغِيْرٌ

غ

بَلَغَ بُلُوغٌ

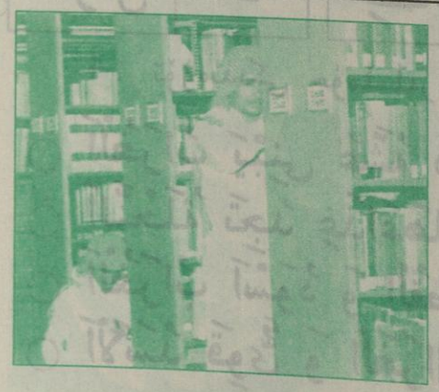

غُرَابٌ

غۇرابۇن

غَ غَ غَ غَ	غِ غِ غِ غِ	غُ غُ غُ غُ

غَنَمٌ	غَرْبٌ	غِطَاءٌ	غِذَاءٌ	غُصْنٌ	غُسْلٌ
غانەمۇن	غاربۇن	غىتائۇن	غىزائۇن	غۇسنۇن	غۇسلۇن

اَلْكِتَابُ بُصْلَةٌ فِي وُصُولِ النَّجَاحِ وَ بُلُوغِ الْهَدَفِ.

ئەل كىتابۇ بۇسلەتۇن فى ۋۇسۇلىن نەجاھى ۋە بۇلۇغىل ھەدەفى

(كىتاب ــ مۇۆەپپەقىيەتكە ئېرىشىش ۋە نىشانغا يېتىشتىكى كومپاس).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تۈزۈڭ.

غ - ل - زا	را - غ - ب	ج - ح - ر - ة
و - ث - ب	ب - ث - يا	ث - ع - ن - با

الإجابة

غَزَالٌ بۆكەن	غُرَابٌ قاغا	حُجْرَةٌ ئۆي	ثَوْبٌ كىيىم	ثِيَابٌ كىيىملەر	ثُعْبَانٌ يىلان

2. تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى ئوقۇڭ ۋە شەكىل جەھەتتىكى پەرقىنى ئايرىڭ.

بَ	تَ	ثَ	نَ	حُ	جُ	سُ	شُ	عَ	غَ
دُ	ذُ	رَ	زَ	فَ	قَ	لَ	كَ	مِ	هِ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، 1 - ھەرپنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

زەبەرلىك كېلىش	
ثَوْبٌ	ثَ
غَزَالٌ	غَ

زىرلىق كېلىش	
ثِيَابٌ	ثِ
غِطَاءٌ	غِ

پېچلىق كېلىش	
ثُعْبَانٌ	ثُ
غُرَابٌ	غُ

4. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يېزىڭ.

- اَلْغُرَابُ يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ الشَّجَرَةِ.
- اَلنَّحْلَةُ تَجِدُ غِذَاءَهَا فِي الْأَزْهَارِ.
- اَلْغُرَابُ اَسْوَدُ وَ الْقُطْنُ اَبْيَضُ.
- اَلْأَسَدُ قَوِيٌّ وَ الْغَزَالُ ضَعِيفٌ.

5. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

غَانِيَةٌ وَ غَالِيَةٌ، غَنَمٌ، غَنِيٌّ وَ عَلِيٌّ

6. تۆۋەندىكى سۈرەتنىڭ چۈشەندۈرۈلۈشىگە بەلگە قويۇڭ.

اغذية عربية متنوعة

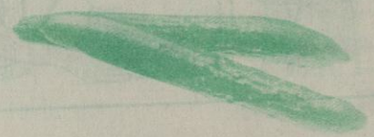
ئەغزىيەتۈن ئارەبىيەتۈن مۇتەنەۋۋىئاتۈن (ئەرەبلەرنىڭ تۈرلۈك غىزالىرى)

خ

خَاتَمٌ

خاتەمۇن

خِيَارٌ

خيارۇن

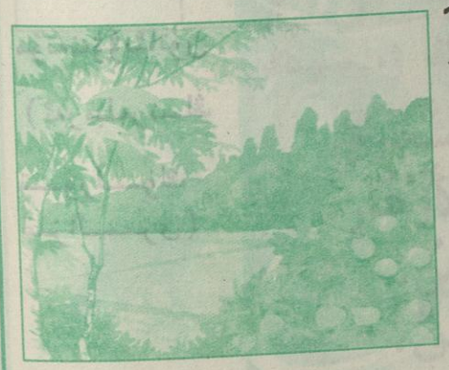

خُوخَةٌ

خۇخاتۇن

خَ خَ خَ خَ	خِ خِ خِ خِ	خُ خُ خُ خُ

خَرَجَ	أَخِي	نَخْلَةٌ	خُضَرٌ	رَخِيصٌ
خارەجە	ئەخى	نەخلەتۇن	خۇدارۇن	رەخىيسۇن

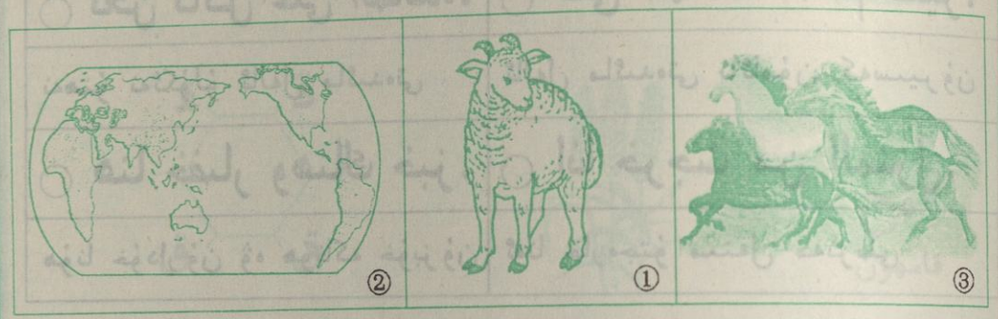
اَلْخَرِيْفُ فَصْلٌ بَيْنَ الصَّيْفِ وَ الشِّتَاءِ وَ حِيْنَئِذٍ تَكْثُرُ الْفَوَاكِهُ.

ئەل خارىيفۇ فەسلۇن بەينەس سايفى ۋەش شتائى ۋە ھەينەئىزىن تەكسۇرۇل فەۋاكىھۇ.

(كۇز — ياز بىلەن قىش ئارىلىقىدىكى پەسىل، ئۇ چاغدا مېۋىلەر كۆپىيىدۇ).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

خَرُوفٌ، خَرِيْطَةٌ، خَيْلٌ

② ① ③

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

○ هَيَّا ... الطَّعَامَ	ھەييا نەئكۇلۇت تائامە
(بولۇڭلار تاماق .....)	(بولۇڭلار، تاماق يەيمىز).
○ اَلطَّعَامُ ... عَلَى الْمَائِدَةِ	ئەتتائامۇ كەسىرۇن ئالەل مائىدەتى
(داستىخاندا تاماق .....)	(داستىخاندا تاماق كۆپ).
○ نَحْنُ ... وَلَانُكْثِرُ ... الطَّعَامِ	نەھنۇ نەئكۇلۇ ۋەلا نۇكسرۇ مىنەت تائامى
(بىز ..... كۆپ يېمەيمىز)	(بىز تاماق يەيمىز، ئۇنى كۆپ يېمەيمىز)

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

خَالِي	خَافَ	أَخِي	يَخَافُ	خُذِي
.....	.....	.....	.....	.....

4. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن بەلگە قويۇڭ.

○ نحن ناكل على المائدة.	○ على المائدة طعام كثير.
نەھنۇ نەئكۇلۇ ئالەل مائىدەتى	ئالەل مائىدەتى تائامۇن كەسىيرۇن
○ هنا خضار وهناك خبز.	○ انا خرجت من المنزل.
ھۇنا خۇدارۇن ۋە ھۇناكە خۇبزۇن	ئەنا خارەجتۇ مىنەل مەنزىلى

5. «خ» ھەرپىنى ئۆزئىچىگە ئالغان سۆزدىن بەشنى مىسال كەلتۈرۈڭ.

الإجابة

خُضَارٌ (كۆكتاتلار)	خَضْرَاءُ (كۆك)	أُخْتِى (سىڭلىم)	مَخْزَنٌ (ئامبار)	فَرْخٌ (چۈجە)

6. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

ا - خ - ى	خ - ا - ر - ج	م - خ - ى - ط	ش - ى - خ

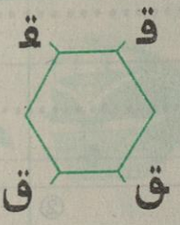
الإجابة

أَخِى (ئاكام)	خَارِجٌ (تاشقى)	مِخْيَطٌ (يىڭنە)	شَيْخٌ (قېرى، پىر)

7. تۆۋەندىكى ھەرپلەرنى پەرقلەندۈرۈپ ئوقۇڭ.

عَ	غَ	خَ	كَ	حَ
عَا	غَا	خَا	كَا	حَا
عِى	غِى	خِى	كِى	حِى

ق

قَمْحٌ
قامھۇن

قِطَّةٌ
قىتتاتۇن

اَلْقُرْآنُ

قَلَمٌ

ق

صَدِيْقٌ

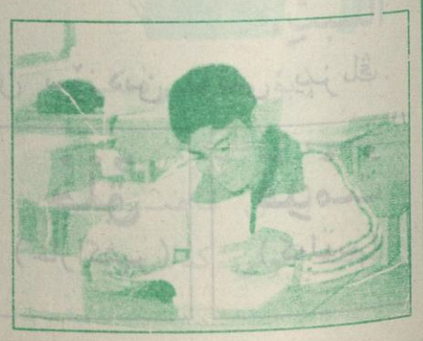

قُطْنٌ
قۇتنۇن

سُوقٌ

قَ قَ قَ قَ	قِ قِ قِ قِ	قُ قُ قُ قُ

قَرَأَ	يَقْرَأُ	إِقْرَأْ	قِرْشٌ	يَقُولُ
قارەئە	يەقرەئۇ	ئىقرەئ	قىرشۇن	يەقۇلۇ

قَاهِرٌ يَقْرَأُ الْقِصَّةَ فِى حُجْرَتِهِ

قاھىرۇن يەقرەئۇل قىسساتە فى ھۇجرەتىھى

(قاھىر ئۆيىدە ھېكايە ئوقۇۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى سۆزەتكە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاپ يېزىڭ.

قَمِيْصٌ، قِطَارٌ، قَلَمٌ، قَلْبٌ، قِرْدٌ

③	②	⑤	①	④
.....	.....	.....	.....	.....

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، رامكا ئىچىدىكى سۆزلەر بىلەن بوش ئورۇننى تولدۇرۇڭ.

○ أَنَا أُحِبُّ .....

ئەنا ئۇھىببۇ .....

(مەن ..... ياخشى كۆرىمەن).

○ عُمَرُ ..... الْكِتَابَ.

ئۇمەرۇ ..... ئەل كىتابە

(ئۇمەر كىتاب .....).

○ مَرْيَمُ ..... اَلدَّرْسَ.

مەريەمۇ ..... ئەد دەرسە

(مەريەم دەرسنى .....).

يَقْرَأُ
الْقِرَاءَةَ
قَرَأَتْ

3. تەركىبىدە «ق» ھەرپى بولغان سۆزدىن تۆتنى يېزىڭ.

ألإجابة

أَلْقَاهِرَةُ (قاھىرە)	شَرْقٌ (شەرق)	خُلْقٌ (خاراكتېر)	قَدِمْتُ (كەلدىم)

4. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

أَلدَّرْسُ - نَحْنُ - وَنَكْتُبُهُ - نَقْرَأُ	.....
كِتَابٌ - عِنْدِى - جَمِيْلٌ - قَلَمٌ	.....
نَتَعَلَّمُ - الْقِرَاءَةَ - نَحْنُ - وَالْكِتَابَةَ	.....

ألإجابة

نەھنۇ نەقرەئۇد دەرسە ۋە نەكتۇبۇھۇ (بىز دەرسنى ئوقۇيمىز ۋە يازمىز).
ئىندى كىتابۇن ۋە قالەمۇن جەمىيلۇن (مېنىڭ كىتابىم ۋە چىرايلىق قەلەمىم بار).
نەھنۇ نەتەئاللەمۇل قىرائەتە ۋەل كىتابەتە (بىز ئوقۇشنى ۋە يېزىشنى ئۆگىنىمىز).

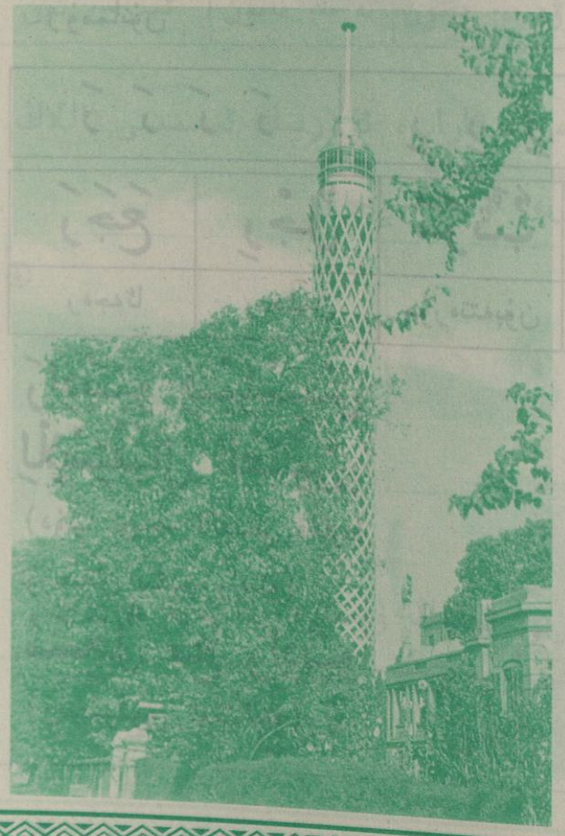
5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ.

هَـذَا بُـرْجُ الْقَاهِرَةِ فِى مِصْرَ.

اَنَا قَدِمْتُ مِنَ الْقَاهِرَةِ فِـى يَوْمِ السَّبْتِ.

(بۇ مىسىردىكى قاھىرە مۇنارى).

(مەن قاھىرەدىن شەنبە كۈنى كەلدىم).

ر

رَهْوٌ

رەھۋۇن

ر ر ر

رِيْشٌ

رىيشۇن

رَجُلٌ

ر

عُمَرُ

رُمَّانٌ

رۇممانۇن

رَ رَ رَ رَ	رِ رِ رِ رِ	رُ رُ رُ رُ

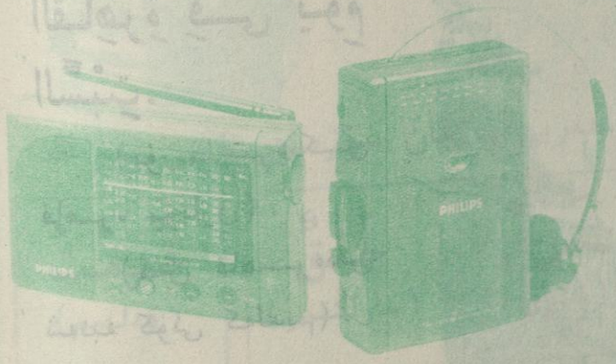
رَجَعَ	رِجْلٌ	مُرَتَّبٌ	سَرِيْرٌ	مَسْرُورٌ
رەجەئا	رىجلۇن	مۇرەتتەبۇن	سەرىيرۇن	مەسرۇرۇن

رَادِيُو فِيْلِيْبِسْ
لِلْإِسْتِقْبَالِ الْعَالَمِيِّ

(دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردا
تورىدىغان پىلىپ رادىئو)

مُسَجِّلٌ مَعَ رَادِيُو

(رادىئولۇق ئۇنئالغۇ)

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىدىكى بوش ھەرپلەرنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

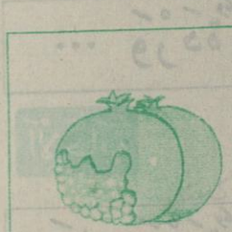
... جُلٌ

فَ ... اشَةٌ

... يْشَةٌ

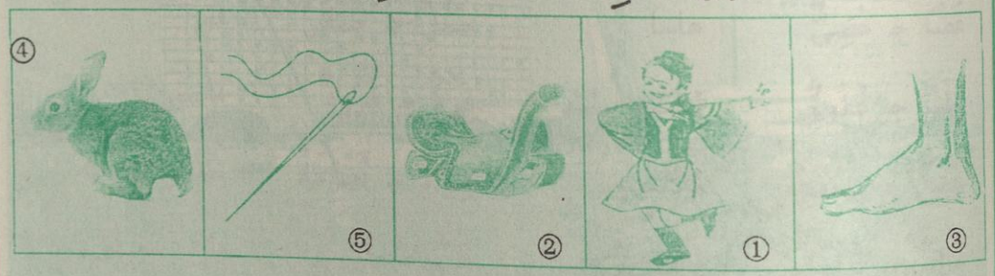
... مَّانٌ

2. تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارغا «ر» ھەرپىنى قويۇڭ ۋە سۆزلەرنى ئوقۇڭ.

عُمَ ...	صَغِيْ ...	وَ...دَةٌ	أَ...نَبٌ	إِبْ ... ةٌ
ئۇمە ...	ساغىيە ...	ۋە ... دەتۇن	ئە ... نەبۇن	ئىب ... تۇن

3. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

رَقْصٌ، سَرْجٌ، رِجْلٌ، أَرْنَبٌ، إِبْرَةٌ

④ ⑤ ② ① ③

4. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇڭ ۋە «ر» غا بەلگە قويۇڭ.

زَرَعَ	رَحَلَ	أَمَرَ	خَرَجَ	رَسَمَ

5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

... وَرْدَةٌ	هَذِهِ ... صَغِيْرَةٌ	وَرْدَةٌ ... عُمَرَ

اَلْإِجَابَةُ

هَذِهِ وَرْدَةٌ	هَذِهِ وَرْدَةٌ صَغِيْرَةٌ	وَرْدَةٌ مَعَ عُمَرَ

6. تەركىبىدە «ر» بولغان سۆزلەردىن تۆتنى مىسال قىلىڭ.

اَلْإِجَابَةُ

رَئِيْسٌ (رەئىس)	رَبِيْعٌ (ئەتىياز)	رِحْلَةٌ (سەپەر)	رَقْمٌ (نومۇر)

7. تۆۋەندىكى سۈرەتنىڭ چۈشەندۈرۈلۈشىنى ئوقۇڭ.

اَلْقَاهِرَةُ: مَنْظَرٌ عَامٌّ عَلَى نَهْرِ النِّيْلِ.

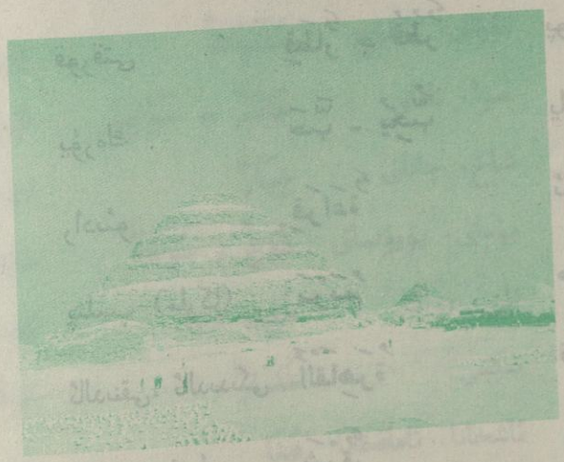
بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر

عِنَبٌ ج أَعْنَابٌ	ئۈزۈم	حَمَامَةٌ ج حَمَامَاتٌ	كەپتەر
عَلِيٌّ	ئەلى	حِمَارٌ ج حَمِيْرٌ	ئېشەك
بَعَثَ - يَبْعَثُ	ئەۋەتتى	حُوْتٌ ج حِيْتَانٌ	لەھەك
بَاعَ - يَبِيْعُ	ساتتى	حَقِيْبَةٌ ج حَقَائِبُ	سومكا، چامادان
طَلَعَ م طَلَعَتْ	چىقتى (كۈن)	قَمْحٌ	بۇغداي
نَفَعَ - يَنْفَعُ	پايدا قىلدى	حَاجٌّ ج حُجَّاجٌ	ھاجى، ھەج قىلغۇچى
رَبِيْعٌ	ئەتىياز، باھار	حَجٌّ	ھەج
رَبِيْعِيٌّ	ئەتىيازلىق	وَصَلَ - يَصِلُ	يەتتى، ئۇلاشتى
عَقْرَبٌ ج عَقَارِبُ	چايان	بَلَدٌ ج بِلَادٌ	دۆلەت، شەھەر
عَنْكَبُوتٌ	ئۆمۈچۈك	سَلَامٌ. سِلْمٌ	تىنچ - ئامانلىق، خاترجەملىك
عَصًا ج عُصِيٌّ	ھاسا	حَمَلٌ ج حُمْلَانٌ	قوزا
عِلْمٌ ج عُلُومٌ	ئىلىم، بىلىم	قِرْدٌ ج قُرُودٌ	مايمۇن
سَمِعَ ج يَسْمَعُ	ئاڭلىدى	حِزَامٌ ج أَحْزِمَةٌ	زۇننار
عَالِمٌ ج عُلَمَاءُ	ئالىم	حَبٌّ ج حُبُوْبٌ	دان، ئۇرۇق
عُودٌ ج أَعْوَادٌ	تاياق، ھاسا	دَقَّ - يَدُقُّ	چالدى، جىرىڭلاتتى
اَلسَّابِعَةُ	يەتتە، يەتتىنچى	بُصْلَةٌ	كومپاس
مِلْحٌ	تۇز	وُصُولٌ	يەتمەك، ئۇلاشماق

لَوْنٌ ج اَلْوَانٌ	رەڭ	نَجَاحٌ	نەتىجە، مۇۋەپپەقىيەت، ئۇنۇق
أَمَامَ	ئالدى تەرەپ	هَدَفٌ ج اَهْدَافٌ	نىشان
رَمَى - يَرْمِي	ئاتتى، چۆرۈۋەتتى، تاشلىۋەتتى	حُجْرَةٌ ج حُجَرٌ	ھوجرا، ئۆي
عَادَ - يَعُودُ	قايتتى، ياندى	بَنَى - يَبْنِي	ياسدى، قۇردى
غَزَالٌ ج غِزْلَانٌ	بۆكەن	وَجَدَ - يَجِدُ	تاپتى
غُرَابٌ ج اَغْرُبٌ	قاغا	اَسْوَدُ م سَوْدَاءُ	قارا،قارا رەڭ
غَسَلَ - يَغْسِلُ	يۇدى	قُطْنٌ ج أَقْطَانٌ	كېۋەز، پاختا
بَلَغَ - يَبْلُغُ	يەتتى	قَوِيٌّ ج اَقْوِيَاءُ	كۈچلۈك
بُلُوغٌ	يەتمەك	ضَعِيفٌ ج ضُعَفَاءُ	ئاجىز
بُلُوغُ الْهَدَفَ	نىشانغا يەتمەك	غَانِيَةٌ	غانىيە
غَنَمٌ ج اَغْنَامٌ	قويلار	غَالِيَةٌ	غالىيە
غَرْبٌ	غەرب	غَنِيٌّ	غەنى
غِطَاءٌ ج اَغْطِيَةٌ	توڭاق، ياپقۇچ	مُتَنَوِّعَةٌ	تۈرلۈك، ھەر خىل
غِذَاءٌ ج اَغْذِيَةٌ	غىزا، تاماق	خَاتَمٌ ج خَوَاتِمُ	ئۈزۈك
غُصْنٌ ج اَغْصَانٌ	شاخ، چاتاق	خِيَارٌ	تەرخەمەك
غُسْلٌ. غُسُلٌ	يۇماق، يۇيۇنماق	خُوخٌ م خُوخَةٌ	شاپتۇل
خُبْزٌ ج اَخْبَازٌ	نان، بولكا	خُذِي (م)	ئېلىڭ، تۇتۇڭ
خَاطَ - يَخِيطُ	تىكتى	خُضَارٌ	كۆكتات
مَطْبَخٌ ج مَطَابِخُ	ئاشخانا، تاماقخانا	هُنَا	بۇ، بۇ يەردە
خُضَرٌ	يېشىل رەڭ	هُنَاكَ	ئۇ يەردە
رَخِيصٌ ج رِخَاصٌ	ئەرزان	فَرْخٌ ج اَفْرَاخٌ	چۈجە

خَرِيفٌ	كۈز	خَارِجٌ	تاشقى، سىرتقى
صَيْفٌ	ياز	مِخْيَطٌ	يېڭنە
شِتَاءٌ	قىش	شَيْخٌ ج شُيُوخٌ	شەيخ، قېرى، پىر
حِينَئِذٍ	شۇ چاغدا	قَمْحٌ	بۇغداي
كَثُرَ - يَكْثُرُ	كۆپ بولدۇ، كۆپىيدۇ	اَلْقُرْآنُ	قۇرئان
خَرِيطَةٌ ج خَرَائِطُ	خەرىتە	صَدِيقٌ ج أَصْدِقَاءُ	دوست
هَيَّا	يۈرۈڭلار، بولۇڭلار	سُوقٌ ج أَسْوَاقٌ	بازار
طَعَامٌ ج أَطْعِمَةٌ	تاماق	فِرْشٌ ج فُرُوشٌ	مسسرنىڭ ئۈششاق پۇل بىرلىكى
مَائِدَةٌ	داستىخان، تاماق شىرەسى	قَاهِرٌ	قاھىر
أَكْثَرَ - يُكْثِرُ	كۆپەيتتى	قِصَّةٌ ج قِصَصٌ	ھېكايە، قىسسە
خَالِي	تاغام (ئانا تەرەپ)	قَمِيصٌ ج قُمْصَانٌ	كۆڭلەك
خَافَ - يَخَافُ	قورقتى	قِطَارٌ ج قُطُرٌ	پويىز
قَلْبٌ ج قُلُوبٌ	يۈرەك	حَبَّ - يُحِبُّ	ياخشى كۆردى
رَادِيُو	رادىئو	قِرَاءَةٌ	ئوقۇماق
فِيلِيبِّسْ	پىلىپ (ماركا)	مَرْيَمُ	مەريەم
إِسْتِقْبَالٌ	ئالدىنقى، ئالدىدىكى	اَلْقَاهِرَةُ	قاھىرە
عَالَمٌ ج عَالَمُونَ	ئالەم، دۇنيا	شَرْقٌ	شەرق
عَالَمِيٌّ	دۇنياۋى، دۇنيا بويىچە	خُلْقٌ خ أَخْلَاقٌ	خاراكتېر، خۇلق
إِبْرَةٌ. مِخْيَطٌ	يېڭنە	قَدِمَ - يَقْدَمُ	پىتىپ كەلدى

قَدِمْتُ	يېتىپ كەلدىم	سَرْجٌ	ئېگەر
بُرْجٌ ج بُرُوجٌ	مۇنار	رَقْصٌ	ئۇسسۇل
يَوْمُ السَّبْتِ	شەنبە كۈنى	رَحَلَ - يَرْحَلُ	كەتتى؛ سەپەر قىلىپ كەتتى؛ قازا قىلدى
رَهْوٌ ج رِهَاءٌ	تۇرنا	رَئِيْسٌ ج رُؤَسَاءُ	رەئىس، باشلىق
رِيْشٌ م رِيْشَةٌ	پەي (پەر)	رِحْلَةٌ ج رِحْلَاتٌ	سەپەر قىلماق، سەپەر
رُمَّانٌ	ئانار	رَقْمٌ ج اَرْقَامٌ	نومۇر، رەقەم
رِجْلٌ ج اَرْجُلٌ	پۇت	مُرَتَّبٌ	رەتلىك
مَسْرُورٌ	خۇشال	عَرَفَ - يَعْرِفُ	بىلدى، تونۇدى
تَحِيَّةٌ ج تَحِيَّاتٌ	تەبرىكلىمەك		

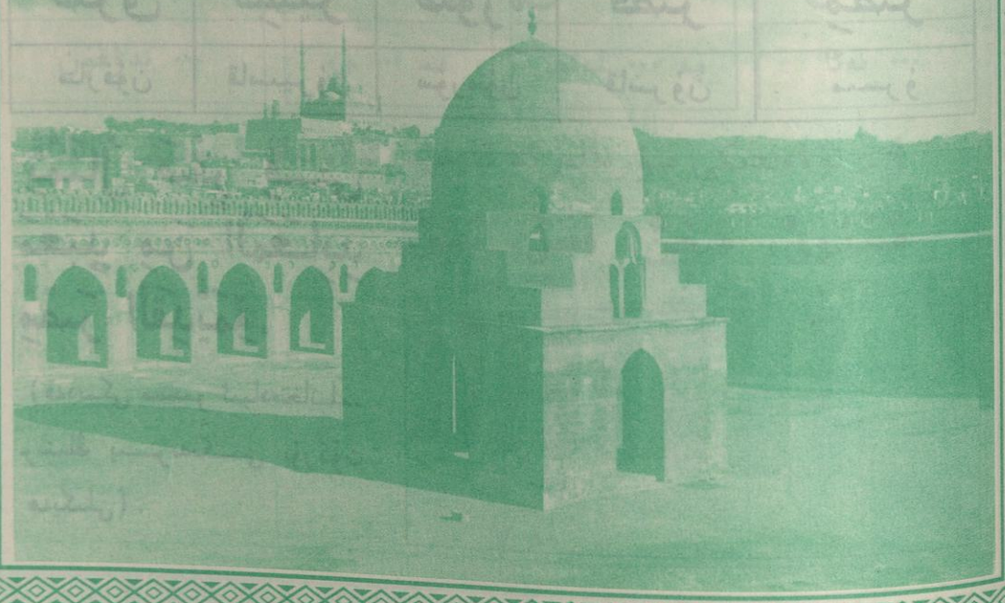

اَلدَّرْسُ الثَّامِنُ

سەككىزىنچى دەرس

ص ض ط ظ

ھەرپلەر	نامى	باغۇر شەكلى	باش شەكلى	ئوتتۇرا شەكلى	ئاياغ شەكلى
ص	صَاد	صـ	صـ	ـصـ	ـص
ض	ضَاد	ضـ	ضـ	ـضـ	ـض
ط	طَاء	طـ	طـ	ـطـ	ـط
ظ	ظَاء	ظـ	ظـ	ـظـ	ـظ

ص

صَقْرٌ

ساقرۇن

صِنَّارَةٌ

سنناره‌تۇن

صُرْصُورٌ

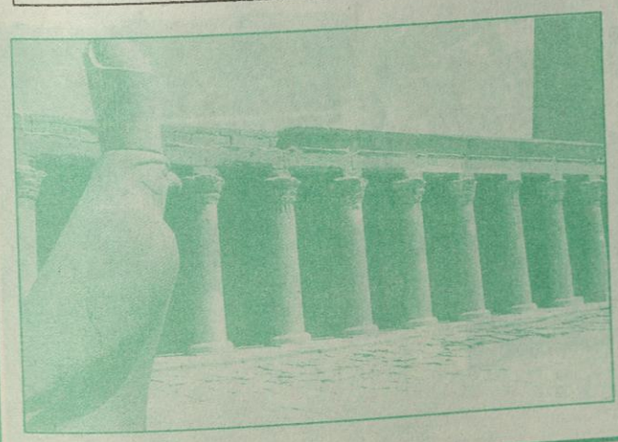
سۇرسۇرۇن

صَ صَ صَ صَ

صِ صِ صِ صِ

صُ صُ صُ صُ

صَرْفٌ	قَصِيرٌ	صُورَةٌ	قَصْرٌ	مِصْرُ
سارفۇن	قاسىيرۇن	سۇره‌تۇن	قاسرۇن	مىسرۇ

تِمْثَالُ صَقْرٍ فِي مَعْبَدٍ مِنَ الْمَعَابِدِ مِصْرَ الْقَدِيمَةِ.

(قەدىمكى مىسىر ئىباده‌تخانىلىرىنىڭ بىرىدىكى بۇركۇت هەيكىلى).

1. تۆۋەندىكى هەرپلەرنى ئوقۇپ، ئۇلارنىڭ پەرقىنى مۇلاهىزە قىلىڭ.

بَ	مَ	لَ	صَ	نَ
بَا	مَا	لَا	صَا	نَا
بِي	مِي	لِي	صِي	نِي

2. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ.

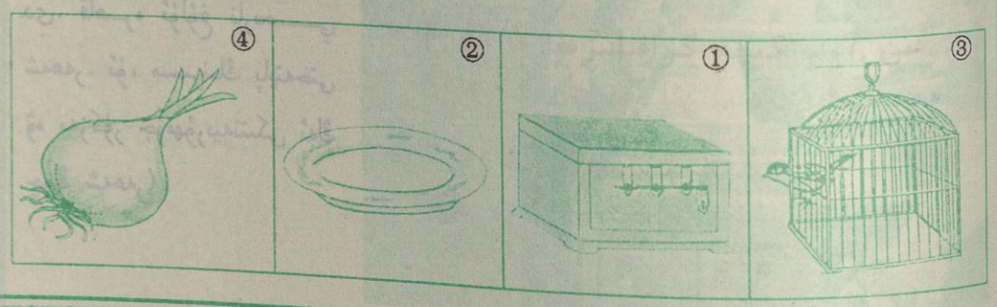
بَيْتٌ	بِنْتٌ	بُرْجٌ	صَابُونٌ	صِفْرٌ	صُنْدُوقٌ
بَ	بِ	بُ	صَ	صِ	صُ

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ بوش ئورنىغا «ص» هەرپىنى قويۇڭ.

... نَعَ	مَ ... نَعٌ	مِ ... رُ	... نْدُوقٌ
... نەئا	مە ... نەئۇن	مە ... رو	... ندۇقۇن

4. تۆۋەندىكى سۇره‌تلەرگە قاراپ، ئۇلارنىڭ ئىسمىنى تاللاڭ.

صُنْدُوقٌ، صَحْنٌ، قَفَصٌ، بَصَلٌ

5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئوقۇلۇشىغا ئاساسەن بەلگىسىنى قويۇڭ.

○ تدق الساعة السادسة.　　○ اقوم من النوم.

تەدۇققۇس ساۋاتۇس سادىسەتە.　　ئەقۇمۇ مىنەن نەۋمى.

○ اقول لابى و امى: صباح الخير.

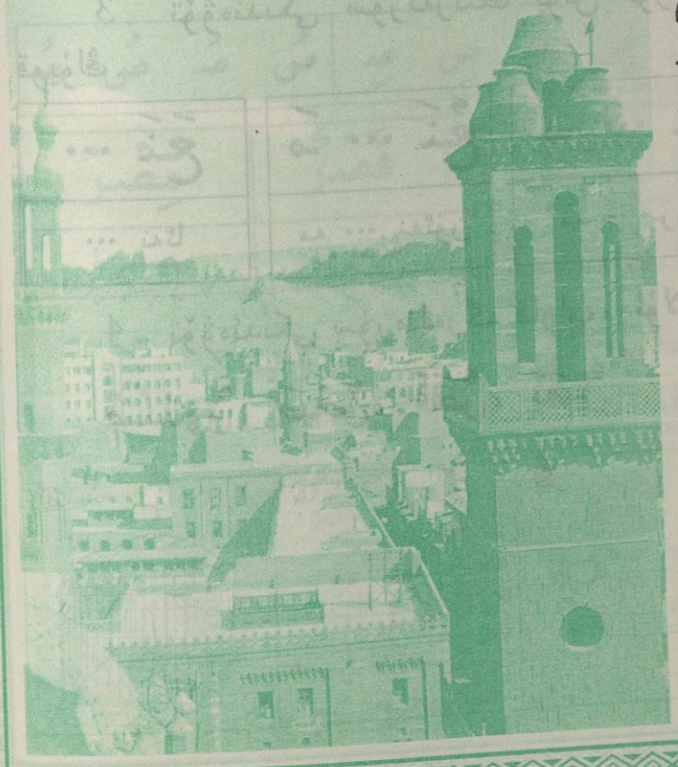
ئەقۇلۇ لىئەبى ۋە ئۇممى: ساباھۇل خايرى!

○ فى الصباح تشرق الشمس و نذهب للعمل.

فىس ساباھى تۇشرىقۇش شەمسۇ ۋە نەزھەبۇ لىل ئامەلى

6. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ.

فِى الصُّورَةِ: مَسْجِدُ السُّلْطَانِ مُحَمَّدْبِكْ بِالْقَاهِرَةِ. اَلْقَاهِرَةُ اَلْمَدِينَةُ التَّارِيخِيَّةُ الْعَظِيمَةُ وَ هِىَ عَاصِمَةُ مِصْرَ. وَ أَكْبَرُ مُدُنِ الْجُمْهُورِيَّةِ.

(سۈرەتتە: قاھىرەدىكى سۇلتان مۇھەممەد بىك مەسجىدى. قاھىرە ئۇلۇغ تارىخىي شەھەر. ئۇ، مىسىرنىڭ پايتەختى ۋە مەزكۇر جۇمھۇرىيەتتىكى ئەڭ چوڭ شەھەر).

ئىسىملارنىڭ سان جەھەتتىن بۆلۈنۈشى

ئەرەب تىلىدا ئىسىملار سان جەھەتتىن بىرلىك، ئىككىلىك ۋە كۆپلۈكلەرگە ئايرىلىدۇ. بىرلىك ئىسىملارنىڭ كۆپلۈك ئىسىملارغا ئۆزگىرىشىدە مۇنداق ئۇچ خىل ئەھۋال بار:

1) ئاخىرىغا «ة ة» قوشۇلۇپ كەلگەن مۇئەننەس ئىسىملار كۆپلۈككە ئايلانسا، ئاخىرىدىكى «ة ة» ھەرپى «ا ت» غا ئۆزگىرىدۇ. بۇ خىل كۆپلۈك ئىسىملار تولۇق مۇئەننەس كۆپلۈك ئىسىملىرى ھېسابلىنىدۇ (جەدۋەلنىڭ 2 - گرافىسىغا قارالا).

2) ئاخىرىغا «ة ة» قوشۇلمىغان مۇزەككەر ئىسىملارنىڭ بىر قىسمى بىرلىكتىن كۆپلۈككە ئۆزگەرگەندە، سۆزنىڭ ئاخىرىغا «و ن» قوشۇلىدۇ. بۇ خىل كۆپلۈك ئىسىملار تولۇق مۇزەككەر كۆپلۈك ئىسىملىرى دېيىلىدۇ (جەدۋەلنىڭ 1 - گرافىسىغا قارالا).

3) مۇزەككەر ئىسىملار ۋە ئۇنىڭ ئالاھىدە بىر قىسمى ھەمدە ئەرسلەرنى كۆرسىتىدىغان بىر قىسىم ئىسىملار بىرلىكتىن كۆپلۈككە ئۆزگەرگەندە، بىرلىككە كەلگەن ئۆزگىرىش شەكلى يوق. شۇڭا، بۇ خىل كۆپلۈك ئىسىملار تارقاق شەكىلدىكى ئىسىملار دەپ ئاتىلىدۇ (جەدۋەلنىڭ 3 - دىن 7 - گىچە گرافىلىرىغا قارالا).

سان / تۈر	بىرلىك	كۆپلۈك	مەنىسى
1	مُعَلِّمٌ	مُعَلِّمُونَ	ئوقۇتقۇچى، مۇئەللىم
	مُجْتَهِدٌ	مُجْتَهِدُونَ	تىرىشچان
2	طَالِبَةٌ	طَالِبَاتٌ	قىز ئوقۇغۇچى
	لُغَةٌ	لُغَاتٌ	تىل
3	طَالِبٌ	طُلَّابٌ وَ طَلَبَةٌ	ئوقۇغۇچى
	عَامِلٌ	عُمَّالٌ	ئىشچى
4	قَلَمٌ	أَقْلَامٌ	قەلەم، قەلەمدان
	وَلَدٌ	أَوْلَادٌ	ئوغۇل بالا
5	كَبِيرٌ	كِبَارٌ	چوڭ
	صَغِيرٌ	صِغَارٌ	كىچىك
6	جَدِيدٌ	جُدُدٌ	يېڭى
	قَدِيمٌ	قُدَمَاءُ وَ قُدَامَى	كونا
7	جَرِيدَةٌ	جَرَائِدُ	گېزىت
	مَدْرَسَةٌ	مَدَارِسُ	مەكتەپ

ئەرەبچىدە ئىسىملارنىڭ ئىككىلىك شەكلىمۇ بار بولۇپ، ئۇ، بىرلىك ئىسىملارنىڭ ئاخىرىغا «ا ن» نى قوشۇش ئارقىلىق ياسىلىدۇ. مەسىلەن، تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالا:

بىرلىك	ئىككىلىك	مەنىسى
طَبِيبٌ	طَبِيبَانِ	دوختۇر
مَنْزِلٌ	مَنْزِلَانِ	ئۆي، قونالغۇ
جُمْلَةٌ	جُمْلَتَانِ	جۈملە
صَدِيقٌ	صَدِيقَانِ	دوست
هَذَا	هَذَانِ	بۇ

ئىككىلىكنى ئىپادىلىگۈچى «ا» شۇ سۆز ئېنىقلىغۇچى بولۇپ كېلىدىغان چاغدا «ي» غا ئۆزگىرىدۇ ۋە يەنىلا ئىككىلىكنى ئىپادىلەيدۇ. مەسىلەن:

وَضِّحِ الْفَرْقَ بَيْنَ مَعْنَى الْجُمْلَتَيْنِ الْآتِيَتَيْنِ.

(تۆۋەندىكى ئىككى جۈملىنىڭ مەنىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى پەرقنى ئايدىڭلاشتۇرۇڭ).

ئىسىملارنىڭ ئىككىلىك شەكلى جۈملە تەركىبىدە ئۆزى بىلەن بىللە كەلگەن پېئىللارنىمۇ ئۆزگەرتىپ، ئىككىلىك شەكلىگە كىرگۈزىدۇ. بۇ چاغدا پېئىللارنىڭ ئاخىرىغىمۇ ئىككىلىك بەلگىسى قوشۇلىدۇ. مەسىلەن:

جَلَسَا يُرَاقِبَانِ السَّلَّةَ لِيَعْرِفَا السَّارِقَ.

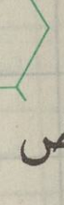
(ئۇ ئىككىسى ئوغرىنى تونۇۋېلىش ئۈچۈن سېۋەتنى كۆزىتىپ ئولتۇردى).

جۈملىدە ئىككىلىك ساندا كەلگەن ئىسىملار ئۆزىگە مۇناسىۋەتلىك باشقا ئىسىملارنىمۇ ئىككىلىككە ئۆزگەرتىدۇ. مەسىلەن:

هَذَانِ صَدِيقَانِ عَزِيزَانِ (بۇ ئىككىسى ئەزىز دوستلار).

ض

ضـ ضـ

ـض ـض

ضَبُعٌ

دابۇئۇن

ضِفْدِعٌ

دىغدىئۇن

ضُلُوعٌ

دۇلۇئۇن

ضَأْنٌ

مِقْرَاضٌ — ض — مُضْحِكٌ

مَرِيضٌ

ضَ	ضَ	ضَ	ضَ	ضِ	ضِ	ضِ	ضِ	ضُ	ضُ	ضُ	ضُ

حَضَرَ	غَضِبَ	ضُيُوفٌ	مِضْرَبٌ	بَعْضٌ
ھاداره	غادىبە	دۇيۇفۇن	مىدرەبۇن	بەئدۇن

أَلضَّابِطُ يَفْحَصُ جَوَازَ السَّفَرِ

ئەد دابىتۇ يەفھاسۇ جەۋازەس سەفەرى (ساقچى پاسپورتنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تەشكىل قىلىڭ.

ع-ب-ض	ر-ل-ج	ض د ف ع	ل ع م ب
بَعْضٌ	رَجُلٌ	ضِفْدِعٌ	مَلْعَبٌ
(بەزى)	(ئەر كىشى)	(پاقا)	(مەيدان)

ألإجابة

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

بع ...	د ... ج	ك ... ب	أ ... ع	أقلا ...
بَعْضٌ	دُرْجٌ	كُتُبٌ	أَضَعُ	أَقْلَامٌ
بەئدۇن	دۇرجۇن	كۇتۇبۇن	ئەدائۇ	ئەقلامۇن

ألإجابة

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى سۆز تاللاپ تولدۇرۇڭ.

○ كُتُبِي ..... وَ كُرَّاسَاتِي جَمِيلَةٌ.

كۇتۇبى ..... ۋە كۇررىاستى جەمىلەتۇن

(كىتابلىرىم ..... ۋە دەپتەرلىرىم چىرايلىق).

○ أَضَعُ بَعْضَ أَقْلَامِي ..... عَلَى دُرْجِي.

ئەدائۇ بەئدا ئەقلامى ..... ئالە دۇرجى

(قەلەملىرىمنىڭ بەزىلىرىنى تارتمامدا..... قويىمەن).

○ أُرَتِّبُ أَدَوَاتِي فِي .....

ئۇرەتتىبۇ ئەدەۋاتى فى .....

(ئۇقۇش قوراللىرىمنى ..... دا رەتلىك قويىمەن).

نَظِيفَةٌ	(پاكىز)
بِنِظَامٍ	(تەرتىپلىك)
حَقِيبَتِي	(سومكام)

4. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، 1 - ھەرپنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

مَلْعَبٌ	مَ	حَقِيْبَةٌ	حَ	ضَأْنٌ	ضَ		
مِلْحٌ	مِ	حِصَانٌ	حِ	ضِرْسٌ	ضِ		
مُشْطٌ	مُ	حُقُولٌ	حُ	ضُلُوعٌ	ضُ		

5. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى كۆرسىتىلگەن ھەرپلەرنىڭ بىرى بىلەن تولدۇرۇڭ. (ض - ك - س - ع)

مِـ ... ـرَبٌ	مَـ ... ـتَبٌ	أُ ... ـاعِدُ	يَضَـ ...

6. 1 - قۇردىكى بىر سۆزنى 2 - قۇردىكى مۇناسىپ سۆزگە قوشۇپ، جۇملە تۈزۈڭ.

أَلْكِتَابُ	أَدَوَاتِي	كُرَّاسَاتِي	أَلْوَرْدُ
مُرَتَّبَةٌ	حَمْرَاءُ	نَظِيْفٌ	جَمِيْلَةٌ

7. تۆۆەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، توغرا جۇملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

○ أَقْلَامٌ - عِنْدِي - جَمِيْلَةٌ - وَ كُرَّاسَاتٌ

جاۋاب: ئىندى ئەقلامۇن ۋە كۇررا ساتۇن جەمىلەتۇن

○ الْحَدِيْقَةِ - فِي - وَ أَزْهَارٌ - أَشْجَارٌ

جاۋاب: فىل ھادىيقاتى ئەشجارۇن ۋە ئەزھارۇن

○ الْكُرَةَ - بِالْمِضْرَبِ - الْوَلَدُ - يَضْرِبُ

جاۋاب: يەدرىبۇل ۋەلەدۇ ئەل كۇرەتە بىل مىدرەبى

ط

ط ط
ط ط

طَائِرَةٌ
تائىرەتۇن

طِفْلَةٌ
تىفلەتۇن

طَبَلٌ فَطِيْرَةٌ

ط

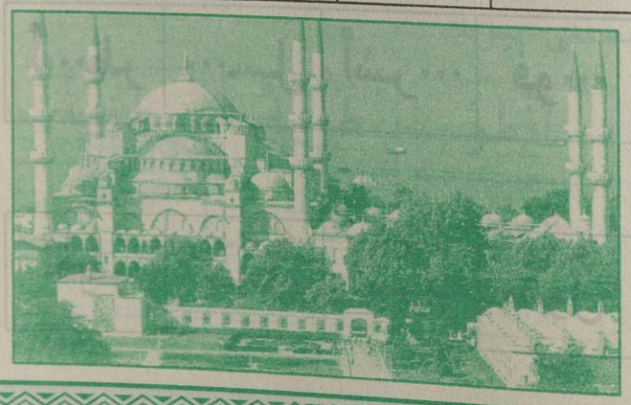

طُيُورٌ
تۇيۇرۇن

رَابِطٌ شَرَطَ

طَ	طَ	طَ	طَ	طِ	طِ	طِ	طِ	طُ	طُ	طُ	طُ

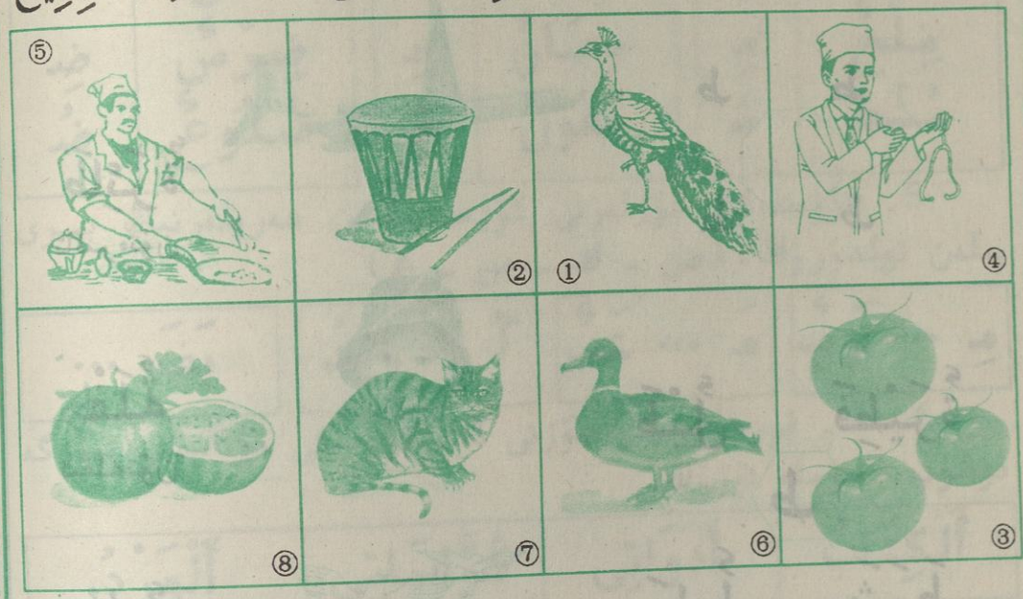
طَبَخَ	يَطِيْرُ	طُلُوعٌ	مَطْلَعٌ	مَطَرٌ	أُفْطِرُ
تابەخە	يەتىيرۇ	تۇلۇئۇن	مەتلەئۇن	مەتارۇن	ئۇفتىرۇ

مَدِيْنَةُ أَسْطَنْبُوْلْ
مەدىينەتۇ ئەستانبۇل
(ئىستانبۇل شەھىرى)

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرگە قاراپ، ئۇنىڭ نامىنى تاللاپ يېزىڭ ۋە ئوقۇڭ.

طَاوُوسٌ، طَبْلٌ، طَمَاطِمُ، طَبِيبٌ، طَبَّاخٌ، بَطَّةٌ، قِطَّةٌ، بِطِّيخٌ

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ.

○ أَشْرَبُ الشَّايَ مَعَ اللَّبَنِ. ○ فِي الصَّبَاحِ نُفْطِرُ بِالْخُبْزِ وَ الْفُولِ وَ الْعَسَلِ. ○ كَتَبَ الْوَلَدُ فَوْقَ الْخَطِّ. ○ أَنَا أَقُومُ مِنَ النَّوْمِ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ.

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

أ...طر	...سل	أشر...	فو...	... لعت	تد...

ٱلْإِجَابَةُ

أُفْطِرُ	عَسَلٌ	أَشْرَبُ	فُولٌ	طَلَعَتْ	تَدُقُّ

4. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە مۇلاھىزە قىلىڭ.

نَمْلَةٌ	نِسْرٌ	نُقُودٌ	وَرْدَةٌ	وِسَادَةٌ	وُرُودٌ
نَ	نِ	نُ	وَ	وِ	وُ

5. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ھەربىر قۇردىكى ئوخشاش سۆزنىڭ ئاستىغا سىزىڭ.

مَطر	وَلد	بلَد	مَطر	عُمَر
خطِير	عَظِيم	كبِير	صغِير	خطِير
أَطْباق	أَلْوان	أَوْلاد	أَطْباق	أَوْراق

6. تەركىبىدە «و» ئارقىلىق سوزۇلغان ئەھۋالنى ئۇچرانقىلى بولىدىغان بەش سۆزنى مىسال كەلتۈرۈڭ.

ٱلْإِجَابَةُ	طُولٌ	زُهُورٌ	طُيُورٌ	فُطُورٌ	...
	(ئۇزۇنلۇق)	(گۈللەر)	(قۇشلار)	(ناشتا)	

7. تەركىبىدە «ط» ھەرپى بولغان تۆت سۆزنى مىسال قىلىڭ ۋە ئوقۇلۇشى ھەم مەنىسىنى يېزىڭ.

ٱلْإِجَابَةُ	طَلَعَ	أُفْطِرُ	طَوِيلٌ	طُوبَةٌ
	تالەئە	ئۇفتىرۇ	تاۋىلۇن	تۇبەتۇن
	(چىقتى)	(ناشتا قىلمەن)	(ئۇزۇن)	(خىش)

ظ

ظَرْفٌ
زارفۇن

ظِلٌّ
زللۇن

ظُفْرٌ
زۇفرۇن

ظ ظ
ظ ظ

ظَبْيٌ مِظَلَّةٌ
ظ
حَافِظٌ مَحْفُوظٌ

ظَ ظَ ظَ ظَ	ظِ ظِ ظِ ظِ	ظُ ظُ ظُ ظُ

نَظَرَ	حَظِيرَةٌ	اُنْظُرْ	إِحْفَظْ
نەزارە	ھازىيرەتۇن	ئۇنزۇر	ئىھفەز

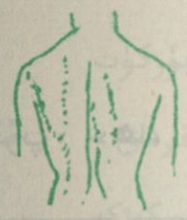
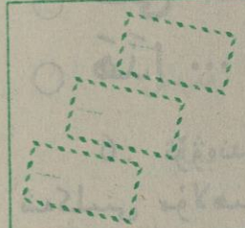
اَلشُّرْطِيُّ يُنَظِّمُ الْمُرُورَ وَ النَّاسُ يَنْتَظِرُونَ إِشَارَةَ الْمُرُورِ.

ئەش شۇرتىيىۋ يۇنەززىمۇل مۇرۇرە ۋەن ناسۇ يەنتەزىرۇۋنە ئىشارەتەل مۇرۇرى.

(ساقچى قاتناشنى تەرتىپكە سالىدۇ، كىشىلەر قاتناش بەلگىسىگە رىئايە قىلىدۇ).

1. تۆۋەندىكى سۈرەتلەرنىڭ ئاستىدىكى ئوقۇلۇشىغا قاراپ، ئەرەبچە ئىسىملىرىنى تاللاڭ.

(ظُرُوفٌ، ظَبْيٌ، مِظَلَّةٌ، ظَهْرٌ)

			
مىزاللەتۇن	زاھرۇن	زابيۇن	زۇرۇفۇن

2. تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن سۆز تۈزۈڭ.

ل-ى-ذَ	رَا-ع-ذِ	ھْـ-زَ-ة-رَ	ز-ظَ-ف

الإِجَابَةُ

ذَيْلٌ	ذِرَاعٌ	زَهْرَةٌ	ظَرْفٌ
(قۇيرۇق)	(بىلەك)	(چېچەك)	(لىپاپ)

3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، ھەربىر سۆزدىكى 1 - ھەرپىنىڭ تەلەپپۇزىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

1 - ھەرپى زەبەرلىك		1 - ھەرپى زىرلىق		1 - ھەرپى پىچلىق	
ذَيْلٌ	ذَ	ذِرَاعٌ	ذِ	ذُبَابَةٌ	ذُ
ظَرْفٌ	ظَ	ظِلٌّ	ظِ	ظُرُوفٌ	ظُ

4. «ظ» ھەرپىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزدىن تۆتنى مىسال كەلتۈرۈڭ.

الإِجَابَةُ

مَنْظَرٌ	ظَهَرَ	ظُهُورٌ	عَظِيمٌ

5. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى سۆز تاللاپ تولدۇرۇڭ.

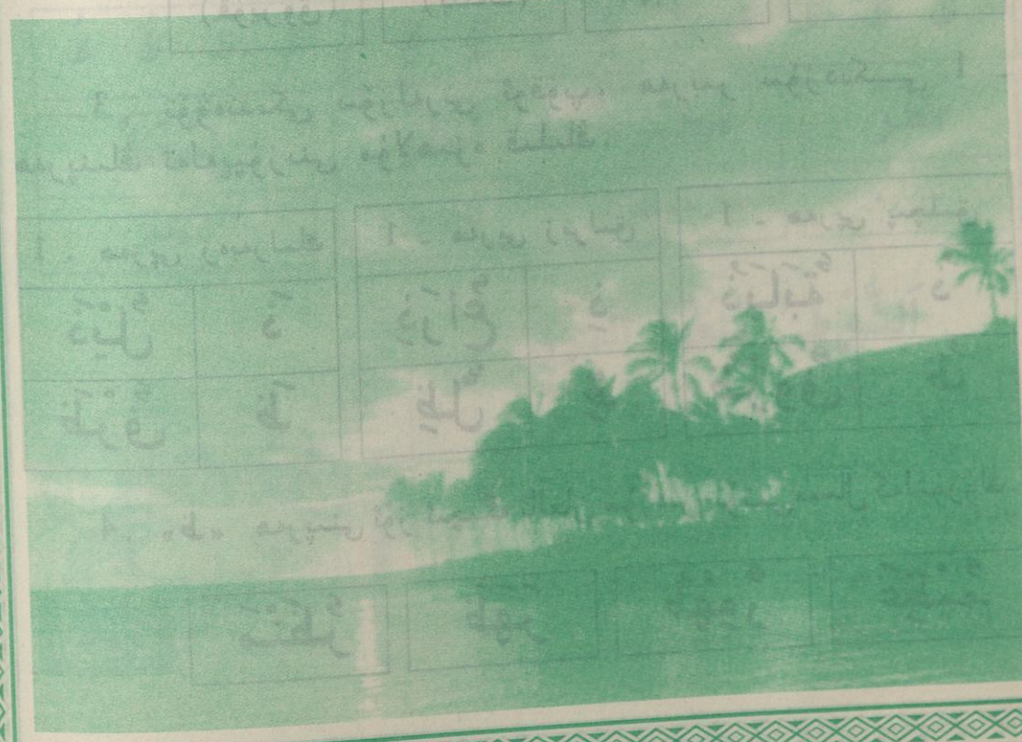
○ مِنْ فَضْلِكَ هَاتِ ... الْخِطَابِ.
○ عَلَى الطَّرْفِ ... جَمِيْلٌ.
○ هَذَا ... مِنْ أَبِي.

طَابَعٌ
ظَرْفٌ
خِطَابٌ

6. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئوقۇپ، «ھ، ن» ھەرپلىرىنىڭ شەكلىنى مۇلاھىزە قىلىڭ.

سۆزنىڭ بېشىدا كېلىش		ئوتتۇرىدا كېلىش		ئاخىردا كېلىش	
هَلْ	هـ	فِيْهَا	ھ	اَللّٰهُ	ه
نَحْنُ	نـ	اَلنَّوْمُ	ـنـ	جُبْنٌ	ن

7. «أَلْمَنْظَرُ عِنْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ» دېگەن سۆزنى تەرجىمە قىلىڭ.

بۇ دەرستىكى سۆزلۈكلەر

صَقْرٌ. صَاقُورٌ	بۈركۈت	قَفَصٌ ج أَقْفَاصٌ	قەپەس
صِنَّارَةٌ ج صَنَانِيْرُ	قارماق	بَصَلٌ	پىياز
صُرْصُورٌ ج صَرَاصِيْرُ	چېكەتكە	بَصَلَةٌ ج بَصَلَاتٌ	بىر باش پىياز
مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ	زاۋۇت	صَبَاحَ الْخَيْرِ	خەيرلىك ئەتىگەن
خَاصٌّ	ئالاھىدە، مەخسۇس، شەخسىي، خاس	مَسْجِدُ السُّلْطَانْ مُحَمَّدْ بِكْ	سۇلتان مۇھەممەدبەك مەسجىدى
صَرْفٌ	چىقىم، ئىستېمال؛ پۈللارنىڭ تۈرلىنىشى	تَارِيْخٌ. تَارِيْخِيٌّ	تارىخ، تارىخىي
قَصِيْرٌ ج قِصَارٌ	قىسقا	تَارِيْخِيَّةٌ	تارىخىي
قَصْرٌ ج قُصُورٌ	قەسىر، ساراي	عَاصِمَةٌ ج عَوَاصِمُ	پايتەخت
نِمْثَالٌ ج تَمَاثِيْلُ	ھەيكەل، بۇت	جُمْهُورِيَّةٌ ج جُمْهُورِيَّاتٌ	جۇمھۇرىيەت
مَعْبَدٌ ج مَعَابِدُ	ئىبادەتخانا	ضَابِطٌ ج ضُبَّاطٌ ضَبْعٌ - ضِبَاعٌ	ئوفىتسىر؛ ساقچىسى سىرتلان
صَابُونٌ	سوپۇن	ضِفْدِعٌ ج ضَفَادِعُ	پاقا
صِفْرٌ ج أَصْفَارٌ	نۆل، نۆل دەرىجە	ضِلْعٌ ج ضُلُوعٌ	قوۋۇرغا
صُنْدُوقٌ ج صَنَادِيْقُ	ساندۇق	ضَائِنٌ ج ضَأْنٌ	ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي
صَنَعَ - يَصْنَعُ	ياسىدى	مَرِيْضٌ ج أَمْرَاضٌ	كېسەل، ئاغرىق
مَصْنَعٌ ج مَصَانِعُ	زاۋۇت	صَحْنٌ ج صُحُونٌ	تەخسە
مُضْحِكٌ	كۈلكىچى، چاقچاقچى	طَائِرَةٌ ج طَائِرَاتٌ	ئايروپىلان

مِقْرَاضٌ ج مَقَارِيضُ قايچا

حَضَرَ - يَحْضُرُ هازىر بولدى، كەلدى، بار

غَضِبَ - يَغْضَبُ غەزەپلەندى

مِضْرَبٌ ج مَضَارِبُ توپ كالتىكى

بَعْضٌ ج أَبْعَاضٌ بەزى، بىر قىسىم

فَحَصَ - يَفْحَصُ تەكشۈردى

جَوَازُ السَّفَرِ پاسپورت

كُرَّاسَةٌ ج كَرَّاسَاتٌ دەپتەر

دُرْجٌ ج اَدْرَاجٌ تارتما

اَدَوَاتٌ ماتېرىيال، سايمان

نَظِيفَةٌ پاكىز

نِظَامٌ ج نُظُمٌ تەرتىپ؛ تۈزۈم

ضِرْسٌ ج أَضْرَاسٌ ئېزىق چىش

مَكْتَبٌ ج مَكَاتِبُ شىرە، يېزىق جوزىسى

طَمَاطِمُ شوخلا، پەمدۇر

مِظَلَّةٌ ج مِظَلَّاتٌ كۈنلۈك

حَافِظٌ ج حُفَّاظٌ قوغدىغۇچى، ساقلىغۇچى

عَسَلٌ ج أَعْسَالٌ ھەسەل

طِفْلَةٌ قىز بوۋاق

طَيْرٌ. طَائِرٌ ج طُيُورٌ قۇش

طَبْلٌ ج طُبُولٌ ناغرا، دۇمباق

فَطِيرَةٌ ج فَطَائِرُ قازان نېنى؛ سامسا، مانتا

رَابِطٌ ئۇلىغۇچى، مۇناسىۋەت قىلغۇچى

شَرَطَ - يَشْرُطُ شەرتلەشتى

طَبَخَ - يَطْبَخُ پىشۇردى

طَارَ - يَطِيرُ ئۇچتى

طُلُوعٌ چىقماق، كۆرۈنمەك

طُلُوعُ الشَّمْسِ كۈننىڭ چىقىشى

مَطْلَعٌ ج مَطَالِعُ شوتا؛ باشلىنىش؛ كىرىش؛ شەرق

مَطَرٌ ج أَمْطَارٌ يامغۇر

أَسْطَنْبُولُ ئىستانبۇل

طَاوُوسٌ ج طَوَاوِيسُ تاۋۇس، توز

طَبِيبٌ ج أَطِبَّاءُ دوختۇر

طَبَّاخٌ ج طَبَّاخُونَ ئاشپەز

شَايٌ چاي

مَحْفُوظٌ ساقلانغان، قوغدالغان

خَطٌّ ج خُطُوطٌ قۇر، سىزىق، خەت، قول خېتى

قَبْلَ بۇرۇن

خَطِيرٌ ج خُطْرٌ مۇھىم، چوڭ

طَبَقٌ ج أَطْبَاقٌ تەخسە، قاچا، تاۋاق

وَرَقٌ ج أَوْرَاقٌ قەغەز؛ يوپۇرماق

طُولٌ ج أَطْوَالٌ ئۇزۇنلۇق

فُطُورٌ ناشتىلىق، ناشتا

طُوبَةٌ ج طُوبَاتٌ خىش

طَرْفٌ ج ظُرُوفٌ لىپاپ، كونۋېرت

ظِلٌّ ج ظِلَالٌ سايە

ظُفْرٌ ج أَظْفَارٌ تىرناق

ظَبْيٌ ج ظِبَاءٌ بۆكەننىڭ بىر خىلى

نَوْمٌ ج نِيَامٌ ئۇيقۇ، ئۇخلاش

أَنْظُرْ قارا (كۆر)

إِحْفَظْ ساقلا، ئېسىڭدە تۇت

نَظَّمَ - يُنَظِّمُ تەرتىپكە سالدى، تۈزدى، تەشكىللىدى

مُرُورٌ قاتناش، كېسىپ ئۆتۈش

إِنْتَظَرَ - يَنْتَظِرُ كۈتۈپ تۇردى، رىئايە قىلدى

إِشَارَةٌ ج إِشَارَاتٌ بەلگە، ئىشارەت

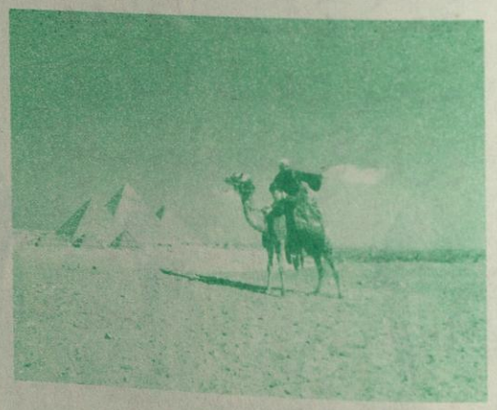
ظَهْرٌ ج أَظْهُرٌ دۇمبە

ظَهَرَ - يَظْهَرُ كۆرۈندى، ئوچۇقلاشتى، ئاشكارا بولدى

ظُهُورٌ كۆرۈنمەك

طَابَعٌ ج طَوَابِعُ مارکا؛ تامغا

هَلْ ... مۇ؟

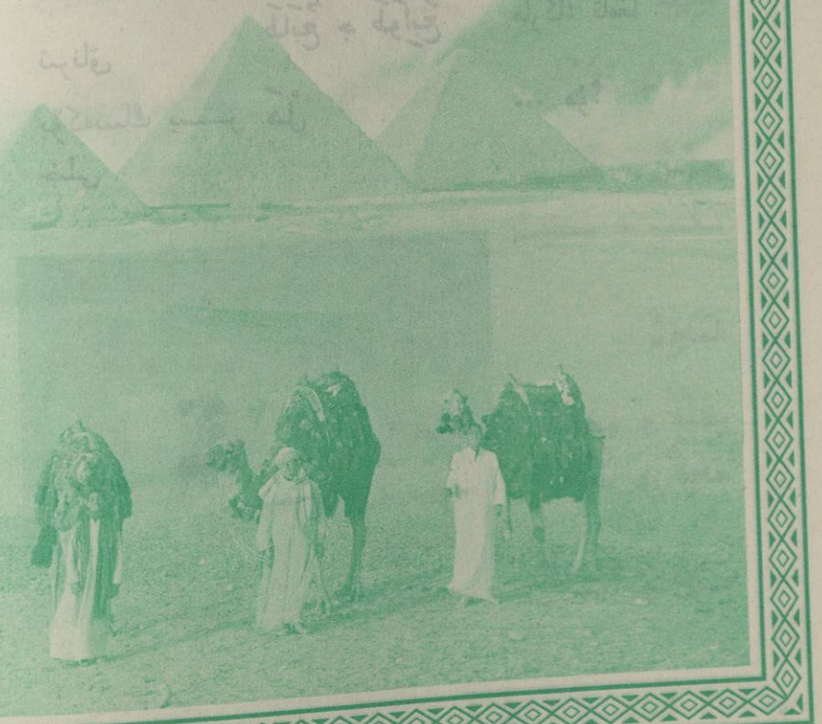
أَلدَّرْسُ التَّاسِعُ

توققۇزىنچى دەرس

تَدْرِيْبَاتُ الْجُمْلَةِ (1)

جۈملە مەشقلىرى (1)

1. هَذَا عُمَرُ
2. سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ
3. كُلُّنَا نُحِبُّ الْوَرْدَ
4. أَلْكُرَةُ
5. كِتَابُ سَحَرَ
6. سَحَرُ فِي الْمَدْرَسَةِ

هذا عُمَرُ

بۇ ئۇمەر

هَذَا عُمَرُ	هَذِهِ سَحَرُ	يُحِبُّ عُمَرُ الْوَرْدَةَ	تُحِبُّ سَحَرُ الْوَرْدَ

عُمَرُ يَشُمُّ الْوَرْدَةَ

سَحَرُ تُحِبُّ الْوَرْدَ

وَرْدَةٌ كَبِيْرَةٌ وَوَرْدَةٌ صَغِيْرَةٌ

ئۇمەر گۈل پۇراۋاتىدۇ، (ئۇمەر گۈل پۇراۋاتىدۇ،)

سەھار گۈل پۇراۋاتىدۇ، سەھار تۇھىببۇل ۋەردە

چوڭ گۈل ۋە كىچىك گۈل). ۋەردەتۇن كەبىرەتۇن ۋە ۋەردەتۇن ساغىرەتۇن

1. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

هَـذَا عُـمَرُ	يُحِبُّ عُمَرُ الْوَرْدَ	تُحِبُّ سَحَرُ الْوَرْدَ
هـذِهِ سَحَـرُ	تحبُّ سحرُ الوردةَ	سَحَرُ تحبُّ الْوَرْدَةَ
هَـذَا عُـمَرُ	يُحِبُّ عُمَرُ الْوَرْدَ	تحبُّ سَحَرُ الْوَرْدَ
هَـذِهِ وَرْدَةٌ	عُمَرُ يحبُّ الْوَرْدَ	هذِهِ وَرْدَةٌ صَغِيرَةٌ
هَذِهِ وَرْدَةٌ كَبِيرَةٌ		

2. قايسى سۆز قايسى سۈرەتكە مۇناسىپ كېلىدىغانلىقىنى ئايرىڭ.

هَـذَا

هَـذِهِ

3. تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارغا مۇناسىپ سۆزلەرنى قويۇڭ.

	الإجابة
هَذَا	هَـذَا وَلَـدٌ .
هَـذِه	هَـذِه بِـنْتٌ .
تَشَمُّ ..... الوَرْدَة .	تَشَمُّ سَمَرَةُ الْوَرْدَةَ .
..... أَشْرفُ الوَرْدَةَ .	يَشَمُّ أَشْرَفُ الوَرْدَةَ .

تونۇشسىز ئىسىم ۋە تونۇشلۇق ئىسىم

ئەرەب تىلىدىكى ئىسىملار تونۇشسىز ئىسىم ۋە تونۇشلۇق ئىسىم دەپ ئىككىگە بۆلۈنىدۇ. تونۇشسىز ئىسىملار ئادەتتە ھەرقانداق بىر ئادەم ياكى نەرسىنى كۆرسىتىدۇ. تونۇشلۇق ئىسىملار بولسا، مەنە جەھەتتىن خاسلىقنى ئىپادىلەيدۇ. تونۇشسىز ئىسىملارنىڭ ئالدىغا «ال» (ئەلىف لام) قوشۇلغاندىن كېيىن، ھەرقانداق ئىسىم تونۇشلۇق ئىسىمغا ئايلىنىدۇ. ئەما، كىشى ئىسىملىرى، يەر - جاي ناملىرى، ئالماشلار ۋە كۆرسىتىش ئالماشلىرى قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى تونۇشلۇق ئىسىم ھېسابلىنىدۇ.

ئەرەب تىلىدىكى 28 ھەرپ ئاي ھەرپى ۋە قۇياش ھەرپى دەپ ئىككى تۈرگە بۆلۈنىدۇ.

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م ھ و ى

قاتارلىق 14 ھەرپ ئاي ھەرپلىرىدۇر.

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

قاتارلىق 14 ھەرپ قۇياش ھەرپلىرىدۇر.

بىر ئىسىمنىڭ 1 - ھەرپى ئەگەر ئاي ھەرپى بولسا، ئۇنىڭغا «ال» قوشۇلغاندىن كېيىن، «ال» مۇنداق ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن، «**أَلْخَيْرُ**» [ئەل خايرۇ] (ياخشى)؛ «**أَلْمُدِيْرُ**» [ئەل مۇدىيرۇ] (زاۋۇت باشلىقى). 1 - ھەرپ ئەگەر قۇياش ھەرپى بولسا، «ال» قوشۇلغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئىچىدىكى «ل» ئوقۇلماي، «ا» تىن بۇاستە قۇياش ھەرپىگە سەكرەپ، قۇياش ھەرپىنى تەشدىدلىك ئوقۇيمىز. مەسىلەن، «**أَلنُّورُ**» [ئەن نۇرۇ] (نۇر) «ال» بىلەن ئۇنىڭ ئالدىدىكى سۆزنى قوشۇپ ئوقۇشتا، «ا»

ئوقۇلمايدۇ. مەسىلەن:

نَائِبُ الْمُدِيْرِ [نائىبۇل مۇدىيرى] (مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى)

صَبَاحُ النُّورِ [ساباھۇن نۇرى] (خەيرلىك ئەتىگەن)

«ال» نىڭ ئالدىدا «ل» كەلسە، «ال» دىكى «ا» تاشلىنىپ، «ل» غا قوشۇپ يېزىلىدۇ. مەسىلەن:

لِ اَلْحُجْرَةُ ← لِلْحُجْرَةِ

لى ئەلھۇجرەتۇ لىل ھۇجرەتى

لِ اَلشَّمْسُ ← لِلشَّمْسِ

لى ئەششەمسۇ لش شەمسى

«ال» قوشۇلغان سۆزلەرگە تەۋەن كەلمەيدۇ. شۇنىڭدەك، ئاخىرى تەۋەنلىك سۆزلەرگىمۇ «ال» قوشۇلمايدۇ. مەسىلەن:

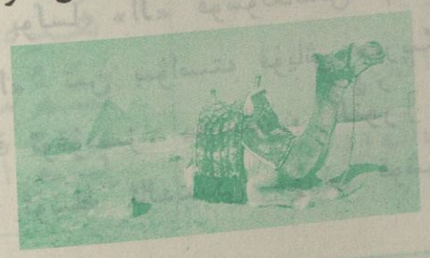
بَيْتٌ ← اَلْبَيْتُ بِنْتٌ ← اَلْبِنْتُ

بەيتۇن ئەل بەيتۇ بىنتۇن ئەل بىنتۇ

كِتَابٌ جَدِيْدٌ ← اَلْكِتَابُ الْجَدِيْدُ

كىتابۇن جەدىيدۇن ئەل كىتابۇل جەدىيدۇ

تونۇشسىز ۋە تونۇشلۇق ئىسىملار دېگەن سۆزنى چۈشىنىش ئۈچۈن «مُعَلِّمٌ» (مۇئەللىم) دېگەن ئىسمنى مىسال قىلساق، بۇ ئىسىم «ال» قوشۇلمىغاندا، ھەرقانداق بىر مۇئەللىمنى كۆرسىتىدۇ؛ «اَلْمُعَلِّمُ» بولغاندا، مەلۇم تېكىستتە ئىسمى تىلغا ئېلىنىۋاتقان ئاشۇ بىر مۇئەللىمنى كۆرسىتىدۇ (بۇ ئىسىمغا قوشۇلغان «ال» «مۇشۇ، بۇ» دېگەن مەنىنى ئىپادىلەيدۇ) دېمەك، «اَلْمُعَلِّمُ» دېگەنده، «بۇ مۇئەللىم» دەپ، «اَلْمَنْظَرُ» دېگەنده «بۇ مەنزىرە» دەپ چۈشىنىش مۇمكىن.

سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ

سەھار ئۇمەرنىڭ سىڭلىسى

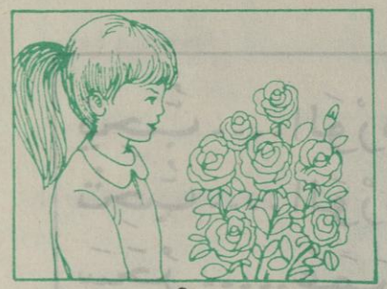
سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ

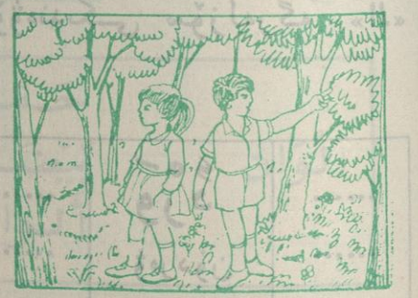
عُمَرُ وسَحَرُ فِي الْحَدِيْقَةِ

عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَ

سَحَرُ تُحِبُّ الْوَرْدَ

(سەھار ئۇمەرنىڭ سىڭلىسى،
ئۇمەر ۋە سەھار باغچىدا،
ئۇمەر گۈلنى ياخشى كۆرىدۇ).

سەھارۇ ئۇختۇ ئۇمەرە
ئۇمەرۇ ۋە سەھارۇ فىل ھادىيقاتى
ئۇمەرۇ يۇھىببۇل ۋەردە

سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ
عُمَرُ وسَحَرُ فِي الْحَدِيْقَةِ
عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَ

1. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ	يُحِبُّ عُمَرُ الوَرْدَ
سَحَرُ فِي الْحَدِيقَةِ تُحِبُّ سَحَرُ الْوَرْدَةَ سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ	تُحِبُّ سَحَرُ الوَرْدَ عُمَرُ فِي الحَدِيقَةِ يُحِبُّ عُمَرُ الوَرْدَ

2. تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارنى تولدۇرۇڭ.

يُحِبُّ .... الوَرْدَ تُحِبُّ .... الوَرْدَ سَحَرُ .... عُمَرَ	يُحِبُّ عُمَرُ الوَرْدَ تُحِبُّ سَحَرُ الوَرْدَ سَحَرُ أُخْتُ عُمَرَ

3. باشتىكى مىسالغا قاراپ، تۆۋەندىكى سۆزلەرگە «ال» قوشۇڭ ۋە بىرلىكتە ئوقۇڭ.

وَرْدَةٌ ۋەردەتۇن	أَلْوَرْدَةُ ئەل ۋەردەتۇ	حَدِيقَةٌ ھادىيقاتۇن	....	وَرْدٌ ۋەردۇن	....
كَبِيرَةٌ كەبىيرەتۇن	....	صَغِيرَةٌ ساغىيرەتۇن	....	أُخْتٌ ئۇختۇن	....

كُلُّنا نُحِبُّ الوَرْد

ھەممىمىز گۈلنى ياخشى كۆرىمىز

أَلْوَانُ الْوَرْدِ جَمِيلَةٌ

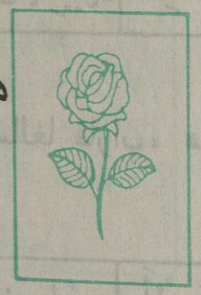
هَذِهِ وَرْدَةٌ حَمْرَاءُ

وَهَذِهِ وَرْدَةٌ صَفْرَاءُ

هذه وردةٌ صفراءُ

هذه وردةٌ حمراءُ

أَلْوَان	حَمْرَاء بَيْضَاء أَلْوَان
جَمِيلة	صَغِيرة كَبِيرة جَمِيلة

ئەلۋانۇن	ھامرائۇ بەيداۋ ئەلۋانۇن
جەمىلەتۇن	ساغىيرەتۇن كەبىيرەتۇن جەمىلەتۇن

1. تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

وَرْدَةٌ بَيْضَاءُ مَعَ سَحَرَ	وَرْدَةٌ كَبِيرَةٌ مَعَ عُمَرَ	عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَةَ الْبَيْضَاءَ
وَرْدَةٌ صَفْرَاءُ مَعَ سَحَرَ	وَرْدَةٌ كَبِيرَةٌ مَعَ عُمَرَ	عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَةَ الصَّفْرَاءَ
وَرْدَةٌ حَمْرَاءُ مَعَ سَحَرَ	وَرْدَةٌ كَبِيرَةٌ مع سَحَر	عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَةَ الْبَيْضَاءَ
وَرْدَةٌ بَيْضَاءُ مَعَ سَحَرَ	وَرْدَةٌ بَيْضَاءُ مَعَ عُمَرَ	عُمَرُ يُحِبُّ الْوَرْدَةَ الْحَمْرَاءَ

2. بوش ئورۇنغا مۇناسىپ سۆزلەرنى قويۇڭ.

أَلْوانُ الوَرْدِ	هَذِهِ ..... بَيْضاء	.....يُحِبُّ الوَرْد
أَلوانُ الوَرْدِ جَمِيلَة	هَذِهِ وَرْدَة بَيْضَاء	عُمَرُ يُحِبُّ الوَرْد

الإجابة

3. باشتىكى مىسالغا قاراپ، ھەربىر سۆزگە «ال» قوشۇڭ.

حَمْرَاءُ	بَيْضَاءُ	أَلْوَانٌ	جَمِيلَةٌ	حَدِيقَةٌ
الحَمْراء	.....	.....	.....	.....

4. تۆۋەندىكى مىسال سۆزلەرنىڭ ئوقۇلۇشىنى يېزىڭ.

بَيْضَاء	صَفْرَاء بَيْضَاء حَمْرَاء
صَفْرَاء	صَفْرَاء جَمِيلَة أَلْوان

الكُرَةُ

توپ

عُمَرُ يَلْعَبُ بِالْكُرَةِ

عُمَرُ يَلْعَبُ مَعَ أَصْحَابِهِ

اَلْكُرَةُ مَعَ عُمَرَ

عُمَرُ لَايَلْعَبُ الْكُرَةَ فِي الشارِعِ

عُمَرُ يلعبُ الكرةَ فى ملعبِ المدرسةِ

تَجْرِى الكرةُ هُنَا وَهُنَاكَ

ئۇمەر مەكتەپنىڭ مەيدانىدا توپ ئويناۋاتىدۇ.

(ئۇمەر مەكتەپنىڭ مەيدانىدا توپ ئويناۋاتىدۇ).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

• الكرةُ..... عُمَر • .... يلعبُ بالكرةِ • تَجْرِي..... هُنا وهُناك
الإجابة • اَلكُرَةُ مَعَ عُمَرَ • أَشْرَفُ يَلْعَبُ بِالْكُرَةِ • تَجْرِي الْكُرَةُ هُنَاوَهُنَاكَ

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ ئىچىدە ئوخشاشلىرىنى تېپىڭ.

يلعبُ	الكُرةُ	الشَّارعُ	هُنا	أصْحاب
تلعبُ	الكُرةُ	الشَّارعُ	هُناك	يَلْعَب
أَلعبُ	يلعبُ	المَدْرسةُ	هُنا	كُرَة
يلعبُ	هُناك	يلعبُ	هَذا	أَصْحَاب

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئىچىدە ئوخشايدىغىنىنى تېپىڭ.

تَجْرى الكرةُ هُناك.	تەجرىبىل كۆرەتۇ ھۇناكە
تَجْرى الكرةُ هناك . تَجْرى الكرةُ هُنا.	.....
تَجْرى الكرةُ فى الملعبِ	.....

عُمَرُ لا يلعبُ فى الشارعِ .	عُمَرُ يلعبُ فى الشارعِ . عُمَرُ يلعبُ فى المدرسةِ. عُمَرُ لا يلعبُ فى الشارعِ.
عُمَرُ يلعبُ مع أَصْحابِهِ .	عُمَرُ يلعبُ مع سَحَرَ . عُمَرُ يلعبُ مع أصحابِهِ عُمَرُ لَعِبَ فى المدرسةِ

كِتَابُ سَحَرَ

سەھارنىڭ كىتابى

هَذَا كِتَابُ

تَقْرَأُ سَحَرُ فِي كِتَابِهَا

عُمَرُ يَسْأَلُ أُخْتَهُ سَحَرَ
هَلْ تُحِبِّينَ أَنْ تَلْعَبِى مَعِى؟
قَالَتْ سَحَرُ لِأَخِيهَا :
نَعَمْ أَلْعَبُ مَعَكَ .
بَعْدَ مُذَاكِرَةِ الدُّرُوسِ.

ئۇمەرۇ يەسئەلۇ ئۇختەھۇ سەھارە
ھەل تۇھىببىنە ئەن تەلئابا مەئى؟
قالەت سەھارۇ لىئەخىيها:
نەئام ئەلئابۇ مەئاكە،
بەئدە مۇزاكىرەتىد دۇرۇسى.

هَذَا كِتَابُ سَحَرَ
أَنَا أُحِبُّ الكتبَ أَنَا أُحِبُّ الكرةَ هَذا كتابُ سَحَرَ

هَلْ تحبِّين لَعِبَ الكرة؟
هل تحبِّين الكُتُبَ؟ هل تُحِبِّين لَعِبَ الكرةِ؟ أنا ألعبُ مع عُمَر.

تَقْرَأُ سَحَرُ فِي كِتَابِهَا
سَحَرُ تقرأُ فى كتابها تَقرأُ سَحَرُ فى كِتابِها سَحَرُ تلعبُ بالكرةِ

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، سۈرەتكە ماس كېلىدىغان توغرا جۈملىنىڭ ئاخىرىغا بەلگە قويۇڭ.

- سَحَرُ تَلْعَبُ بِالْكُرَةِ ( )
- سَحَرُ تَقْرَأُ فِي كِتَابِهَا ( )
- عُمَرُ يَقْرَأُ فِي كِتَابِهِ ( )

○ عُمَرُ يَلْعَبُ بالكرةِ. ( )
○ سَحَرُ تَقْرَأُ فِي كِتابِها. ( )
○ مَعَ سَحَرَ كُرَةٌ. ( )
○ عُمَرُ مَعَهُ كِتَابٌ. ( )

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

الاجابة

سَحَرُ تَقْرَأُ فِي ..... سَحَرُ تَقْرَأُ فِي كِتابِها.
.... كتابُ سَحَرَ هَذا كتابُ سَحَرَ.
و..... كرةُ عُمر وهَذِهِ كُرَةُ عُمَرَ.

3. تۆۋەندىكىلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

○ سَحَرُ - كتابِها - فى - تَقْرَأُ
○ لا يلعبُ - فى - عُمَر - الكرةَ - الشارع
○ كرةٌ - وهَذه - هَذا - كتابٌ

الاجابة

○ سَحَرُ تَقْرَأُ فِي كِتابِها.
○ عُمَرُ لَا يَلْعَبُ الكُرَةَ فِي الشَّارِعِ.
○ هَذَا كِتَابٌ وَهَذِهِ كُرَةٌ.

سَحَرُ فِي الْمَدْرَسَةِ

سەھار مەكتەپتە

○ سَحَرُ تُمْسِكُ كُتُبَهَا فِي يَدِهَا

○ تَلْعَبُ سَحَرُ وَهِيَ تُمْسِكُ الْكُتُبَ
○ اَلْكُتُبُ تَقَعُ مِنْ يَدِهَا.

○ اَلْمُدَرِّسَةُ تَقُولُ لِسَحَرَ: لَا تَلْعَبِي وَالْكُتُبُ فِي يَدِكِ.

○ سَحَرُ تُمْسِكُ كُتُبَهَا فِي يَدِهَا.
○ عُمَرُ مَعَهُ كِتَابٌ.
○ اَلْكُتُبُ تَقَعُ مِنْ يَدِ سَحَرَ.

سەھارۇ تۇمسكۇ كۇتۇبەھا فى يەدىھا
ئۇمەرۇ مەئاھۇ كىتابۇن
ئەل كۇتۇبۇ تەقائۇ مىن يەدى سەھارە

1. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

- كُتُبَهَا - سَحَر - يَدِهَا - فِي - تُمْسِكُ .
- سَحَر - مَعَ - تَلْعَبُ - أَصْحَابِهَا .
- كُتُبُ - وَقَعَتْ - سَحَرَ - يَدِهَا - مِنْ .

- سَحَرُ تُمْسِكُ كُتُبَهَا فِي يَدِهَا .
- سَحَرُ تلعبُ مَعَ أَصْحَابِهَا .
- كُتُبُ سَحَرَ وقَعَتْ مِنْ يَدِهَا .

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

• سحر.....كُتُبَهَا فِي يدِهَا • تلعبُ.....وكتُبها معَها.

•.....تَقَعُ من سَحَر • ..... تقولُ لسَحَر : لاتَلعبِي و.... فِي يدِكِ.

• سَحَرُ تُمْسِكُ كتُبَهَا فِي يَدِهَا • تلعبُ سَحَرُ وكتُبها معَها

• الكُتبُ تَقَعُ من سحَر • المدرِّسة تَقُولُ لِسَحَر : لاتَلْعَبِي والكتبُ فِي يدِكِ

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە يادلىۋېلىڭ.

سَحَرُ فِي الْمَدْرَسَةِ	كُتُبُ سَحَرَ فِي يَدِهَا	تُمْسِكُ سَحَرُ كُتُبَهَا
المَدرسةُ كبيرةٌ	كتبُ سَحَرَ فِي يَدِهَا	أشرفُ فِي المدرسةِ
سَحَرُ فِي المَدْرسةِ	الكتبُ تقعُ من سَحَرَ	المدرسَةُ واسِعَةٌ
تلعبُ سَحَرُ فِي المَدرسةِ	عمرُ يلعبُ مع سَحَرَ	تُمْسِكُ سحرُ كُتُبَهَا

أَلدَّرْسُ الْعَاشِرُ

ئونىنچى دەرس

تَدْرِيْبَاتُ الْجُمْلَةِ 2)

جۈملە مەشىقلىرى 2)

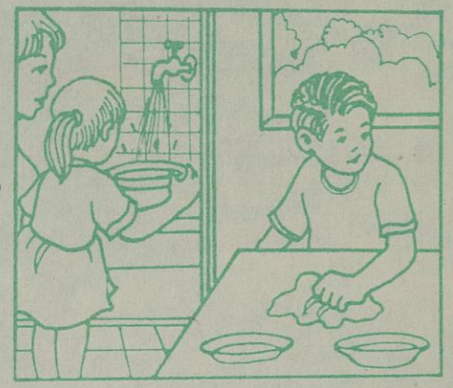
1. نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيْرَةٌ
2. عَلَى الْمَائِدَةِ
3. هَيَّا نَأْكُلُ
4. تَدُقُّ السَّاعَةُ
5. حَقِيْبَتِي
6. سَرِيْرِي

نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيْرَةٌ

بىز كىچىك ئائىلە

ه نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيْرَةٌ :
ه أَبِى ، وَأُمِّى ، وَأُخْتِى
ه سَحَرُ ، وَأَنَا
ه أَنَا أُسَاعِدُ أُمِّى وَسَحَرُ تُسَاعِدُهَا.
ه وَأَبِى يَعْمَلُ مِنْ أَجْلِنَا .
ه كُلُّنَا نَعْمَلُ .

نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيْرَةٌ نَحْنُ نَلْعَبُ فِى الْمَدْرَسَةِ كُلُّنَا نَعْمَلُ	أَنَا أُسَاعِدُ أُمِّى سَحَرُ تُسَاعِدُ أُمَّهَا أَبِى يُسَاعِدُنَا	أَبِى يَعْمَلُ مِنْ أَجْلِنَا أَنَا أَلْعَبُ أُمِّى تُسَاعِدُنِى
نەھنۇ ئۇسرەتۇن ساغىيرەتۇن نەھنۇ نەلئابۇ فىل مەدرەسەتى كۇللۇنا نەئەملۇ (بىز كىچىك ئائىلە، بىز مەكتەپتە ئوينايمىز، بىز ھەممىز ئىشلەيمىز).	ئەنا ئۇسائىدۇ ئۇممى سەھارۇ تۇسائىدۇ ئۇممەھا ئەبى يۇسائىدۇنا (مەن ئانامغا ياردەملىشىمەن، سەھار ئانىسىغا ياردەملىشىدۇ، دادام بىزگە ياردەم بېرىدۇ).	ئەبى يەئەملۇ من ئەجلىنا ئەنا ئەلئابۇ ئۇممى تۇسائىدۇنى (دادام بىزنى دەپ ئىشلەيدۇ، مەن ئويناپمەن، ئانام ماڭا ياردەم بېرىدۇ).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، مەزمۇن جەھەتتىن توغرا - خاتاسىنى ئايرىڭ ۋە ئاخىرىغا بەلگە قويۇڭ.

• نَحْنُ أُسْرَةٌ كَبِيرَةٌ (...) • نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيرَةٌ (...)
• أَنَا أُسَاعِدُ أُمِّى (...) • سَحَرُ لَا تُسَاعِدُ أُمَّهَا (...)

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

ه أُسْرَةٌ - نَحْنُ - صَغِيرَةٌ . ه وَسَحَرُ - أَنَا - أُمَّنَا - نُسَاعِدُ.
ه أَبِى - أَجْلِنَا - مِنْ - يَعْمَلُ .
• نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيرَةٌ. • أَنَا وَسَحَرُ نُسَاعِدُ أُمَّنَا.
• أَبِى يَعْمَلُ مِنْ أَجْلِنَا .

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

ه نَحْنُ ..... صَغِيرَةٌ . ه .... أُسَاعِدُ أُمِّى .
ه أَبِى يَعْمَلُ .... أَجْلِنَا

4. سۈرەتكە قاراپ، قايسى جۈملىلەرنىڭ مۇناسىپ كېلىدىغانلىقىنى ئايرىڭ.

ه أَنَا عُمَرُ
ه وَهَذِهِ سَحَرُ
ه وَهَذَا أَبِى.
ه وَهَذِهِ أُمِّى.

ئەنا ئۇمەرۇ ۋەھازىھى سەھارۇ	(مەن ئۇمەر، بۇ، سەھار)	ۋە ھازا ئەبى ۋە ھازىھى ئۇممى	(بۇ، دادام، بۇ بولسا، ئانام)

ئەرەب تىلىدىكى ئىسىم جۈملە

ئەرەب تىلىدا جۈملىلەر ئىسىم جۈملە ۋە پېئىل جۈملە دەپ ئىككىگە ئايرىلىدۇ. ئىسىم بىلەن باشلانغان جۈملە ئىسىم جۈملە دېيىلىدۇ. ئىسىم جۈملىنىڭ تەركىبىدىكى سۆزلەر ئىگە ۋە خەۋەر دەپ ئىككى قىسىمغا بۆلۈنىدۇ.

ئىسىم جۈملە تەركىبىدىكى ئىگە، خەۋەر ئىككىلىسى پېچلىق بولىدۇ. كۆپىنچە ئىگە «ال» لىق كېلىپ، خەۋەر «ال» سىز كېلىدۇ. شۇنىڭدەك، ھەر ئىككىسى «ال» سىزمۇ كېلىدۇ. ئىگە جۈملىنىڭ ئالدىدا بولۇپ، ئادەتتە ئىسىمدىن تەشكىل تاپىدۇ. خەۋەر بولسا، جۈملىنىڭ ئاخىرى ۋە ئوتتۇرىسىدا ھەر خىل شەكىللەردە كېلىدۇ. ئۇ، بىر سۆزدىن، مەلۇم بىرىكمىدىن ھەتتا بىر جۈملىدىن تۈزۈلۈشىمۇ مۇمكىن.

ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە بىر خىل جۈملە بولۇپ، خەۋەر باشتا كېلىدۇ ۋە ئۇ ئادەتتە بىرىكمىدىن تۈزۈلىدۇ. ئىگە بولسا ئاخىرىدا كېلىدۇ ۋە ئۇ ئادەتتە ئىسىمدىن تەشكىل تاپىدۇ. ئۇنىڭ مەنىسىدە «بار» دېگەن سۆز ئىپادىلەنگەن بولىدۇ. مەسىلەن:

تۆۋەندىكى جەدۋەللەرگە قاراڭ:

1 ـ خىل جۈملىلەر

ئىگە	خەۋەر
أَكْبَرُ ئەكبەر	طَالِبٌ ئوقۇغۇچى
نَحْنُ بىز	طَلَبَةٌ ئوقۇغۇچىلار
أَخُوهُ ئۇنىڭ ئاكىسى	سَائِقُ سَيَّارَةٍ پىكاپ شوپۇرى

2 ـ خىل جۈملىلەر

ئىگە	خەۋەر
اَلْأُسْتَاذُ ئوقۇتقۇچى	فِي حُجْرَةِ الدَّرْسِ دەرسخانىدا
اَلْكِتَابُ كىتاب	عَلَى الْمَكْتَبِ شىرە ئۈستىدە
هَذِهِ الْمَجَلَّةُ بۇ ژۇرنال	لِمَحْمُودٍ مەھمۇدنىڭ

3 ـ خىل جۈملىلەر

ئىگە	خەۋەر
اَلطَّلَبَةُ ئوقۇغۇچىلار	يَجْتَهِدُونَ فِى الدِّرَاسَةِ دەرسكە تىرىشىدۇ
أَبُوهُ ئۇنىڭ دادىسى	يَعْمَلُ فِى الْمَصْنَعِ زاۋۇتتا ئىشلەيدۇ
اَلْمَرِيْضُ كېسەل	يَنَامُ عَلَى السَّرِيْرِ كارىۋاتتا ئۇخلاۋاتىدۇ

4 ـ خىل جۈملىلەر

خەۋەر	ئىگە
فِى الْمَدْرَسَةِ مەكتەپتە	مَيْدَانٌ كَبِيْرٌ چوڭ مەيدان (بار)
فِى الْحُجْرَةِ سىنىپتا	كَرَاسِىٌّ وَ مَكَاتِبُ ئورۇندۇق ۋە شىرەلەر (بار)
لَهُ ئۇنىڭ	كُتُبٌ وَ أَقْلَامٌ كىتابلار ۋە قەلەملەر

عَلَى الْمَائِدَةِ

تاماق شىرەسى ئۈستىدە

● تَقُولُ سَحَرُ: تُحْضِرُ أُمِّى الطَّعَامَ، وَنَحْنُ نُسَاعِدُهَا.

● أَنَا أَحْمِلُ الْأَطْبَاقَ، وَيَحْمِلُ أَخِى عُمَرُ الْمَلَاعِقَ، وَأَبِى يُسَاعِدُ فِى إِعْدَادِ الْمَائِدَةِ.

● نَحْنُ نَجْلِسُ مَعًا لِلطَّعَامِ، وَنَقُولُ قَبْلَ الْأَكْلِ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تەقۇلۇ سەھارۇ: تۇھدىرۇ ئۇممى ئەت تائامە، ۋە نەھنۇ نۇسائىدۇھا. ئەنا ئەھمىلۇل ئەتباقە، ۋە يەھمىلۇ ئەخى ئۇمەرۇ ئەل مەلائىقە، ۋە ئەبى يۇسائىدۇ فى ئىئدادىل مائىدەتى. (ئانام تاماق تەييارلاۋاتىدۇ، دەيدۇ سەھار، ــ بىز ئۇنىڭغا يارەملىشىمىز. مەن تەخسىلەرنى كۆتۈرىمەن، ئاكام ئۇمەر قوشۇقلارنى كۆتۈرىدۇ، دادام تاماق شىرەسىنى تەييارلاشقا يارەملىشىدۇ).

نەھنۇ نەجلىسۇ مەئان لىت تائامى ۋە نەقۇلۇ قابلەل ئەكلى: بىسمىللاھىر رەھمانىر رەھىم (بىز تاماقتا بىللە بولىمىز ۋە تاماق يېيىشتىن بۇرۇن: «بىسمىللاھىر رەھمانىر رەھىم» دەيمىز.

1. تۆۋەندىكى سۆزلەردىن جۈملە تەشكىل قىلىڭ.

الإجابة

○ معًا - نجلسُ - نحنُ - للطّعامِ	نَحْنُ نَجْلِسُ مَعًا لِلطَّعَامِ
○ أبى - المائدة - يُعِدُّ	أَبِي يُعِدُّ الْمَائِدَةَ
○ الأطباقَ - الكبيرةَ - أحملُ - أنا	أَنَا أَحْمِلُ الْأَطْبَاقَ الْكَبِيرَةَ
○ سَحَر - أنا - أساعدُ - تقول - أمى	سَحَرُ تَقُولُ : أَنَا أُسَاعِدُ أُمِّى

2. تۆۋەندىكى سۈرەتكە مۇناسىپ كېلىدىغان جۈملىنى ئايرىڭ.

• يَحْمِلُ عُمَرُ الْمَلَاعِقَ .
• يُعِدُّ الْأَبُ الْمَائِدَةَ .
• سَحَرُ تَحْمِلُ الْأَطْبَاقَ .

الإجابة

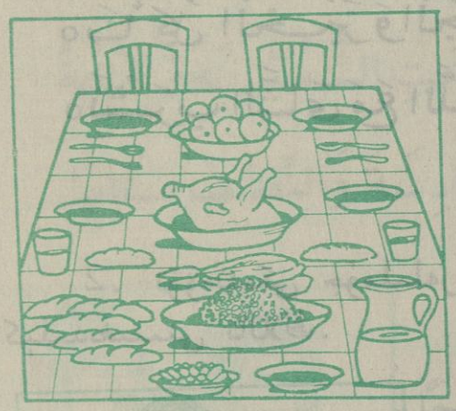
(سَحَرُ تَحْمِلُ الْأَطْبَاقَ)

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى پىششىق ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

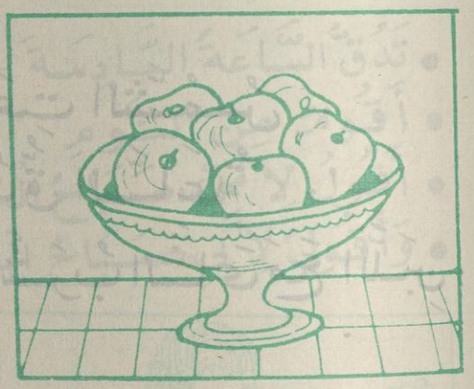
أَحْمِلُ الْأَطْبَاقَ	نُحْضِرُ أُمِّى الطَّعَامَ
أَحْمِلُ الأطباقَ أَحْمِلُ المَلاعِقَ أَحْمِلُ الكِتابَ	يُحْضِرُ أبى الطعامَ تُحْضِرُ أمِّى الطعامَ تُحْضِرُ أختى الطعامَ

هَيَّا نَأْكُلُ

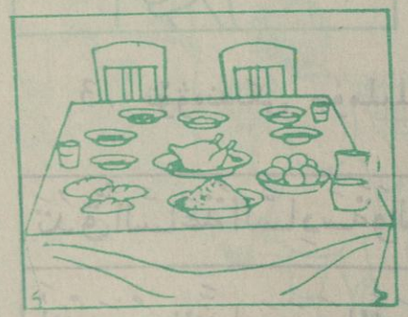
يۇرۇڭلار، تاماق يەيمىز

• عَلَى الْمَائِدَةِ : طَبِيخٌ وَخُبْزٌ ،
• وَلَحْمٌ وَأُرْزٌ ،
• وَسَلَطَةٌ خَضْرَاءُ وَفَاكِهَةٌ
• نَحْنُ نَأْكُلُ وَلَا نُكْثِرُ مِنَ الطَّعَامِ

○ نَحْنُ نَأْكُلُ وَلَا نُكْثِرُ .
○ هُنَا خُضَارٌ وَخُبْزٌ .
○ وَهُنَا فَاكِهَةٌ .

• عَلَى الْمَائِدَةِ طَعَامٌ كَثِيرٌ
• نَحْنُ نَأْكُلُ وَلَا نُكْثِرُ
• نَحْنُ نَجْلِسُ عَلَى الْمَائِدَةِ

نەھنۇ نەئكۈلۈ ۋەلا نۇكسىرۇ. ھۇنا خۇدارۇن ۋە خۇبزۇن. ۋە ھۇنا فاكىھەتۇن.	ئالەل مائىدەتى تاتامۇن كەسىرۇن نەھنۇ نەئكۈلۈ ۋەلا نۇكسىرۇ نەھنۇ نەجلىسۇ ئالەل مائىدەتى

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ قويۇلمىغان بەلگىلىرىنى تولۇقلاڭ.

ە أُفْطِرُ مَعَ أَبِي وَأُمِّي وَإِخْوَتِي.
ە نَأْكُلُ الْخُبْزَ وَالْجُبْنَ.
ە نَشْرَبُ الشَّايَ مَعَ اللَّبَنِ.

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئىچىدىن سۈرەتكە ماس كېلىدىغىنىنى تاللاڭ.

ە طَلَعَتِ الشَّمْسُ .
ە تَدُقُّ السَّاعَةُ .
ە أَنَا أَشْرَبُ الشَّايَ مَعَ اللَّبَنِ.

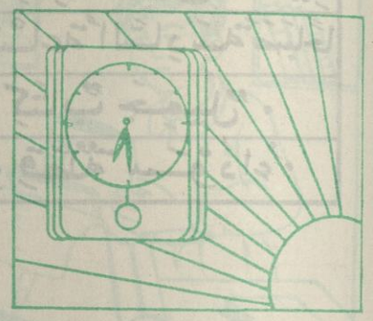
3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى تېز - تېز ئوقۇڭ ۋە يادلاڭ.

تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّادِسَةَ وَالنِّصْفَ
أَشْرَبُ الشَّايَ مَعَ اللَّبَنِ . طَلَعَتِ الشَّمْسُ صَبَاحًا تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّادِسَةَ وَالنِّصْفَ

أُفْطِرُ خُبْزًا وجُبْنًا
أُفْطِرُ خُبْزًا وجُبْنًا . أُفْطِرُ خُبْزًا وفُولًا . عَلَى الْمَائِدَةِ طَعَامٌ كَثِيرٌ.

تَدُقُّ السَّاعَةُ

سائەت جىرىڭلىماقتا

ە طَلَعَتِ الشَّمْسُ ،تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّادِسَةَ وَالنِّصْفَ صَبَاحًا

- تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّادِسَةَ صَبَاحًا .
- أَقُومُ مِنَ النَّوْمِ .
- أَقُولُ لِأُمِّي:صَبَاحُ الْخَيْرِ .
- وَأَقُولُ لِأَبِي:صَبَاحُ الْخَيْرِ .

أَلْبَسُ مَلَابِسَ الْمَدْرَسَةِ. أَحْمِلُ حَقِيبَتِي .
وَأَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.

1. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

الإجابة

النوم ـ أقوم ـ من .	أقُومُ مِنَ النَّومِ .
لأبى ـ صباح الخير ـ أقول	أقُولُ لِأَبِي صَباحُ الخَيرِ.
السادسة ـ الساعة ـ صباحا ـ تدق	تَدُقُّ السَّاعةُ السَّادِسَةَ صَباحًا
كتاب ـ هذا ـ جميل	هَذَا كِتَابٌ جَمِيلٌ .
سَوْدَاءُ ـ قِطَّةٌ ـ هَذِهِ	هَذِهِ قِطَّةٌ سَوْدَاءُ.

2. تۆۋەندىكى جۈملىنى يادلىۋېلىڭ.

• أُحِبُّ أَصْحَابِي .

• وَنَذْهَبُ مَعًا إِلَى الْمَدْرَسَةِ

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى سۆز تاللاپ تولدۇرۇڭ.

السَّابِعَة ـ خَارِجَ ـ نَلْعَبُ

• نَدْخُلُ الْمَدْرَسَةَ وَ..... بِالْكُرَةِ • تَدُقُّ السَّاعَةُ ..... وَالنِّصْفَ .

• أُقَابِلُ أَصْحَابِي ..... الْمَدْرَسَةِ .

الإجابة • نَدْخُلُ الْمَدْرَسَةَ وَنَلْعَبُ بِالْكُرَةِ .

• تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ وَالنِّصْفَ • أُقَابِلُ أَصْحَابِي خَارِجَ الْمَدْرَسَةِ.

حَقِيبَتِي

سومكام

○ أَضَعُ كُتُبِي فِي الْحَقِيبَةِ .
○ وَأَضَعُ فِيهَا بَعْضَ الْأَقْلَامِ.
○ كُتُبِي نَظِيفَةٌ، وَكُرَّاسَاتِي جَمِيلَةٌ وَأَدَوَاتِي مُرَتَّبَةٌ .

○ أَنَا أَضَعُ حَقِيبَتِي فِي دُرْجِي
○ وَأَضَعُ أَقْلَامِي بِنِظَامٍ عَلَى الدُّرْجِ .

ئەدائۇ كۇتۇبى فىل ھاقىيبەتى. ۋە ئەدائۇ فىيھا بەئدال ئەقلامى. كۇتۇبى نەزىيفەتۇن ۋە كۇررااساتى جەمىيلەتۇن ۋە ئەدەۋاتى مۇرەتتە بەتۇن. (كىتابلىرىمنى سومكامدا قويىمەن ۋە ئۇنىڭدا بىر قىسىم قەلەملەرنىمۇ قويىمەن. كىتابلىرىم پاكىز، دەپتەرلىرىم چىرايلىق، ئوقۇش قوراللىرىم رەتلىك).

ئەنا ئەدائۇ ھاقىيبەتى فى دۇرجى ۋە ئەدائۇ ئەقلامى بىنىزامىن ئالە ئەددۇرجى.

(مەن سومكامنى تارتمامدا قويىمەن، قەلەملىرىمنى تارتما ئۇستىدە تەرتىپلىك قويىمەن).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، ئوخشاش جۈملىلەرنى ئايرىڭ.

أَنَا أُرَتِّبُ حَقِيبَتِي .	أَضَعُ أَقْلَامِي بِنِظَامٍ.
أَضَعُ كُتُبِي فِي حَقِيبَتِي. كُرَّاسَاتِي جَمِيلَةٌ وَنَظِيفَةٌ أَنَا أُرَتِّبُ حَقِيبَتِي.	أَدَوَاتِي مُرَتَّبَةٌ . أَحْمِلُ حَقِيبَتِي . أَضَعُ أَقْلَامِي بِنِظَامٍ.

أَلْبَسُ مَلَابِسَ الْمَدْرَسَةِ	تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ	أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ
أَلْبَسُ مَلَابِسَ الْمَدْرَسَةِ	تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّادِسَةَ	أَذْهَبُ إِلَى الْبَيْتِ
أَلْبَسُ الْقَمِيصَ	تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ	أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ
أَلْبَسُ الْبَنْطَلُونَ	تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ وَالنِّصْفَ	أَذْهَبُ إِلَى الشَّارِعِ

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

ا) أُرَتِّبُ - أَدَوَاتِي - أَنَا	أَنَا أُرَتِّبُ أَدَوَاتِي .
ب) أَحْمِلُ - فِي - كُتُبِي - حَقِيبَتِي	أَحْمِلُ كُتُبِي فِي حَقِيبَتِي .
ح) كُرَّاسَاتِي - نَظِيفَةٌ - جَمِيلَةٌ - وَكُتُبِي	كُرَّاسَاتِي جَمِيلَةٌ وَكُتُبِي نَظِيفَةٌ
ء) أَضَعُ - دُرْجِي - عَلَى - أَقْلَامِي	أَضَعُ أَقْلَامِي عَلَى دُرْجِي.

حَقِيبَتِي - أَحْمِلُ	أَحْمِلُ حَقِيبَتِي
إِلَى - أَذْهَبُ - الْمَدْرَسَةِ	أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ
السَّابِعَةَ - السَّاعَةَ - تَدُقُّ - وَالنِّصْفَ	تَدُقُّ السَّاعَةُ السَّابِعَةَ وَالنِّصْفَ

سَرِيرِي

كارىۋىتىم

○ أَشْرَفُ يُرَتِّبُ سَرِيرَهُ .
○ وَأَنَا أُرَتِّبُ سَرِيرِي .
○ وَأُمِّي تُرَتِّبُ فَرْشَ الْبَيْتِ كُلِّهِ .
○ وَأَبِي يُسَاعِدُ هَا .

○ أَنَا أُنَظِّمُ مَكْتَبِي .
○ وَأَشْرَفُ يُنَظِّمُ مَكْتَبَهُ .
○ أَنَا أَقْرَأُ وَأَكْتُبُ .
○ وَأَشْرَفُ يَقْرَأُ وَيَكْتُبُ .

ئەشرەفنۇ يۇرەتتىبۇ سەرىيرەھۇ.
ۋە ئەنا ئۇرەتتىبۇ سەرىيرى.
ۋە ئۇممى تۇرەتتىبۇ فەرشەل بەيتى كۇللىمى، ۋە ئەبى يۇسائىدۇھا.
(ئەشرەپ كارىۋىتىنى رەتلەۋاتىدۇ، مەنمۇ كارىۋىتىمنى رەتلەۋاتىمەن. ئانام ئۆي سەرەمجانلىرىنىڭ ھەممىسىنى رەتلەيدۇ. دادام ئۇنىڭغا ياردەملىشىدۇ).

ئەنا ئۇنەززىمۇ مەكتەبى.
ۋە ئەشرەفنۇ يۇنەززىمۇ مەكتەبەھۇ.
ئەنا ئەقرەئۇ ۋە ئەكتۇبۇ.
ۋە ئەشرەفنۇ يەقرەئۇ ۋە يەكتۇبۇ.
(مەن شىرەيمنى رەتلىك تۇتىمەن، ئەشرەپمۇ شىرەسىنى رەتلىك تۇتىدۇ. مەن ئوقۇيمەن ۋە يازىمەن، ئەشرەپمۇ ئوقۇيدۇ ۋە يازىدۇ).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، ئوخشاشلىرىنى تېپىڭ.

أَنَا أُرَتِّبُ سَرِيرِي .	أُمِّي تَفْرِشُ البَيْتَ .
نَحْنُ نُرَتِّبُ المَكْتَبَ . أَنَا أُرَتِّبُ سَرِيرِي . أَشْرَفُ يَقْرَأُ وَيَكْتُبُ .	أَبِي يُسَاعِدُ أُمِّي . أَنَا أَقْرَأُ وَأَكْتُبُ . أُمِّي تَفْرِشُ البَيْتَ .

2. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

أنا - نقرأ - ونكتب - وأشرف	أَنَا وَأَشْرَفُ نَقْرَأُ وَنَكْتُبُ .
أبى - أمى - فى - يساعد - عملها	أَبِي يُسَاعِدُ أُمِّي فِي عَمَلِهَا .
وسريره - أشرف - مكتبه - يرتب	أَشْرَفُ يُرَتِّبُ مَكْتَبَهُ وَسَرِيرَهُ .

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى سۆز تاللاپ تولدۇرۇڭ.

تنتظم - نظافة - أنا - سريرى - أشرف

• أَنَا أُرَتِّبُ .... و .... يُرَتِّبُ سَرِيرَهُ . • .... أَقْرَأُ وَأَكْتُبُ .
• نَحْنُ .... المَكْتَبَ . • أَنَا وَأَشْرَفُ نُحَافِظُ عَلَى .... حُجْرَتِنَا .

الإجابة
• أَنَا أُرَتِّبُ سَرِيرِي وَأَشْرَفُ يُرَتِّبُ سَرِيرَهُ • أَنَا أَقْرَأُ وَأَكْتُبُ
نَحْنُ نُنَظِّمُ المَكْتَبَ • أَنَا وَأَشْرَفُ نُحَافِظُ عَلَى نَظَافَةِ حُجْرَتِنَا .

4. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ مەزمۇن جەھەتتىكى خاتاسىنى تېپىڭ.

أَنَا أُرَتِّبُ سَرِيرِي ( )　　أَبِي لَا يُسَاعِدُ أُمِّي ( )
أَشْرَفُ يَقْرَأُ وَيَكْتُبُ ( )　　تُرَتِّبُ أُمِّي فَرْشَ البَيْتِ ( )

أَلدَّرْسُ الْحَادِيَ عَشَرَ

ئون بىرىنچى دەرس

تَدْرِيبَاتُ الْجُمْلَةِ (3)

جۈملە مەشىقلىرى (3)

1. أَبِي وَأُمِّي .　　3. قِفْ!
2. مَنْ هِيَ ؟　　4. مَا هِيَ ؟

أَبِي وَأُمِّي

ئاتا - ئانام

- أُحِبُّ أَبِي، وأَبِي يُحِبُّنِي.
- أُحِبُّ أُمِّي، وأُمِّي تُحِبُّنِي.
- أُحِبُّ أُخْتِي سَحَرَ وَهِيَ تُحِبُّنِي.
- أَبِي يَعْمَلُ مُدَرِّسًا، وأُمِّي تَعْمَلُ طَبِيبَةً.
- نَحْنُ أُسْرَةٌ سَعِيدَةٌ.

أُحِبُّ	يَعْمَلُ	نَحْنُ	طَبِيبَةٌ
يُحِبُّ	تَعْمَلُ	أَنَا	مُدَرِّسٌ
تُحِبُّ	يَعْمَلُ	هُوَ	مُهَنْدِسَةٌ
أُحِبُّ	أَعْمَلُ	نَحْنُ	طَبِيبَةٌ

ئۇھىببۇ ئەبى ۋە ئەبى يۇھىببۇنى.
ئۇھىببۇ ئۇنمى ۋە ئۇممى تۇھىببۇنى.
ئۇھىببۇ ئۇختى سەھارە ۋەھىيە تۇھىببۇنى.
ئەبى يەئمەلۇ مۇدەررىسەن ۋە ئۇممى تەئمەلۇ تابىيبەتەن. نەھنۇ ئۇسرەتۇن سەئىيدەتۇن.

(مەن دادامنى ياخشى كۆرىمەن، دادامۇ مېنى ياخشى كۆرىدۇ. مەن ئانامنى ياخشى كۆرىمەن، ئانامۇ مېنى ياخشى كۆرىدۇ. مەن سىڭلىم سەھارنى ياخشى كۆرىمەن، ئۇمۇ مېنى ياخشى كۆرىدۇ. دادام ئوقۇتقۇچى، ئانام دوختۇر. بىز بەختلىك ئائىلە).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە مەزمۇن جەھەتتە خاتالىق بار جۈملىنى ئايرىپ چىقىڭ ھەمدە ئۇنىڭغا «خاتا» بەلگىسىنى قويۇڭ.

(ا) أُحِبُّ أَبِي وأَبِي يُحِبُّنِي ( )

(ب) أُخْتِي تُحِبُّنِي وَأَنَا أُحِبُّهَا ( )

(ج) أُمِّي تَعْمَلُ مُهَنْدِسَةً ( )

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى تېز - تېز ئوقۇڭ ۋە يادلاپ چىقىڭ.

هِيَ تُحِبُّنِي.	أَنَا أُذَاكِرُ.
هُوَ يُحِبُّنِي.	أَنَا أُذَاكِرُ.
هِيَ تُحِبُّنِي.	أُخْتِي تُذَاكِرُ.
أُمِّي تُحِبُّنِي.	صَدِيقِي يُذَاكِرُ.

نَحْنُ أُسْرَةٌ صَغِيرَةٌ.	أُحِبُّ أُخْتِي سَحَرَ.
نحن أسرة كبيرة.	أَبِي يَعْمَلُ مُدَرِّسًا.
نحنُ أُسرةٌ سعيدةٌ.	أُحِبُّ أُخْتِي سَحَرَ.
نحن أُسرةٌ صغيرة.	أُمِّي تَعْمَلُ طَبِيبَةً.

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

- أُحِبُّ .... - تُحِبُّنِي ..... - نَحْنُ أُسْرَةٌ ..... - أُمِّي تَعْمَلُ .....
- أَبِي يَعْمَلُ ..... - أُخْتِي.... دُرُوسَهَا - وأنا أُذَاكِرُ .....

الإجابة

- أُحِبُّ أَبِي . - تُحِبُّنِي أُمِّي . - نَحْنُ أُسْرَةٌ سَعِيدَةٌ.
- أُمِّي تَعْمَلُ طَبِيبَةً. - أَبِي يَعْمَلُ مُدَرِّسًا - أُخْتِي تُذَاكِرُ دُرُوسَهَا.
- أَنَا أُذَاكِرُ دُرُوسِي .

ئەرەب تىلىدىكى پېئىل جۈملە

ئەرەب تىلىدا پېئىل بىلەن باشلانغان جۈملىلەر پېئىل جۈملە دەپ ئاتىلىدۇ. پېئىل جۈملە ئىچىدىكى ھەربىرىتنى پېئىل بىۋاستە ئىپادىلەيدۇ.

پېئىللار ئۆتكەن زامان پېئىلى، ھازىرقى زامان ۋە كېلىدىغان زامان پېئىلى دەپ ئىككى شەكىلدە ئىپادىلىنىدۇ (ئەرەب تىلىدا كېلىدىغان زامان پېئىلى ھازىرقى ۋە كېلىدىغان زامان ئۈچۈن ئورتاق قوللىنىلىدۇ).

پېئىل جۈملىنىڭ ئاساسىي تەركىبى پېئىل ۋە ھەربىرىدە ئىگىسى (اَلْفَاعِلُ) دىن ئىبارەت. ئىگە ئەگەر مۇزەككەر ئىسىم بولسا، مەيلى بۇ ئىسىم بىرلىك، ئىككىلىك ياكى كۆپلۈك بولسۇن، پېئىللار مەيلى ئۆتكەن زامان ياكى ھازىرقى زامان بولسۇن، III شەخس بىرلىك ئىسىملاردىن بولغان ئىگىگە قوشۇلغان چاغدىكى شەكلى بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

ئىگە ئەگەر مۇئەننەس ئىسىم بولۇپ، پېئىل ئۆتكەن زامان پېئىلى بولسا، ئۇ پېئىلغا «ت» قوشۇلىدۇ. ئىگە ئەگەر ئالماش بولسا، پېئىلنىڭ تەركىبىدە ياكى بىۋاستە ھالدا پېئىلنىڭ ئاخىرىدا ئىپادىلىنىدۇ (تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالا):

پېئىل جۈملىلەر	پېئىل	ئىگە
جَاءَ الْمُعَلِّمُ مۇئەللىم كەلدى	جَاءَ كەلدى	الْمُعَلِّمُ مۇئەللىم
جَاءَتِ الْمُعَلِّمَةُ مۇئەللىمە كەلدى	جَاءَتْ كەلدى	اَلْمُعَلِّمَةُ مۇئەللىمە
جَاءَ الطَّالِبَانِ ئىككى ئوقۇغۇچى كەلدى	جَاءَ كەلدى	الطَّالِبَانِ ئىككى ئوقۇغۇچى
جَاءَتِ الطَّالِبَتَانِ ئىككى قىز ئوقۇغۇچى كەلدى	جَاءَتْ كەلدى	اَلطَّالِبَتَانِ ئىككى قىز ئوقۇغۇچى
جَاءَ الطُّلَّابُ ئوقۇغۇچىلار كەلدى	جَاءَ كەلدى	الطُّلَّابُ ئوقۇغۇچىلار
جَاءَتِ الطَّالِبَاتُ قىز ئوقۇغۇچىلار كەلدى	جَاءَتْ كەلدى	اَلطَّالِبَاتُ قىز ئوقۇغۇچىلار

ئاخىرىغا ئۇلىنىپ كېلىدىغان ئالماشلارنىڭ ئاساسلىقى «ت» (تَاءُ الْفَاعِلِ)، بىرىنچى شەخس كۆپلۈك ئۇچۇن «نا»، ئىككىلىك ئۇچۇن «ـا» (اَلْفُ الْاِثْنَيْنِ)،

مۇزەككەر كۆپلۈك ئۇچۇن «و-» (وَاوُ الْجَمَاعَةِ) ۋە مۇئەننەس ئۇچۇن «-ن» (نُونُ النِّسْوَةِ) دۇر (تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالسۇن):

شەخس	سان	پېئىل ئۆتكەن زامان	ئىگە (ئالملىش)	مەنىسى
III شەخس	ئۇ	كَتَبَ	(هُوَ)	يازدى
	ئىككىسى	كَتَبَا	-ا	ئىككىسى يازدى
	ئۇلار	كَتَبُوا	-و	ئۇلار يازدى
	ئۇ (ئايال)	كَتَبَتْ	(هِيَ)	ئۇ يازدى
	ئىككىسى (ئايال)	كَتَبَتَا	-ا	ئىككىسى يازدى
	ئۇلار (ئايال)	كَتَبْنَ	-ن	ئۇلار يازدى
II شەخس	سەن	كَتَبْتَ	-ت	سەن يازدىڭ
	ئىككىلار	كَتَبْتُمَا	-تما	ئىككىلار يازدىڭلار
	سىلەر	كَتَبْتُمْ	-تم	سىلەر يازدىڭلار
	سىز (ئايال)	كَتَبْتِ	-ت	سىز يازدىڭىز
	ئىككىلار (ئايال)	كَتَبْتُمَا	-تما	ئىككىلار يازدىڭلار
	سىلەر (ئايال)	كَتَبْتُنَّ	-تن	سىلەر يازدىڭلار
I شەخس	مەن	كَتَبْتُ	-ت	مەن يازدىم
	بىز	كَتَبْنَا	-نا	بىز يازدۇق

كېلىدىغان زامان پېئىلنىڭ تەركىبىدە ئىپادىلىنىدىغان ئالماشلار «هُوَ، هِيَ، اَنْتَ، اَنَا، نَحْنُ» دىن ئىبارەت.

پېئىللارنىڭ ئاخىرىغا ئۇلىنىپ كېلىدىغان ئالماشلارنىڭ ئىككىلىكى ئۇچۇن «-ا»، مۇزەككەر كۆپلۈك ئۇچۇن «و-»، II شەخس مۇئەننەس بىرلىك ئۇچۇن «ي» (يَاءُ الْمُخَاطَبَةِ) ۋە يەنە مۇئەننەس II ۋە III شەخس كۆپلۈك ئۇچۇن «-ن» قوللىنىلىدۇ (تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارالسۇن):

شەخس	سان	پېئىل كېلىدىغان زامان	ئىگە (ئالملىش)	مەنىسى
II شەخس	ئۇ	يَكْتُبُ	(هُوَ)	ئۇ يازىدۇ (پىزنۇاتىدۇ)
	ئىككىسى	يَكْتُبَانِ	-ا	ئىككىسى يازىدۇ
	ئۇلار	يَكْتُبُوْنَ	-و	ئۇلار يازىدۇ
	ئۇ (ئايال)	تَكْتُبُ	(هِيَ)	ئۇ ئايال يازىدۇ
	ئىككىسى (ئايال)	تَكْتُبَانِ	-ا	ئىككى ئايال يازىدۇ
	ئۇلار (ئايال)	يَكْتُبْنَ	-ن	ئۇلار يازىدۇ
I شەخس	سەن	تَكْتُبُ	(اَنْتَ)	سەن يازىسەن
	ئىككىلار	تَكْتُبَانِ	-ا	ئىككىلار يازىسىلەر
	سىلەر	تَكْتُبُوْنَ	-و	سىلەر يازىسىلەر
	سىز (ئايال)	تَكْتُبِيْنَ	ي	سىز يازىسىز
	ئىككىلار (ئايال)	تَكْتُبَانِ	-ا	ئىككىلار يازىسىلەر
	سىزلەر (ئايال)	تَكْتُبْنَ	-ن	سىزلەر يازىسىلەر

I شەخس	مەن	اَكْتُبُ	(اَنَا)	مەن يازىمەن
	بىز	نَكْتُبُ	(نَحْنُ)	بىز يازىمىز

كېلىدىغان زامان پېئىلنىڭ تەركىبىدە كېلىدىغان ئالماشلار «أ، ن، ت، ي» ھەرپلىرىنىڭ سۆز بېشىغا قوشۇلۇپ كېلىشى ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ. مەسىلەن، «أ» I شەخس بىرلىك ئۇچۇن، «ن» كۆپلۈك ئۇچۇن، «ت» II شەخس ۋە مۇئەننەس III شەخس بىرلىك ئۇچۇن، «ي» III شەخس ئۇچۇن قوللىنىلىدۇ. «غَسَلَ» (يۇدى) دېگەن بۇ ئۆتكەن زامان مۇزەككەر III شەخس پېئىلنى يۇقىرىدا كۆرسىتىلگەن ھەرپلەر ئارقىلىق، كېلىدىغان زامان پېئىلغا ئايلاندۇرۇپ، ئارقىدىن «اَلتُّفَّاحَةُ» (ئالما) سۆزىنى كەلتۈرۈپ، پېئىل جۈملە شەكىللەندۈرسەك:

اَغْسِلُ التُّفَّاحَةَ	نَغْسِلُ التُّفَّاحَةَ
ئالما يۇيمەن	ئالما يۇيمىز
تَغْسِلُ التُّفَّاحَةَ	تَغْسِلُ التُّفَّاحَةَ
ئالما يۇيسەن	ئالما يۇيىدۇ (ئايال)
يَغْسِلُ التُّفَّاحَةَ	
ئالما يۇيىدۇ	

دېگەن مەنىلەر ئىپادىلىنىدۇ. بۇ خىل جۈملەرنىڭ بېشىدا شەخس ئالماشلىرى كەلتۈرۈلمىسمۇ، ئوخشاش مەنىنى بىلدۈرىدۇ.

يۇقىرىقىدەك پېئىل جۈملىلەردە پېئىللارنىڭ ئاخىرقى ھەرپى پېچەلىق، ئۇنىڭغا ئۇلىنىپ كەلگەن ئىسىملارنىڭ ئاخىرقى ھەرپى زەبەرلىك بولىدۇ. پېئىل بىلەن ئىگە بولغۇچى ئارقا - ئارقىدىن كېلىپ، ئىش - ھەرىكەت ئوبيېكتى بولغان ئىسىم ئۇنىڭ كەينىدىن جۈملىنىڭ ئاخىرقى بۆلۈكى بولۇپمۇ كېلىدۇ. جۈملىنىڭ ئاخىرى زەبەرلىك كەلگەندە ئۇيغۇر تىلىدىكى چۈشۈم كېلىش قوشۇمچىسى «نى» نىڭ رولىنى ئۆتەيدۇ. لېكىن، ئەرەبچە جانلىق تىلدا ئاخىرقى زەبەرلىك ھەرپ ساكىنلىق قىلىپ كەسكىن ئوقۇلىدۇ. مەسىلەن:

يَفْحَصُ الطَّبِيْبُ الْمَرِيْضَ

يەفھاسۇت تابىيبۇل مەرىد (دوختۇر كېسەلنى تەكشۈرۈۋاتىدۇ).

يُمْسِكُ الطَّبِيْبُ السَّمَّاعَةَ

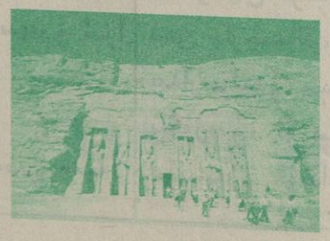
يۇمسكۇت تابىيبۇس سەمائە (دوختۇر پىلانداسكوپنى تۇتۇپ تۇرىدۇ).

يَتَنَاوَلُ الْمَرِيْضُ الدَّوَاءَ

يەتەناۋەلۇل مەرىيدۇد دەۋا (كېسەل دورا يەۋاتىدۇ).

يَكْتُبُ التِّلْمِيْذُ الدَّرْسَ

يەكتۇبۇت تىلمىزۇد دەرس (ئوقۇغۇچى دەرس يېزىۋاتىدۇ).

مَنْ هِيَ؟

ئۇ كىم؟

- هِيَ زِيْنَةُ الْبَيْتِ، وَهِيَ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ.
- تَفْرَحُ إِذَا فَرِحْتَ، وَتَسْهَرُ إِذَا تَعِبْتَ.
- أَرْضَعَتْكَ وَأَطْعَمَتْكَ.
- تُحِبُّكَ وَتُحِبُّهَا. فَمَنْ هِيَ؟

أُمِّي تَسْهَرُ إِذَا تَعِبْتُ
أُمِّي تَفْرَحُ إِذَا فَرِحْتُ أُمِّي تَسْهَرُ إِذَا تَعِبْتُ أُمِّي تُحِبُّنِي وَأَنَا أُحِبُّهَا

اَلْأُمُّ زِيْنَةُ الْبَيْتِ
الأُمُّ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ الأُمُّ زِيْنَةُ الْبَيْتِ الأُمُّ تَفْرَحُ إِذَا فَرِحْتُ

هىيە زىينەتۇل بەيتى، ۋەهىيە زەهرەتۇل هاياتى. تەفرەھۇ ئىزا فەربەتە، ۋە تەسھىرۇ ئىزا تەئىبتە. ئەردائاتكە ۋە ئەتئامەتكە. تۇھىببۇكە ۋە تۇھىببۇھا. فەمەن هىيە؟	(ئۇ، ئۆيىنىڭ زىننىتى ۋە هاياتىنىڭ گۈلى. ئەگەر سەن خۇشال بولساڭ خۇشال بولىدۇ، سەن چارچىساڭ، ئۇ سەن ئۈچۈن ئۆيقۇدىن بىدار بولىدۇ. سېنى ئېمىتىدۇ ۋە ساڭا تاماق يېگۈزىدۇ. ئۇ سېنى سۆيىدۇ، سەنمۇ ئۇنى سۆيىسەن. ئۇنداقتا ئۇ كىم؟)

1. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

ا- إذا - أمى - تعبت - تَسْهَر	أُمِّي تَسْهَرُ إِذَا تَعِبْتُ .
ب - وأطعمتك - أرضعتك - هى	هِيَ أَرْضَعَتْكَ وَأَطْعَمَتْكَ.
ج - فرحت - أمى - تفرح - إذا	أُمِّي تَفْرَحُ إِذَا فَرِحْتُ .
د - زينة - الأم - كله - البيت	اَلْأُمُّ زِيْنَةُ الْبَيْتِ كُلِّهِ .

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىغا سۆز تاللاپ تولدۇرۇڭ.

زَهْرة - تَسْهَر - أَطْعَمَتْكَ - إِذَا

اَلْإِجَابَةُ

ا- أمِّى تفرحُ .... فرِحْتُ.	أُمِّي تَفْرَحُ إِذَا فَرِحْتَ .
ب- أمك أرضعتك و	أُمُّكَ أَرْضَعَتْكَ وَأَطْعَمَتْكَ
ج- الأم..... الحياة كلها.	الأُمُّ زَهْرَةُ الْحَيَاةِ كُلِّهَا .
د- أمى .....إذا تعبت.	أُمِّي تَسْهَرُ إِذَا تَعِبْتُ .

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ ئىچىدىن مەزمۇن جەھەتتە خاتالىق بارلىرىنى ئايرىپ، ئاخىرىغا «خاتا» بەلگىسى قويۇڭ.

(ا) أنا أُحِبُّ أمى ( ) (ب) الأمُ لا تُحِبُّ أولادَها ( )
(ج) أمى تُحِبُّنى وأنا أُحِبُّها ( ) (د) أبى يُحِبُّنى وأنا أُحِبُّه ( )

اَلْإِجَابَةُ

(ب) اَلْأُمُّ لَا تُحِبُّ اَوْلَادَهَا (×)

ئەل ئۇممۇ لا تۇھىببۇ ئەۋلادەھا

قِفْ

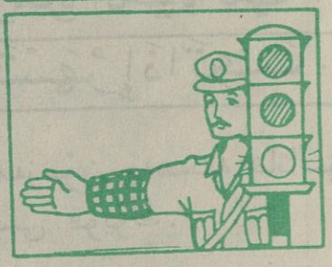
توختاك

قِفْ ظَهَرَ اللَّوْنُ الْأَحْمَرُ ،
يَقِفُ النَّاسُ وَتَقِفُ السَّيَّارَاتُ

إِسْتَعِدَّ ظَهَرَ اللَّوْنُ الْأَصْفَرُ ،
يَسْتَعِدُّ النَّاسُ وَتَسْتَعِدُّ السَّيَّارَاتُ

سِرْ ظَهَرَ اللَّوْنُ الْأَخْضَرُ ،
تَجْرِي السَّيَّارَاتُ وَيَمْشِي النَّاسُ

قىف: زاھەرەل لەۋنۇل ئەھمەرۇ، يەقىفۇن ناسۇ ۋە تەقىفۇس سەييارات‌ۇ. ئىستەئىددە: زاھەرەل لەۋنۇل ئەسفەرۇ، يەستەئىددۇن ناسۇ ۋە تەستەئىددۇ ئەس سەييارات‌ۇ. سىر: زاھەرەل لەۋنۇل ئەخدارۇ، تەجرىس سەييارات‌ۇ ۋە يەمشىن ناسۇ.	(توختاك: قىزىل چىراغ يېقىلسا، كىشىلەر ۋە ماشىنىلار توختايدۇ. تەييارلىنىك: سېرىق چىراغ يېقىلسا، كىشىلەر ۋە ماشىنىلار تەييارلىنىدۇ. مېڭىك: يېشىل چىراغ يېقىلسا، ماشىنىلار ماڭىدۇ، كىشىلەرمۇ مېڭىشقا باشلايدۇ).

1. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، مەزمۇن جەھەتتە توغرا بولسىغانلىرىغا «توغرا» بەلگىسى، خاتالىرىغا «خاتا» بەلگىسى قويۇڭ.

(ا) أَنَا أَقِفُ عِنْدَ ظُهُورِ عَلَامَةِ الْمُرُورِ الْحَمْرَاءِ ( )
(ب) أَنَا أَمْشِي عِنْدَ ظُهُورِ عَلَامَةِ الْمُرُورِ الْخَضْرَاءِ ( )
(ج) السَّيَّارَاتُ تَمْشِي عِنْدَ ظُهُورِ الْعَلَامَةِ الْحَمْرَاءِ ( )
(د) السَّيَّارَاتُ تَسْتَعِدُّ عِنْدَ ظُهُورِ الْعَلَامَةِ الصَّفْرَاءِ ( )

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ، ئوخشاش جۈملىلەرنى ئايرىڭ.

ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَحْمَرُ	يَقِفُ النَّاسُ	تَسْتَعِدُّ السَّيَّارَاتُ
ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَخْضَرُ	يَمْشِي النَّاسُ	السَّيَّارَاتُ تَسْتَعِدُّ
ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَحْمَرُ	تَمْشِي السَّيَّارَاتُ	تَسْتَعِدُّ السَّيَّارَاتُ
ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَصْفَرُ	يَقِفُ النَّاسُ	يَسْتَعِدُّ النَّاسُ

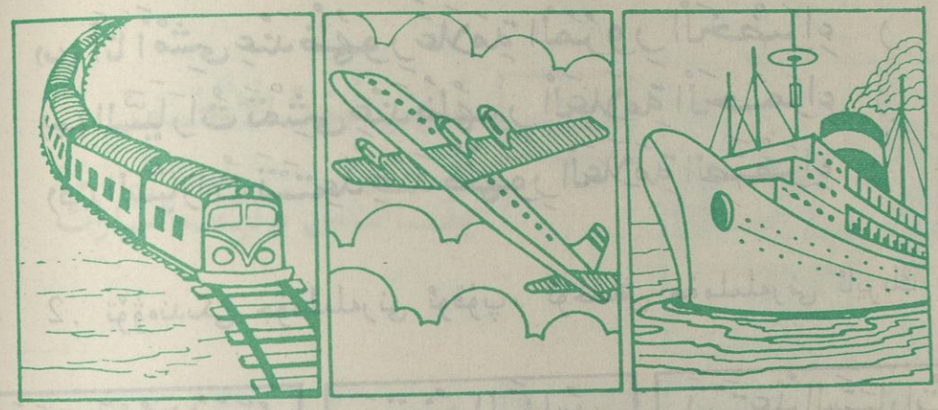
3. تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ، جۈملىگە ئايلاندۇرۇڭ.

الإِجَابَة

• الأحمرُ - اللونُ - ظهرَ .	• ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَحْمَرُ.
• والسيَّاراتُ - يستعدُّ - النَّاسُ .	• يَسْتَعِدُّ النَّاسُ وَالسَّيَّارَاتُ .
• الناسُ - السياراتُ - وتجري - يَمْشِي	• يَمْشِي النَّاسُ وَتَجْرِي السَّيَّارَاتُ.
• الأخضرُ - ظَهَرَ - اللَّونُ .	• ظَهَرَ اللَّوْنُ الأَخْضَرُ.

ما هى ؟

ئۇ نېمە؟

• ثَمَنُهَا كَبِيرٌ ، لَكِنَّ فَوَائِدَهَا كَثِيرَةٌ • تَنْقُلُنَا مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ • لَا تَسِيرُ فِى الْمَاءِ • وَلَا تَطِيرُ فِى الْهَوَاءِ • وَلَا تَسِيرُ عَلَى قُضْبَانٍ

فَمَاهِىَ؟

تَنْقُلُنَا	الْهَوَاء	قُضْبَانٌ	ثَمَنُهَا
تَسِيرُ	الْمَاء	سَرِيعَة	ثَمَنُهَا
تَنْقُلُنَا	فَوَائِدُهَا	قُضْبَان	لَكِنَّ
تَطِيرُ	الْهَوَاء	تَمْشِى	كَثِيرَة

سەمەنۇھا كەبىرۇن، لەكىننە فەۋائىدەھا كەسىرەتۇن. تەنقۇلۇنا مىم مەكانىن ئىلە مەكانى. لا تەسىرۇ فىل مائى. ۋەلا تەتىرۇ فىل ھەۋائى. ۋەلا تەسىرۇ ئالە قۇدبانىن. فەما ھىيە؟

(قىممىتى زور، لېكىن پايدىسى كۆپ؛ بەزنى بىر جايدىن يەنە بىر جايغا ئاپىرىپ قويىدۇ؛ سۇدا ماڭمايدۇ؛ ھاۋادا ئۇچمايدۇ؛ رېلىستا ماڭمايدۇ؛ ئۇنداقتا ئۇ نېمە؟)

1. مەزمۇن جەھەتتىن توغرا جۈملىلەرنىڭ ئاخىرىغا «توغرا» بەلگىسى قويۇڭ.

ا- تَسِيرُ السُّفُنُ فِى الْمَاءِ . ( )
ب - يَسِيرُ الْقِطَارُ عَلَى قُضْبَانٍ . ( )
ج - تَطِيرُ الطَّائِرَةُ فِى الْجَوِّ . ( )
د - تَطِيرُ السَّيَّارَاتُ فِى الْهَوَاءِ . ( )
ھ - اَلطَّائِرَةُ أَسْرَعُ مِنَ الْقِطَارِ . ( )

2. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى تېز - تېز ئوقۇڭ ۋە ئوخشاش جۈملىلەرنى ئايرىپ چىقىڭ.

السَّيَّارَةُ ثَمَنُهَا كَبِيرٌ .	اَلْقِطَارُ سَرِيعٌ .
السَّيَّارَةُ ثَمَنُهَا كَبِيرٌ .	القِطارُ سَرِيعٌ .
السَّيَّارَةُ سريعة .	السفينةُ تسيرُ فى الماءِ .
السَّيَّارَةُ لاتسيرُ على قُضْبانٍ .	الطائرةُ فوائِدُهَا كَثِيرةٌ .

3. تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ بوش ئورنىنى تولدۇرۇڭ.

(ا) السيارةُ لا..... فى المَاءِ (ب) ..... تَطِيرُ فى الجَوِّ.
(ج) القطارُ يَجْرِى على..... (د) السَّيَّارة ..... كَبِيرٌ .

الإجابة (ا) اَلسَّيَّارَةُ لَا تَسِيرُ فِى الْمَاءِ . (ب) اَلطَّيَّارَةُ تَطِيرُ فِى الْجَوِّ.
(ج) اَلْقِطَارُ يَجْرِى عَلَى قُضْبَانٍ . (د) اَلسَّيَّارَةُ ثَمَنُهَا كَبِيرٌ .

أَلدَّرْسُ الثَّانِيَ عَشَرَ

ئون ئىككىنچى دەرس

أَلنُّصُوصُ

تېكستلەر

1. أَلرَّاعِيَةُ الصَّغِيرَةُ (كىچىك پادىچى قىز)
2. إِلَى السُّوقِ (بازارغا)
3. أَلْأَمِيرُ ضِفْدِعٌ (باقا شاھزادە)

الرّاعيَة الصّغيرَة

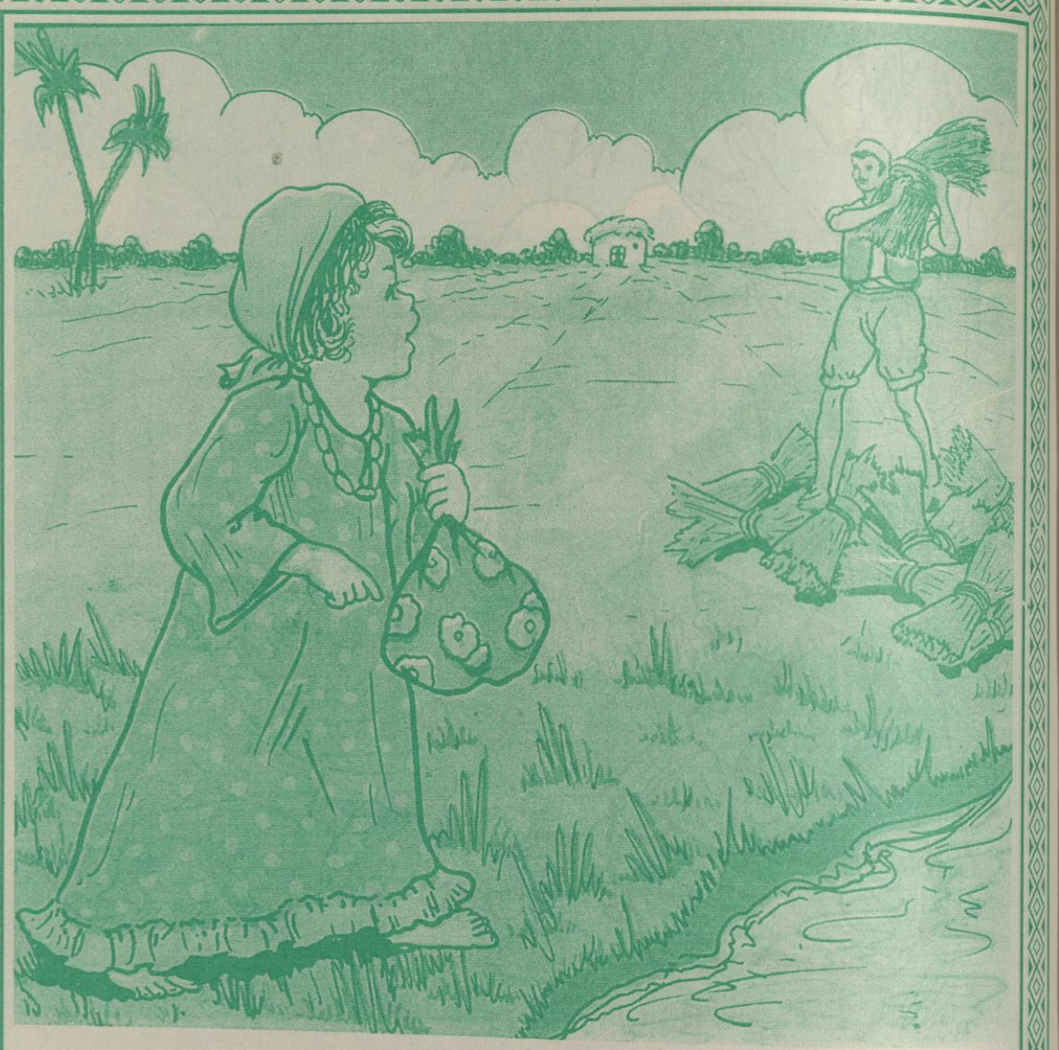

سَمِيرَةُ الصَّغِيرَةُ تَحْمِلُ الْحَطَبَ . وَأَبُو سَمِيرَةَ

سەمىيرە تۇس ساغىيرەتۇ تەھمىلۇل ھاتاب، ۋە ئەبۇ سەمىيرەتە

يُشْعِلُ النَّارَ . وَأُمُّ سَمِيرَةَ تَغْسِلُ الثِّيَابَ .

يۇشئىلۇن نار. ۋە ئۇممۇ سەمىيرەتە تەغسلۇس سىياب.

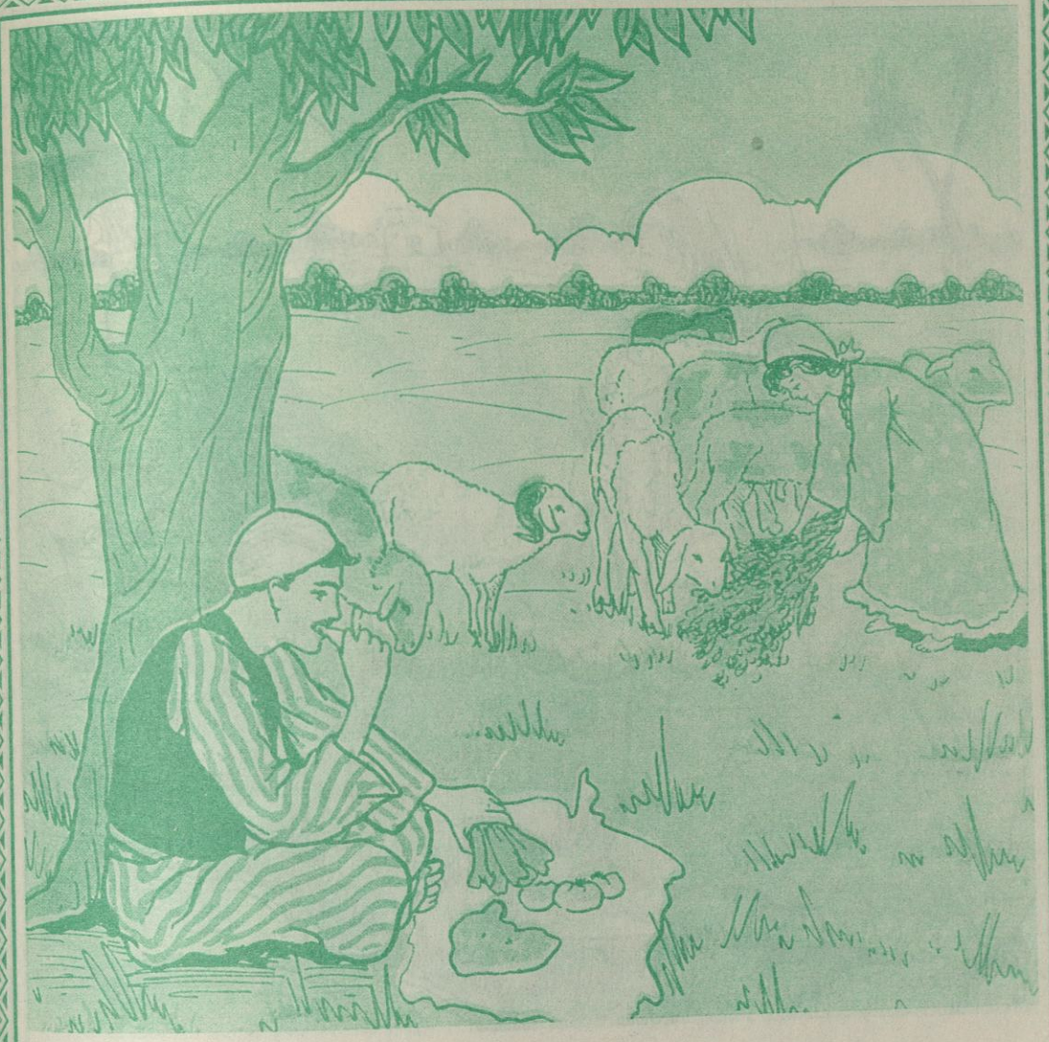

سَمِيرَةُ تَمْشِي لِلْمَزْرَعَةِ ، وَتَحْمِلُ طَعَامَ أَبِيهَا

سەمىيرەتۇ تەمشى لىل مەزرەئا، ۋە تەھمىلۇ تائامە ئەبىيھا

فِي مِنْدِيلٍ كَبِيرٍ . وَأَبُوهَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا مِنْ بَعِيدٍ .

فى مىندىيلىن كەبىر. ۋە ئەبۇھا يەنزۇرۇ ئىلەيھا مىن بەئىيد.

أَخَذَ الْأَبُ الطَّعَامَ ، وَقَعَدَ يَأْكُلُ تَحْتَ

ئەخازەل ئەبۇت تاغام، ۋە قاغادە يەئكۇلۇ تەھتەش

الشَّجَرَة . أَمَّا سَمِيرَةُ فَوَضَعَتِ الْبِرْسِيمَ لِلْغَنَمَ .

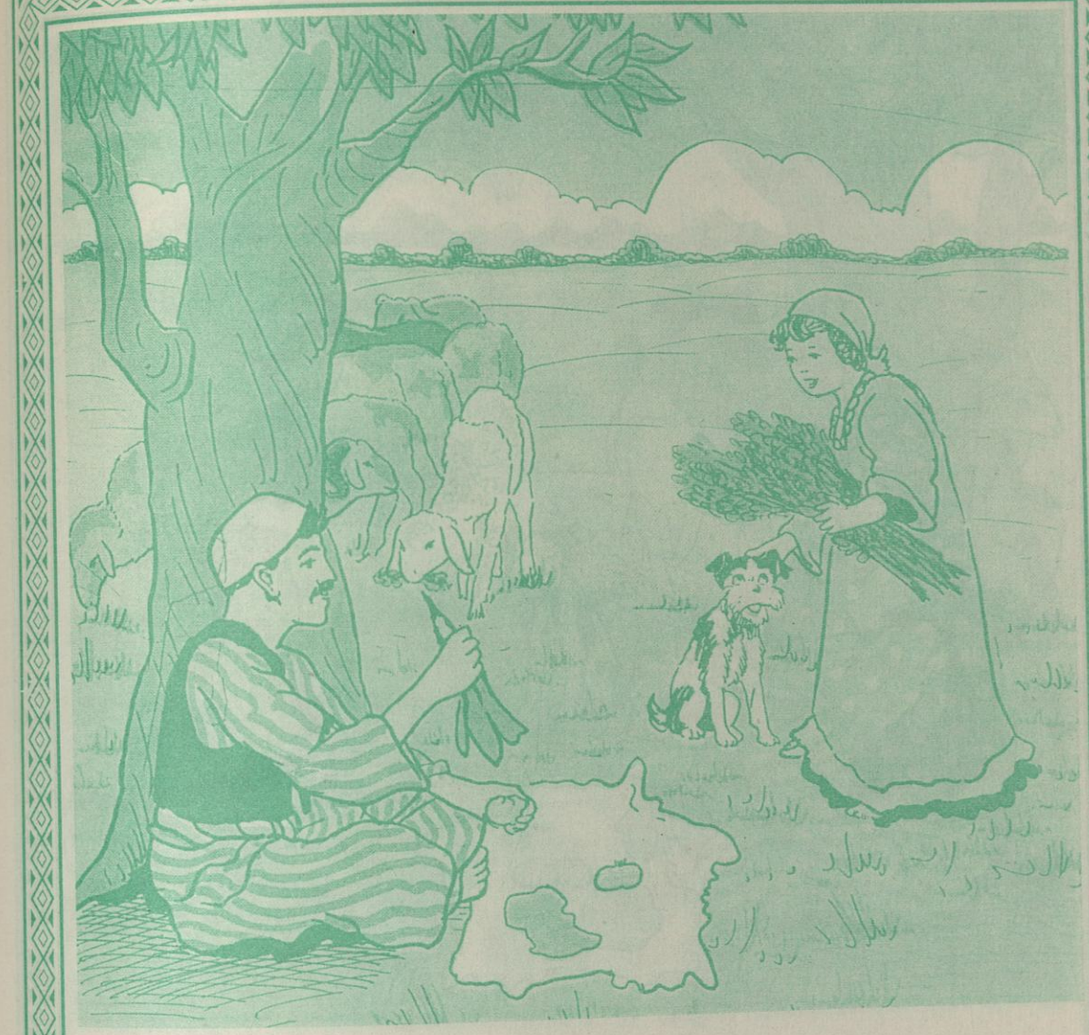
شەجەرە، ئەمما سەمىيرەتۇ قەۋەدائاتىل بىرسىيمە لىل غانەم.

قَالَ الْأَبُ لِسَمِيرَةَ : اتْرُكِي الْبِرْسِيمَ لِلْبَقَرَة ،

قالەل ئەبۇ لى سەمىيرەتە ئۇتروكىل بىرسىيمە لىل بەقارە،

وَخُذِي الْغَنَمَ تَرْعَى هُنَاكَ عِنْدَ التُّرْعَة

ۋە خۇزىل غانەمە تەرئا ھۇناكە ئىندەت تۇرئا.

سَمِعَ الْكَلْبُ شَمْلُولُ فَقَالَ : أَذْهَبُ مَعَ

سەمئال كەلبۇ شەملۇلۇن فەقالە: ئەزھەبۇ مەئا

سَمِيرَة ؛ لِأَحْرُسَ الْغَنَمَ مِنَ الذِّئْبِ وَالضَّبُعِ.

سەمىرە؛ لـــى ئەھرۇسەل غانەمە مىنەز زىئبى ۋەد دابۇ ئ.

مَشَتْ سَمِيرَةُ إِلَى الْمَرْعَى ، وَهِيَ تَسُوقُ

مەشەت سەمىرەتۇ ئىلەل مەرئا، ۋەھىيە تەسۇقۇل

الْغَنَمَ أَمَامَهَا بِعَصًا طَوِيلَةٍ . وَشَمْلُولُ جَنْبَهَا.

غانەمە ئەمامەھا بى ئاسان تاۋىيلە. ۋە شەملۇلۇن جەنبەھا.

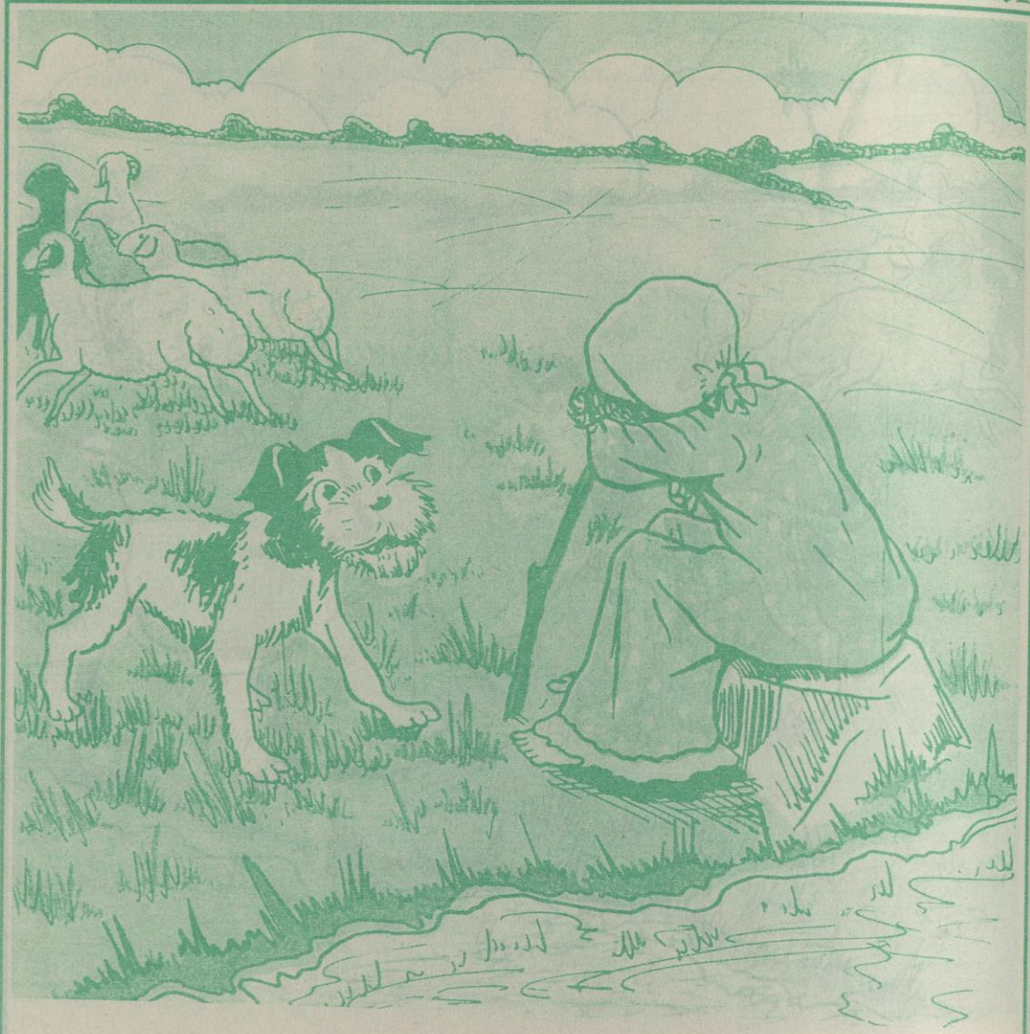

وَعِنْدَ التُّرْعَةِ جَلَسَتْ سَمِيرَةُ وَتَرَكَتِ الْغَنَمَ

ۋە ئىندەت تۇرغاتى جەلەسەت سەمىيرەتۇ ۋە تەرەكەتىل غانەمە

تَرْعَى وَنَامَتْ . فَرَآهَا الْكَلْبُ وَغَضِبَ.

تەرغا ۋە نامەت. فەرەغاھال كەلبۇ ۋە غادىبە.

نَبَحَ شَمْلُولُ فِي وَجْهِ سَمِيرَةَ : هَوْ . . هَوْ ! !

نەبەھا شەملۇلۇن فى ۋەجھى سەمىيرە: ھەۋ ... ھەۋ!

مَنْ يَحْرُسُ الْغَنَمَ مِنَ اللُّصُوصِ يَا نَوَّامَة ؟ ؟

مەن يەھرۇسۇل غانەمە مىنەل لۇسۇسى يا نەۋۋامە؟

فَتَحَتْ سَمِيرَةُ عَيْنَيْهَا ، وَقَالَتْ لِشَمْلُولٍ :

فەتەهات سەمىرەتۇ ئاينەيها، ۋە قالەت لى شەملۇلىن:

اِبْعُدْ عَنِّي ! الْغَنَمُ هُنَاكَ . وَرَجَعَتْ لِنَوْمِهَا .

ئۇبئۇد ئاننى! ئەل غانەمۇ ھۇناك. ۋە رەجەئات لى نەۋمىها.

قَالَ شَمْلُولُ لِلْغَنَمِ : سَمِيرَةُ مُهْمِلَةٌ ، فَقَالُوا :

قالە شەملۇلۇن لىل غانەمى: سەمىرەتۇ مۇھمىلە، فەقالۇ:

نُعْطِيهَا دَرْسًا ، لِتَتْرُكَ النَّوْمَ وَالْكَسَلَ .

نۇئتىيها دەرسەن؛ لى تەترۇكەن نەۋمە ۋەل كەسەل.

اخْتَفَتِ الْغَنَمَ ، وَنَبَحَ شَمْلُولٌ: هَوْ.. هَوْ!!

ئىختەفەتىل غانەم، ۋە نەبەها شەملۇلۇن: ھەۋ ... ھەۋ!

بَكَتْ سَمِيرَةُ لِأَنَّهَا حَسِبَتِ الْغَنَمَ ضَاعَتْ .

بەكەت سەمىرەتۇ لىئەننەها ھاسىبەتىل غانەمە دائەت.

سَمِعَتْهَا الْغَنَمُ فَقَالَتْ : مَاءْ مَاءْ !! ضَحِكَتْ

سەمىئاتھال غانەمۇ فەقالەت: ماۋ ماۋ! داھىكەت

سَمِيرَةُ وَقَالَتْ لِلْكَلْبِ : عَلِّمْتَنِي دَرْسًا نَافِعًا

سەمىيرەتۇ ۋە قالەت لىل كەلبى: ئاللەمتەنى دەرسەن نافىئەن

كىچىك پادىچى قىز

كىچىك سەمىرە ئوتۇن كۆتۈرۈۋاپتۇ. سەمىرە نىڭ دادىسى ئوت تۇتاشتۇرماقتا، ئانىسى بولسا كىر يۇماقتا.

سەمىرە چوڭ بىر ياغلىقتا دادىسىغا تاماق ئېلىپ ئېتىزغا ماڭدى. دادىسى يىراقتىن ئۇنىڭغا قارىماقتا.

دادا تاماقنى ئالدى - دە، دەرەخ ئاستىدا ئولتۇرۇپ يېيىشكە باشلىدى. سەمىرە بولسا قويلارغا ئوت بېرىشكە تۇتۇندى.

— ئوتنى ئىنەككە بېرىپ، — دېدى دادىسى سەمىرىگە. — قويلارنى ئاۋۇ يەردىكى ئېرىق بويىغا ئاپىرىپ باققىن.

ئىت شەملۇل بۇ گەپنى ئاڭلاپلا:

— قويلارنى بۆرە ۋە سىرتلانلاردىن قوغداش ئۈچۈن، مەن سەمىرە بىلەن بىللە باراي، — دېدى.

سەمىرە ئۇزۇن بىر ھاسىنى ئالدى - دە، قويلارنى ھەيدەپ، ئوتلاققا قاراپ ماڭدى، شەملۇل ئۇنىڭ يېنىدا ئىدى.

سەمىرە قويلارنى ئېرىق بويىدا ئوتلاشقا قويۇپ بېرىپ، ئۇخلاپ قالدى، ئىت ئۇنى كۆرۈپ غەزەپلەندى.

شەملۇل سەمىرىگە قاراپ قاۋىدى:

— ھاۋ! ھاۋ! ھەي ئۇيقۇچى، قويلارنى ئوغرىدىن كىم قوغدايدۇ؟

سەمىرە كۆزىنى ئاچتى ۋە شەملۇلغا:

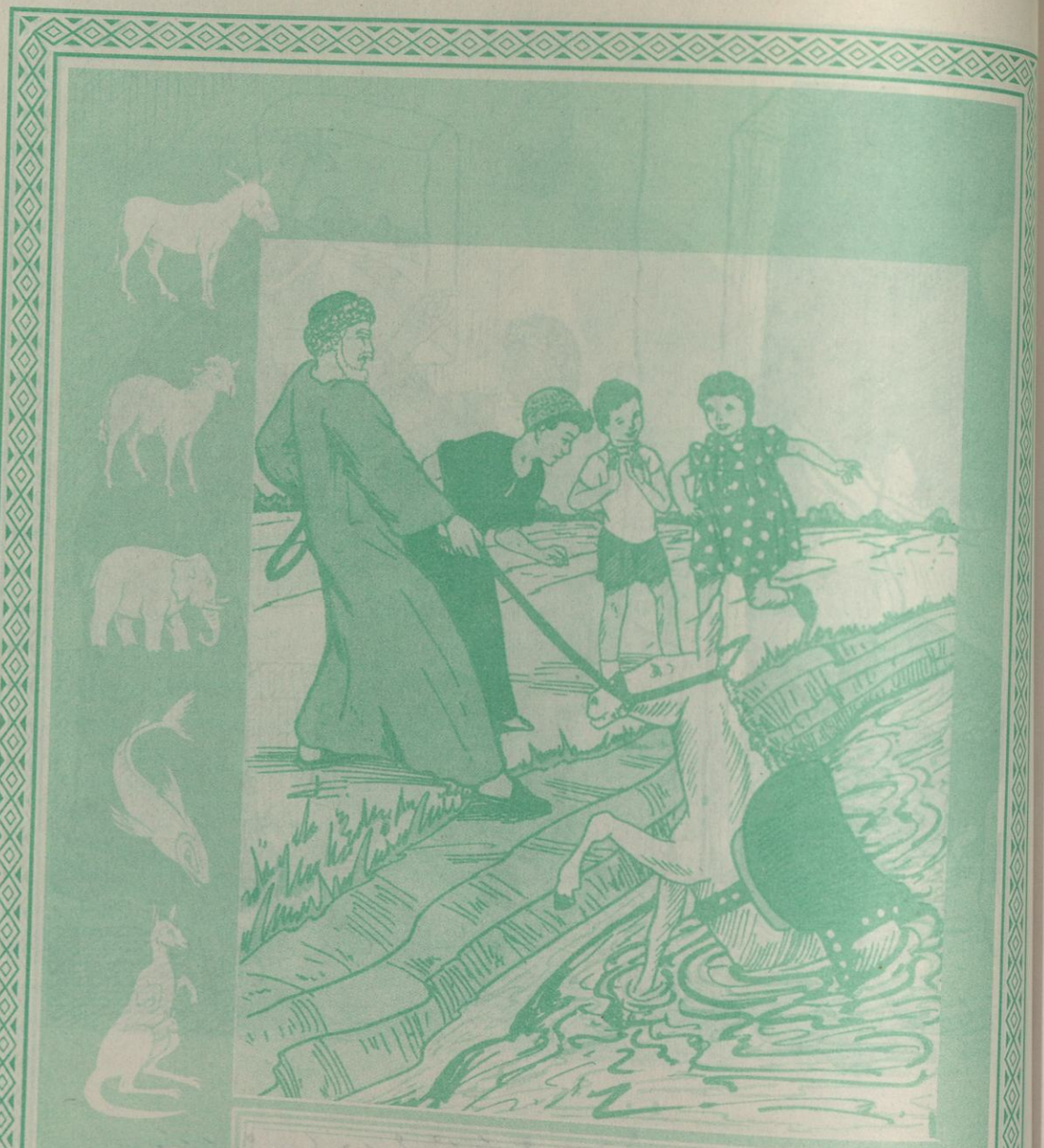
— مەندىن نېرى تۇر! قويلار ئاۋۇ يەردە! — دېدى ۋە يەنە ئۇيقۇغا كەتتى.

— سەمىرە بىپەرۋا ئىكەن. — دېدى شەملۇل قويلارغا.

— ئۇيقۇ ۋە ھۇرۇنلۇقنى تاشلىشى ئۈچۈن، — دېيىشتى ئۇلار، — ئۇنىڭغا ساۋاق بېرىپ قويايلى!

قويلار يوشۇرۇنۇۋالدى. شەملۇل: «ھاۋ! ھاۋ!» دەپ قاۋاشقا باشلىدى. سەمىرە يىغلىدى، چۈنكى ئۇ قويلارنى يوقاپ كەتتى دەپ ھېسابلىدى.

قويلار ئۇنىڭ يىغلىغىنىنى ئاڭلاپ مەڑىدى. سەمىرە كۈلۈپ كەتتى ۋە ئىتقا:—ماڭا پايدىلىق دەرس ئۆگەتتىڭ!—دېدى.

إِلَى السُّوق

خَرَجَتْ فَاطِمَةُ الْفَلَّاحَةُ مِنْ حَظِيرَةِ الْبَهَائِم ،
وَوَقَفَتْ أَمَامَ زَوْجِهَا وَهِيَ حَزِينَة ، وَقَالَتْ لَه : مَاتَتِ
الْبَقَرَةُ يَاشَعْبَان !! كَيْفَ نَعِيشُ مِنْ غَيْرِ بَقَرَة ؟ ؟ فَكَّرَ
شَعْبَانُ وَقَال : نَبِيعُ الْحِمَارَ وَنَشْتَرِي بَقَرَة

أَخْرَجَ شَعْبَانُ الْحِمَارَ مِنَ الْحَظِيرَة ، وَقَالَ لِوَلَدِهِ
حَسَن : نَذْهَبُ إِلَى السُّوق ، وَنَبِيعُ الْحِمَار ، وَنَشْتَرِي
بَقَرَة ؛ لِأَنَّ الْبَقَرَةَ تَحْرُثُ الْأَرْضَ ، وَتَسْقِي الزَّرْع
وَتَجُرُّ النَّوْرَج ، وَتُعْطِينَا لَبَناً وَزُبْداً وَجُبْنا

قَالَ حَسَن : إِذَا رَكِبْنَا الْحِمَارَ ظَهَرَ عَلَيْهِ التَّعَب ،
وَلَمْ يَدْفَعْ فِيهِ التَّاجِرُ ثَمَناً كَبِيرا ، نَسْحَبُهُ وَنَمْشِي !!
وَرَأَتْهُمَا ثَلَاثُ تِلْمِيذَاتٍ صَغِيرَات ، فَضَحِكْنَ وَقَالَتْ وَاحِدَةٌ مِنْهُنَّ :
شَيْءٌ عَجِيب !! يَمْشِيَانِ وَمَعَهُمَا حِمَار !! فَسَمِعَ شَعْبَانُ وَوَلَدُه ..

فَقَالَ شَعْبَان : اُنْظُرْ كَيْفَ انْتَقَدَتْنَا التِّلْمِيذَاتُ
الصَّغِيرَات !! لَايَصِحُّ أَنْ نَفْعَلَ شَيْئاً يَنْتَقِدُهُ النَّاس !!
اِرْكَبِ الْحِمَارَ لِأَنَّكَ خَفِيفٌ لَاتُتْعِبُه ، وَسَأَمْشِي
وَرَاءَك ؛ فَسَمِعَ حَسَنٌ كَلَامَ أَبِيهِ وَرَكِبَ الْحِمَار ..

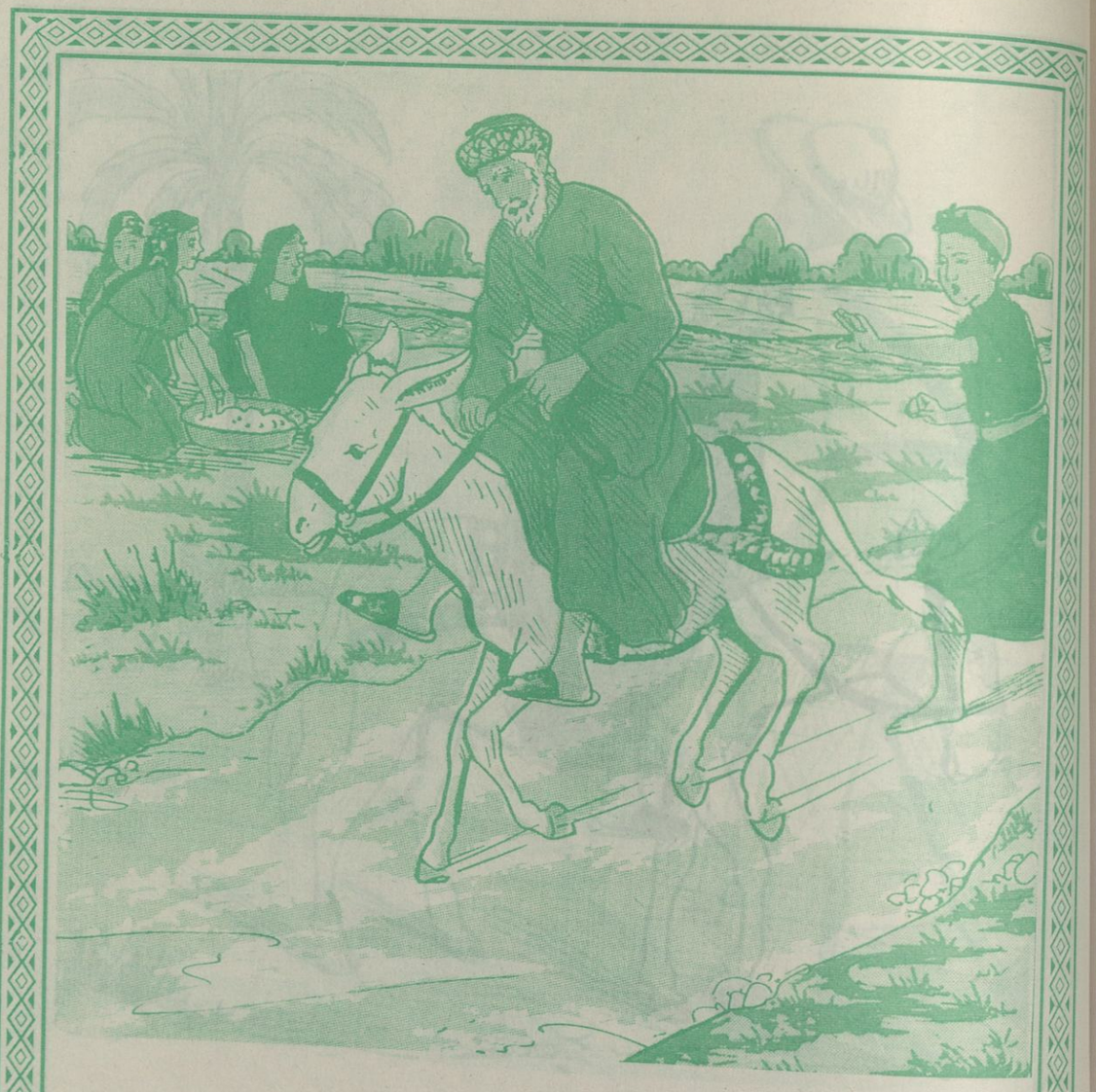
وَكَانَ شُيُوخٌ يَجْلِسُونَ فِي الطَّرِيق ، فَلَمَّا رَأَوْا حَسَناً يَرْكَبُ وَشَعْبانَ يَمْشِي وَرَاءَه ، تَعَجَّبُوا وَقَالَ أَحَدُهُمْ بِغَيْظ : كُنْتُ أَقُولُ لَكُمْ إِنَّ الشُّبَّانَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ لَايَحْتَرِمُونَ الشُّيُوخَ وَأَنْتُمْ لَاتُصَدِّقُون ، اُنْظُرُوا !!

نَظَرَ حَسَنٌ إِلَى أَبِيهِ بِخَجَلٍ وَقَال : هَلْ سَمِعْتَ يَا أَبِي مَايَقُولُون ؟ فَقَالَ شَعْبان : قَوْلُهُم حَقٌّ يَاحَسَن ، فَمِنْ أَكْبَرِ الْعُيُوبِ أَنْ يَرْكَبَ الْوَلَدُ وَيَمْشِيَ أَبُوهُ !! هَيَّا انْزِلْ لِأَرْكَبَ وَلَوْ تَعِبَ الْحِمَار !!

رَكِبَ شَعْبانُ وَهُوَ يَقُولُ : نَعَمْ لَايَصِحُّ أَنْ نَفْعَلَ شَيْئاً يَنْتَقِدُهُ النَّاس !! وَصارَ الْحِمارُ يَرْمَحُ وَيَجْرِى ، وَشَعْبانُ خائِفٌ أَنْ يَسْقُطَ مِنْ فَوْقِه ؛ فَلَمْ يَنْظُرْ وَراءَه ، لِيَرَى حَسَناً وَهُوَ يَجْرِى بِتَعَب ..

وَكانَ نِسْوَةٌ مِنَ الْفَلَّاحاتِ يَغْسِلْنَ مَلَابِسَهُنَّ بِجِوَارِ التُّرْعَة ، فَلَمَّا رَأَيْنَ شَعْبانَ يَرْكَب ، وَحَسَناً يَجْرِى وَرَاءَه ، صَاحَتْ إِحْدَاهُنَّ : يَالَلْقَسْوَة !! لَايُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ هَذَا الرَّجُلُ أَباً لِهَذَا الصَّبِيِّ الْمِسْكِين ، لَوْ كانَ أَبَاهُ لَأَرْكَبَهُ مَعَه !!

سَمِعَ شَعْبَانُ كَلَامَ النِّسْوَة ، فَوَقَّفَ الْحِمَار ، وَنَظَرَ إِلَى الْخَلْفِ ثُمَّ قَالَ بِأَسَف : حَقًّا يَاوَلَدِى كُنْتُ قَاسِيًا عَلَيْك !! مَا أَرَقَّ قُلُوبَ الْأُمَّهَات !! تَعَالَ اركَبْ خَلْفِى ، فَإِنَّ تَعَبَ الْحِمَارِ أَهْوَنُ مِنْ تَعَبِك !!

رَكِبَ حَسَنٌ خَلْفَ أَبِيه ، وَزَادَ حِمْلُ الْحِمَار ، فَتَعِبَ وَصَارَ يَمْشِى بِصُعُوبَة ، وَيَجُرُّ أَرْجُلَهُ جَرًّا . . وَرَآهُمَا شُرْطِىّ ، فَصَاحَ فِى شَعْبَان : لَابُدَّ أَنْ يَكُونَ الْحِمَارُ مَسْرُوقًا ، لَوْكَانَ حِمَارَكَ لَحَمَلْتَهُ عَلَى ظَهْرِك !!

لَمْ يَفْهَمْ شَعْبَانُ أَنَّ الشُّرْطِيَّ يُوَبِّخُه ، وَأَرَادَ أَنْ يُظْهِرَ لَهُ أَنَّ الْحِمَارَ حِمَارُه ، وَلَيْسَ مَسْرُوقا . فَأَرْقَدَ الْحِمَارَ عَلَى الْأَرْض ، وَرَبَطَ أَرْجُلَهُ بِحَبْلٍ مَتِين ، وَوَضَعَ فِي الْحَبْلِ عَصاً غَلِيظَة ، وَحَمَلَ هُوَ وَابْنُهُ الْحِمَار، وَسَارا . .

وَصَلاَ فِي الطَّرِيقِ إِلَى قَنْطَرَةٍ صَغِيرَة ، وَلَمَّا أَرَادَا أَنْ يَعْبُرَاهَا وَهُمَا يَحْمِلاَنِ الْحِمَار، اهْتَزَّتْ تَحْتَهُمَا ؛ فَسَقَطَ الْحِمَارُ فِي التُّرْعَةِ وَغَرِق . وَهُنَا صَاحَ شَعْبَانُ بِأَسَف : خَسِرْتُ الْحِمَار ، لِأَنِّي أَرَدْتُ أَنْ أُرْضِيَ النَّاسَ جَمِيعاً . وَهَذَا مُسْتَحِيل !!

بازارغا

پاتمه ئېغىلدىن چىقىپ، پەرىشان ھالدا ئېرىنىڭ ئالدىدا توختىدى ۋە ئۇنىڭغا:

— شەئبان، ئىنەك ئۆلۈپتۇ! ئەمدى بىز كالىسىز قانداق ياشايمىز؟ — دېدى.

— ئېشەكنى سېتىپ، ئىنەك ئالىمىز، — دېدى شەئبان.

شەئبان ئېشەكنى ئېغىلدىن چىقىرىپ، ئوغلى ھەسەنگە:

— بىز بازارغا بارىمىز ۋە ئېشەكنى سېتىپ ئىنەك ئالىمىز. چۈنكى، ئۇ يەر ئاغدۇرىدۇ، زىرائەت سۇغىرىدۇ، سوقا سۆرەيدۇ ۋە بىزگە سۈت، قايماق ۋە قېتىق بېرىدۇ، — دېدى. ھەسەن:

ئەگەر ئېشەككە مىنسەك ئۇ ھېرىپ قالىدۇ ۋە سېتىۋالغۇچى كۆپ پۇل بەرمەيدۇ. ئۇنى يېتىلەپ ماڭايلى!! — دېدى.

ئىككىسىنى ئۈچ كىچىك قىز ئوقۇغۇچى كۆرۈپ، كۈلۈشتى ۋە ئۇلاردىن بىرى:

— ئاجايىپ ئىش! ئىككى ئادەم ئېشەك بىلەن بىللە پىيادە كېتىۋاتىدۇ! — دېدى. شەئبان بىلەن ئوغلى بۇ گەپنى ئاڭلىدى.

— قارا، ئۈچ كىچىك قىز ئوقۇغۇچى بىزنى تەنقىد قىلىۋاتىدۇ! — دېدى شەئبان. — كىشىلەر تەنقىد قىلىدىغان ئىشنى قىلساق توغرا بولمايدۇ! سەن ئېشەككە مىنگىن، چۈنكى سەن يەڭگىل، ئېشەكنى ھاردۇرۇۋەتمەيسەن، مەن كەينىڭدىن ماڭاي.

ھەسەن دادىسىنىڭ گېپىنى ئاڭلاپلا، ئېشەككە مىندى... يولدا بىرنەچچە قېرى كىشى ئولتۇرۇشاتتى، ئۇلار ھەسەننىڭ ئېشەككە مىنىۋالغانلىقىنى، شەئبانىڭ ئۇنىڭ كەينىدىن مېڭىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ھەيران قېلىشتى.

— سىلەرگە دېسەم، — دېدى ئۇلاردىن بىرى ئاچچىقلانغان ھالدا. — بۇ كۈنلەردە ياشلار قېرىلارنى ھۆرمەتلىمەيدىغان بولۇپ كېتىپتۇ. ئىشەنمىسەڭلار، قاراڭلار!

— ئاڭلىدىڭمۇ، دادا! ئۇلارنىڭ نېمە دېيىشكىنىنى؟ — دېدى ھەسەن، خجىل بولغان ھالدا دادىسىغا قاراپ.

— ھەسەن، ئۇلارنىڭ دېگىنى ھەق، — دېدى شەئبان. — ئوغلى ئېشەككە مىنىپ، دادىسى ئارقىسىدىن مېڭىش چوڭ ئەيىب! بول، سەن چۈش، گەرچە ئېشەك ھېرىپ كەتسىمۇ مەن مىنەي!

شەئبان ئېشەككە مىندى ۋە:

— ھە، كىشىلەر ئەيىبلىگەن ئىشنى قىلساق توغرا بولمايدۇ، — دېدى. ئېشەك بىر دەم چىچاڭلاپ، بىردەم چاپاتتى. شەئبان يېقىلىپ چۈشۈشتىن قورقۇپ، كەينىگىمۇ قارىمىدى، ھەسەن بولسا يۇگۇرۇپ ھېرىپ كەتتى...

بىرنەچچە دېھقان ئايالىرى ئېرىق بويىدا كىر يۇيۇۋاتاتتى. شەئبانىڭ ئېشەككە مىنىپ، ھەسەننىڭ ئۇنىڭ كەينىدىن يۇگۇرۇپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ:

— نېمىدېگەن رەھىمسىزلىك! — دەپ ۋارقىرىدى ئۇلاردىن بىرى. — بۇ ئادەم ئاۋۇ بىچارە بالىنىڭ دادىسى بولۇشى مۇمكىنمۇ؟ ئەگەر ئۇ ئۇنىڭ دادىسى بولىدىغان بولسا ئۇنىمۇ ئۆزى بىلەن بىللە ئېشەككە مىندۇرەتتى!

شەئبان ئايالىلارنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، ئېشەكنى توختاتتى - دە، كەينىگە قارىدى ۋە ۋارقىدىن:

— بالام، مەن ساڭا ھەقمۇ-ھەق تاش يۈرەكلىك قىلىپتىمەن، — دېدى پۇشايمان قىلغان ھالدا. — ئانىلارنىڭ كۆڭلى نېمىدېگەن يۇمشاق! كەل. ۋارقامغا مىن، سېنىڭ ھارغىنىڭدىن ئېشەكنىڭ ھارغىنى تۇزۇك!

ھەسەن دادىسىنىڭ ۋارقىسىغا مىندى، ئېشەكنىڭ يۈكى ۋارتتى، ئېشەك ھارغانلىقتىن، پۇتلىرىنى سۆرەپ دېگۈدەك ناھايىتى تەستە ماڭاتتى. بىر ساقچى ئۇلارنى كۆرۈپ، شەئبانغا ۋارقىرىدى:

— ئەگەر بۇ ئېشەك ئوغرىلانغان بولمىسا، سەن ئۇنى كۆتۈرۈۋالغان بولاتتىڭ!!

شەئبان ساقچىنىڭ مالامەت قىلىۋاتقانلىقىنى چۈشەنمەي، ئېشەكنىڭ ئۆزىنىڭ ئىكەنلىكىنى، ئۇنى ئوغرىلىمىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ قويماقچى بولدى ۋە ئېشەكنى يەرگە ياتقۇزۇپ، پۇتلىرىنى ۋارغامچا بىلەن چىڭ باغلاپ، يوغان بىر كالتەككە ئۆتكۈزدى - دە، ئوغلى بىلەن كۆتۈرۈپ ماڭدى...

يولدا ئۇلار كىچىك بىر شال كۆۋرۈككە كەلدى ۋە ئېشەكنى كۆتۈرۈپ ئۆتكۈزۈپ كەتمەكچى بولغان ئىدى، كۆۋرۈك لەپىلەپ كېتىپ، ئېشەك ئېرىققا چۈشۈپ چۆكۈپ كەتتى.

— ئېشەكنى زىيان تارتتىم! — دەپ توۋلاپ كەتتى شەئبان پۇشايمان قىلىپ. — چۈنكى، مەن ھەممە ئادەمنى رازى قىلىشنى ئويلاپتىمەن. بۇ مۇمكىن ئەمەسكەن!!

الأمِيرُ ضِفْدِع

عَزَّةُ أَمِيرَةٌ صَغِيرَةٌ ، جَمِيلَةٌ جِدًّا ، وَقَلْبُهَا طَيِّبٌ ، تُحِبُّ النَّاسَ والنَّاسُ يُحِبُّونَهَا ، وَتَسْكُنُ مَعَ أَبِيهَا فِي قَصْرٍ لَهُ حَدِيقَةٌ كَبِيرَةٌ .

كَبِرَتِ الْأَمِيرَةُ عَزَّةُ ، وَصَارَتْ عَرُوسًا جَمِيلَةً .
وَكَانَتْ تُحِبُّ الْمِيَاهَ وَالطُّيُورَ وَالزَّرْعَ ، فَمَشَتْ حَتَّى وَصَلَتْ
إِلَى الْبُحَيْرَةِ فِي الْحَدِيقَةِ ، وَجَلَسَتْ تَلْعَبُ مَعَ الْبَجَعَةِ .

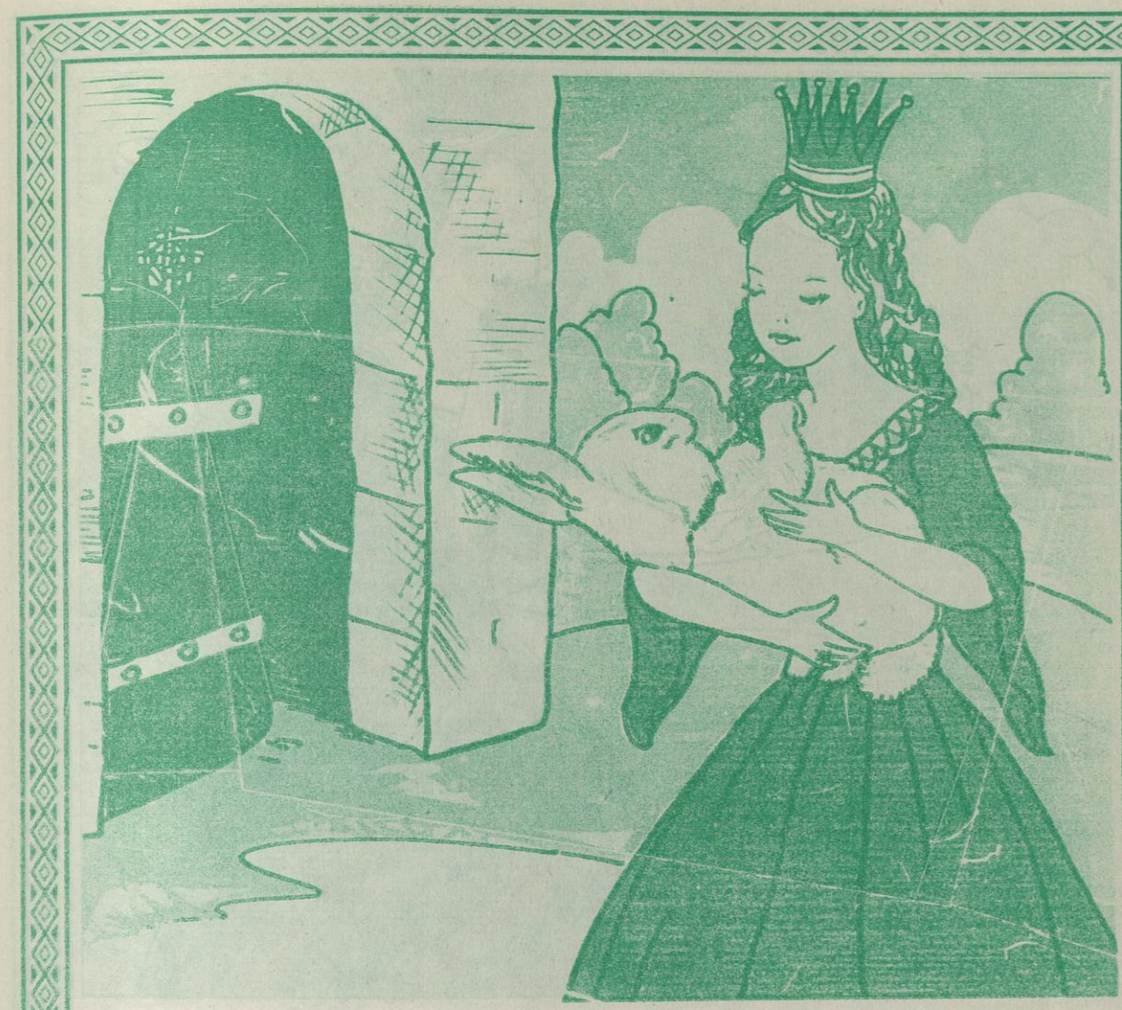
لَعِبَتِ الْأَمِيرَةُ عَزَّةُ مَعَ الْبَجَعَةِ وَلَعِبَتْ . ثُمَّ تَذَكَّرَتْ أَنَّ
الْبَجَعَةَ لَمْ تَأْكُلْ . وَكَانَتْ تَعْرِفُ أَنَّ الْبَجَعَ يُحِبُّ السَّمَكَ
الصَّغِيرَ ، فَأَرَادَتْ أَنْ تَصِيدَ لَهَا سَمَكَةً ، فَمَاذَا حَصَلَ ؟

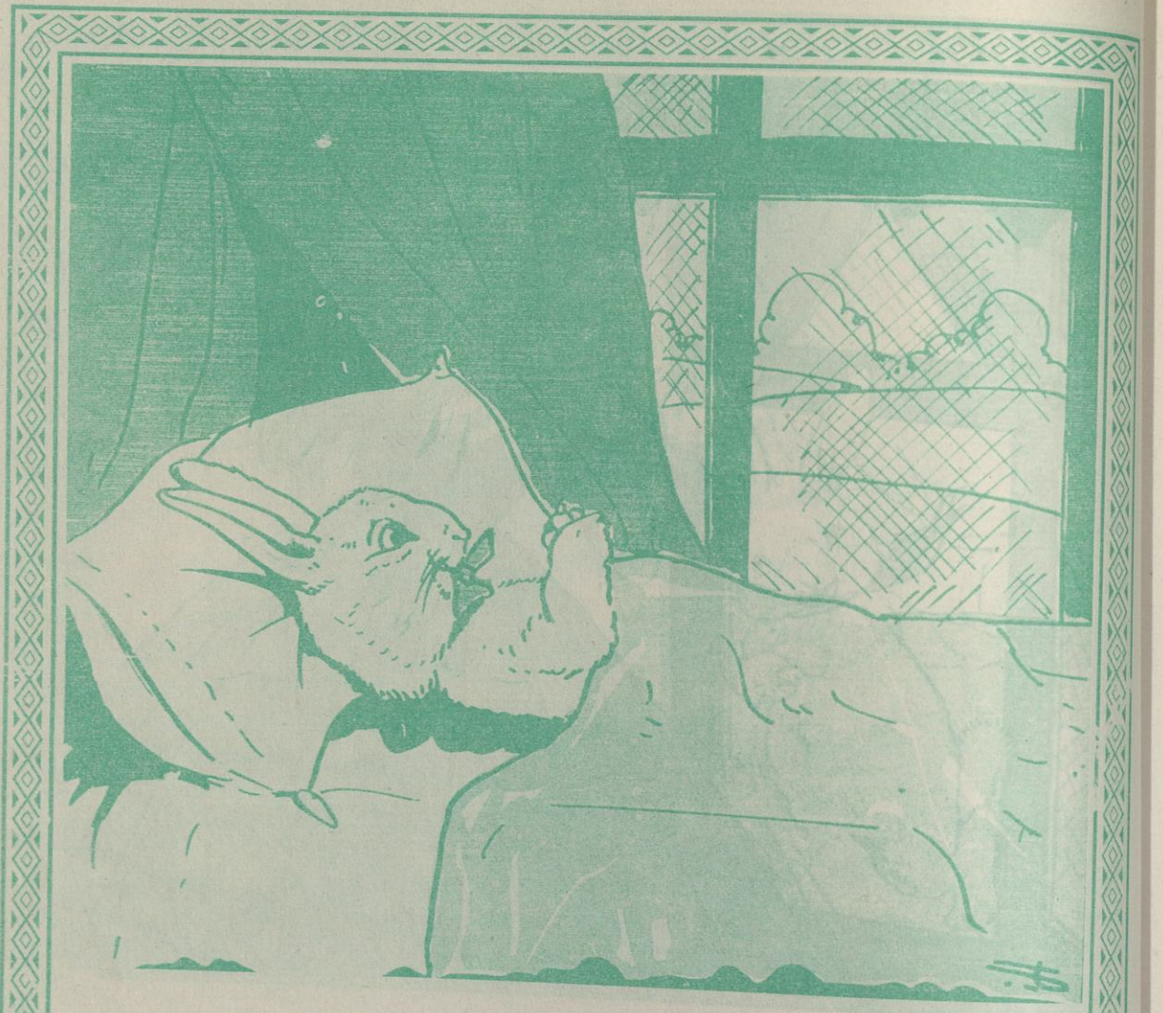
صَرَخَتِ الْأَمِيرَةُ عَزَّةُ: خَاتَمِي ضَاعَ!! خَاتَمِي ضَاعَ!! آه
يَا خَاتَمِي!! ثُمَّ فَتَحَتْ عَيْنَهَا فَوَجَدَتْ ضِفْدِعًا يُقَدِّمُ لَهَا الْخَاتَمَ
وَيَقُولُ: حَافِظِي عَلَى خَاتَمِكِ يَا عَزَّةُ، لِأَنَّهُ خَاتَمٌ غَالِي الثَّمَنِ!!

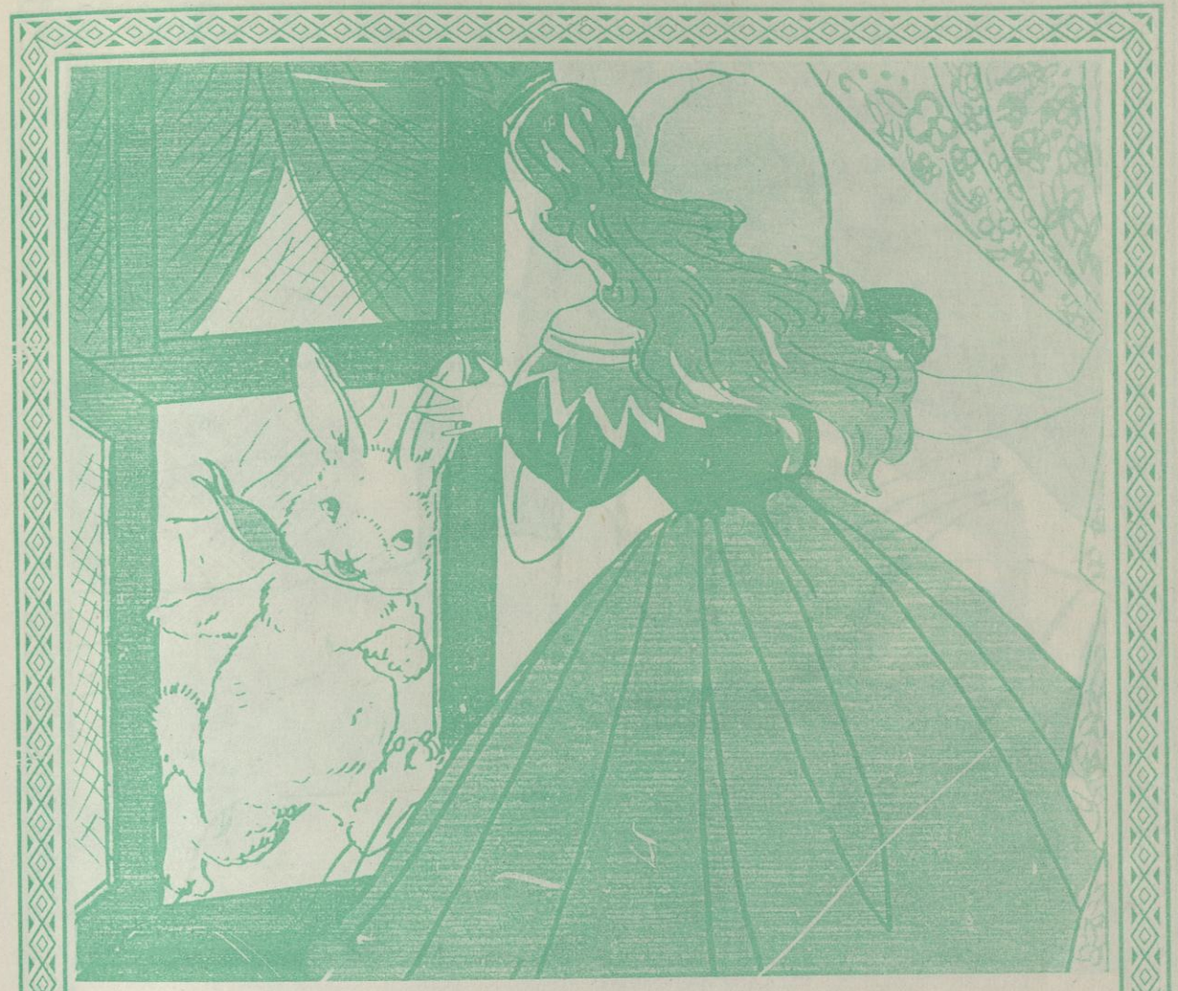
فَرِحَتِ الْأَمِيرَةُ عَزَّةُ، وَأَخَذَتِ الْخَاتَمَ مِنَ الضِّفْدِعِ، وَقَالَتْ
لَهُ: شُكْرًا يَا صَدِيقِي!! شُكْرًا كَثِيرًا!! لَنْ أَنْسَى مَعْرُوفَكَ
أَبَدًا!! وَحَمَلَتْهُ بِحَنَانٍ، وَقَبَّلَتْهُ فِي ظَهْرِهِ.

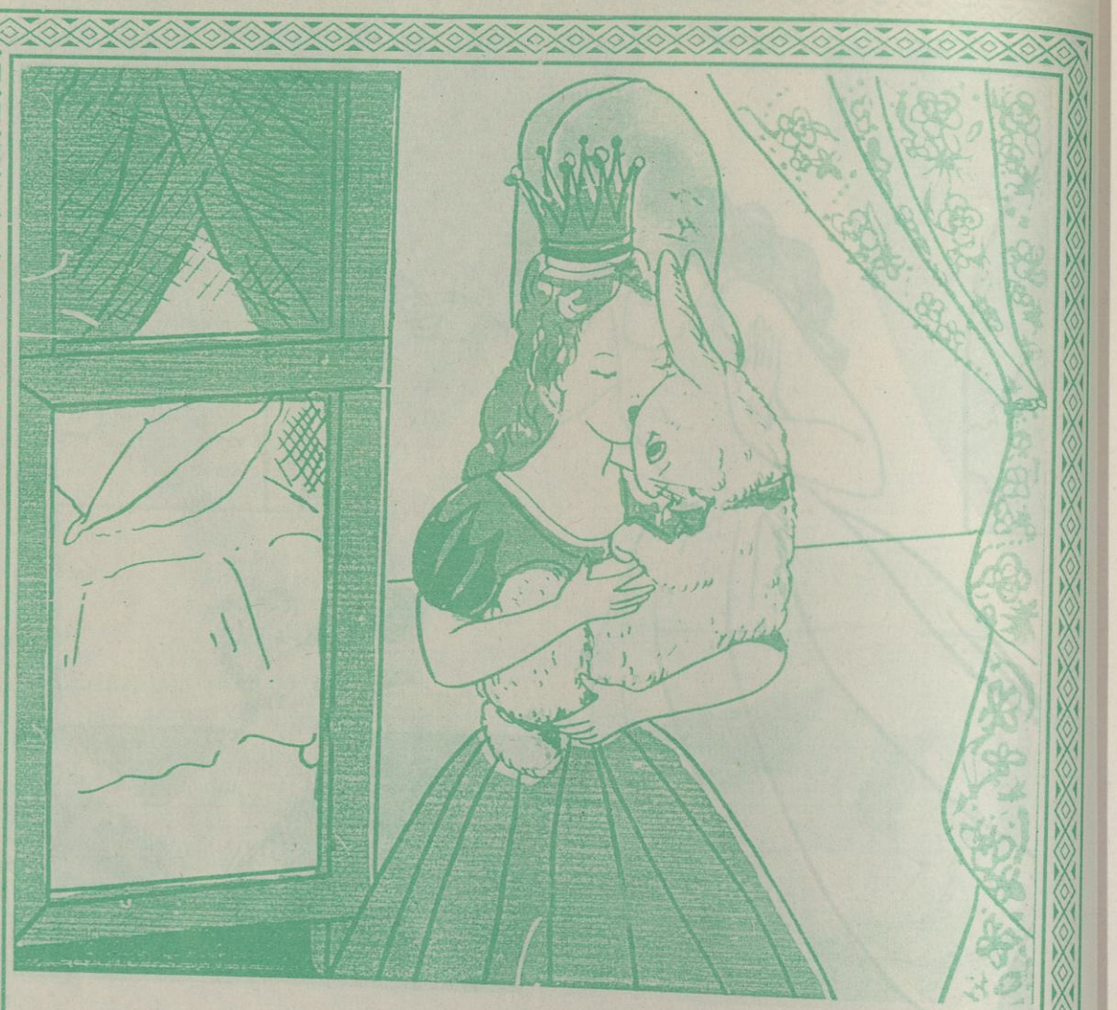
كَانَ الضِّفْدِعُ يَحْتَاجُ إِلَى هَذَا الْحَنَانِ ؛ فَلَمَّا
قَبَّلَتْهُ صَارَ فِي الْحَالِ أَرْنَباً أَبْيَضَ جَمِيلَ الشَّكْلِ ؛
فَزَادَ فَرَحُهَا بِهِ ، وَحَمَلَتْهُ وَسَارَتْ إِلَى حُجْرَتِهَا !!

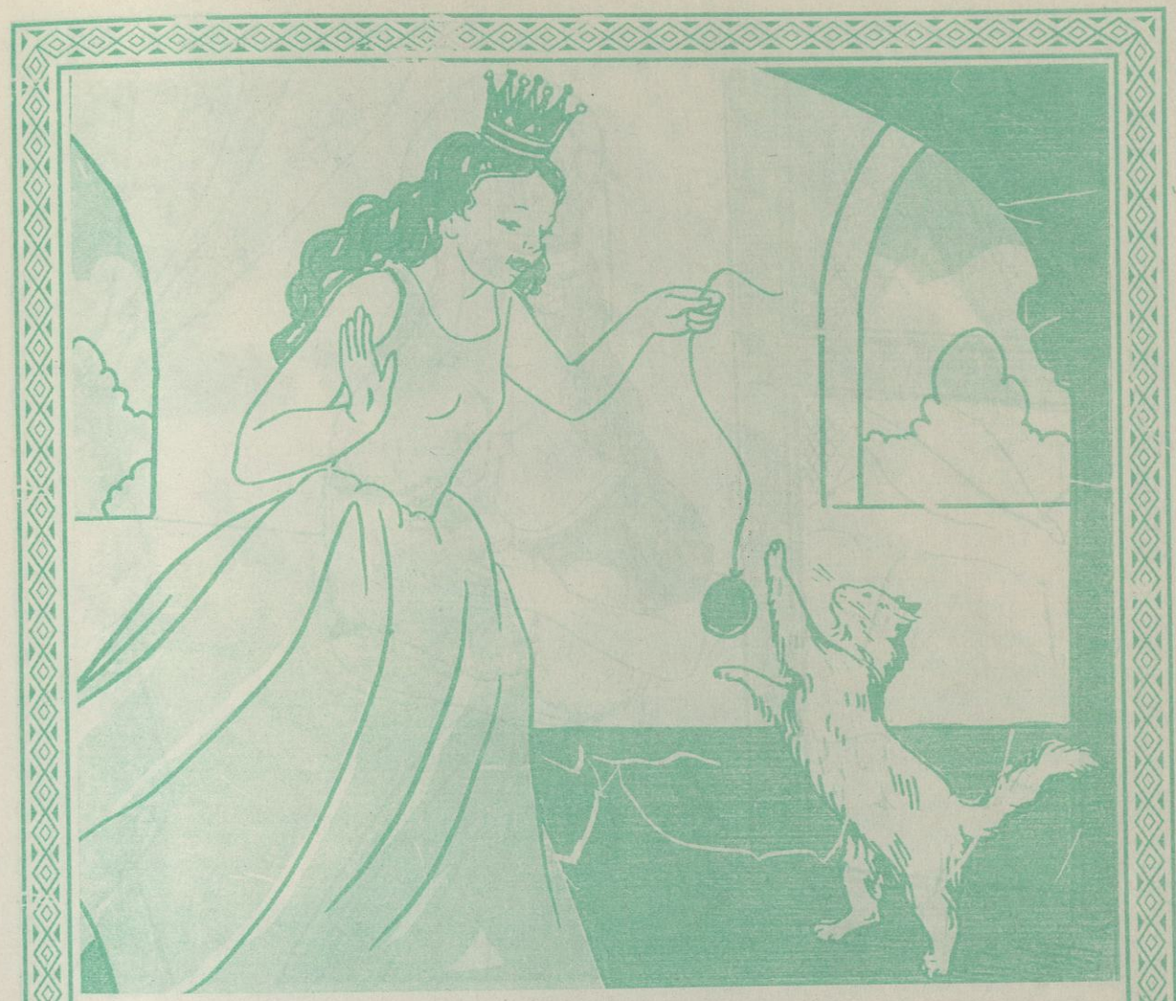
وَصَنَعَتْ لَهُ حَظِيرَةً جَمِيلَةً ، وَوَضَعَتْ فِيهَا سَرِيراً
نَظِيفاً ؛ لِيَنَامَ عَلَيْهِ . وَصَارَ الْأَرْنَبُ يَنَامُ فَوْقَ السَّرِيرِ ،
وَيَتَغَطَّى وَيَدْفَأُ ، وَيَحْلُمُ كُلَّ لَيْلَةٍ أَحْلَاماً سَعِيدَةً .

وَفِي صَبَاحِ يَوْمٍ ذَهَبَتْ إِلَى حَظِيرَتِهِ، فَوَجَدَتْهُ وَاقِفاً أَمَامَ بَابِهَا، يَنْظُرُهَا وَيَبْتَسِمُ لَهَا. فَلَمَّا اقْتَرَبَتْ مِنْهُ، قَفَزَ عَلَى كَتِفِهَا بِخِفَّةٍ وَفَرَحٍ، وَصَارَ يَلْعَبُ مَعَهَا.

حَمَلَتِ الْأَمِيرَةُ عَزَّةُ الْأَرْنَبَ بَيْنَ يَدَيْهَا، وَقَالَتْ فِي نَفْسِهَا: اللَّه !! إِنَّهُ أَرْنَبٌ ظَرِيفٌ جِدّاً !! مَا كُنْتُ أَحْسِبُ أَنَّهُ يَلْعَبُ مَعَ النَّاسِ !! وَقَبَّلَتْهُ فِي رَأْسِهِ بِحَنَانٍ زَائِدٍ.

وَفِي الْحَالِ رَأَتِ الْأَرْنَبَ الْأَبْيَضَ الْجَمِيلَ ، يَصِيرُ
قِطًّا لَطِيفًا ، فَاشْتَدَّ فَرَحُهَا ، وَقَالَتْ : أَلْعَبُ مَعَهُ
وَأَتَسَلَّى بِهِ !! إِنَّنِي مُحْتَاجَةٌ إِلَى شَيْءٍ يُسَلِّينِي !!

وَبَعْدَ أَيَّامٍ تَأَخَّرَتْ فِي نَوْمِهَا ، فَاشْتَاقَ إِلَيْهَا ، وَمَشَى
إِلَى سَرِيرِهَا ، وَصَارَ يَمْسَحُ يَدَهَا بِرَأْسِهِ وَشَعْرِهِ
النَّاعِمِ ، حَتَّى صَحَتْ مِنَ النَّوْمِ وَأَمْسَكَتْهُ وَقَبَّلَتْهُ !!

وَفِي الْحَالِ تَحَوَّلَ الْفِطُّ إِلَى أَمِيرٍ جَمِيلٍ ، فَرَكَعَ أَمَامَهَا وَهُوَ يَقُولُ : شُكْرًا يَا عَزَّةُ !! إِنَّ قُبُلَاتِكِ الثَّلَاثَةَ ، خَلَّصَتْنِي مِنَ السِّحْرِ ! فَهَلْ تَرْضَيْنَ أَنْ تَكُونِي مَلِكَةَ بِلَادِي الْجَمِيلَةِ ؟!

پاقا شاهزاده

ئەززە ئىنتايىن چىرايلىق كىچىك مەلىكە. ئۇنىڭ قەلبى ياخشى، ئۇ، كىشىلەرنى ياخشى كۆرىدۇ، كىشىلەرمۇ ئۇنى ياخشى كۆرىدۇ. ئۇ دادىسى بىلەن بىللە چوڭ بىر باغدىكى مەخسۇس قەسىردە تۇرىدۇ.

مەلىكە ئەززە چوڭ بولۇپ، بويىغا يەتكەن گۈزەل قىزغا ئايلاندى. ئۇ، سۇلارنى، قۇشلارنى، ئۆسۈملۈكلەرنى ياخشى كۆرىدۇ. باغدىكى كۆلگە بارىدۇ ۋە ئولتۇرۇپ غاز بىلەن بىللە ئويناىدۇ.

مەلىكە ئەززە غاز بىلەن ئۇزاق ئويناىدى. كېيىن غازنىڭ بىرنېمە يېمىگەنلىكىنى ئېسىگە ئالدى. غازنىڭ كىچىك بېلىقلارنى يېيىشنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى بىلەتتى. ئۇنىڭغا بېلىق تۇتۇپ بەرمەكچى بولدى، ئارقىدىنلا نېمە ئىش يۈز بەردى؟

مەلىكە ئەززە توۋلىۋەتتى:

ــ ئۇزۇكۇم يوقاپ كەتتى. ئۇزۇكۇم يوقاپ كەتتى! ئاھ، ئۇزۇكۇم!

كېيىن ئۇ كۆزىنى ئېچىپ ھېلىقى ئۇزۇكنى تەڭلەۋاتقان بىر پاقىنى كۆردى.

ــ ئەززە، ئۇزۇكنى ئوبدان ساقلا، ــ دېدى پاقا. ــ چۈنكى، ئۇ قىممەتلىك ئۇزۇك!

مەلىكە ئەززە خۇشال بولدى ۋە پاقىدىن ئۇزۇكنى ئېلىپ، ئۇنىڭغا:

ــ رەھمەت، دوستۇم! كۆپ رەھمەت! سېنى ھەرگىز ئۇنۇتمايمەن، ــ دېدى ۋە پاقىنى مېھرىبانلىق بىلەن كۆتۈرۈپ ئېلىپ، دۇمبىسىگە سۆيۈپ قويدى.

پاقا مۇشۇنداق مېھرىبانلىققا موھتاج بولۇپ تۇراتتى. قىزنىڭ سۆيۈشى بىلەنلا، دەرھال چىرايلىق بىر ئاق توشقانغا ئايلاندى. ئەززە بۇنىڭدىن تېخىمۇ خۇشال بولدى ۋە ئۇنى كۆتۈرۈپ، ھۇجرىسىغا يۈرۈپ كەتتى.

ئۇنىڭغا چىرايلىق بىر كاتەك ياساپ، ئۇستىدە ئۇخلىسۇن دەپ پاكىز كاربۇاتتىن بىرنى قويۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن توشقان كاربۇات ئۇستىدە ئۇخلايدىغان بولدى. ئۇ چۈمكىنىپ، ئىسسىق ئۇخلاپ، ھەر كۈنى كېچىدە شېرىن چۈشلەرنى كۆرۈشكە باشلىدى.

بىر كۈنى ئەتىگەندە مەلىكە توشقاننىڭ كاتىكىگە بارغان ئىدى. ئۇنىڭ ئىشىك ئالدىدا ئىنتىزارلىق بىلەن كۈلۈمسىرەپ تۇرغانلىقىنى كۆردى. ئۇنىڭ قېشىغا يېقىن بارغان هامان چاققانلىق بىلەن خۇشال هالدا ئۇنىڭ دولىسىغا سەكرەپ چىقىپ، بىللە ئويناپ كەتتى.

مەلىكە ئەزىزە توشقاننى قۇچاقلاپ كۆتۈرۈۋالدى ۋە ئۆز - ئۆزىگە:

ــ توۋا خۇدايىم، ئەجەبمۇ ئەقىللىق توشقانكىنا! ئۇنى ئادەملەر بىلەن ئويناپدۇ دەپ ئويلىمىغان ئىكەنمەن! ــ دېدى ۋە زىيادە كۆيۈمچانلىق بىلەن ئۇنىڭ بېشىغا سۆيۈپ قويدى.

ئۇ، شۇئان هېلىقى گۈزەل ئاق توشقانىنىڭ يېقىملىق بىر مۇشۇككە ئايلىنىپ قالغانلىقىنى كۆردى. ئۇنىڭ خۇشاللىقى هەسسىلەپ ئاشتى ۋە:

ــ ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئويناپ كۆڭۈل ئاچمەن! مەن هەقىقەتەن كۆڭۈلسىزلىكتىن بىرنەرسىگە موهتاجمەن ــ دېدى.

كۈنلەر ئۆتتى. مەلىكىنىڭ ئۈيقۇسى قاچتى. مۇشۇكمۇ ئۇنىڭغا ئامراقلىق قىلدى ۋە مەلىكىنىڭ كارىۋىتىغا چىقىپ، بېشى ۋە يۈمشاق تۈكلىرىنى ئۇنىڭ قولىغا سۈركىدى. مەلىكە ئۈيقۇدىن ئويغىنىپ، ئۇنى سىلاپ، سۆيۈپ قويدى.

هېلىقى مۇشۇك دەرهال چىرايلىق بىر شاهزادىگە ئايلاندى ۋە مەلىكىنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا:

ــ رەهمەت، ئى ئەززە! ــ دېدى ئۇ، ــ ئۇچ قېتىملىق سۆيۈشۈڭ مېنى سېهىردىن خالاس قىلدى. سەن ماڭا گۈزەل مەملىكىتىمنىڭ مەلىكىسى بولۇشقا رازىلىق بېرەمسەن؟

ئاخىرقى تۆت دەرستىكى سۆزلۈكلەر

أَحْمَرُ م حَمْرَاءُ	قىزىل	لَبِسَ - يَلْبَسُ	كىيدى
أَصْفَرُ م صَفْرَاءُ	سېرىق	أَلْبَسُ	كىيىمەن
تُحِبِّيْنَ (م)	ياخشى كۆرىسىز	مَلْبَسٌ ج مَلَابِسُ	كىيىم، لىباس
مُذَاكِرَةٌ	مۇزاكىرە قىلماق، تەكرارلىماق	حَيَّا - يُحَيِّي	سالام قىلدى، ئەھۋال سورىدى
وَقَعَ م وَقَعَتْ	چۈشۈپ كەتتى	قَابَلَ - يُقَابِلُ	ئۇچراشتى
وَاسِعٌ م وَاسِعَةٌ	كەڭ، ئازادە	بَنْطَلُونٌ. سِرْوَالٌ	شىم (غەربچە شىم)
مِنْ أَجْلِ	ئۈچۈن، ... دە	يُحِبُّنِي	مېنى ياخشى كۆرىدۇ
أَحْضَرَ - يُحْضِرُ	هازىرلىدى، تەييارلىدى	نِي	مەن («انا» نىڭ ئاخىرىدا كەلگەن شەكلى)
طَعَامٌ ج أَطْعِمَةٌ	تائام، تاماق	طَبِيْبَةٌ ج طَبِيْبَاتٌ	ئايال دوختۇر
مِلْعَقَةٌ ج مَلَاعِقُ	قوشۇق	مُهَنْدِسَةٌ ج مُهَنْدِسَاتٌ	ئايال ئىنژېنېر
إِعْدَادٌ	تەييارلىماق	سَهَرَ - يَسْهَرُ	كېچىسى ئۇخلىمىدى، ئۇيقۇدىن بىدار بولدى؛ ئۇسىردى
أَكْلٌ	تاماق، يېمەكلىك	تَعِبَ - يَتْعَبُ	هاردى، چارچىدى
أَعَدَّ - يُعِدُّ	تەييارلىق قىلدى، ئورۇنلاشتۇردى	إِذَا	ئەگەر، ناۋادا
طَبِيْخٌ ج أَطْبِخَةٌ	پىشۇرۇلغان يېمەكلىكلەر	قِفْ	توختا، توختاڭ
سَلَطَةٌ	سوغۇق سەي	وَقَفَ - يَقِفُ	توختىدى
اَلسَّادِسَةُ وَالنِّصْفُ	ئالتە يېرىم	إِسْتَعَدَّ - يَسْتَعِدُّ	تەييارلاندى

عَلَامَةٌ ج عَلَامَاتٌ	بەلگە، سىگنال	تَرَكَ - يَتْرُكُ	تاشلىدى، قويدى
فَائِدَةٌ ج فَوَائِدُ	پايدا	أَتْرُكِي	تاشلا، قوي
لَكِنْ. لَكِنَّ	لېكىن، بىراق	رَعَى - يَرْعَى	باقتى، ئوتلاتتى
نَقَلَ - يَنْقُلُ	ئاپىرىدۇ، كۆچۈرىدۇ	عِنْدَ التُّرْعَةِ	ئۆستەڭ بويىدا
هَوَاءٌ	ھاۋا	شَمْلُولٌ	شەملۇل (ئىتنىڭ ئىسمى)
قَضِيْبٌ ج قُضْبَانٌ	رېلىس	مَرْعَى	ياياق، ئوتلاق
جَوٌّ ج جِوَاءٌ	ئاسمان، ھاۋا	سَاقَ - يَسُوقُ	ھەيدىدى
أَسْرَعُ	ئەڭ تېز، تېزرەك	تَرْعَى	ئوتلىماق
سَرِيْعَةٌ	تېز، تېزلىك	غَضِبَ - يَغْضِبُ	غەزەپلەندى، ئاچچىقى كەلدى
طَيَّارَةٌ ج طَيَّارَاتٌ	ئايال لىيوتچىك	نَبَحَ - يَنْبَحُ	قاۋىدى، ھاۋشىدى
سَمِيْرَةٌ	سەمىرە (كىشى ئىسمى)	لِصٌّ ج لُصُوصٌ	ئوغرى
حَطَبَ ج أَحْطَابٌ	ئوتۇن	نَوَّامٌ م نَوَّامَةٌ	ئۇيقۇچى، ئۇخلىغاق
أَشْعَلَ - يُشْعِلُ	تۇتاشتۇردى، ياقتى	بَعُدَ - يَبْعُدُ	يىراقلاشتى، نېرى بولدى
نَارٌ ج نِيْرَانٌ	ئوت	أُبْعُدْ	يىراق تۇر، نېرى تۇر
رَاعِيٌ م رَاعِيَةٌ	پادىچى، قوي باققۇچى	مُهْمِلَةٌ	بېپەرۋا
مَزْرَعَةٌ ج مَزَارِعُ	ئېتىز، مەيدان	كَسَلٌ	ھورۇنلۇق
مِنْدِيْلٌ ج مَنَادِيْلُ	ياغلىق	إِخْتَفَى - يَخْتَفِي	يوشۇرۇندى، بۇكۈۋالدى
بَعِيْدٌ	يىراق	بَكَى - يَبْكِي	يىغلىدى
قَعَدَ - يَقْعُدُ	ئولتۇردى	حَسِبَ - يَحْسِبُ	ھېسابلىدى، قارىدى، ئويلىدى
بِرْسِيْمٌ	بېدە، ئوت	ضَاعَ م ضَاعَتْ	يوقالدى
عَلَّمْتَنِي	ماڭا ئۆگەتتىڭ	نَافِعٌ	پايدىلىق، مەنپەئەتلىك

فَلَّاحَةٌ ج فَلَّاحَاتٌ	دېھقان ئايال	مَاتَ م مَاتَتْ	ئۆلدى
بَهِيْمَةٌ ج بَهَائِمُ	ھايۋان، ئۇلاغ، چارۋا	شَعْبَانُ	شەئبان (كىشى ئىسمى)
زَوْجٌ م زَوْجَةٌ	ئەر	كَيْفَ	قانداق
زَوْجُهَا	ئۇنىڭ ئېرى	غَيْرٌ	باشقا، غەيرىي، ئەمەس، ... سىز
حَزِيْنَةٌ	پەرىشان بولماق، خاپا بولماق، قايغۇرماق	غَيْرُ بَقَرَةٍ	كالىسىز، ئىنەكسىز
غَلِيْظَةٌ	چوڭ، يوغان	فَكَّرَ - يُفَكِّرُ	ئويلىدى
إِبْنٌ	ئوغۇل	بَاعَ - يَبِيْعُ	ساتتى
قَنْطَرَةٌ ج قَنَاطِرُ	كۆۋرۈك	لِأَنَّ	چۈنكى
إِهْتَزَّ م إِهْتَزَّتْ	مىدىرلاپ كەتتى، تەۋرىنىپ كەتتى، لەپەكلەپ كەتتى	أَرْضٌ ج أَرَاضِي	يەر، زېمىن
غَرِقَ - يَغْرَقُ	غەرق بولدى، چۆكۈپ كەتتى	سَقَى - يَسْقِي	سۇغاردى، سۇ بەردى
خَسِرَ - يَخْسَرُ	زىيان تارتتى	زَرْعٌ ج زُرُوعٌ	زىرائەت
جَمِيْعٌ	ھەممە، بارلىق	جَرَّ - يَجُرُّ	سۆرىدى، تارتتى
رَضِيَ - يَرْضَى	رازى قىلدى	نَوْرَجٌ ج نَوَارِجُ	سوقا
مُسْتَحِيْلٌ	مۇمكىن ئەمەس	عَطَى - يُعْطِي	بەردى
		زُبْدَةٌ ج زُبَدٌ	قايماق
		زُبْدٌ	قايماق، سېرىقماي
		تَعَبٌ	ھارغىنلىق، چارچاش، ھېرىش
		لَمْ	ئۇنكەن زاماندا بولۇشسزلىقنى بىلدۈرىدۇ.
		لَمْ يَدْفَعْ	بەرمىدى

دَفَعَ - يَدْفَعُ چقىم قىلدى، خەجلدى، بەردى

سَحَبَ - يَسْحَبُ چېكىندى، قايتىسى، قايتۇرۇپ كەتتى، تارتتى

رَأَى - رَأَتْ كۆردى

تِلْمِيذَةٌ ج تِلْمِيذَاتٌ قىز ئوقۇغۇچى

ضَحِكَ ئۇلار كۈلۈشتى

شَيْءٌ ج أَشْيَاءُ نەرسە؛ ئىش

عَجِيبٌ ئاجايىپ، ھەيران قالارلىق

يَمْشِيَانِ ئىككىسى مېڭىۋاتىدۇ

إِنْتَقَدَ - يَنْتَقِدُ تەنقىد قىلدى، ئەيىبلىدى

صَحَّ - يَصِحُّ توغرا بولدى

لَايَصِحُّ توغرا بولمايدۇ

أَنْ

فَعَلَ - يَفْعَلُ قىلدى

خَفِيفٌ يەڭگىل، چاققان

أَتْعَبَ - يُتْعِبُ ھاردۇردى، چارچاتتى

سَ ... (سَوْفَ) (كېلىدىغان زامان قوشۇمچىسى)

وَرَاءَ كەينى، ئارقىسى

كَلَامٌ سۆز، گەپ

كَانَ - يَكُونُ بولدى، ئىدى

طَرِيقٌ ج طُرُقٌ يول

رَأْوَا كۆرۈشتى، ئۇلار كۆردى

فَلَمَّا شۇ چاغدا، بىر چاغدا

تَعَجَّبَ - يَتَعَجَّبُ ئەجەبلەندى

غَيْظٌ. إِغْتِيَاظٌ غەزەپ، ئاچچىق

لَكُمْ سىلەرگە

إِنَّ (جەزملەشتۈرۈش قوشۇمچىسى)

شَابٌّ ج شُبَّانٌ ياش (ياشلار)

يَوْمٌ ج أَيَّامٌ كۈن

إِحْتَرَمَ - يَحْتَرِمُ ھۆرمەت قىلدى

لَايَحْتَرِمُونَ ئۇلار ھۆرمەت قىلمايدۇ

أَنْتُمْ سىلەر، سىزلەر

صَدَّقَ - يُصَدِّقُ ئىشەندى، راست دەپ بىلدى

خَجَلٌ خىجىللىق، خىجىل بولماق، خجالەت

قَوْلٌ ج أَقْوَالٌ گەپ

قَوْلُهُمْ ئۇلارنىڭ گېپى

حَقٌّ ھەق، توغرا

عَيْبٌ ج عُيُوبٌ ئەيىب، نۇقسان

أَكْبَرُ چوڭ، ناھايىتى زور

لَوْ گەرچە

صَارَ - يَصِيرُ بولۇپ قالدى، ئۆزگەردى

رَمَحَ - يَرْمَحُ تەپتى، چېچاڭشدى

خَائِفٌ قورقۇچى

سَقَطَ - يَسْقُطُ يىقىلدى، پەسلدى

رَأَى - يَرَى كۆردى

نِسْوَةٌ. نِسَاءٌ ئاياللار

جِوَارٌ پىنى، قېشى، قىرى

تُرْعَةٌ ج تُرَعٌ ئۆستەڭ، قانال، ئېرىق

صَاحَ م صَاحَتْ توۋلىدى، ۋارقىرىدى

قَسْوَةٌ تاش يۈرەكلىك، رەھىمسىزلىك

يَالَلْقَسْوَةِ! نېمىدېگەن تاش يۈرەكلىك! (رەھىمسىزلىك)

أَمْكَنَ - يُمْكِنُ مۇمكىن بولدى

صَبِيٌّ ج صِبْيَانٌ بالا، كىچىك بالا، ئۆسمۈر

مِسْكِينٌ مسكىن، بىچارە

أَرْكَبَ - يُرْكِبُ مىندۈردى

وَقَّفَ - يُوَقِّفُ توختاتتى

خَلْفٌ ئارقىسى

ثُمَّ ئاندىن كېيىن

أَسَفٌ ئەپسۇسلانماق، پۇشايمان قىلماق

قَاسِيٌ ج قُسَاةٌ تاش يۈرەك، رەھىمسىز

عَلَيْكَ ساقلا

أَرَقُّ بەك رەھىمدىل، شەپقەتلىك، كۆڭلى يۇمشاق

نَعَالَ كەل، بېرى كەل، ماڭ

أَهْوَنُ ئاسانراق، تۆزۈكرەك

زَادَ - يَزِيدُ ئاشتى، ئارتتى

حِمْلٌ ج أَحْمَالٌ يۈك

جَرَّ تارتماق، سۆرىمەك

لَابُدَّ جەزمەن

مَسْرُوقٌ ئوغرىلانغان، ئوغرىلاپ كېتىلگەن

فَهِمَ - يَفْهَمُ چۈشەندى

وَبَّخَ - يُوَبِّخُ مالامەت قىلدى، زاكالىق قىلدى

أَرَادَ - يُرِيدُ ئويلىدى، ... ماقچى بولدى، نىيەت قىلدى

لَيْسَ يوق، ئەمەس

أَرْقَدَ - يُرْقِدُ ياتقۇزدى

رَبَطَ - يَرْبُطُ باغلىدى

حَبْلٌ ج أَحْبَالٌ ئارغامچا

مَتِينٌ ج مِتَانٌ مەھكەم، چىڭ، پوختا، كۈچلۈك

أَمِيرٌ ئەمىر، شاھزادە

أَمِيرَةٌ ئەمىرە، مەلىكە

ضِفْدِعٌ ج ضَفَادِعُ پاقا

عَزَّةُ ئەززە (كشى ئىسمى)

قَلْبٌ ج قُلُوبٌ قەلب، يۈرەك، دىل، كۆڭۈل

سَكَنَ - يَسْكُنُ تۇرىدۇ

قَصْرٌ ج قُصُورٌ قەسىر، ساراي

كَبِرَ م كَبِرَتْ چوڭ بولدى

عَرُوسٌ بويغا يەتكەن قىز

مَاءٌ ج مِيَاهٌ سۇ

بُحَيْرَةٌ ج بُحَيْرَاتٌ كۆل

زَرْعٌ زىرائەت، ئۆسۈملۈك

بَجَعَةٌ ج بَجَعَاتٌ كۆل غىزى

تَذَكَّرَ - يَتَذَكَّرُ ئېسىگە ئالدى، ئەسلىدى

صَادَ - يَصِيْدُ ئوۋلىدى، تۇتتى

حَصَلَ -يَحْصُلُ ھاسىل بولدى، پەيدا بولدى، يۈز بەردى

صَرَخَ م صَرَخَتْ توۋلىدى، ۋارقىردى

خَاتَمٌ ج خَوَاتِمُ ئۈزۈك

حَافِظِي ساقلاڭ، ساقلا

غَالِيٌ م غَالِيَةٌ قىممەتلىك

ثَمَنٌ باھاسى، قىممىتى

فَرِحَ م فَرِحَتْ خۇشال بولدى، شادلاندى

أَنْسَى ئۇنتۇيمەن

لَنْ أَنْسَى ئۇنتۇمايمەن

مَعْرُوفٌ تونۇش، بىلىش

أَبَداً ھەرگىز، ئەبەدكە

حَنَانٌ مېھرىبانلىق، كۆيۈنۈش

قَبَّلَ م قَبَّلَتْ سۆيدى، سۆيۈپ قويدى

زَادَ - يَزِيْدُ زىيادە بولدى، ئارتتى

سَارَ - يَسِيْرُ ماڭدى، يۈردى

حُجْرَةٌ ج حُجَرٌ ھوجرا، ئۆي

صَنَعَ - يَصْنَعُ ياسدى، ياساپ چىقتى

تَغَطَّى - يَتَغَطَّى يېپىندى، چۈمكەندى

دَفِعَ - يَدْفَعُ ئىتتىرىدى، ئىتتىلدى

حَلَمَ - يَحْلَمُ چۈش كۆردى

حُلْمٌ ج أَحْلَامٌ چۈش

إِبْتَسَمَ- يَبْتَسِمُ كۈلۈمسىرىدى

إِقْتَرَبَ - يَقْتَرِبُ يېقىنلاشتى، يېقىن بارىدى

قَفَزَ - يَقْفِزُ سەكرىدى، سەكرەپ چىقتى

كَتِفٌ دولا، مۈرە

خِفَّةٌ يەڭگىل، يېنىك

بَيْنَ ئوتتۇرىسى

بَيْنَ يَدَيْهِ ئالدى، قۇچىقى، ئىككى قولىنىڭ ئارىسى

نَفْسٌ ئۆزى

ظَرِيْفٌ زېرەك، ئەقىللىق

زَائِدٌ زىيادە، بەك

تَسَلَّى - يَتَسَلَّى كۆڭۈل ئاچتى، تەسەللى تاپتى

مُحْتَاجٌ م مُحْتَاجَةٌ موھتاج

سَلاَّ - يُسَلِّي كۆڭۈل ئاچتۇردى، تەسەللى تاپقۇزدى

إِشْتَاقَ - يَشْتَاقُ ئامراق بولدى، ئىشتىياق باغلىدى

نَاعِمٌ يۇمشاق، سلىق

شَعْرٌ چاچ، تۈك

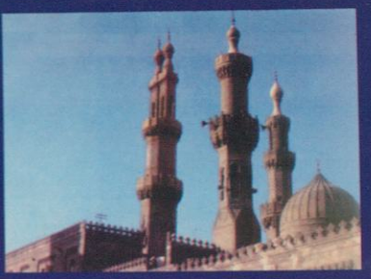
رَكَعَ - يَرْكَعُ يۇكۇندى

خَلَّصَ م خَلَّصَتْ خالاس قىلدى

سِحْرٌ ج أَسْحَارٌ سەھەر

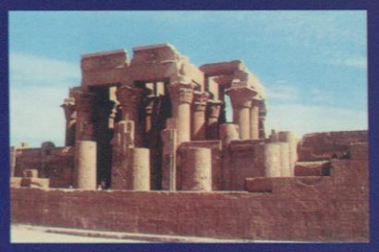
فَرْحٌ خۇشال بولماق

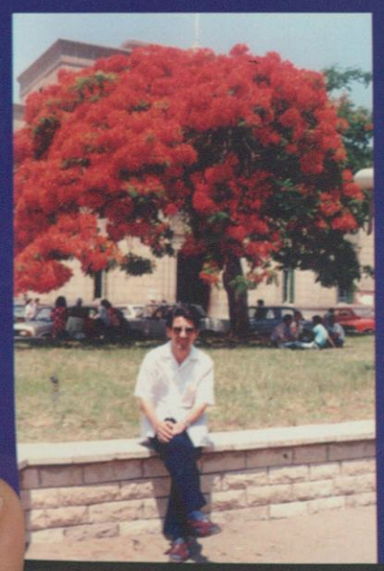

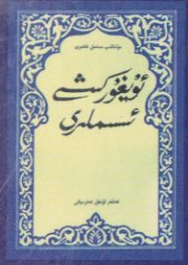
本书是为阿拉伯语自学者编写的，主要介绍阿拉伯语常用词语及基础语法，带有相应的练习例句和课文。

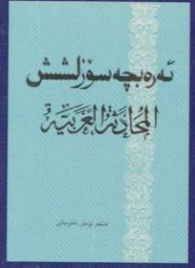
مەسئۇل مۇھەررىرى: مۇھەممەد ئابلىز بۆرەيار
مەسئۇل كوررېكتورى: گۈلباھار مۇھەممەتئىمىن
مۇقاۋا لايىھىلىگۈچى: سادىنجان مۇھەممەد
غەيرەت خالىق

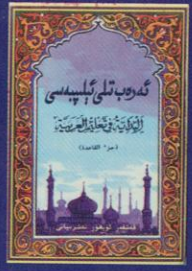
ئەرەبچىنى مۇئەللىمسىز ئۆگىنىش
تۈزگۈچى: مۇتەللىپ سىدىق قاھىرى

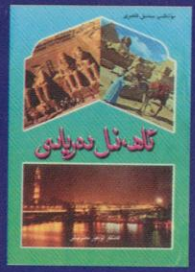
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تاربوغۇز يولى 14 ـ قورۇ، پوچتا نومۇرى: 844000)
جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
شىنجاڭ چاڑۇچىلىق باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 1092×787 مم 1/16 باسما تاۋىقى: 15
2003 ـ يىل 11 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2003 ـ يىل 11 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىراژى: 3000 — 1
باھاسى: 22.00 يۈەن
ISBN7—5373—1219—2/H • 32

سۈپەتتە مەسىلە كۆرۈلسە ئالماشتۇرۇپ بېرىلىدۇ
تېلېفون: 2653927 ـ 0998

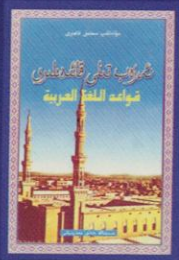

ئۇيغۇرچە ئىملاي

ئەرەبچە سۆزلۈشۈش
المحادثة العربية

ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى
البداية فى تعليم العربية

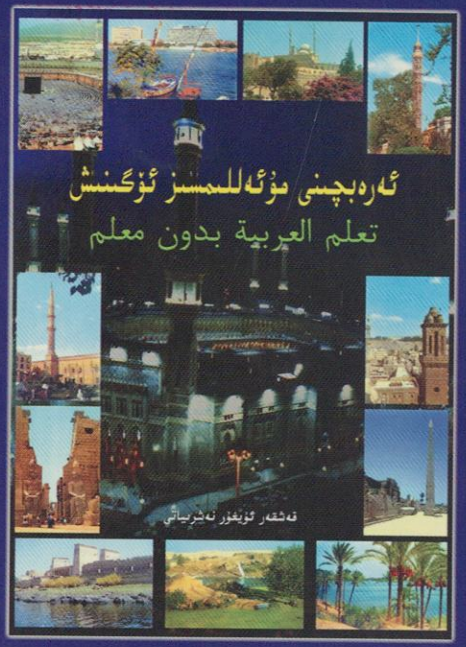

كائېرنى زىيارەت

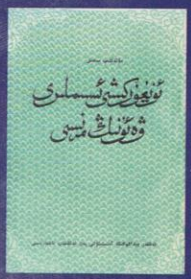

ئېلىپبە

ئەرەب تىلى قائىدىسى
قواعد اللغة العربية

ئىم قويۇش قائىدىسى

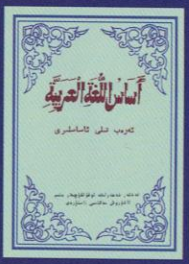

أساس اللغة العربية

ئەرەبچىنى مۇئەللىمسىز ئۆگىنىش
تعلم العربية بدون معلم
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

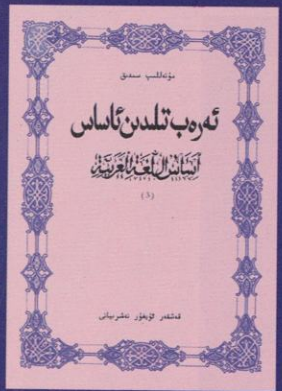

ئۇيغۇرچە ئىملاي ئومۇمىي قائىدىسى

أساس اللغة العربية
ئەرەب تىلى ئاساسلىرى

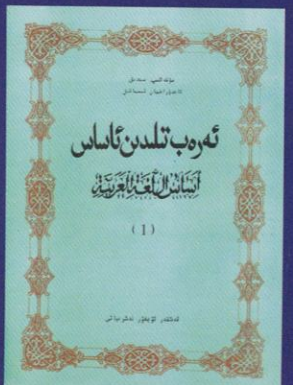

ئىسمى قاناداق قويۇش كېرەك

أساس اللغة العربية
ئەرەب تىلى ئاساسلىرى

ئەرەب تىلى ئېلىپبەسى
البداية فى تعليم العربية

ئەرەب تىلىدىن ئاساس
أساس اللغة العربية
(3)

ئەرەب تىلىدىن ئاساس
أساس اللغة العربية
(2)

ئەرەب تىلىدىن ئاساس
أساس اللغة العربية
(1)